

गाथा यशोशिखराची

१९११-२०२३

₹ ४,००० कोटींच्यावर

मजबूत नक्त मूल्य
असलेली देशातील एकमेव
सहकारी बँक

११२ वा वार्षिक अहवाल २०२२-२०२३
112th Annual Report 2022 - 2023

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

THE MAHARASHTRA STATE CO-OPERATIVE BANK LTD., MUMBAI
(Incorporating The Vidarbha Co-op. Bank Ltd.) - Scheduled Bank

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

मा. ना. श्री. एकनाथजी शिंदे
मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य

मा. ना. श्री. अजितदादा पवार
उपमुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य

मा. ना. श्री. देवेंद्रजी फडणवीस
उपमुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य

मा. ना. श्री. दिलीप वळसे पाटील
सहकार मंत्री, महाराष्ट्र राज्य

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

श्री. विद्याधर अनास्कर
प्रशासक

डॉ. अजित देशमुख
व्यवस्थापकीय संचालक
(२३.०९.२०२३ पर्यंत)

श्री. दिलीप दिघे
व्यवस्थापकीय संचालक

डॉ. अशोक बी. माने
मुख्य सरव्यवस्थापक

डॉ. अनंत एम. भुईंभार
ओ.एस.डी.(सरव्यवस्थापक)

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

विद्याधर अनास्कर

माननीय प्रशासक यांचे मनोगत

सन्माननीय सभासद बंधू- भगिनीनो,
सप्रेम नमस्कार,

बँकेच्या ११२ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेमध्ये आपले मनापासून स्वागत. सध्या वार्षिक सर्वसाधारण सभा म्हणजे कायदेशीर जबाबदारी पार पाडण्याची एक औपचारिकता असे स्वरूप झाले आहे. राज्य सहकारी बँकेची वार्षिक सर्वसाधारण सभा मात्र त्यास अपवाद ठरत असल्याचे आपण गेल्या ५-६ वर्षांपासून अनुभवत असालच.

बँक कशी चालली आहे, किंबहुना ती कशी (आदर्श) चालली पाहिजे याचे आर्थिक विश्लेषण आपणांस वार्षिक अहवालात जरी मिळत असले, तरी सभासदांच्या प्रश्नांना कोणतेही आढेवढे न घेता, उत्तर देत पुर्णतः पारदर्शकतेच्या तत्वांचे आचरण करत अहवालातील महत्वाच्या बाबींचे विश्लेषण प्रशासनाकडून होत असल्याचे आपण अनुभवले आहे.

रिझर्व्ह बँकेच्या नियमानुसार आपली वार्षिक सभा वैधानिक लेखापरीक्षकांची नेमणूक करते. त्याचा प्रत्यक्ष अहवाल सभासदांना कार्यालयीन कामकाजाच्या वेळेत पाहण्यास उपलब्ध असतो. मात्र असा अहवाल पाहणारे सभासद सहकारात विरळच. वैधानिक लेखापरीक्षक जसे बँकेच्या आर्थिक परिस्थितीचे लेखापरीक्षण म्हणजे ऑडिट करतात, तसेच नाबार्डचे तपासणी पथक बँकेच्या व्यवहारांची तपासणी करते. तपासणीमध्ये बँकेच्या जमेच्या बाजू सांगत असतानाच बँकेने केलेले नियमांचे उल्लंघन व नकारात्मक बाबींचा देखील उल्लेख करते. वास्तविक या दोन्ही अहवालावर सभागृहामध्ये सविस्तर चर्चा होणे अपेक्षित असताना ती कधीच होताना दिसत नाही. नाबार्डचा तपासणी अहवाल गोपनीयतेच्या नावाखाली सभासदांपासून दूर ठेवला जातो. तर वैधानिक लेखापरीक्षकांचे साचेबंद प्रमाणपत्र अहवालात छापले जाते. या अहवालाची नोंद घेण्याचा विषय केवळ एका मिनिटात संपतो हे आपणास माहित आहे.

बँकेच्या अहवालात संपूर्ण पारदर्शकता रहावी या एकमेव उद्देशाने थोडेसे धाडस करून नाबार्डच्या दि. ३१ मार्च २०२२ च्या अहवालामध्ये नमूद केलेल्या बँकेच्या जमेच्या व नकारात्मक बाबी मी यंदाच्या अहवालात दिल्या आहेत. सकारात्मक बाबी २८ आहेत, तर नकारात्मक बाबी १३ आहेत. तपासणी अहवालातील नकारात्मक बाबींवर बँकेने पूर्तता अहवालाच्या माध्यमातून कार्यवाही सुरु केलेली आहे, हे वेगळे सांगण्याची गरज नाही.

बँकेची आर्थिक परिस्थिती उत्तम आहे. परंतु यामध्ये सतत वाढ होण्यासाठी कर्जदारांना आर्थिक शिस्त लावणे महत्वाचे आहे असे मला वाटते. कर्जदारांना नियमित परतफेडीची सवय लावणे जसे महत्वाचे आहे तसेच आर्थिक नियोजनाचे महत्त्व देखील पटवून देणे महत्वाचे आहे. त्यासाठी बँकेने 'Risk Base Marking' या पध्दतीवर आधारित व्याजदर आकारणी पध्दत सुरु केल्याने, कमी व्याजदर मिळविण्यासाठी कर्जदार आर्थिक शिस्त पाळू लागल्याचे सकारात्मक चित्र आज दिसत आहे. हे मी येथे आवर्जून नमूद करू इच्छितो.

बँकेचा सर्वात मोठा कर्जपुरवठा हा राज्यातील साखर कारखान्यांना आहे. साखर कारखाने व राजकारण यांचे नाते सर्वश्रुत आहे. परंतु लोकांनी व्यवसाय व राजकारण याची गल्लत करू नये. राजकीय लाभापोटी जास्त दराने ऊस खरेदी टाळली पाहिजे. सर्वच कर्जदारांनी रोखीचे व्यवहार बंद केले पाहिजेत. जेवढे हवे तेवढेच आणि जेव्हा पाहिजे तेंव्हाच कर्ज घेतले पाहिजे. कर्ज फेडण्यासाठी कर्ज ही पध्दत बंद केली पाहिजे. उत्पन्नातूनच कर्जाची परतफेड केली पाहिजे, त्यासाठी कर्जदारांस उत्पन्नक्षम बनावेच लागेल. याकामी कर्जदारांच्या आर्थिक सल्लागाराची भूमिका महत्वाची ठरू शकते. केवळ कर्ज मिळवून देणे, इतकाच आर्थिक सल्लागाराचा उद्देश असता कामा नये.

अशा प्रकारे बँकेचा मुख्य आधारस्तंभ असलेल्या कर्जदारांनी आपले कर्तव्य योग्य प्रकारे पार पाडल्यास ठेवीदार व सेवक वर्गास जास्त मोबदला देणे बँकेस शक्य होईल.

बँकेच्या सुरु असलेल्या यशस्वी घोडदौडीत सेवकांचाही तितकाच महत्वाचा वाटा आहे. याबद्दल सर्व सेवकांचे मनःपूर्वक अभिनंदन. तसेच बँकेचे माजी व्यवस्थापकीय संचालक डॉ. अजित देशमुख यांच्या योगदानाबद्दल त्यांचे विशेष आभार.

अहवाल वर्षात बँकेच्या यशामध्ये प्रत्यक्ष, अप्रत्यक्ष सहभागी झालेले सभासद, ठेवीदार, प्रामाणिक कर्जदार, शासकीय अधिकारी, बँकेचे विधी व इतर सर्व सल्लागार व सेवक वर्गाचे मी मनापासून आभार मानतो.

जय हिंद- जय महाराष्ट्र- जय सहकार !

**आपला विश्वासू,
विद्याधर अनास्कर
प्रशासक**

११२ वा वार्षिक अहवाल – २०२२-२३
112th Annual Report – 2022-23

अनुक्रमणिका / INDEX

अ. क्र. Sr. No.	तपशील Particulars	पृष्ठ क्र. Page No.
१	प्रादेशिक कार्यालये, शाखा, सीटीएस सेंटर्स, एटीएम सेंटर्स	२ - ३
1	Regional Offices, Branches, CTS Centres, ATM Centers	2 - 3
२	वार्षिक सर्वसाधारण सभेची सूचना	४ - ५
३	विनम्र श्रद्धांजली	६
3	Shraddhanjali	7
४	मा. प्रशासक यांचे अध्यक्षीय भाषण	८ - १३
4	Address by Hon'ble Administrator	8 - 13
५	वार्षिक अहवाल	१४ - ५५
5	Annual Report	14 - 55
६	आर्थिक पत्रके सन २०२२-२३	५६ - ८३
6	Financial Statements for the Year 2022-23	56 - 83
७	कॅशफ्लो स्टेटमेंट	८४ - ८५
7	Cash Flow Statement	84 - 85
८	अकौंटिंग पॉलीसीज	८६ - ९४
8	Significant Accounting Policies	86 - 94
९	नोट्स टू अकौंट्स	९४ - १२०
9	Notes to Accounts	94 - 120
१०	ऑडिटर्स रिपोर्ट	१२१ - १२५
10	Auditor's Report	121 - 125
11	Inspection Report - 31.03.2022 - Bank's Positive & Negative points	126 - 127
१२	नफा विभागणी अॅनेक्शर '१'	१२८
12	Profit Apportionment Annexure '1'	128
१३	२०२३-२४ चे अंदाजपत्रक अॅनेक्शर '२'	१२९ - १३०
13	Budget for the Year 2023-24 Annexure '2'	129 - 130
१४	वैधानिक लेखापरिक्षक यांची नियुक्ती अॅनेक्शर '३'	१३१
14	Appointment of Statutory Auditor Annexure '3'	131
१५	निर्लेखनाचा तपशील अॅनेक्शर '४'	१३२ - १३८
15	Write Off Annexure '4'	132 - 138
१६	राज्य बँक एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२१ अॅनेक्शर '५'	१३९
16	One Time Settlement Scheme-2021 Annexure '5'	139
17	Amendment in Bye-Laws Annexure '6'	140 - 145
१८	तरावाचा मसुदा, अनुपस्थितीबाबतच्या सूचना, उपस्थिती दाखला	१४६ - १४७
19	MSC Bank - Important Financial Parameters	148

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

ऑडिट वर्ग 'अ' - Audit Class 'A'

नोंदणीकृत कार्यालय

सर विठ्ठलदास ठाकरसी स्मृती भवन,
९, महाराष्ट्र चेंबर ऑफ कॉमर्स लेन, फोर्ट,
मुंबई - ४०० ००९.
नोंदणी क्र.३५९/१९६१ दि. १.५.१९६१
दूरध्वनी : ६९८० १०००

REGISTERED OFFICE

Sir Vithaldas Thackersey Smruti Bhavan,
9, Maharashtra Chamber of Commerce Lane,
Fort, Mumbai - 400 001.
Registration No. 359/1961 dated 1/5/1961
Phone : 6980 1000

प्रशासकीय कार्यालय

वाशी - नवी मुंबई

ADMINISTRATIVE OFFICE

Vashi - Navi Mumbai

प्रादेशिक कार्यालये

१. नागपूर   २. औरंगाबाद   ३. नाशिक
४. पुणे   ५. कोल्हापूर   ६. नांदेड

REGIONAL OFFICES

1. Nagpur   2. Aurangabad   3. Nasik
4. Pune   5. Kolhapur   6. Nanded

GST NO. 27AAAAT4066A1ZT

PAN NO. AAAAT4066A

ISO 27001 : 2013 Certified Bank

सीटीएस सेंटर्स

१ मुंबई   २ नागपूर   ३ औरंगाबाद
४ नाशिक   ५ कोल्हापूर
६ सोलापूर   ७ पुणे

CTS CENTRES

1 Mumbai   2 Nagpur   3 Aurangabad
4 Nasik   5 Kolhapur
6 Solapur   7 Pune

एटीएम सेंटर्स

१. मुख्य कचेरी, फोर्ट, मुंबई
२. वैकुंठभाई मेहता स्मृती भवन, फोर्ट, मुंबई
३. शीव
४. चेंबूर
५. वाशी, नवी मुंबई
६. नागपूर
७. कोल्हापूर   ८. पुणे
९. नाशिक   १०. धुळे
११. नांदेड   १२. बीड
१३. सोलापूर   १४. जळगांव
१५. उस्मानाबाद   १६. जालना
१७. परभणी   १८. वर्धा

ATM CENTRES

1. Head Office, Fort, Mumbai
2. Vaikunthbhai Mehta Smruti Bhavan, Fort, Mumbai
3. Sion
4. Chembur
5. Vashi, Navi Mumbai
6. Nagpur
7. Kolhapur   8. Pune
9. Nasik   10. Dhule
11. Nanded   12. Beed
13. Solapur   14. Jalgaon
15. Osmanabad   16. Jalna
17. Parbhani   18. Wardha

शाखा - BRANCHES

★ मुंबई - MUMBAI ★			
१) अंधेरी (पूर्व)	1) Andheri (East)	१३) मुलुंड	13) Mulund
२) वांद्रे (पूर्व)	2) Bandra (East)	१४) परळ	14) Parel
३) बोरीवली	3) Borivali	१५) पेडर रोड	15) Pedder Road
४) भायखळा	4) Byculla	१६) प्रभादेवी (दादर)	16) Prabhadevi (Dadar)
५) चेंबूर	5) Chembur	१७) सांताक्रुझ (पूर्व)	17) Santacruz (East)
६) दहिसर	6) Dahisar	१८) सांताक्रुझ (पश्चिम)	18) Santacruz (West)
७) घाटकोपर	7) Ghatkopar	१९) शिवाजी पार्क (दादर)	19) Shivaji Park (Dadar)
८) गोरगांव	8) Goregaon	२०) शीव	20) Sion
९) कांदिवली	9) Kandivali	२१) वर्सोवा	21) Versova
१०) खार	10) Khar	२२) विक्रोळी	22) Vikhroli
११) कुर्ला	11) Kurla	२३) विलेपार्ले (पूर्व)	23) Vile Parle (East)
१२) मालाड	12) Malad		
★ नवी मुंबई - NAVI MUMBAI ★			
१) वाशी	1) Vashi		
★ नागपूर - NAGPUR ★			
१) देवनागर	1) Deonagar	७) वंजारीनगर	7) Wanjarinagar
२) धंतोली	2) Dhantoli	८) छोटा ताजबाग	8) Chhota Tajbaug
३) धरमपेट	3) Dharampeth	९) बैरामजी टाऊन	9) Byramjee Town
४) राणाप्रताप नगर	4) Ranapratap nagar	१०) दिघोरी	10) Dighori
५) सदर	5) Sadar	११) मानेवाडा	11) Manewada
६) सिताबर्डी	6) Sitaburdi		
★ इतर जिल्हातील - OTHER DISTRICTS ★			
१) औरंगाबाद	1) Aurangabad	९) नांदेड	9) Nanded
२) अकोला	2) Akola	१०) सोलापूर	10) Solapur
३) अमरावती	3) Amravati	११) जळगांव	11) Jalgaon
४) कोल्हापूर	4) Kolhapur	१२) उस्मानाबाद	12) Osmanabad
५) नाशिक	5) Nasik	१३) परभणी	13) Parbhani
६) पुणे	6) Pune	१४) जालना	14) Jalna
७) धुळे	7) Dhule	१५) वर्धा	15) Wardha
८) बीड	8) Beed	१६) यवतमाळ	16) Yeotmal
★ विस्तारीत कक्ष - EXTENSION COUNTERS ★			
१) जोगेश्वरी	1) Jogeshwari	३) वाशी, नवी मुंबई	3) Vashi, Navi Mumbai
२) वाय.सी.पी. सेंटर (नरिमन पॉईंट)	2) Y.C.P. Centre (Nariman Point)	४) चेंबूर	4) Chembur

११२ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेची सूचना

बँकेच्या सर्व सन्माननीय सभासदांना सूचना देण्यात येते की, बँकेची ११२ वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा, सहकार सभागृह, ४ था मजला, दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑप. बँक लि., मुंबई, सर विठ्ठलदास ठाकरसी स्मृती भवन, ९, महाराष्ट्र चेंबर ऑफ कॉमर्स लेन, फोर्ट, मुंबई-४००००९ येथे गुरुवार, दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०२३ रोजी सकाळी ठीक ११.३० वाजता (भारतीय प्रमाणवेळेनुसार) मा. प्रशासक यांच्या अध्यक्षतेखाली खालील कामकाजाकरीता भरेल.

विषय

- दिनांक ३० जून, २०२२ रोजी झालेल्या १११ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेचा वृत्तांत कायम करणे.
- बँकेच्या कामकाजाचा वार्षिक अहवाल, तसेच दिनांक ३१ मार्च, २०२३ रोजी संपलेल्या वर्षाचे सनदी लेखापरिक्षकांनी लेखापरिक्षित केलेले नफा-तोटा पत्रक व त्या तारखेचा ताळेबंद स्वीकृत करणे.
- दिनांक ३१ मार्च २०२३ अखेर झालेल्या निव्वळ नफा विभागीस व लाभांश जाहीर करण्यास मा. प्रशासक सभेच्या शिफारशीनुसार मंजूरी देणे. (तपशील अॅनेक्शर-१ मध्ये दिलेला आहे.)
- बँकेच्या सन २०२२-२३ च्या वार्षिक लेखापरिक्षण अहवालाची नोंद घेणे. (लेखापरिक्षण अहवाल नोंदणीकृत कार्यालयात उपलब्ध आहे.)
- बँकेच्या सन २०२१-२२ च्या लेखापरिक्षण पूर्तता अहवालाची नोंद घेणे. (लेखापरिक्षण पूर्तता अहवाल नोंदणीकृत कार्यालयात उपलब्ध आहे.)
- बँकेच्या सन २०२२-२३ च्या मंजूर अंदाजपत्रकापेक्षा बाबनिहाय जास्त झालेल्या खर्चास मंजूरी देणे तसेच सन २०२३-२४ चे उत्पन्न व खर्चाचे अंदाजपत्रकास मंजूरी देणे. (तपशील अॅनेक्शर-२ मध्ये दिलेला आहे.)
- सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षाकरीता वैधानिक लेखापरिक्षकांची नियुक्ती करणे व त्यांचे मानधन निश्चित करणे. (तपशील अॅनेक्शर-३ मध्ये दिलेला आहे.)
- बँकेच्या थकबाकीदार संस्था / वैयक्तिक मालमत्ता विक्री केल्यानंतर तसेच विविध कारणांसाठीच्या वसुल न झालेल्या येणेबाकी रकमांचे वसुलीचे अधिकार अबाधित ठेवून निर्लेखन करणेसाठी तसेच एकरकमी कर्ज परतफेड योजने अंतर्गत संपूर्ण तडजोड रकमेचा भरणा केल्यानंतर उर्वरित सुट द्यावयाच्या रकमेचे निर्लेखन करणेसाठी मान्यता मिळणे. (तपशील अॅनेक्शर-४ मध्ये दिलेला आहे.)
- 'एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२१' या योजनेत अंशतः सुधारणा करणेस मान्यता व सदर योजनेचा कालावधी दि. ३१ मार्च, २०२४ पर्यंत वाढविण्यास कार्यात्तर मान्यता देणेबाबत. (तपशील अॅनेक्शर-५ मध्ये दिलेला आहे.)
- मा. प्रशासक सभेने शिफारस केलेल्या उपविधी दुरुस्तीस मान्यता देणे. (तपशील अॅनेक्शर-६ मध्ये दिलेला आहे.)
- मा. प्रशासक यांच्या अनुमतीने सभेपुढे आयत्यावेळी येणाऱ्या विषयांवर विचार करणे.

मा. प्रशासक यांच्या हुकूमामवरून

मुंबई

दिनांक : १४ ऑगस्ट, २०२३

(दिलीप एन. दिघे)

व्यवस्थापकीय संचालक

विशेष सूचना :

१. सभेस आवश्यक असलेली गणसंख्या जर ११.३० वाजेपर्यंत पूर्ण झाली नाही तर सदर सभा पुढे ढकलली जाईल व अशी पुढे ढकललेली सभा त्याच दिवशी, त्याच ठिकाणी सकाळी ठीक ११.४५ वाजता मूळ विषयपत्रिकेवरील कामकाज पार पाडण्यासाठी भरेल व त्यासाठी गणसंख्या असणे आवश्यक राहणार नाही.
२. बँकेची भाग तब्दील पुस्तके गुरूवार दिनांक १७ ऑगस्ट, २०२३ पासून बुधवार, दिनांक ३० ऑगस्ट, २०२३ पर्यंत (दोन्ही दिवस धरून) बंद राहतील.
३. ज्या सहकारी संस्थांनी वार्षिक सर्वसाधारण सभेस हजर राहण्यासाठी व सदर सभेमध्ये मत देण्यासाठी आपले प्रतिनिधी नियुक्त केले असतील, त्यांनी प्रतिनिधींना सदर अधिकार देण्याकरिता मंजूर केलेल्या ठरावाची प्रमाणित प्रत बँकेस सोमवार दिनांक २८ ऑगस्ट, २०२३ रोजी अथवा तत्पूर्वी पोहोचेल अशा बेताने पाठवावी.
४. विषयानुषंगाने सभासदांस सभेमध्ये प्रश्न विचारावयाचे असल्यास असे लेखी प्रश्न बँकेच्या नोंदणीकृत कार्यालयाकडे सभेच्या तारखेपुर्वी किमान ३ कार्यालयीन दिवस आधी पाठविणे आवश्यक राहिल.
५. बँकेचा सन २०२२-२३ चा लेखापरिक्षण अहवाल व सन २०२१-२२ चा लेखापरिक्षण पुर्तता अहवाल नोंदणीकृत कार्यालयात मा. व्यवस्थापकीय संचालकांचे सचिवालय विभागात कार्यालयीन वेळेत सभासदांना पाहण्यासाठी उपलब्ध राहतील.
६. बँकेचा सन २०२२-२३ चा वार्षिक अहवाल बँकेच्या <https://www.msrbank.com> या संकेत स्थळावर उपलब्ध आहे.

विनम्र श्रध्दांजली

दुःख दुसऱ्यांचे जाणावे / ऐकोनी तरी वाटोन घ्यावे //
बरे वाईट सोसावे / समुदायांचे //

अहवाल सालामध्ये भारतातील जे थोर नेते,
संशोधक, शास्त्रज्ञ, तंत्रज्ञ, शहिद जवान,
लेखक, साहित्यिक, कलावंत, शिक्षण तज्ञ,
सामाजिक कार्यकर्ते, बँकेचे सभासद,
हितचिंतक व सेवक दिवंगत झाले
त्यांना नम्रतापूर्वक भावपूर्ण श्रध्दांजली.
ईश्वर मृतांच्या आत्म्यास शांती देवी.

SHRADDHANJALI

*ADMINISTRATOR AND STAFF MEMBERS
PAY THEIR RESPECTFUL HOMAGE*

TO

*LEADERS, RESEARCH SCHOLARS, SCIENTISTS,
PLAYERS, ACADEMICIANS, SOCIAL WORKERS,
TECHNICIANS, WRITERS, SOLDIERS OF INDIA*

AND

*MEMBERS, WELL-WISHERS,
EMPLOYEES OF THE BANK
WHO HAVE LEFT FOR HEAVENLY
ABODE.*

LET THE NOBLE SOULS REST IN PEACE.

*OUR HEART-FELT CONDOLENCES
TO THE BEREAVED FAMILIES.*

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेखुल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

सन २०२२-२३ चा ११२ वा वार्षिक अहवाल

मा. प्रशासक यांचे अध्यक्षीय भाषण

सन्माननीय भागधारक,

महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकेच्या ११२ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत मी आपले स्वागत करित आहे.

आपणांस कळविण्यास अत्यंत आनंद होतो की, आज देशातील सर्व सहकारी बँकांमध्ये ₹ ४,००० कोटींच्यावर नेटवर्थ असलेली एकमेव सहकारी बँक ठरण्याचा मान आपल्या बँकेने प्राप्त केला आहे. त्याचबरोबर बँकेस नुकतेच माहिती सुरक्षा व्यवस्थापनासाठीचे मानक “ISO २७००१:२०१३” प्राप्त झाले असल्याचाही आवर्जून या ठिकाणी उल्लेख करतो. तसेच बँकेने सतत ११ वर्षे ‘अ’ ऑडिट वर्ग प्राप्त केल्याची बाबही या ठिकाणी गौरवाने नमुद करित आहे. अहवाल वर्षात या ३ अतिशय अभिमानास्पद बाबींव्यतिरिक्त राष्ट्रीय बँकेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार किमान ९% भांडवल पर्याप्तता प्रमाण (सीआरएआर) राखणे आवश्यक असतांना आपल्या बँकेने अहवाल वर्षाअखेर १८.०४% इतके भरीव भांडवल पर्याप्तता प्रमाण (सीआरएआर) राखले आहे. आपल्या बँकेस अहवाल वर्षाअखेर नक्त व्याज उत्पन्न ₹ ९२० कोटी, ढोबळ नफा ₹ १,०२४ कोटी, ऑपरेटिंग प्रॉफिट ₹ ७९४ कोटी तर ₹ ६०९ कोटी इतका निव्वळ नफा प्राप्त झाला आहे.

अहवाल सालात बँकेची सभासद संख्या १९१४ इतकी झाली आहे. वसुल भाग भांडवल ₹ ५४८.३१ कोटी इतके झाले आहे.

रिझर्व्ह / राष्ट्रीय बँकेने ठरवून दिलेल्या निकषानुसार अहवालवर्षाअखेर आपल्या बँकेची आर्थिक स्थिती खालील निकषांचा विचार करता भक्कम असल्याचे दिसून येते.

अ. क्र.	तपशील	निकष	दि. ३१ मार्च २०२३ अखेरील आर्थिक स्थिती
१	सीआरएआर	किमान ९%	१८.०४%
२	नेटवर्थ	किमान ₹ ५.०० लाख	₹ ३,८७८.५६ कोटी
३	नेटवर्थचे सरासरी खेळते भांडवलाशी प्रमाण	किमान ४%	१२.४०%
४	यील्ड ऑन असेट्स	जादा तेवढा चांगला	६.८५%
५	कॉस्ट ऑफ फंड	कमी तेवढा चांगला	३.९१%
६	नेट इंटरेस्ट मार्जिन	३%	२.९४%
७	रिटर्न ऑन असेट्स	१%	१.९५%
८	प्रोव्हिजन टू कव्हेरेज रेशी	७०.००%	९५.१३%
९	कॉस्ट ऑफ मॅनेजमेंट	१.५०%	०.६१%
१०	प्रती कर्मचारी व्यवहार	जादा तेवढा चांगला	₹ ६४ कोटी

तसेच दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेरील आपल्या बँकेच्या आर्थिक स्थितीशी देशातील प्रमुख राज्य सहकारी बँकांची तुलनात्मक आर्थिक स्थिती खालीलप्रमाणे.

(₹ कोटीत)

अ.क्र.	तपशील	महाराष्ट्र	आंध्रप्रदेश	गुजरात	उत्तरप्रदेश	तामिळनाडू	मध्यप्रदेश
१	वसूल भाग भांडवल	५४८.३१	१,०६५.३६	४०.६६	३३७.७४	५६०.३४	८२८.८४
२	निधी	६,०१२.९८	१,३५१.४०	१,१०२.५६	९५६.१७	१,२०६.०७	१,७२४.२३
३	डेवी	१८,६१३.५५	९,०४१.७९	१०,६११.८८	१०,२८३.२२	१२,४८६.५१	८,१५२.६७

112th Annual Report for the Year 2022-2023

Address by Hon'ble Administrator

Dear Shareholders,

I welcome you to the 112th Annual General Meeting of the Maharashtra State Co-operative Bank Ltd.

At the outset, I would like to congratulate all the members on your Bank becoming the only Co-operative Bank with a Net worth of over ₹ 4,000 crore among all the Co-operative Banks in the Country. At the same time I would like to mention here that the Bank has received "ISO 27001:2013" Standard for Information Security Management. I am also proud to mention that the Bank has received "Audit Class-A" for continuous last 11 years. Apart from these three very proud things, Bank has maintained CRAR of 18.04% as against the required CRAR of 9%, Net Interest Income ₹ 920 crore, Gross Profit ₹ 1,024 crore, Operating Profit ₹ 794 crore and Net Profit of ₹ 609 crore on March, 2023.

During the reporting year Bank's total number of members were 1914. Paid-up Share Capital of the Bank stood at ₹ 548.31 crore.

Banks Financial Performance as depicted below appears to be strong at the end of reporting period based on RBI / NABARD parameters :

Sr. No.	Particular	Criteria	Position of 31 st March 2023
1	CRAR	Minimum 9%	18.04%
2	Net Worth	Minimum ₹ 5.00 lakh	₹ 3,878.56 Crore
3	% of Net Worth to Working Capital	Minimum 4%	12.40%
4	Yield on Assets	Higher the Better	6.85%
5	Cost of Funds	Lower the Better	3.91%
6	Net Interest Margin	3%	2.94%
7	Return on Assets	1%	1.95%
8	Provision to Coverage Ratio	70%	95.13%
9	Cost of Management	1.50%	0.61%
10	Per Employee Turnover	Higher the Better	₹ 64 Crore

Comparative financial position of our Bank with the major State Co-operative Banks in the Country as on 31st March, 2023 is as stated below :

(₹ in crore)

Sr. No.	Particulars	Maharashtra	Andhra Pradesh	Gujrat	Uttar Pradesh	Tamilnadu	Madhya Pradesh
1	Share Capital	548.31	1,065.36	40.66	337.74	560.34	828.84
2	Reserves	6,012.98	1,351.40	1,102.56	956.17	1,206.07	1,724.23
3	Deposits	18,613.55	9,041.79	10,611.88	10,283.22	12,486.51	8,152.67

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

अ.क्र.	तपशील	महाराष्ट्र	आंध्रप्रदेश	गुजरात	उत्तरप्रदेश	तामिळनाडू	मध्यप्रदेश
४	घेतलेली कर्जे	११,५२८.४२	२२,६५८.८१	४,२०९.७३	४,४२२.४१	१६,३७५.९८	९,१४१.४९
५	गुंतवणूक	५,९९८.५८	६,६१७.२८	४,३९६.६६	४,४७०.४८	४,६१५.७६	६,०४५.७६
६	कर्जे	२६,४५०.०५	२७,६९०.६४	८,६०६.३९	११,२८१.९८	१७,३८६.७५	१३,१८८.३४
७	नेटवर्थ	३,८७८.५६	२,६८०.१९	९७७.१५	१,२९३.९१	१,६७४.३०	१,९१३.७५
८	सीआरएआर	१८.०४%	९.८६%	१५.३७%	१६.९२%	११.८१%	१४.४६%
९	नफा	६०९.३२	१८२.६५	१०५.५९	६०.७६	१०३.९५	४.५६
१०	ग्रॉस एनपीए	१०.६७%	०.६२%	०.७५%	३.९३%	२.५८%	४.२७%
११	नेट एनपीए	०.५८%	०.००%	०.००%	०.००%	१.५४%	१.१७%

जिल्हा बँकांसाठी राज्य बँकेची भूमिका :

राज्य बँकेने जिल्हा बँकांच्या मागणीनुसार पात्र शेतकऱ्यांना कर्ज पुरवठा करणेस्तव स्वनिधी तसेच राष्ट्रीय बँकेच्या फेरकर्जांच्या माध्यमातून जिल्हा बँकांना निधी उपलब्ध करून दिला आहे. राज्यातील एकूण ३१ जिल्हा बँकांपैकी शेती कर्ज मागणी केलेल्या पात्र २८ जिल्हा बँकांचा “वास्तव पीक कर्जवितरण कार्यक्रम” विचारात घेवून बँकेने सन २०२२-२३ करीता १२ जिल्हा बँकांना ₹ २,६५८.६० कोटीच्या नियमित अल्पमुदत (शेती) फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केल्या. सदर मर्यादित राष्ट्रीय बँकेने पात्र ९ जिल्हा बँकांना ₹ २,३८५.८८ कोटीचे फेरकर्ज सबलतीच्या व्याजदराने मंजूर केले व त्यापोटी ₹ १,०२३.११ कोटीची उचल राष्ट्रीय बँकेकडून अहवालवर्षात करण्यात आली. नियमित व अतिरिक्त फेरकर्जास पात्र २८ जिल्हा बँकांनी राज्य बँक मंजूर फेरकर्ज मंजूर मर्यादा ₹ ९,५३१.९२ कोटी पैकी ₹ ६,६५६.८२ कोटीची म्हणजेच ६९.८४% उचल केली. सन २०२२-२३ मध्ये राष्ट्रीय बँकेच्या मंजूर फेरकर्ज मर्यादिवर राष्ट्रीय बँकेकडून उचली मिळेपर्यंत पीककर्ज सुरळीत सुरु राहणेस्तव राज्य बँकेने पात्र जिल्हा बँकांना स्वनिधीतून फेरकर्ज उपलब्ध करून दिले.

राज्य बँकेने अहवाल वर्षात २३ जिल्हा बँकांना ₹ ६,८७३ कोटीच्या अतिरिक्त अल्पमुदत (शेती) फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केल्या आहेत. त्यापोटी राष्ट्रीय बँकेने ₹ ६,८०७ कोटीच्या फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केल्या. या अंतर्गत जिल्हा बँकांनी ₹ ५,४६१ कोटीची उचल केली असून राष्ट्रीय बँकेकडून ₹ ५,२६१ कोटीच्या उचली प्राप्त झाल्या आहेत.

साखर कारखान्यांबाबतची राज्य बँकेची भूमिका :

राज्य बँकेचे राज्यातील साखर कारखान्यांच्या उभारणी, सहविज निर्मिती प्रकल्प व आसवणी प्रकल्प उभारणी, विस्तारीकरण तसेच आधुनिकीकरण इत्यादीसाठी अर्थसहाय्य करण्याचे धोरण आहे. राज्यातील १३२ साखर कारखान्यांनी विविध कर्ज योजनांचा लाभ आतापर्यंत घेतलेला आहे. अहवालसालात एकूण ३४ साखर कारखान्यांना ₹ १,०१८ कोटीच्या अल्पमुदती तर ४५ साखर कारखान्यांना ₹ ४,६५३ कोटीच्या खेळते भांडवली कर्जमर्यादा आपल्या बँकेकडून मंजूर करण्यात आल्या.

साखरेचे खुल्या बाजारातील दरामध्ये अस्थिरता कमी राहणेच्या दृष्टीने सन २०२२-२३ च्या गळीत हंगामामध्येही केंद्र शासनाने दि. १५ फेब्रुवारी, २०१९ पासून खुल्या बाजारातील साखरेचे किमान विक्री दर ₹ ३,१००/- निश्चित केले. त्यास अनुसरून सन २०२२-२३ या गळीत हंगामामध्येही राज्य बँकेने साखरेचा मूल्यांकन दर ₹ ३,१००/- प्रती किंवाटल व १५% दुरावा ठेऊन उचल दर ₹ २,६३५/- प्रती किंवाटल कायम ठेवला आहे.

कर्ज व्यवहारातील जोखीम कमी करणेसाठी ₹ २५ कोटीवरील दिर्घ मुदती व अल्प मुदती कर्ज मंजूरीसाठी कर्जदार संस्थांची बाह्य क्रेडिट रेटिंग एजन्सीकडून बर्गवारी निश्चित करणे तसेच साखर कारखान्यांना प्रायोगिक तत्वावर क्रेडिट रेटिंग मॉडेल नुसार प्राप्त रेटिंग प्रमाणे व्याजदर निश्चित करणेबाबतचे धोरण अवलंबण्यात आले आहे.

नागरी सहकारी बँका :

नागरी सहकारी बँका व राज्य बँक यांचे दृढ असलेले व्यावसायिक नाते अधिक समृद्ध करण्यासाठी राज्य बँकेने नागरी सहकारी बँकांसाठी धोरणात्मक निर्णय घेऊन सहभागांतर्गत कर्ज व कर्ज रोख्यांच्या तारणावर जास्वंदी अधिकर्ष मर्यादा या सारख्या कर्ज योजना सुरु केल्या आहेत. नागरी बँकांतील व्यवसाय वृद्धीसाठी सदर योजनांचा आढावा घेऊन त्यात वेळोवेळी बदल / सुधारणा केल्या.

Sr. No.	Particulars	Maharashtra	Andhra Pradesh	Gujrat	Uttar Pradesh	Tamilnadu	Madhya Pradesh
4	Borrowings	11,528.42	22,658.81	4,209.73	4,422.41	16,375.98	9,141.49
5	Investments	5,998.58	6,617.28	4,396.66	4,470.48	4,615.76	6,045.76
6	Loans	26,450.05	27,690.64	8,362.36	11,281.18	17,386.15	13,158.34
7	Net Worth	3,878.56	2,680.19	917.15	1,293.91	1,674.30	1,913.75
8	CRAR	18.04%	9.86%	15.37%	16.92%	11.81%	14.46%
9	Net Profit	609.32	182.65	105.59	60.76	103.95	4.56
10	Gross NPA	10.67%	0.62%	0.75%	3.93%	2.58%	4.27%
11	Net NPA	0.58%	0.00%	0.00%	0.00%	1.54%	1.17%

MStCB's contribution towards DCC Banks :

Bank has provided DCCBs' to finance eligible farmers, out of Own Funds as well as through NABARD re-finance. Bank has sanctioned ₹ 2,658.60 crore ST (SAO) loan to 12 eligible DCCBs' out of 31 DCCBs' in the State for the year 2022-23, based on "Realistic Lending Programme". On account of these limits during reporting year, NABARD has sanctioned re-finance of ₹ 2,385.88 crore at concessional rates to 9 eligible DCCBs' and drawals of ₹ 1,023.11 crore have been allowed. During FY 2022-23, MSCB has allowed drawals out of the Own Funds in order to support the seasonal cycle of ST (SAO) loan. Eligible 28 DCCBs' have availed refinance within the limits sanctioned of ₹ 9,531.92 crore of which DCCBs' availed ₹ 6,656.82 crore which comes to 69.84%.

Bank has sanctioned ₹ 6,873 crore ST (SAO) additional loan to 23 DCCBs' during reporting year. On account of these limits, NABARD has sanctioned re-finance of ₹ 6,807 crore. On account of these DCCBs' availed of ₹ 5,461 crore drawals and NABARD allowed drawals of ₹ 5,261 crore.

MStCB's view on Sugar Factories :

Your Bank provides credit facilities to sugar factories in the State for erection, expansion and modernisation of plant etc. So far 132 sugar factories have been benefited with these facilities. During the reporting year, your Bank has sanctioned ₹ 1,018 crore Short Term Loan to 34 sugar factories and ₹ 4,653 crore working capital limits to 45 sugar factories.

To try and overcome the adversaries faced by sugar industry due to volatility to arrest the fluctuations in sugar prices in the market since 2022-23, Central Government has enforced in the policy of Minimum Selling Price (MSP) of ₹ 3,100/- per quintal of free sugar from 15th February, 2019. In sync with Government's decision the Bank has considered valuation of sugar for the crushing season 2022-23 at ₹ 3,100/- per quintal and allowed drawals at the rate of ₹ 2,635/- per quintal by keeping 15% margin on the pledged sugar.

In order to reduce the risk in the loan portfolio, for long term and short term loan above ₹ 25 crore, a policy of rating has been adopted from external credit rating agencies to determine the incentive in the interest rate as per the credit rating model for sugar mills on an experimental basis.

Urban Co-operative Banks :

The Bank has very strong bond with the Urban Co-operative Banks and in order to enhance these relations further, Bank adopted new consortium credit policy. To increase the Business of Urban Co-operative Banks, regular review of policies has been taken and accordingly changes / improvement have been made.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेज्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर आपल्या बँकेमार्फत ९ नागरी बँका व १ जिल्हा बँक यांचे सहभागात २० कर्जदार संस्थांना ₹ ६९२ कोटी मध्यम व दीर्घ मुदती कर्ज व ₹ १९१ कोटी खेळते भांडवली कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या आहेत. जास्वंदी अधिकर्ष कर्ज मर्यादा अंतर्गत कर्जरीख्यांच्या तारणावर ९ नागरी बँकांना ₹ १२४ कोटी कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या आहेत.

लाभांश :

बँकेच्या सभासदांना यावर्षी १०% इतका लाभांश देण्याची शिफारस करण्याचे बँकेने ठरविले आहे, ही आनंदाची बाब आहे.

सन २०२२-२३ मधील महत्वाच्या घडामोडी :

आर्थिक वर्षात बँकेच्या आर्थिक स्थितीमध्ये सतत सुधारणा करून बँकिंग क्षेत्रातील स्पर्धात्मक युगात सामाजिक बांधिलकीचे भान राखून टिकून प्रगती साध्य केली आहे. यातील काही महत्वाच्या घडामोडी खालीलप्रमाणे -

- विदेश विनिमय विभागामार्फत या आर्थिक वर्षात एकूण फॉरेक्स व्यवहार ₹ २,१४२ कोटीचे झालेले असून, त्यापैकी ₹ ९३ कोटीचे आयात व ₹ २,०४६ कोटीचे निर्यात व्यवहार झालेले आहेत. आयबीडी विभागास आर्थिक वर्षामध्ये ₹ ४७ कोटी उत्पन्न प्राप्त झाले आहे.
- बँकेने दिनांक १५ सप्टेंबर, २०२२ पासून आधार इनेबल्ड पेमेंट सिस्टिम (ईपीएस) सुविधा लाईव्ह होऊन ईपीएस अंतर्गत मायक्रो एटीएम द्वारे व्यवहार सुरु केले आहेत. त्याद्वारे बँकेचे व अन्य बँकांच्या ग्राहकांना बॅलन्स इनक्वायरी, मिनी स्टेटमेंट, कॅश विड्रॉवल, कॅश डिपॉझीट, फंड ट्रान्सफर इत्यादी सेवा उपलब्ध झाल्या आहेत.
- २०२२-२३ मध्ये आपल्या शिखर प्रशिक्षण व संशोधन संस्था, वाशी व नागपूर केंद्र यांचेमार्फत एकूण ११५ प्रशिक्षण कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले. या केंद्रामार्फत राज्य बँक ४१५, जिल्हा बँकेच्या ७१४, प्राथमिक सेवा संस्थांचे ११२५ व इतर संस्थांचे १४३९ अशा एकूण ३६९३ अधिकारी / कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण देण्यात आले. तसेच बँकेतील १६ अधिकार्यांना राज्यातील व राज्याबाहेर नामांकित प्रशिक्षण संस्थांमध्ये (बर्ड, लखनौ, नाबार्ड, आयआयबीएफ, सीएबी इत्यादी) बँकेमार्फत प्रशिक्षणासाठी पाठविण्यात आले आहे.
- वैयक्तीक / संस्थात्मक कर्जदारांकडील थकीत कर्जाच्या वसुलीसाठी राज्य बँकेने मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या मान्यतेने एकरकमी कर्ज परतफेड योजना २०२१ लागू केली. या योजनेअंतर्गत ३१ वैयक्तीक कर्जदार व ४ संस्थात्मक कर्जदारांनी प्रस्ताव सादर केले होते. त्यापैकी १० वैयक्तीक कर्जदार व २ संस्थात्मक कर्जदारांनी १००% तडजोड रकमेचा भरणा केला असून, सदर कर्जदारांकडून एकूण ₹ १,४८८.७१ लाख इतक्या तडजोड रकमेची वसुली झाली आहे. यामध्ये त्यांना ₹ ५७५.६२ लाखाची सवलत देण्यात आली आहे. उर्वरित २१ वैयक्तीक व २ संस्थात्मक कर्जदारांकडून तडजोड रकमेच्या वसुलीची कार्यवाही चालू आहे. सदर योजनेस दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०२३ पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली होती. सदर योजनेस दिनांक ३१ मार्च, २०२४ पर्यंत मुदतवाढ मिळणेसाठी मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेपुढे हा विषय ठेवण्यात आला आहे.
- बँकेचा कारभार जास्तीतजास्त सभासदांभिमुख होण्यासाठी सर्व संबंधीत घटकांशी म्हणजेच साखर कारखाने, सुत गिरण्या, जिल्हा बँका, नागरी बँका, प्राथमिक कृषी संस्था, गृहनिर्माण संस्था इत्यादींशी बँकेने विविध चर्चासत्रांमधून संवाद साधला जातो व यापुढेही तो कायम ठेवण्याचा प्रयत्न केला जाईल. अशा चर्चासत्रांमधून प्राप्त झालेल्या सूचनांवर अभ्यास करून आवश्यकतेनुसार धोरणांमध्ये बदल करण्याचीही भूमिका स्वीकारली आहे.

राज्याचे मा. मुख्यमंत्री, मा. उपमुख्यमंत्री, मा. सहकारमंत्री, मा. मुख्य सचिव, मा. अतिरिक्त मुख्य सचिव, सहकार, मा. सहकार आयुक्त, मा. साखर आयुक्त आणि महाराष्ट्र शासनाचे वरिष्ठ अधिकारी, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया, नाबार्ड, सहकार क्षेत्रातील ख्यातनाम व्यक्तित्व यांनी दिलेल्या अमूल्य मार्गदर्शनाबद्दल मी आभारी आहे.

सन्माननीय भागधारकांनी बँकेच्या सक्षमतेवर सातत्याने दर्शविलेल्या विश्वासाबद्दल मी आपला आभारी आहे. बँकेच्या ग्राहकांनी बँकेस केलेल्या मौलीक सहकार्याबद्दल तसेच बँकेच्या सर्व अधिकारी / कर्मचाऱ्यांनी उद्दिष्टपूर्तीसाठी घेतलेल्या अपार मेहनतीबद्दलही मी त्यांचे आभार मानतो व पुनःश्च सर्वांना धन्यवाद देऊन मी माझे मनोगत पूर्ण करतो.

(विद्याधर अनास्कर)

प्रशासक

Your Bank has sanctioned ₹ 692 crore MT / LT loans and ₹ 191 crore Working Capital limits to 20 institutions under consortium arrangement with 9 Urban Co-operative Banks and 1 DCC Bank from its owned funds. ₹ 124 crore overdraft limits under Jaswandi Overdraft Limits to 9 Urban Co-operative Banks till the end of 31st March, 2023.

Dividend :

It has been recommended that pay 10% dividend from the net profit pertaining to the financial year ended 31st March 2023.

Achievements in the year 2022-23 :

As an Administrator, in the era of Cut-throat competition to remain competitive in banking sector certain objectives have been set to further consolidate and strengthen the financial position of the Bank, some of the important Events, Achievements highlighted are as under.

- During the Financial Year, International Banking Division (IBD) was transacted total Forex transaction to the tune of ₹ 2,142 crore, of which ₹ 93 crore was import and ₹ 2,046 crore was export transactions. During the financial year IBD earned ₹ 47 crore income.
- Bank is live on Aadhar Enabled Payment System (AEPS) since 15th September, 2022 and Micro ATM transactions facility is available to customers. Bank is providing Balance Enquiry, Mini Statement, Cash Withdrawal, Cash Deposit and Fund Transfer transactions through Micro ATM.
- During 2022-23 Shikhar Training & Research Institute, Vashi & Nagpur centers organized 115 training programmes. Training was imparted to 415 employees of MSC Bank, 714 of DCC Banks, 1125 of PACS & 1439 of other institutes, totalling of 3693 officers / employees. As well as 16 officers of your Bank were deputed for training in reputed institutions like BIRD-Lucknow, NABARD, IIBF, CAB etc.
- For recovery of overdue loan, Bank has implemented "**Ekrakami Karj Paratfed Yojana 2021**" for borrowers (individual / Institutions) which was approved by Annual General Meeting. Under this scheme, 31 individual and 4 institutional borrowers have participated during the reporting year, out of them, 10 individual and 2 institutional borrowers have paid 100% settlement amount of ₹ 1488.71 lakh. In which amount of ₹ 575.62 lakh has been sacrificed by the Bank. Remaining 21 individual and 2 institutional borrowers were paying settlement amount. Since, this scheme has expired on 28th February, 2023, hence, extension has been recommended to implement till 31st March, 2024 to this Annual General Meeting.
- In order to re-establish the strengthened business relations with constituents, Bank is maintaining rappo with all the concerned stakeholders like Sugar Factories, Spinning Mills, Districts Central Co-operative Banks, Urban Co-operative Banks, Primary Agricultural Co-operative Societies, Co-operative Housing Societies etc., through various Discussion, Sessions / Meetings / Seminars etc. Bank has received positive response through such sessions and constructive suggestions are considered appropriately within the frame work of laws in Bank policies.

I must acknowledge the valuable support and guidance extended by the Hon'ble Chief Minister, Hon'ble Deputy Chief Ministers, Hon'ble Co-operation Minister, Hon'ble Chief Secretary, Hon'ble Additional Chief Secretary, Co-operation, Hon'ble Commissioner Co-operation, Hon'ble Commissioner Sugar, Senior Officials of Maharashtra Govt., Reserve Bank of India, NABARD and eminent personalities in Co-operative Sector.

I thank all Hon'ble Shareholders for entrusting in me. I am also thankful to all Banks Customers for their valued support and trust and I also extend my thanks to the Employees for their tireless efforts towards achieving the goal. Once again I thank all before concluding my address.

(Vidyadhar Anaskar)

Administrator

वार्षिक अहवाल

सन्माननीय भागधारक,

(१) आर्थिक स्थितीचा गोषवारा

१. भाग भांडवल :

आपल्या बँकेची गत वर्षाअखेरील व अहवाल वर्षातील सभासद संख्या व भागधारणेचा तपशील :

(₹ कोटीत)

सभासद प्रकार	२०२१-२२		२०२२-२३		२०२१-२२ चे तुलनेत वाढ / घट	
	सभासद संख्या	भाग- भांडवल (₹)	सभासद संख्या	भाग- भांडवल (₹)	सभासद संख्या	भाग- भांडवल (₹)
जिल्हा बँका	३१	१७९.६२	३१	१७९.६५	---	०.०३
नागरी बँका	५०९	११.५६	५०२	११.५५	(-) ७	(-) ०.०१
साखर कारखाने	१९७	३११.६२	१९१	३०३.९९	(-) ६	(-) ७.६३
सूत गिरण्या	९०	७.१७	९०	७.२८	---	०.११
शिखर संस्था	४	०.३५	४	०.३५	---	---
प्रक्रिया संस्था	११९	१.७२	११९	१.७३	---	०.०१
अन्य संस्था	९१०	८.३३	९०८	८.२६	(-) २	(-) ०.०७
इतर व्यक्तीगत संस्था	६६	२३.९८	६९	३५.५०	३	११.५२
एकूण	१९२६	५४४.३५	१९१४	५४८.३१	(-) १२	३.९६

आपल्या बँकेचे अधिकृत भाग भांडवल ₹ १०००.०० कोटीचे आहे. अहवाल वर्षामध्ये ७ नवीन सभासद व १९ राजीनामा दिलेले सभासद विचारात घेता एकूण सभासद संख्येत १२ ने घट झालेली आहे. भाग भांडवलात एकूण ₹ ३.९६ कोटींची वाढ झालेली आहे.

२. निधी :

अहवाल सालात आपल्या बँकेकडे ₹ ६,०१२.९६ कोटींचा एकूण निधी असून गत वर्षाच्या तुलनेत निधीमध्ये एकूण ₹ ५३०.६२ कोटीने वाढ झालेली आहे. त्यामध्ये वैधानिक गंगाजळी निधी ₹ १५०.७१ कोटी, शेती पतस्थिरता निधी ₹ १११.०८ कोटी, आयकर कायदा कलम ३६(१)(viii) नुसार खास निधी ₹ ५७.४८ कोटी, सर्वसाधारण राखीव निधी ₹ २८४.९६ कोटी, गुंतवणूक घसारा निधी ₹ ६३.४६ कोटी, गुंतवणूक चढउतार निधी ₹ ३३.०० कोटी व इमारत निधी ₹ ०.५७ कोटी अशी एकूण ₹ ७०१.२६ कोटीने वाढ झाली आहे. तर बुडीत व संशयित कर्ज निधी ₹ १५८.०० कोटी, ८.५% बुडित व संशयित कर्ज निधी आयकर कायदा ३६(१)(viii) ₹ २.६० कोटी, स्थावर मालमत्तेच्या पुनर्मुल्यांकन निधीवर घसारा आकारणीमुळे ₹ ९.९९ कोटी व अनुत्यादित गुंतवणूक निधीत ₹ ०.०५ कोटी अशी एकूण ₹ १७०.६४ कोटीने घट झाली आहे.

३. ठेवी :

मार्च २०२२ च्या तुलनेत मार्च २०२३ अखेर आपल्या बँकेच्या ठेवीमध्ये ₹ २,४५३.२९ कोटीने घट झाली असून, एकूण ठेवी ₹ १८,६१३.५५ कोटी आहेत. प्रामुख्याने जिल्हा बँकांच्या ठेवीत एकूण ₹ ४,०३३.१६ कोटीने घट झाली आहे. इतर संस्थांच्या ठेवीत ₹ ९०२.३१ कोटी, नागरी बँकांच्या ठेवीत ₹ ५१८.३२ कोटी व व्यक्तीगत ठेवीत ₹ १५९.२४ कोटीने वाढ झालेली आहे. अहवाल सालात बँकेने एकूण ६ वेळा बँकेच्या ठेवीवरील व्याजदरात सुधारणा / बदल केले असून व्याजदर स्पर्धात्मक ठेवण्यात आले होते.

Annual Report

Dear Shareholders,

(1) Resume of Financial Position

1. Share Capital :

The comparative position of number of members and share held over the previous year:

(₹ in crore)

Types of Members	2021-22		2022-23		Increase / Decrease Over 2021-22	
	No. of Members	Share Capital (₹)	No. of Members	Share Capital (₹)	No. of Members	Share Capital (₹)
District Banks	31	179.62	31	179.65	---	0.03
Urban Co-op. Banks	509	11.56	502	11.55	(-) 7	(-) 0.01
Sugar Factories	197	311.62	191	303.99	(-) 6	(-) 7.63
Spinning Mills	90	7.17	90	7.28	---	0.11
Apex Societies	4	0.35	4	0.35	---	---
Processing Societies	119	1.72	119	1.73	---	0.01
Others Societies	910	8.33	908	8.26	(-) 2	(-) 0.07
Other Individual Institutions	66	23.98	69	35.50	3	11.52
Total	1926	544.35	1914	548.31	(-) 12	3.96

The Authorised Share Capital of the Bank is ₹ 1,000.00 crore. During the year under report, due to enrolment of 7 new members and 19 resignations and net decrease of 12 members in total membership. The Share Capital has increased during the period by ₹ 3.96 crore.

2. Reserves

During the FY 2022-23, your bank's Reserves and Surplus Fund has increased by ₹ 530.62 crore & stood at ₹ 6,012.98 crore. There was an increase in Statutory Reserves by ₹ 150.71 crore, Agriculture Credit Stabilisation Fund by ₹ 111.08 crore, Special Reserve under section 36(1)(viii) of Income Tax Act by ₹ 57.48 crore, General Reserves by ₹ 284.96 crore, Investment Depreciation Reserve by ₹ 63.46 crore, Investment Fluctuation Reserve by ₹ 33.00 crore and Building Fund by ₹ 0.57 crore, aggregating to ₹ 701.26 crore. Whereas there was decrease in Bad & Doubtful reserve by ₹ 158.00 crore, 8.5% Bad & Doubtful Debts Reserves u/s 36(1)(viii) by ₹ 2.60 crore and Revaluation Reserve by ₹ 9.99 crore and Non-Performing Investment Reserve by ₹ 0.05 crore due to depreciation aggregating to ₹ 170.64 crore.

3. Deposits:

As compared to previous financial year, there is decrease of ₹ 2,453.29 crore in deposits which stood at ₹ 18,613.55 crore as on 31st March, 2023. This is mainly due to decrease in deposits of DCC Banks by ₹ 4,033.16 crore. There is increase in deposits of Institutions by ₹ 902.31 crore, ₹ 518.32 crore in Urban Banks & Individuals by ₹ 159.24 crore. During the year Bank has revised interest rates of Deposits on 6 occasions and kept them competitive.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेखुल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

४. घेतलेली कर्जे :

(₹ कोटीत)

कर्ज प्रकार	२०२१-२२	२०२२-२३	२०२१-२२ चे तुलनेत वाढ /घट
(अ) राष्ट्रीय बँकेकडून	८,१३०.३९	११,५२८.४२	३,३९८.०३
अल्पमुदत शेती फेरकर्ज	४,१२३.५७	६,२८४.२७	२,१६०.७०
मध्यममुदत फेरकर्ज	३,९९८.२४	५,२४३.५३	१,२४५.२९
रुपांतरित फेरकर्ज	७.५८	०.००	(-) ७.५८
दीर्घमुदत फेरकर्ज	१.००	०.६२	(-) ०.३८
(ब) राज्य शासन व इतर	०.००	०.००	०.००
एकूण (अ + ब)	८,१३०.३९	११,५२८.४२	३,३९८.०३

गतवर्षीच्या तुलनेत अहवाल सालात बाहेरील कर्जांमध्ये ₹ ३,३९८.०३ कोटीने वाढ झालेली असून दि. ३१ मार्च, २०२३ अखेर एकूण घेतलेली कर्जे ₹ ११,५२८.४२ कोटी इतकी आहेत. यात प्रामुख्याने राष्ट्रीय बँकेकडून घेतलेल्या ₹ ११,५२८.४२ कोटी कर्जांचा समावेश आहे. अल्पमुदत फेरकर्जांशिवाय अहवाल वर्षात राष्ट्रीय बँकेस आपल्या बँकेकडून गुंतवणूक स्वरूपाच्या (LT-RCF अंतर्गत) मध्यममुदत फेरकर्जापोटी ₹ ५,२४३.५३ कोटी कर्ज देणेबाकी आहे. बँक देयबाकीचे हप्ते नियमित वेळेत भरणा करित असते.

५. दिलेली कर्जे :

गतवर्षीच्या तुलनेत अहवाल सालात दिलेल्या कर्जात ₹ ४८९.७० कोटी वाढ झाली आहे. दि. ३१ मार्च २०२३ अखेर एकूण दिलेली कर्जे ₹ २६४५०.०५ कोटी आहेत. प्रामुख्याने अल्पमुदत (शेती) फेरकर्ज (अतिरिक्त) ₹ २,०५३.१६ कोटी व फेरकर्जात ₹ १,२३६.९६ कोटीने वाढ झालेली आहे. तर अल्पमुदत (शेती) फेरकर्ज (स्वनिधी) कर्जांमध्ये ₹ २,१२५.८५ कोटीने घट झाली आहे. अहवाल वर्षाअखेर दिलेल्या कर्जावरील व्याजापोटी एकूण ₹ १,६४३.३२ कोटी प्राप्त झाले असून गतवर्षीपेक्षा यामध्ये ₹ ४४६.६७ कोटीने घट झाली आहे.

६. गुंतवणूक व्यवहार :

दि. ३१ मार्च, २०२३ अखेर बँकेची तरत्या जिंदगीसाठी गुंतवणूक, मान्यता प्राप्त केंद्र सरकार व राज्य सरकारच्या कर्ज रोख्यांमध्ये (लॅप सह) तर अतिरिक्त निधीची गुंतवणूक नॉन एसएलआर बॉण्डस् व सहकारी संस्थांच्या भागांमध्ये अशी एकूण गुंतवणूक ₹ ५,९९८.५८ कोटी (पुस्तकी मुल्य) आहे. तर आंतर बँक मुदत ठेवीमध्ये ₹ १८४.४९ कोटीची गुंतवणूक आहे.

७. खेळते भांडवल :

गतवर्षीच्या तुलनेत अहवाल सालात आपल्या बँकेच्या खेळते भांडवलामध्ये ₹ १,६८०.६९ कोटी इतकी वाढ झाली असून दि. ३१ मार्च, २०२३ अखेरील खेळते भांडवल ₹ ३८,०४७.४० कोटी इतके आहे.

८. नफ्याचे विवेचन :

अहवाल वर्षात आपल्या बँकेचे नक्त व्याज उत्पन्न ₹ ९२०.४१ कोटी आहे. तर इतर उत्पन्न ₹ २९८.९६ कोटी असून यात प्रामुख्याने १) अतिरिक्त बुडीत व संशयित कर्ज निधी तरतूद ₹ २२६.०० कोटी २) अतिरिक्त थकित जुने व्याज व एफसीआय तरतूद ₹ ४.१४ कोटी, ३) कमिशन व विनिमय व्यवहारातून ₹ ३८.०० कोटी, ४) रोखे विक्रीतील नफा ₹ १७.७१ कोटी व ५) अन्य इतर उत्पन्न ₹ १३.११ कोटींचा समावेश आहे. अहवाल वर्षातील नक्त व्याज व इतर उत्पन्नापोटी प्राप्त ₹ १,२१९.३७ कोटीमधून कर्मचाऱ्यांवरील व इतर व्यवस्थापन खर्च ₹ १९२.३९ कोटी, शासकीय कर्जरोख्यावरील ऑमोर्टाईज प्रिमियम ₹ १.७९ कोटी, इतर निर्लेखन ₹ ०.२८ कोटी व रोखे विक्रीतील तोटा ₹ ०.६२

4. Borrowings :

(₹ in crore)

Type of Loan	2021-22	2022-23	Change over 2021-22
(A) From NABARD	8,130.39	11,528.42	3,398.03
ST (Agri) Loans	4,123.57	6,284.27	2,160.70
Medium Term Refinance	3,998.24	5,243.53	1,245.29
Conversion Loan	7.58	0.00	(-) 7.58
LT Refinance	1.00	0.62	(-) 0.38
(B) State Govt. & Other	0.00	0.00	0.00
Total (A) + (B)	8,130.39	11,528.42	3,398.03

There has been increase of ₹ 3,398.03 crore in total borrowings as compared to the previous year which stood at ₹ 11,528.42 crore as on 31st March, 2023. Borrowings mainly includes borrowing from NABARD of ₹ 11,528.42 crore under refinance ST (Agri) loans. Besides, ST (Agri) Loans during the year under review, there is an outstanding of ₹ 5,243.53 crore under NABARD Refinance Investment Credit (under Long Term Rural Credit Fund) which is payable to NABARD. Your Bank is regular in repayment of due refinance loan instalments to NABARD.

5. Loans & Advances:

There was increase by ₹ 489.70 crore in Loans & Advances which stood at ₹ 26,450.05 crore as on 31st March, 2023 as compare to the previous year. The increase in Loan outstanding mainly attributed due to increase in ST (SAO) (Additional) Credit by ₹ 2,053.16 crore, Investment Credit (under Long Term Rural Credit Fund) ₹ 1,236.96 crore. There was decrease in Loan outstanding mainly due to decrease in ST (SAO) (Owned Fund) by ₹ 2,125.85 crore. During the year under review Bank has earned ₹ 1,643.32 crore as interest income on Loans & Advances which is decrease by ₹ 446.67 crore as compared to last year.

6. Investments :

Bank invested its funds, in Central and State Government Securities (including LAF) for SLR purpose and excess funds were invested in Non SLR Bonds, shares of other Co-operative Institutions. Thus, Bank's total Investments stood to the tune of ₹ 5,998.58 crore (Book Value) as on 31st March, 2023. Investments in interbank deposits stood to ₹ 184.49 crore.

7. Working Capital :

During the financial year, Working Capital increased by ₹ 1,680.69 crore as compared to previous year and stood to ₹ 38,047.40 crore as on 31st March, 2023.

8. Profit Analysis :

During the year under review, your bank's Net Interest Income was ₹ 920.41 crore and other Income was ₹ 298.96 crore. Other Income mainly consisted 1) Reversal of excess provisions of Bad and Doubtful Debts Reserve ₹ 226.00 crore, 2) Reversal of excess provisions of Overdue Interest Reserve and FCI by ₹ 4.14 crore, 3) Commission and Exchange income by ₹ 38.00 crore, 4) Profit on sale of Govt. Securities ₹ 17.71 crore, 5) Other miscellaneous income by ₹ 13.11 crore. After deducting the Management Expenses

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेखुल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

कोटी असे एकूण ₹ १९५.०८ कोटी वजा जाता आपल्या बँकेस दिनांक ३१ मार्च २०२३ अखेर ढोबळ नफा ₹ १,०२४.२९ कोटी इतका प्राप्त झाला आहे. अनुत्पादीत कर्जखात्यापोटी ₹ ६८.०० कोटी, गुंतवणूक चढ-उतार निधीपोटी ₹ ६३.४६ कोटी, आयकर कायदा कलम ३६(१) (viii) नुसार खास निधी ₹ ५७.४८ कोटी, इतर मालमत्तापोटीची तरतूद ₹ ५०.०० कोटीची तरतूद अहवाल वर्षात करावी लागली. स्थगित कर खर्च ₹ ३.१९ कोटी, आयकर भरणा ₹ १७२.८४ कोटी वजा जाता अहवाल वर्षाअखेर नक्त नफा ₹ ६०९.३२ कोटी इतका राहिला आहे.

अहवालवर्षात दिलेल्या कर्जावरील व गुंतवणूकीपोटी मिळालेले उत्पन्न, स्वीकारलेल्या ठेवी व घेतलेल्या कर्जावर आदा केलेल्या व्याजाचा तसेच नफ्याचा तुलनात्मक तपशील पुढीलप्रमाणे.

(₹ कोटीत)

तपशील	दि. ३१ मार्च, २०२२ अखेर	दि. ३१ मार्च, २०२३ अखेर
सरासरी खेळते भांडवल	२९,८५८.३८	३१,२८८.९४
एकूण मिळालेले व्याज	२,५६७.६९	२,१४४.५९
एकूण दिलेले व्याज	१,०४०.७७	१,२२४.१८
नक्त व्याज उत्पन्न	१,५२६.९२	९२०.४१
व्याज व्यतिरिक्त उत्पन्न	८९.१६	२९८.९६
एकूण उत्पन्न	१,६१६.०८	१,२१९.३७
वजा : १) कर्मचाऱ्यांवरील खर्च	१४७.३५	११८.३७
२) इतर व्यवस्थापन खर्च	६५.०४	७४.०२
३) इतर खर्च (अमॉर्टाईज प्रिमियम, लॉस ऑनसेल व मॅज्युरिटी ऑफ सिक््युरिटीज)	५.१०	२.६९
ढोबळ नफा	१,३९८.५९	१,०२४.२९
अधिक : स्थगित कर उत्पन्न / (-) खर्च	५०.७२	(-) ३.१९
वजा : १) तरतूदी	५४७.१७	२३८.९४
२) आयकर	२९९.३४	१७२.८४
निव्वळ नफा	६०२.८०	६०९.३२

९. लाभांश :

बँकेच्या सभासदांना यावर्षी १०% इतका लाभांश देण्याची शिफारस करण्याचे बँकेने ठरविले आहे, ही आनंदाची बाब आहे.

१०. नफा व त्याची विभागणी :

ठेवी व घेतलेली कर्जे यावरील दिलेले व्याज, व्यवस्थापन खर्च, आयकर व इतर बाबीवरील तरतूदी वजा जाता व गतवर्षीच्या शिल्लक नफा विचारात घेता एकूण निव्वळ नफा ₹ ६०९,३१,८७,६४९.४१ ची विभागणी अनेकशर '१' प्रमाणे व्हावी, अशी मा. प्रशासक यांनी वार्षिक सर्वसाधारण सभेस शिफारस केली आहे.

of ₹ 192.39 crore, Amortised Premium by ₹ 1.79 crore, other write-off ₹ 0.28 crore and Loss on Sale of Securities ₹ 0.62 crore, i.e. aggregating to ₹ 195.08 crore from the total income of ₹ 1,219.37 crore, your bank has recorded a Gross Profit of ₹ 1,024.29 crore. Out of this, adjusting to statutory provisions of 1) Bad & Doubtful Reserve of ₹ 68.00 crore, 2) Investment Depreciation Reserve of ₹ 63.46 crore, 3) Special Reserve as per Income Tax Act u/s 36(1)(viii) of ₹ 57.48 crore, 4) Other Assets of ₹ 50.00 crore, 5) Deferred Tax Expenditure ₹ 3.19 crore and after Income Tax of ₹ 172.84 crore, your bank has earned a Net Profit of ₹ 609.32 crore by the end of financial year, under review.

Comparison of Income & Expenses with previous year is as below.

(₹ in Crore)

Particulars	For the year ending 31 March, 2022	For the year ending 31 March, 2023
Average Working Fund	29,858.38	31,288.94
Total Interest earned	2,567.69	2,144.59
Total Interest paid	1,040.77	1,224.18
Net Interest Income	1,526.92	920.41
Other Income	89.16	298.96
Total Income	1,616.08	1,219.37
Less: 1) Staff Expenses	147.35	118.37
2) Other Managerial Expenses	65.04	74.02
3) Other Expenses (Amortised Premium, Loss on Sale & Maturity of Securities)	5.10	2.69
Gross Profit	1,398.59	1,024.29
Add : Income / (-) Expenditure from Deferred Tax	50.72	(-) 3.19
Less: 1) Provisions	547.17	238.94
2) Income Tax	299.34	172.84
Net Profit	602.80	609.32

9. Dividend :

The Bank has pleasure to recommend 10% dividend to the Hon. Shareholders for this year.

10. Net Profit & its apportionment :

Considering payment of Interest on Deposits & Borrowings, Management Expenses, Income Tax, other provisions and taking into account balance of profit of previous year, the Hon. Administrator recommends the Hon. General Body for the apportionment of Net Profit of ₹ 609,31,87,649.41 as suggested in **Annexure '1'** Enclosed herewith.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

(२) कर्जे :

२.१ शेती कर्जे :

अ) जिल्हा बँका :

(i) अल्प मुदत शेती कर्जे :

राज्यातील एकूण ३१ जिल्हा बँकांपैकी शेती कर्ज मागणी केलेल्या पात्र २८ जिल्हा बँकांचा “वास्तव पीक कर्जवितरण कार्यक्रम” विचारात घेवून बँकेने सन २०२२-२३ करीता १२ जिल्हा बँकांना ₹ २,६५८.६० कोटीच्या नियमित अल्पमुदत (शेती) फेरकर्जमर्यादा मंजूर केल्या. सदर फेरकर्ज मर्यादोटी राष्ट्रीय बँकेने पात्र ९ जिल्हा बँकांना ₹ २,३८५.८८ कोटीचे फेरकर्ज सबलतीच्या व्याजदराने मंजूर केले व त्यापोटी अहवाल वर्षात दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर ₹ १,०२३.११ कोटीची उचल करण्यात आली. सन २०२२-२३ मध्ये राष्ट्रीय बँकेच्या मंजूर फेरकर्ज मर्यादेवर राष्ट्रीय बँकेकडून उचली मिळपर्यंत पीककर्ज सुरळीत सुरु राहणेस्तव राज्य बँकेने स्वनिधीतून जिल्हा बँकांना फेरकर्ज उपलब्ध करून दिले, फेरकर्जास पात्र जिल्हा बँकांनी राज्य बँक मंजूर फेरकर्जाची ₹ ६,६५६.८२ कोटीची म्हणजेच ६९.८४% उचल केली. मार्च २०२३ अखेर २२ जिल्हा बँकांकडे ₹ ६,३४१.२५ कोटी येणेबाकी असून नाशिक जिल्हा बँकेकडे ₹ ५४.१६ कोटीची थकबाकी आहे.

अहवाल सालात राज्य बँकेने २३ जिल्हा बँकांना ₹ ६,८७३.३२ कोटीच्या अतिरिक्त अल्पमुदत (शेती) फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केल्या. त्यापोटी राष्ट्रीय बँकेने ₹ ६,८०६.५३ कोटीची फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केली. अतिरिक्त अल्पमुदत (शेती) धोरणांतर्गत जिल्हा बँकांनी ₹ ५,४६१.१७ कोटीची उचल केली असून, राष्ट्रीय बँकेकडून ₹ ५,२६१.१७ कोटीच्या उचली प्राप्त झाल्या आहेत.

(ii) गुंतवणूक स्वरूपाचा मध्यम मुदत शेती कर्ज पुरवठा :

आपली बँक, राष्ट्रीय बँकेच्या फेरकर्ज उचल पात्रतेच्या निकषांची पूर्तता करीत असून, अहवाल वर्षात गुंतवणूक स्वरूपाच्या कर्जपुरवठा धोरणानुसार राष्ट्रीय बँक फेरकर्जास पात्र आहे. सन २०२२-२३ या अहवाल वर्षात कोल्हापूर, पुणे, सातारा, सिंधुदुर्ग, अकोला, रायगड, सांगली, सोलापूर व गडचिरोली या ९ जिल्हा बँकांना राष्ट्रीय बँकेच्या ‘लॉग टर्म रुरल क्रेडिट फंड’ (एलटीआरसीएफ) व नाबार्ड नॉर्मल अंतर्गत गुंतवणूक स्वरूपाच्या मुदती कर्जपुरवठ्यापोटी एकूण ₹ ३,०६८.६९ कोटीच्या फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केल्या. या मंजूर मर्यादोटी ९ जिल्हा बँकांनी ₹ २,४४१.२६ कोटीच्या उचली केल्या असून, त्यापोटी जिल्हा बँकांच्यावतीने राष्ट्रीय बँकेकडून ₹ २,४४१.२६ कोटीच्या उचली राज्य बँकेस प्राप्त झालेल्या आहेत.

दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर अहवाल वर्षात बँकांकडे मंजूर कर्जापोटी ₹ ५,३३५.६२ कोटीची येणेबाकी असून, त्यापोटी राष्ट्रीय बँकेची देणेबाकी ₹ ५,२३१.४० कोटी आहे. सदर व्यवहारात आपल्या बँकेचा ₹ १०४.२२ कोटीचा हिस्सा आहे.

(iii) केंद्र शासन पुरस्कृत अनुदान योजना :

आपल्या बँकेने अहवाल वर्षात केंद्रशासन पुरस्कृत व राष्ट्रीय बँकेच्या विविध योजना राबविल्या असून, अहवाल वर्षात कृषि चिकित्सालय व कृषि व्यवसाय केंद्र (एसीएबीसी) योजनेंतर्गत ₹ ०.२२ कोटी, अॅग्रीकल्चर मार्केटिंग इन्फ्रास्ट्रक्चर (एमएमआय) या योजनेंतर्गत ₹ ०.४९ कोटी अनुदानाची रक्कम राष्ट्रीय बँकेकडून प्राप्त झाली असून सदर रक्कम संबंधित जिल्हा बँकांच्या अनुदान रिझर्व्ह फंड ख्राती जमा दिलेली आहे.

(iv) प्राथमिक सेवा सहकारी कृषी पतसंस्थांना बहुउद्देशिय संस्था म्हणून परिवर्तन करणेची राष्ट्रीय बँकेची विशेष फेरकर्ज योजना :

अहवाल वर्षात राष्ट्रीय बँकेच्या पॅक्स टू मॅक्स (एआयएफ) या योजनेंतर्गत १७ जिल्हा बँकांनी २५० प्राथमिक विविध कार्यकारी सहकारी संस्थांचे कर्ज मागणी प्रस्ताव राज्य बँकेकडे सादर केले होते. १७ जिल्हा बँकांनी सादर केलेल्या २५० प्रस्तावांपैकी राष्ट्रीय बँकेने १७९ संस्थांना ₹ ४८.६५ कोटीच्या फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केल्या असून, त्यापोटी ₹ १२.१३ कोटीच्या फेरकर्ज उचली जिल्हा बँकांच्यावतीने राज्य बँकेस मंजूर केल्या आहेत.

(2) Loans & Advances :

2.1 Agricultural Finance :

A) DCC Banks :

(i) ST (SAO) Loans :

During the year 2022-23 under review, MStCB had sanctioned refinance limits for Regular Short Term (SAO) Credit of ₹ 2,658.60 crore to 12 DCCBs based on their "Realistic Lending Programme". NABARD has sanctioned refinance limit of ₹ 2,385.88 crore to 9 DCCBs. Against this Refinance eligible DCCBs availed ₹ 1,023.11 crore during the year under review as on 31 March, 2023. Simultaneously MStCB extended refinance to eligible DCCBs from its own funds to support the time cycle of ST(SAO) loan. Eligible DCCBs have availed refinance within the limits sanctioned by MStCB of ₹ 6,656.82 crore which comes to 69.84%. At the end of March 2023, ₹ 6,341.25 crore outstanding with 22 DCCBs against ST (SAO) limits & ₹ 54.16 crore overdues with Nasik DCC Bank.

Additional ST (SAO) Refinance Limits amounting to ₹ 6,873.32 crore has been sanctioned to 23 DCCBs, against this limits NABARD had sanctioned Limit of ₹ 6,806.53 crore. Under Additional ST (SAO) Refinance of ₹ 5,461.17 crore drawals availed by DCCBs & ₹ 5,261.17 crore released by NABARD against the limits sanctioned.

(ii) Investment Credit :

As per NABARD refinance eligibility norms, MStCB is eligible for NABARD refinance under Investment Credit during the period under review 2022-23. During the year under review, MStCB has sanctioned Investment Credit Limits of ₹ 3,068.69 crore to 9 DCCBs viz. Kolhapur, Pune, Satara, Sindhudurg, Akola, Raigad, Sangli, Solapur & Gadchiroli DCCBs under Long Term Rural Credit Fund (LTRCF) of NABARD. Against the limits sanctioned, 9 DCCBs availed drawal for ₹ 2,441.26 crore and MStCB had availed refinance of ₹ 2,441.26 crore against the sanctioned limit.

The refinance outstanding with DCC Banks at the end of March 2023 stood at ₹ 5,335.62 crore. The outstanding of ₹ 5,231.40 crore was payable to NABARD by MStCB i.e. Bank's share was to the tune of ₹ 104.22 crore.

(iii) Central / State Government Sponsored Schemes :

MStCB has implemented various schemes sponsored by Central Government & NABARD.

During the year under review, ₹ 0.22 crore subsidy received under Agricultural Clinics & Agri Business Centres and ₹ 0.49 crore subsidy received under AMI Scheme from NABARD and disbursed to beneficiaries through DCCBs.

(iv) NABARD Special Refinance Scheme for PACS to MSCS:

NABARD had circulated the Special Refinance Scheme for PACS to MSCS. Under this scheme 250 proposals of ₹ 157.62 crore were received from 17 DCCBs. NABARD has sanctioned ₹ 48.65 crore refinance limit to 179 proposals and MStCB availed refinance of ₹ 12.13 crores from NABARD.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

(v) केंद्र व राज्य शासन व्याज परतावा :

अहवालवर्षात अल्पमुदत (शेती) पीक कर्जपुरवठ्यावरील सन २०२०-२१ व २०२१-२२ या दोन वर्षांची २% व ३% प्रमाणे “अतिरिक्त व वार्षिक व्याज परतावा” अंतर्गत रक्कम ₹ ४६५.५४ कोटीचे प्रस्ताव दिनांक २५ जानेवारी, २०२३ व दिनांक १६ फेब्रुवारी, २०२३ रोजी राष्ट्रीय बँकेस सादर केले असून व्याज परतावा रक्कम अद्याप राष्ट्रीय बँकेकडून प्राप्त झाली नाही.

(vi) अल्पमुदत (इतर) :

सन २०२२-२३ साठी अल्पमुदत (इतर) कर्जासाठी राष्ट्रीय बँकेने त्यांच्या दिनांक ०४ मे, २०२२ रोजीच्या परिपत्रकान्वये धोरण प्रसूत केले आहे. मात्र राष्ट्रीय बँकेचा सदर धोरणास जादा व्याजदर असल्याने जिल्हा बँकांनी फेरकर्ज मर्यादा मंजूर करणेस्तव प्रस्ताव सादर केलेले नसल्याने राज्य बँकेने सदर धोरणांतर्गत फेरकर्ज मर्यादा मंजूर केलेल्या नाहीत.

(vii) रुपांतरित कर्जे :

अहवाल वर्षात जिल्हा बँकांची मागणी नसल्याने राज्य बँकेमार्फत जिल्हा बँकांना मध्यम मुदत रुपांतर कर्जापीटी मर्यादा मंजूर करण्यात आलेल्या नाहीत.

(viii) पगारदार नोकरांच्या संस्थांची कर्जे :

अहवाल वर्षात आपल्या बँकेने उस्मानाबाद, जालना व परभणी या ३ जिल्हा बँकांना स्वनिधीतून पगारदार नोकरांच्या संस्थांना त्यांनी केलेल्या कर्जपुरवठ्यापीटी ₹ ९४.४९ कोटीचे फेरकर्ज मंजूर केले असून मार्च २०२३ अखेर एका जिल्हा बँकेकडे ₹ १६.०५ कोटीची येणेबाकी असून, इतर बँकांची कर्जखाती निरंक आहेत.

(ix) प्राथमिक सेवा सहकारी संस्थांचे संगणकीकरण :

दिनांक ३१ मार्च, २०२२ अखेर राज्यात एकूण ३१ जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका व २०९८६ प्राथमिक कृषी पतपुरवठा सहकारी संस्था कार्यरत आहेत. या संस्थांमार्फत त्यांच्या सभासदांना संगणकीय तंत्रज्ञानाच्या आधारे विविध प्रकारच्या सेवा प्रदान करून त्यांना सक्षम व्यवसाय उपक्रम बनविण्याची आवश्यकता निर्माण झाली आहे. ही बाब विचारात घेऊन दिनांक २९ जून, २०२२ रोजी केंद्र शासनाने केंद्र पुरस्कृत प्राथमिक कृषी पतपुरवठा सहकारी संस्थांचे संगणकीकरण या प्रकल्पास मान्यता दिली आहे.

सहकार मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या नियंत्रणाखाली नाबार्डमार्फत प्रकल्पाची अंमलबजावणी, मार्गदर्शन व दिशानिर्देश होणार आहे. या प्रकल्पाची अंमलबजावणी २०२२ ते २०२७ या पाच वर्षात करण्यासाठी केंद्र शासनाने निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार राज्य स्तरावर राज्यस्तरीय नियंत्रण व अंमलबजावणी समिती (SLMIC) तसेच जिल्हा स्तरावर जिल्हास्तरीय नियंत्रण व अंमलबजावणी (DLIMC) समिती गठीत करण्यात आली आहे.

या प्रकल्पांतर्गत राज्यातील एकूण १२,००० संस्थांची निवड करण्यात आलेली आहे. त्यापैकी सन २०२२-२३ या वर्षासाठीच्या प्रथम टप्प्यात एकूण ४००० संस्थांची निवड झालेली आहे.

प्राथमिक सेवा संस्थांच्या सेक्रेटरी किंवा स्टाफ यांना ट्रेनिंग देण्याकरीता ट्रेनरची नेमणूक जिल्हा सहकारी बँकेमार्फत करण्यात आली आहे. तसेच ट्रेनिंग देण्याकरीता इन्स्टिट्यूटची नेमणूक करण्यात आली आहे. जिल्हा बँकांनी प्राथमिक सेवा संस्थांच्या सेक्रेटरींना प्रशिक्षण देण्याकरीता नेमलेल्या एकूण २९४ प्रशिक्षकांना दिनांक २४, २५ व २६ एप्रिल, २०२३ रोजी एक दिवसीय बेसिक ओरिएंटेशन ट्रेनिंग प्रोग्राम (BOTP) लखनौ, बर्ड या संस्थेमार्फत आयोजित करण्यात आलेला होता.

अद्यापपर्यंत राज्यस्तरीय नियंत्रण व अंमलबजावणी समिती (SLMIC) च्या ५ सभा संपन्न झाल्या. त्यामध्ये सध्या सिस्टीम इंटीग्रेटर नेमण्याची प्रकिया सुरु आहे. तसेच हार्डवेअर खरेदी टेंडर डॉक्युमेंट तयार करण्याची प्रकिया सुरु आहे.

(x) रुवे केसीसी कार्ड्स :

दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर केसीसी खात्यांची एकूण संख्या ४४३१४२० असून त्यापैकी ३२४५९२८ रुवे केसीसी कार्डसूचे वाटप जिल्हा बँका स्तरावरून करण्यात आले आहे.

(v) Central Govt. Sponsored Interest Subvention Scheme:

Central Govt. sponsored interest subvention @ 1% & 2% for ST(SAO) crop loan for the year 2020-21 & 2021-22 claims under this scheme of ₹ 465.54 crore was submitted to NABARD on 25 January, 2023 & 16 February, 2023. Claim amount not yet received from NABARD.

(vi) Short Term (Other) :

NABARD Credit Policy of S.T. (Others) for 2022-23 dated 04 May, 2022 was circulated to all DCCBs. MStCB had not sanctioned any refinance limit to DCCBs due to non-submission of refinance proposals from DCCBs, as interest rate under the scheme are higher.

(vii) Conversion of Loans :

MStCB had not sanctioned Medium Term Conversion Refinance Limits to DCCBs, as no proposals received from DCCBs.

(viii) Loans to Salary Earners Societies :

MStCB has extended refinance from own resources to 3 DCC Banks (Osmanabad, Jalna & Prabhani) against the outstanding of Salary Earners Societies to the tune of ₹ 94.49 crore and outstanding against these loans stood at ₹ 16.05 crore with one DCCB and no outstanding with other DCCBs as on 31 March, 2023.

(ix) Computerisation of Primary Agricultural Credit Societies :

As on 31 March, 2022, 31 District Central Co-operative Banks and 20986 Primary Agricultural Credit Co-operative Societies are functioning in the State. There is a strong urge to impart computer training to the members of these societies, so as to make them competent business entities. Considering this, on 29th June, 2022, the Central Government has sanctioned the project of PACS computerization, which will be guided and directed by NABARD under the control of the Ministry of Co-operation, Government of India.

According to the guidelines issued by the Central Government, the State Level Implementation & Monitoring Committee (SLIMC) and the District Level Implementation & Monitoring Committee (DLIMC) have been formed to implement this project in five years from 2022 to 2027.

A total of 12000 PACS in the state have been selected under this project, out of which 4000 PACS have been selected in the first phase for the year 2022-23.

For imparting training to the Secretaries and other staff members of the PACS, trainers have been appointed through District Co-operative Bank. A one-day Basic Orientation Training Program (BOTP) has been organized for 294 trainers, appointed by the District Banks by Bankers Institute for Rural Development (BIRD), Lucknow on 24, 25 and 26 April, 2023.

So far 5 meetings of State Level Implementation & Monitoring Committee (SLIMC) have been conducted. Process of appointment of System Integrator and preparation of tender document for procurement of Computer Hardware, is under process.

(x) Rupay KCC Cards

As on 31 March, 2023, total number of KCC Accounts were 4431420, out of which, 3245928 Rupay KCC Cards were distributed by DCC Banks.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेखुल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

२.२ बिगर शेती कर्ज

अ) नागरी सहकारी बँका :

आपल्या बँकेमार्फत नागरी सहकारी बँकांना खेळते भांडवलासाठी कॅश क्रेडीट कर्ज मर्यादा, कार्यालयीन इमारतीची जागा खरेदीसाठी, शाखेतील अंतर्गत फर्निचरसाठी, गृहकर्जावर फेरगृहकर्ज, संगणकीकरणासाठी कर्ज, सहभागातून कर्ज पुरवठा, शासकिय कर्जरीख्यांच्या तारणावर 'जास्वंदी' अधिकर्ष कर्ज मर्यादा, नागरी बँकांचे हमीवर राज्य बँकेमार्फत कर्ज मर्यादा मंजूर करण्यात येतात.

दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर राज्य बँकेमार्फत ९ नागरी बँका व १ जिल्हा बँक यांचे सहभागात २० कर्जदार संस्थांना व 'जास्वंदी' अधिकर्ष कर्जमर्यादा योजनेअंतर्गत शासकिय कर्जरीख्यांच्या तारणावर ९ नागरी सहकारी बँकांना खालील तपशीलाप्रमाणे कर्जमर्यादा मंजूर आहेत.

(₹ कोटीत)

अ. क्र.	कर्जप्रकार	दि. ३१ मार्च, २०२२		दि. ३१ मार्च, २०२३		येणेबाकी वाढ / घट	
		मंजूर मर्यादा	येणेबाकी	मंजूर मर्यादा	येणेबाकी	वाढ (+) / घट (-)	%
१	मुदती कर्ज	२०३.४६	१९६.७७	६९१.९८	६३५.०१	४३८.२४	२२२.७१
२	खेळते भांडवली कर्ज	२२५.४८	२०६.४९	१९१.३९	१९१.६३	(-)१४.८६	(-)७.२०
३	जास्वंदी अधिकर्ष कर्जमर्यादा	१०१.९९	५.९०	१२३.८८	२.०२	(-)३.८८	(-)६५.७६
	एकूण	५३०.९३	४०९.१६	१००७.२५	८२८.६६	४१९.५०	१०२.५२

बँकेने कर्ज पुरवठा केलेल्या १० नागरी बँका सध्या अवसायनात असून सन २०२२-२३ मध्ये शंकरराव पुजारी नुतन नागरी सहकारी बँक लि., इचलकरंजी, जि. कोल्हापूर या बँकेस रिझर्व्ह बँकेचे निर्बंध लागले असून सध्या एकूण २ बँकांना रिझर्व्ह बँकेचे निर्बंध लागू आहेत. सदरच्या एकूण ११ नागरी सहकारी बँकांकडील थकबाकी ₹ १९९.६९ कोटी आहे. थकबाकी वसुली अनुषंगाने कायदेशीर कारवाई सुरु करण्यात आलेली आहे.

नागरी सहकारी बँकांच्या सहभागात राज्य बँकेने कर्ज पुरवठा करणेबाबतच्या धोरणात काळानुरूप आवश्यकतेनुसार बदल करण्यात आले आहेत.

ब) साखर कारखाने :

राज्यातील साखर कारखान्यांना साखर कारखान्यांच्या उभारणीसाठी सहविज निर्मिती प्रकल्प व आसवणी प्रकल्प उभारणी, आधुनिकीकरण करणेकरीता मुदत कर्ज पुरवठा तसेच अल्पमुदत / खेळते भांडवली अर्थसहाय्य करण्याचे राज्य बँकेचे धोरण असून राज्यातील १३२ साखर कारखान्यांनी विविध कर्ज योजनांचा लाभ आतापर्यंत घेतलेला आहे. अहवाल सालात एकूण ३४ साखर कारखान्यांना अल्प मुदती तर ४५ साखर कारखान्यांना खेळते भांडवली कर्जपुरवठा राज्य बँकेकडून करणेत आला आहे.

साखरेचे खुल्या बाजारातील दरामध्ये अस्थिरता कमी राहणेच्या दृष्टीने केंद्र शासनाने दिनांक १५ फेब्रुवारी, २०१९ पासून खुल्या बाजारातील साखरेचे किमान विक्री दर ₹ ३१००/- प्रती किंवाटल निश्चित केला असून त्यामध्ये बदल केलेला नाही. त्यास अनुसरून सन २०२२-२३ या गळीत हंगामामध्येही राज्य बँकेने साखरेचा मूल्यांकन दर ₹ ३१००/- प्रती किंवाटल आणि उचल दर ₹ २६३५/- प्रती किंवाटल कायम ठेवला.

(I) शर्करा मुदती कर्ज :

(i) सहकारी साखर कारखाने :

सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षात पर्जन्यमान चांगले झाल्याने ऊसाची उपलब्धता मोठ्या प्रमाणात राहिल या गृहीतकावर साखर कारखान्यांना मशिनरी आधुनिकीकरण/ विस्तारीकरण, सहविज निर्मिती, डिस्टीलरी, इथेनॉल प्रकल्प उभारणी इत्यादीसाठी राज्य बँकेमार्फत मध्यम मुदती कर्ज मंजूर करण्याचे धोरण अवलंबण्यात आले.

2.2 Non-Agricultural Finance :

A) Urban Co-operative Banks :

Your Bank is providing various credit facilities / limits to Urban Co-operative Bank viz. Cash Credit Limits for working capital needs, Property Loan for office premises, Internal Furniture in the Branch, Refinance for Housing Loan. Loan for Computerisations, Consortium Finance, Jaswandi Loan Scheme, i.e. Loan on Non-SLR Security etc.

For the year ended on 31st March, 2023 MStCB has sanctioned loan limits under consortium finance with 9 UCBs & 1 DCCB to 20 borrowers & overdraft limits sanctioned against Government Securities under 'Jaswandi' Scheme to 9 UCBs as per details below.

(₹ in Crore)

Sr. No.	Type of Loan	As on 31 st March, 2022		As on 31 st March, 2023		Outstanding Increase (+)/ Decrease (-)	
1	Term Loan	203.46	196.77	691.98	635.01	438.24	222.71
2	Cash Credit	225.48	206.49	191.39	191.63	(-)14.86	(-)7.20
3	Jaswandi Overdraft	101.99	5.90	123.88	2.02	(-)3.88	(-)65.76
	Total	530.93	409.16	1,007.25	828.66	419.50	102.52

There are 10 Urban Co-operative banks in liquidation which were finance by the Bank. During the year 2022-23 RBI has imposed Directions to Shankarrao Pujari Nutan Nagri Sahakari Bank Ltd., Ichalkaranji, Dist. Kolhapur, presently 02 Urban Banks are under RBI Directions, Total overdue amount with 11 Banks in ₹ 199.69 crore. Legal action has been initiated to recover the overdue from Urban Co-operative Banks.

The Finance Policy under Consortium with Urban Banks has been reviewed and amended time to time.

B) Sugar Factories :

Your Bank extended Credit Facilities to support the Sugar Factories in the state for Project erection, Cogeneration Project and Distillery Project alongwith modernization etc. by providing medium term & short term/ working capital loans as per Bank policies. So far 132 sugar factories have been benefited by various loan schemes. During the year under review, your Bank has sanctioned working capital limits to 45 sugar factories and short term loan to 34 sugar factories.

With a view to reduce the volatility in the price of sugar in the open market, the Central Government has fixed the minimum selling price at ₹ 3,100/- per quintal from 15th February, 2019. Accordingly, even in the crushing season of 2022-23, Bank has fixed the rate at ₹ 3,100/- per quintal and drawal at ₹ 2635/- per quintal.

(I) Term Loans:

(i) Co-operative Sugar Factories :

On the forecast of cane availability will remain high due to good rainfall in the Financial Year 2022-23. Your Bank has adopted a policy of sanctioning medium-term loans to sugar mills for modernization Cogeneration Project, and Distillery Project.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

सन २०२२-२३ मध्ये साखर कारखान्यांना मुदती कर्ज मंजूर करण्यात आले . त्याचा तपशिल खालीलप्रमाणे .

(₹ कोटीत)

अ. क्र.	कर्ज प्रकार	कारखान्यांची संख्या	मंजूर रक्कम
अ)	सहकारी साखर कारखाने		
१	मशिनरी आधुनिकीकरण / विस्तारीकरण	६	३९४.२५
२	मध्यम मुदत डिस्टीलरी	४	३०४.३२
३	मध्यम मुदत सहविज निर्मिती	१	४०.२१
४	मध्यम मुदत गोडाऊन उभारणी	१	२.३२
५	मध्यम मुदत टेकओव्हर	१	२७.४२
	एकूण (अ)	१३	७६८.५२
ब)	खाजगी साखर कारखाने		
१	मशिनरी आधुनिकीकरण/ विस्तारीकरण	३	११२.०७
२	मध्यम मुदत डिस्टीलरी	५	२०९.५२
३	मध्यम मुदत सहविज निर्मिती	३	७३.३७
४	मध्यम मुदत गोडाऊन उभारणी	१	७.३०
५	मध्यम मुदत कारखाना उभारणी	३	७१.१९
	एकूण (ब)	१५	४७३.४५
	एकूण (अ + ब)	२८	१२४१.९७

(ii) सॉफ्टलोन कर्ज योजना - २०१४ व २०१५ :

सहकारी / खाजगी कारखान्यांनी गाळप केलेल्या ऊसाची केंद्र शासनाने जाहीर केलेल्या एफ.आर.पी. नुसार प्रलंबित ऊस देयके भागविणेसाठी केंद्र शासनाने सॉफ्टलोन कर्ज योजना - २०१४ जाहीर केली. त्यावर एक वर्षासाठी १०% प्रमाणे व्याज अनुदान देण्याचे घोषित केले. त्याच धर्तीवर राज्य शासनाने सॉफ्टलोन कर्ज योजना - २०१५ जाहीर करून पुढील ४ वर्षासाठी मंजूर कर्जावर १०% प्रमाणे व्याज अनुदान देण्याचे घोषित केले. त्यास अनुसरून राज्य बँकेने सॉफ्टलोन कर्ज योजना - २०१५ तयार करून त्या अंतर्गत राज्य बँकेचा खेळते भांडवली कर्ज पुरवठा असलेल्या ३८ कारखान्यांना ₹ ३८६.७५ कोटीचे मुदती कर्ज मंजूर केले. त्यापैकी ३८ कारखान्यांकडे ३१ मार्च २०२३ अखेर ₹ २२.६६ कोटीची थकबाकी आहे.

(iii) सॉफ्टलोन कर्ज योजना २०१९ :

सहकारी / खाजगी कारखान्यांनी गाळप केलेल्या ऊसास केंद्र शासनाने हंगाम २०१७-१८ व २०१८-१९ मधील प्रलंबित ऊस देयके (एफ.आर.पी.) भागविणेसाठी प्रसूत केलेली सॉफ्टलोन कर्ज योजना-२०१९ अंतर्गत कारखान्यास कर्जावरील व्याजास एक वर्षासाठी ७.००% प्रमाणे व्याज अनुदानाची तरतूद होती. त्यास अनुसरून राज्य बँकेनेही "सॉफ्टलोन कर्ज योजना-२०१९" तयार करून ३ वर्ष मुदतीने राज्य बँकेच्या खेळते भांडवली कर्ज पुरवठा असलेल्या ५१ कारखान्यांना ₹ ८४४.३९ कोटीच्या मुदती कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या. त्यापैकी २ कारखान्यांनी कर्ज उचल केली नाही. तसेच उर्वरित ४९ कारखान्यांपैकी १३ कारखान्यांकडे ३१ मार्च २०२३ अखेर ₹ १४५ कोटीची थकबाकी झाली आहे.

(iv) आत्मनिर्भर कर्ज योजना :

कोविड-१९ विषाणूच्या प्रादुर्भावामुळे सन २०२०-२१ मध्ये केंद्र शासनाकडून देशव्यापी बंद जाहीर करणेत आला होता. त्याचा विपरीत परिणाम कारखान्यांचे आर्थिक स्थितीवर झाला.

Following types of Medium Term loans were sanctioned in the year 2022-23.

(₹ in Crore)

Sr. No.	Type of loan	No. of SSKs	Sanctioned Amount
A)	Co-operative Sugar Factories		
1	Machinery Modernization & Expansion	6	394.25
2	Medium Term Distillery Loan	4	304.32
3	Medium Term Cogeneration Loan	1	40.21
4	Medium Term Godown Loan	1	2.32
5	Medium Term Take Over Loan	1	27.42
	Total (A)	13	768.52
B)	Private Sugar Factories		
1	Machinery Modernization & Expansion	3	112.07
2	Medium Term Distillery Loan	5	209.52
3	Medium Term Cogeneration Loan	3	73.37
4	Medium Term Godown Loan	1	7.30
5	Medium Term Take Over Loan	3	71.19
	Total (B)	15	473.45
	Total (A+B)	28	1241.97

(ii) SOFT LOAN SCHEME – 2014 & 2015

Government of India introduced “Soft Loan Scheme-2014” for payment of FRP dues to cane growers, with interest subsidy of 10% for one year. On the same lines, the State Government introduced Soft Loan Scheme 2015 to provide interest subsidy of 10% on the loan sanctioned for the next 4 years. Accordingly your Bank has also introduced Soft Loan Scheme-2015, under which term loans to the tune of ₹ 386.75 crore have been sanctioned to 38 factories those have availed working capital limits from Bank. Against which outstanding as on 31st March, 2023 was ₹ 22.66 crore with 08 factories.

(iii) SOFT LOAN SCHEME – 2019 :

Government of India introduced “Soft Loan Scheme - 2019” for payment of FRP dues to cane growers of co-operative and private factories for season 2017-18 and 2018-19, with interest subsidy of 7.00% for one year. Accordingly, your Bank has also introduced Soft Loan Scheme -2019, under which 3 years term loans have been sanctioned to the tune of ₹ 844.39 crore to 51 factories. Against which, overdues as on 31st March, 2023 was ₹ 145 crore with 13 factories. 2 factories have not availed loan facility.

(iv) Atmanirbhar Karj Yojna

Due to outbreak of the Covid-19 virus, Central Government has imposed lockdown that has adversely impacted to financial position of Factories in the State

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेखुल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

कारखान्यांना या आर्थिक अडचणीतून सावरून आत्मनिर्भर होणेकरिता सन २०२०-२१ मध्ये बँकेने दिनांक १० जून, २०२० रोजी “आत्मनिर्भर कर्ज योजना” प्रसृत केली.

आत्मनिर्भर कर्जयोजनेतर्गत राज्य बँकेच्या खेळते भांडवली कर्ज पुरवठा असलेल्या ३३ कारखान्यांना ₹ १,०५१.४४ कोटीच्या आत्मनिर्भर कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या. पैकी ३२ कारखान्यांनी ₹ ९४७.२६ कोटीची उचल केली आहे. सदर मर्यादीपोटी दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर ₹ ५३५.१७ कोटीची येणेबाकी असून ₹ ९.८८ कोटीची थकबाकी झाली आहे.

(vi) रिस्ट्रक्चर धोरण :

आजारी साखर कारखान्यांकडील थकीत कर्जाचे पुनर्रचनेद्वारे पुनरुज्जीवन करणेसाठी सुधारित योजना दिनांक १४ डिसेंबर, २०२१ रोजी प्रसृत केली आहे. सदर योजने अंतर्गत एकूण १३ कारखान्यांचे कर्ज रिस्ट्रक्चर मंजूर करणेत आले असून त्यापैकी फक्त १ कारखान्याने मंजूर पत्रातील अटी / शर्तीची पूर्तता वेळेत केली असल्याने सदर खात्याचे बँक धोरणानुसार पुनर्गठण करण्यात आले आहे. उर्वरित १२ कारखान्यांनी मंजूरी पत्रातील अटी / शर्तीची पूर्तता वेळेत केली नसल्याने त्यांची खाती पुर्वपदावर आणण्यात आलेली आहेत.

(ii) खेळती भांडवली कर्ज :

(i) अल्पमुदती कर्ज :

साखर कारखान्यांना हंगाम २०२२-२३ मधील तोडणी व वाहतूकीच्या पुर्वहंगामी खर्च व इतर कारणांसाठी अल्प मुदत कर्ज धोरण दिनांक १९ मे, २०२२ रोजी संमत केले. सदर धोरणांतर्गत मा. प्रशासक कर्ज सभेने हंगाम २०२२-२३ साठी अहवाल वर्षात पात्र ३४ साखर कारखान्यांना ₹ १, ०१८.३० कोटीच्या कर्ज मर्यादा जून २०२३ अखेरच्या मुदतीने मंजूर करण्यात आल्या. सदर मर्यादेवर साखर कारखान्यांनी ₹ ८९७.६५ कोटी उचल केली असून दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर कारखान्यांनी संपूर्ण कर्जपरतफेड केली आहे तर १८ कारखान्यांकडे ₹ ३४७.९७ कोटीची येणेबाकी आहे.

(ii) शासकीय थकहमीवरील अल्पमुदती कर्ज :

राष्ट्रीय बँकेच्या सी.एम.ए. मार्गदर्शक सूचनांनुसार कारखान्यांचा एन.डी.आर. उणे असल्यास अशा कारखान्यांना कर्ज पुरवठा करू नये असे निर्देश असल्याने सदर कारखान्यांना कर्ज पुरवठा करावयाचा झाल्यास शासनाकडून थकहमी घेवूनच कर्ज पुरवठा करणेत येतो. त्यानुसार राज्य बँकेने एन.डी.आर. उणे असलेल्या ६ कारखान्यांसाठी शासनाची थकहमी घेवून सन २०१९-२० व सन २०२०-२१ साठी ₹ १७८.२८ कोटी अल्पमुदत कर्ज शासन थकहमीवर दिनांक ३० सप्टेंबर, २०२१ अखेरच्या मुदतीने मंजूर करून वितरीत केले आहे. सदरची कर्ज परतफेडीची मुदत संपल्याने व कारखान्यांना शासकीय थकहमीपोटी मंजूर केलेल्या अल्पमुदत कर्जाची व्याजासह वसुली होवू शकली नाही. यास्तव सदर कारखान्यांकडील कर्ज व व्याजाच्या वसुलीसाठी शासन थकहमी आवाहनीत (Invoke) करीत असलेबाबत मा. अप्पर मुख्य सचिव, मा. उपसचिव वित्त विभाग, महाराष्ट्र शासन यांना दिनांक ०१ ऑक्टोबर, २०२१ रोजीच्या पत्रान्वये अवगत करणेत आले आहे.

राज्य शासनाच्या दिनांक ०४ ऑक्टोबर, २०२१ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार सन २०२१-२२ हंगामाकरिता राजगड ससाका लि., ता. भोर, जि. पुणे ₹ १० कोटी व सहकार शिरोमणी वसंतराव काळे ससाका लि., चंद्रभागानगर, ता. पंढरपूर, जि. सोलापूर यांना ₹ १८ कोटी पुर्व हंगामी खर्चाकरिता दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २०२२ अखेरच्या मुदतीने अल्पमुदत कर्ज मंजूर करून वितरीत केले होते. सदर कर्जाच्या वसुलीसाठी शासकीय जी.आर. मधील अटीनुसार साखर विक्रीवर ₹ २५०/- प्रति क्विंटल टॅगिंग लावूनही कर्जाची रक्कम दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २०२२ पर्यंत वसुल न झाल्याने सदर कर्जास शासनाने दिलेली शासकीय थकहमी आवाहनीत (Invoke) करीत असलेबाबत मा. अप्पर मुख्य सचिव, मा. उपसचिव वित्त विभाग, महाराष्ट्र शासन यांना दिनांक ०१ नोव्हेंबर, २०२२ रोजीच्या पत्रान्वये अवगत करणेत आले आहे.

राजगड ससाका लि., ता. भोर, जि. पुणे व सहकार शिरोमणी वसंतराव काळे ससाका लि., चंद्रभागानगर, ता. पंढरपूर, जि. सोलापूर या कारखान्यांना सन २०१९-२० व २०२०-२१ या गालप हंगामात शासन थकहमीवर मंजूर केलेल्या अल्पमुदत कर्ज व त्यावरील होणाऱ्या व्याजाच्या परतफेडीस दोन वर्षे म्हणजे दिनांक ३० सप्टेंबर, २०२३ अखेर पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली आहे.

In view of above, your Bank had framed "Atmanirbhar Loan Scheme" for season 2020-21 & launch on 10th June, 2020 that provide financial assistance to the factories to move out from the financial crises and make itself Atmanirbhar during the critical time of Covid-19 virus outbreak. Under "Atmanirbhar Loan Scheme" limits of ₹ 1,051.44 crore sanctioned to 33 sugar factories whom bank has provided working capital facilities. Out of which 32 Sugar Factories have availed ₹ 974.26 crore and as on 31st March, 2023 ₹ 535.17 crore is outstanding & out of which ₹ 9.88 crore overdues.

(vi) Restructure Policy :

Bank has framed a policy for Restructure of loans for Sugar Factories & circulated it on 14th December, 2021. Under this scheme 13 Sugar Factories loans have been restructured, out of that only 1 factory have fulfilled the terms & conditions of sanction letter & said account is restructured as per Bank's policy, remaining 12 sugar factory's accounts are restored at initial stage, due to non-compliance of terms and conditions.

(II) Working Capital Loans :

(i) Short Term Loan :

With a view to meet Pre-seasonal financial requirements (Harvesting & Transportation) of sugar factories, your Bank had framed Short Term Loan policy dated 19th May, 2022 for season 2022-23. Under this policy Hon. Loan Committee sanctioned ₹ 1,018.30 crore loan limits to 34 eligible SSKs under the Short Term Loan scheme for season 2022-23, SSKs availed ₹ 897.65 crore and outstanding as on 31st March, 2023 was ₹ 347.97 crore with 20 SSKs.

(ii) Short Term Loan against Government Guarantee :

As per CMA guidelines issued by NABARD, Bank should not finance to sugar factories having negative NDR, if Bank can finance such unit only after obtaining unconditional government guarantee from State Government. According to that Bank has financed ₹ 178.28 crore to 6 units having negative NDR by taking unconditional State Government guarantee for year 2019-20 & 2020-21. Out of that ₹ 130.46 crore is overdue outstanding as on 31st march, 2022. Bank also informed State Government vide its letter dated 01st October, 2021 regarding invocation of Guarantee.

Bank also sanctioned & disbursed Short Term Pre-seasonal Loans for season 2021-22 ₹ 10 crore to Rajgad SSK Tal. Bhor, Dist. Pune & ₹ 18 crore to Sahakar Shiromani Vasantrao Kale SSK, Tal. Pandharpur, Dist. Solapur on government unconditional guarantee letter dated 04th October, 2021. Bank charged ₹ 250/- tagging per quintal for recovery of the said loan, as per terms & conditions mentioned in Government GR, but bank is unable to recover the loan amount by tagging on sugar sale till 31st October, 2022. Hence bank sent letter to Chief Secretary & Deputy Secretary, Finance Department, Maharashtra Government regarding Invoke of the government guarantee.

Government has extended period for two years for repayment of Short Term Loan & interest thereon for season 2019-20 & 2020-21 till 30th September, 2023, to Rajgad SSK Tal. Bhor Dist. Pune & Sahakar Shiromani Vasantrao Kale SSK, Tal. Pandharpur, Dist. Solapur.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

(ii) बिल डिस्काउंटिंग :

अहवालसालात राज्य बँकेने को-जन प्रकल्पासाठी अर्थपुरवठा केलेल्या साखर कारखान्यांना त्यांनी महावितरण कंपनीस विक्री केलेल्या वीज युनिटच्या बिलापोटी येणे असलेल्या रकमेच्या ९०% इतपत २० कारखान्यांना व इथेनॉल विक्रीपोटी १ असे एकूण २१ कारखान्यांना बिल डिस्काउंटिंग कर्ज मंजूर केले आहे. त्यापोटी दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर ₹ ९२.९५ कोटी येणेबाकी आहे.

(iv) ताबेगहाण व नजरगहाण :

हंगाम २०२२-२३ मध्ये ४५ साखर कारखान्यांना राज्य बँकेने एकूण ₹ ४,६५३.३० कोटीच्या साखर मालतारण, नजरगहाण व इथेनॉल साठ्यापोटी नजरगहाण (स्टोअर्स, पुरक उद्योग व गणीबेल्स इत्यादी) कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या आहेत. त्यापोटी दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर ₹ २,६९५.७९ कोटीची येणेबाकी आहे.

(v) शर्करा एक्सपोजर मर्यादा :

राष्ट्रीय बँकेच्या सी.एम.ए. मार्गदर्शक सूचनांनुसार राज्य बँकेच्या माहे मार्च २०२२ अखेरील आर्थिक स्थितीवर आधारित अहवाल वर्षासाठी (सन २०२२-२३ साठी) कमाल युनिट एक्सपोजर मर्यादा कॅपिटल फंडाच्या ५०% प्रमाणे ₹ १,८२०.०८ कोटी तर किमान सेक्टरल एक्सपोजर मर्यादा अंतर्गत विनियोगक्षम निधीच्या ४०% प्रमाणे ₹ ११,४३५.५४ कोटी इतकी निर्धारित होती. सदर मर्यादांना अधिन राहून राज्य बँकेने सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षात कर्ज पुरवठा नियंत्रित ठेवला.

क) सूत गिरण्या :

राज्य बँकेने राज्यातील सहकारी सूत गिरण्या उभारणीतही अर्थ सहाय्य करून मोलाचा वाटा उचलला आहे. अहवाल सालात बँकेने १ सूत गिरणीला ₹ २५ कोटी खेळते भांडवली कर्ज मर्यादा मंजूर केली असून अहवाल वर्षाअखेर अवसायनातील गिरण्यांसह ३२ सूत गिरण्यांकडे मुद्दलापोटी ₹ २१०.१२ कोटीची येणेबाकी आहे.

ड) मार्केटिंग संस्था

बँकेने दि. ३१ मार्च २०२३ अखेर ३ संस्थांना खेळते भांडवली तसेच मुदती कर्ज पुरवठा केला आहे. यापैकी १ संस्थेस प्रकल्प उभारणीसाठी ठाणे व मुंबई जि.म.स. बँकेच्या सहभागात मुदती व खेळते भांडवली खर्चासाठी अनुक्रमे ₹ २३६.५३ कोटी व ₹ ३४.३७ कोटी कर्ज मंजूर केले आहे. अन्य २ संस्थांना खेळते भांडवली खर्चासाठी एकूण ₹ १९९.१६ कोटी नजरगहाण कॅश क्रेडिट कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या आहेत. सदर २ संस्थांपैकी १ संस्थेकडील कॅश क्रेडिट कर्ज थकीत झाल्यामुळे सदर थकीत कर्जाच्या वसुलीसाठी संस्थेविरुद्ध सरफेसी कायद्यांतर्गत कारवाई सुरु आहे.

इ) प्रक्रिया संस्था

बँकेने दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर १२ प्रक्रिया संस्थांना प्रकल्प उभारणी तसेच विस्तारीकरणारसाठी ₹ ३७८.०६ कोटी मुदती कर्ज मंजूर केले असून त्यापोटी ₹ २९५.७२ कोटी येणेबाकी आहे. सदर संस्थांपैकी २ संस्थांकडील मुदती कर्ज थकीत झाल्यामुळे, थकीत कर्जाचे वसुलीसाठी २ संस्थांविरुद्ध सरफेसी कायद्यांतर्गत कारवाई सुरु आहे. तसेच ५ प्रक्रिया संस्थांना खेळते भांडवली खर्चासाठी ₹ १७१.५० कोटी नजरगहाण कॅश क्रेडिट कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या असून त्यापैकी १ संस्थेकडील कॅश क्रेडिट कर्ज थकीत झाल्यामुळे, थकीत कर्जाच्या वसुलीसाठी संस्थेविरुद्ध सरफेसी कायद्यांतर्गत कारवाई सुरु आहे.

फ) इतर संस्था

अ) बँकेने दिनांक ३१ मार्च, २०२२ अखेर महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी तसेच महाराष्ट्र राज्य विद्युत निर्मिती या दोन कंपन्यांना खेळते भांडवली खर्चासाठी अनुक्रमे ₹ १,८०० कोटी व ₹ १,०६५ कोटी अशा एकूण ₹ २,८६५ कोटी अल्प मुदत कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या असून त्यापोटी एकूण येणेबाकी ₹ १,७३३ कोटी आहे. सदर संस्थांचे कर्जखात्यावरील व्यवहार समाधानकारक आहेत.

(iii) Bill Discounting :

During the year under review, Bank has sanctioned 90% loan against bills receivable from MSEDCL against supply of electricity units to 20 sugar factories, who have availed co-generation loans & 1 Sugar factory for ethanol totalling 21 from Bank. ₹ 92.95 crore was outstanding as on 31st March, 2023.

(iii) Pledge and Hypothecation Loan :

During the Year 2022-23 Bank has sanctioned ₹ 4,653.30 crore to 45 sugar factories in the form of sugar pledge and Hypo Limits (Stores, Ancillary purpose and Gunny Bales etc.) against which outstanding as on 31st March, 2023 stood at ₹ 2,695.79 crore.

(iv) Sugar Exposure Limits :

As per CMA guidelines based on the financial position as on 31st March, 2022 for the year under review, your Bank's unit exposure at 50% of capital fund was ₹ 1,820.08 crore and sectorial exposure at 40% of lendable resources was ₹ 11,435.54 crore. Bank has followed the Unit & Sectorial exposure & loan sanctioned by the Bank were within exposure norms during the year 2022-23.

C) Spinning Mills :

Bank has played a vital role for set-up of Co-operative Spinning Mills in Maharashtra State by financing them. Bank has sanctioned Working Capital Limit of ₹ 25 crore to 1 unit. The total outstanding of ₹ 210.12 crore with 32 spinning mills including liquidation mills as on 31st March, 2023.

D) Marketing Societies :

Bank has sanctioned cash credit working capital & Medium Term Loan to 3 units, out of which, Bank sanctioned both Term Loan & Working Capital loan to 1 unit, under the consortium of Mumbai DCCB. Outstanding with this unit of ₹ 236.53 crore for TL & ₹ 34.37 crore for CC as on 31st March, 2023. Remaining 2 units had sanctioned cash credit hypothecation limits for day to day activity having outstanding of ₹ 199.16 crore as on 31st March, 2023, out of which 1 unit's loan is overdue and Bank has initiated legal action on this unit for recovery under SERFASI Act.

E) Processing Societies :

Your Bank has sanctioned term loans of ₹ 387.06 crore for erection of project and expansion of 12 units having outstanding is ₹ 295.72 crore as on 31st March, 2023. Out of which 2 units loan is overdue, Bank has initiated legal action against these units for recovery under SERFASI Act. 5 unit had sanctioned cash credit working capital limit of ₹ 171.50 crore out of this 1 unit loan is overdue, Bank has initiated legal action against this unit for recovery under SERFASI Act.

F) Other Societies :

a) During the year under review, Bank has sanctioned short term loan to Maharashtra State Power Generation Co. Limited (MSPGCL) & Maharashtra State Electricity Distribution Co. Ltd. (MSEDCL) of ₹ 1,800 crore & ₹ 1065 crore respectively. Total limits of ₹ 2865 crore. Outstanding against these units of ₹ 1733 as on 31st March, 2023.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

- ब) बँकेने दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर एकूण ५ पगारदार नोकरांच्या पतसंस्थांना ₹ ७३ कोटी क्लिन कॅश क्रेडिट कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या आहेत. सदर संस्थांपैकी एस.बी.आय. एम्प्लॉईज क्रेडिट सोसायटीकडील संपूर्ण कर्ज थकीत झाले आहे. संस्थेकडील थकीत कर्जाच्या वसुलीसाठी मा. सहकार न्यायालय, नागपूर येथे दावा दाखल करणेत आला आहे. अन्य ४ संस्थांकडील व्यवहार समाधानकारक आहेत.
- क) बँकेने एका शैक्षणिक संस्थेस शैक्षणिक संकुल तसेच अनुषंगिक सुविधा उभारणीसाठी ₹ ७६.६५ कोटी मुदती तर ₹ ६.५० कोटी बिल्स डिस्काउंटिंग (अल्प मुदत) कर्ज असे एकूण ₹ ८३.१५ कोटी कर्ज मंजूर केले असून त्यापोटी ₹ ५९.७२ कोटी येणेबाकी आहे.
- ड) बँकेने शिखर मालमत्ता तारण कर्ज योजनेतर्गत एका संस्थेस ₹ ३ कोटी मुदती कर्ज मंजूर केले असून सदर कर्ज थकीत झाले आहे. संस्थेकडील थकीत कर्जाच्या वसुलीसाठी सरफेसी कायद्यांतर्गत कारवाई सुरु आहे.

ग) राष्ट्रीय / राज्य पातळीवरील सहकारी संस्था, स्वायत्त महामंडळे

राष्ट्रीय व राज्य पातळीवर कृषी व ग्रामीण अर्थ व्यवस्थेत मोलाची भूमिका असणाऱ्या स्वायत्त महामंडळे व सहकारी संस्थांना आपल्या बँकेमार्फत खेळते भांडवली कर्ज पुरवठा केला जातो. अहवाल वर्षात भारतीय अन्न महामंडळ, इंडियन फार्मर्स फर्टिलायझर्स व महाराष्ट्र राज्य आदिवासी विकास महामंडळ या तीन संस्थांना अनुक्रमे ₹ २,५०० कोटी, ₹ ५२५ कोटी, ₹ ७.५० कोटी अशा एकूण ₹ ३,०३२.५० कोटी खेळते भांडवली / नजरगहाण कॅश क्रेडिट कर्ज मर्यादा मंजूर केल्या आहेत. दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर एफसीआयकडून ₹ २,५०० कोटी येणेबाकी आहे. इंडियन फार्मर्स फर्टिलायझर्स या संस्थेचे कर्जखाते निरंक आहे. तर आदिवासी विकास महामंडळाने सन २०२१-२२ करीता मंजूर कर्ज मर्यादेचे नुतनीकरण केलेले नाही. सदर महामंडळाचे कर्जखाती ₹ ३५.७८ लाख जमा आहेत. उपरोक्त संस्थांपैकी भारतीय अन्न महामंडळ तसेच इंडियन फार्मर्स फर्टिलायझर्स या संस्थांना सहभागात नजरगहाण कॅश क्रेडिट कर्ज मर्यादा मंजूर केलेल्या आहेत. सदर संस्थांचे कर्जखात्यावरील व्यवहार समाधानकारक आहेत.

ह) आवाहनीत शासकीय थकहमी

राज्य शासनाने विविध संस्थांना विशेषतः साखर कारखान्यांना प्रकल्प उभारणीसाठी मुदती कर्ज तसेच पूर्वहंगामी कर्ज यासाठी वेळोवेळी विनाअट शासकीय थकहमी दिली. राज्य बँकेने थेट कर्जपुरवठा केलेल्या ८० संस्थांचे विविध १८३ कर्ज प्रकरणास राज्य शासनाने दिनांक ३१ मार्च, २०१८ अखेर एकूण ₹ २,३२०.८७ कोटी रकमेची थकहमी दिलेली आहे.

शासकीय थकहमीची रक्कम मिळावी यासाठी राज्य बँकेने, राज्य शासनाविरोधात मा. सर्वोच्च न्यायालय, दिल्ली येथे दावा क्र. ३४४५/२०११ दाखल केला. त्यावर मा. न्यायालयाने दिलेल्या दि. ०५ एप्रिल, २०१८ रोजीच्या अंतरीम आदेशानुसार राज्य बँकेस दिनांक २१ मे, २०१८ रोजी ₹ ७४ कोटी प्राप्त झाले. दिनांक १० जुलै, २०१८ रोजी अंतरिम आदेश पारीत करून द्विसदस्यीय क्लेम समितीची नियुक्ती केली होती. त्याप्रमाणे क्लेम कमिटीने आपला अहवाल मा. सर्वोच्च न्यायालयात सादर केला. दिनांक २७ मार्च, २०१९ रोजी मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशाप्रमाणे राज्य शासनाकडून राज्य बँकेस ₹ १,०४९.४१ कोटी दिनांक ३१ मार्च, २०२२ अखेर बँकेस प्राप्त झाले आहेत. उर्वरीत रकमेचा दावा सर्वोच्च न्यायालयात सुरु आहे.

राज्य शासनाने नवीन ६ कारखान्यांना राज्य बँकेच्या कर्जापोटी हंगाम २०१९-२०, २०२०-२१ व २०२१-२२ साठी शासन थकहमी दिलेली आहे. दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर ६ कारखान्याकडील येणेबाकी ₹ १९२.५५ कोटी इतकी थकहमी इन्व्होक केली आहे. राजगड ससाका लि. या कारखान्यास हंगाम २०१९-२० मध्ये ₹ १२ कोटी व २०२०-२१ मध्ये ₹ १० कोटी अल्पमुदत कर्ज दिले असून तसेच सह. शिरोमणी वसंतराव काळे ससाका लि. या कारखान्यास हंगाम २०२०-२१ करीता ₹ १४.५२ कोटी कर्जपुरवठा केला आहे. या २ कारखान्यांची रक्कम ₹ १५.८० कोटी येणेबाकी असून यामध्ये दोन्ही कारखान्यांच्या कर्जावरील हीणाच्या मुद्दल व व्याजाच्या परतफेडीस राज्य शासनाने दिनांक ३० सप्टेंबर, २०२३ अखेर दोन वर्ष मुदतवाढ दिली आहे. याबाबत शासनास वेळोवेळी पत्रव्यवहार केलेला आहे. परंतु शासनाकडून अद्याप रक्कम प्राप्त झालेली नाही. पाठपुरावा सुरु आहे.

- b) Bank had sanctioned ₹ 73 crore towards cash credit limit for direct financing to 5 Salary Earners Co-operative Credit Societies. Out of which legal action has been initiated against SBI Employees Credit Society for recovery of overdues at Co-operative Court, Nagpur & other 4 units are regular.
- c) Bank had also sanctioned ₹ 76.65 crore term loan & ₹ 6.50 crore bill discounting (Short Term Loan) totaling ₹ 83.15 to Educational Institutions / Trusts, against which outstanding is ₹ 59.72 crore as on 31st March, 2023.
- d) Under Shikhar Mortgage Scheme, Bank had sanctioned ₹ 3.00 crore term loan to 1 institution, the said loan was overdue & Bank has initiated legal action against this for recovery under SERFASI Act.

G) National & State Level Co-operatives and Corporations:

Bank has extended term / working capital loan to National & State Level Cooperatives & Corporations, which have valuable contribution to agricultural and rural economy of the country and State. During the year under review, your Bank had sanctioned Pledge / Hypo limits to Food Corporation of India (FCI), Indian Farmers Fertilizer Co-operative (IFFCO) & Maharashtra State Tribal Development Corporation (MSTDC) of ₹ 2,500 crore, ₹ 525 crore and ₹ 7.50 crore respectively totaling ₹ 3,032.50 crore. Outstanding as on 31st March, 2023 with FCI stood at ₹ 2,500 crore. IFFCO no outstanding. Maharashtra State Tribal Development Corporation (MSTDC) has not renewed its cash credit limit for the period of 2021-2022 and having credit balance of ₹ 35.78 lakh. Food Corporation of India (FCI), Indian Farmers Fertilizer Co-operative (IFFCO) has been sanctioned under consortium finance. Recoveries of the above accounts are regular and operations are satisfactory.

H) Invoked Government Guarantee:

Government of Maharashtra has given unconditional default guarantees from time to time for Term Loans as well as Pre-seasonal Loans to various borrowing units especially for sugar factories. Government of Maharashtra has given default guarantees to 183 loan accounts of 80 borrowing units amounting to ₹ 2,320.87 crore as on 31st March, 2018.

In order to get amount of Government Default guarantee, suit No. 3445 / 2011 filed against State Government in Hon. Supreme Court, Delhi by the Bank. As per the interim order of Hon. Supreme Court dated 05th April, 2018; the Bank has been received ₹ 74 crore on 21st May, 2018. A two member claim Committee was appointed by passing an interim order on date 10th July, 2018. Accordingly the claim Committee submitted its report to the Hon. Supreme Court. As per order of Hon. Supreme Court, Government of Maharashtra has paid to your Bank, ₹ 1,049.41 crore upto 31st March, 2022. The claim for remaining amount is in progress.

The State Government has given Government default guarantee to new 6 Sugar Factories against banks loan for the season 2019-20, 2020-21 & 2021-22. As on 31st March, 2023. Amount of dues receivable from 6 Sugar Factories has been Invoked ₹ 192.55 crore. Bank sanctioned also Short Term loan to Rajgad SSK Ltd. of ₹ 12 crore & ₹ 10 crore for season 2019-20 & 2020-21 respectively. Sahakar Shiromani Vasantrao Kale SSK Ltd. has sanctioned loan of ₹ 14.52 crore for season 2020-21. These both sugar factories have due amount receivable of ₹ 15.80 crore, hence principle & Interest repayment period has been extended upto 30th September, 2023 by Government of Maharashtra. Bank has followed correspondence with the Government of Maharashtra for recovery of dues, but still the amount is not paid by the State Government. Follow-up for the same is in progress.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेखुल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

(३) राज्य बँकेच्या कर्जाची थकबाकी :

दिनांक ३१ मार्च, २०२३ रोजी संपलेल्या आर्थिक वर्षात आपल्या बँकेची एकूण कर्ज येणेबाकी ₹ २६,४५०.०५ कोटी होती. उपरोक्त कर्जातील मुद्दलाची रक्कम ₹ २,०९१.७६ कोटीची थकबाकी आहे. यापैकी अवसायनातील संस्थांकडे ₹ ५९६.८३ कोटी तर उर्वरित इतर संस्थांकडे ₹ १,४९४.९३ कोटी थकबाकी आहे. एकूण येणेबाकीशी थकीत कर्जाचे प्रमाण ७.९१% राहिले.

(I) अनुत्पादक जिंदगी :

दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर एकूण अनुत्पादक जिंदगीपैकी मुद्दल व जुने व्याजाची रक्कम अनुक्रमे ₹ २,८२२.९८ कोटी व ₹ २१३.३१ कोटी इतकी असून दुरदर्शीत्वाच्या निकषानुसार मुद्दलापोटी ₹ १,६०२.१४ कोटी व जुने येणेव्याजापोटा ₹ २१३.३१ कोटीची तरतूद करणे आवश्यक होती. तथापि, मुद्दलापोटी ₹ २,६८५.४० कोटी व जुने व्याजापोटी ₹ २१३.३१ कोटीची तरतूद करण्यात आली आहे. प्रत्यक्षात एकूण ₹ १,०८३.२६ कोटीची जादा तरतूद करण्यात आली आहे. एकूण कर्ज येणेबाकीशी अनुत्पादक कर्ज रकमेचे शेकडा प्रमाण १०.६७% व नक्त अनुत्पादक कर्जाचे प्रमाण ०.५८% आहे.

(II) शासकीय थकहमी :

१. राज्यातील अनेक सहकारी साखर कारखाने, सूत गिरण्या व इतर प्रक्रिया संस्थांच्या उभारणीसाठी व इतर कारणासाठी राज्य बँकेकडून घेतलेल्या कर्जास राज्य शासनाने वेळोवेळी थकहमी दिली होती. ₹ २,३२०.०० कोटीची शासकीय थकहमी प्राप्त करणेसाठी बँकेने मा. सर्वोच्च न्यायालयात दावा दाखल केला होता.
२. मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक ०५ एप्रिल, २०१८ रोजी द्विसदस्यीय क्लेम कमिटी स्थापन करून सदर कमिटीने द्विपक्षीय चौकशी करून मा.सर्वोच्च न्यायालयात अहवाल सादर करणेबाबत आदेश दिला.
३. मा. क्लेम कमिटीने दिनांक ३१ जानेवारी, २०१९ रोजी मा. सर्वोच्च न्यायालयात अहवाल सादर केला.
४. मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक २९ मार्च, २०१९ रोजी राज्य शासनाने राज्य बँकेस थकहमीपोटी ₹ १,०४९.४१ कोटी आदा करावे असा आदेश दिला.
५. राज्य शासनाने राज्य बँकेस दिनांक ३१ मार्च, २०२२ अखेर एकूण ₹ १,०४९.४१ कोटी आदा केले.
६. राज्य बँकेने राज्य शासना विरोधात उर्वरित शासकीय थकहमी प्राप्त करणेसाठी मा. सर्वोच्च न्यायालयात दाखल केलेला दावा सद्या प्रलंबित आहे.

(I) कर्ज वसुलीबाबतची कारवाई :

अ) सहकार कायद्यांतर्गत :

बँकेने दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर एकूण २८ संस्थांवर थकबाकी वसुलीस्तव मा. सहकार न्यायालयात लवाद दावे दाखल केले आहेत. यापैकी १९ संस्थांचे बाबतीत न्यायालयाकडून वसुलीबाबत हुकुम नामे प्राप्त झालेले आहेत. तर लवाद दाव्यातील ०९ संस्था बाबतीत अद्यापही सुनावणी सुरु आहे. उपरोक्त संस्थांपैकी सुनावणी सुरु असलेल्या संस्थांकडे ₹ ११८.४० कोटी तर अवार्ड प्राप्त संस्थांकडे ₹ ४९.०० कोटी असे एकूण ₹ १६७.४० कोटी मुद्दल येणेबाकी आहे.

ब) सरफेसी कायद्यांतर्गत कारवाई :

बँकेने सेक्युरिटायझेशन कायद्यांतर्गत सुरक्षित धनकोस प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकाराचा वापर करून १३५ संस्थांना नोटीसेस दिल्या आहेत. वसुलीची कारवाई शीघ्रगतीने होण्यासाठी बँकेच्या प्राधिकृत अधिकाऱ्यांची नेमणूक करण्यात आली आहे. त्यानुसार आजतागायत जप्त केलेल्या एकूण १०५ संस्थांपैकी ५८ संस्थांच्या संपूर्ण मालमत्तेची विक्री झालेली असून, ०४ संस्थांच्या मालमत्तेची अंशतः विक्री झालेली आहे. विक्री झालेल्या संस्थांपैकी २५ संस्थांकडील बँकेच्या संपूर्ण कर्जाची वसुली झालेली आहे. ४३ संस्थांची मालमत्ता राज्य बँकेच्या ताब्यात असून अद्याप मालमत्ता विक्री झालेला नाही.

(3) Recovery of Overdues :

The total loans and advances outstanding as on 31st March, 2023 stood at ₹ 26,450.05 crore, of which ₹ 2,091.76 crore was overdue. Out of total overdue ₹ 596.83 crore was outstanding with units under liquidation and ₹ 1,494.93 crore was outstanding with remaining units. The percentage of overdue to the total loans & advances is 7.91%.

(I) Non-Performing Assets (NPA) :

As on 31st March, 2023, Non-Performing Assets (NPA) against principal & old interest stood at ₹ 2,822.98 crore and ₹ 213.31 crore respectively at the end of financial year. As per IRAC norms, the required provision to be made against principal was ₹ 1,602.14 crore & old interest receivable ₹ 213.31 crore. The provisions against principal & old interest receivable were made to the tune of ₹ 2,685.40 crore and ₹ 213.31 crore respectively which shows that Bank has made excess total provision of ₹ 1,083.26 crore. Percentage of Gross & Net NPA was 10.67% & 0.58% respectively.

(II) Government Guarantee:

1. The Government of Maharashtra has given Govt. Guarantee to the SSK's, SSG's and other processing units for loans availed by them from The Maharashtra State Coop. Bank. The MStCB had filed suit in Hon. Supreme Court for payment of ₹ 2,320 crore of overdue amount against Govt. Guarantee.
2. The Hon. Supreme Court on 05th April, 2018 constituted a two members Claim Committee & instructed it to submit its report after enquiry.
3. The Hon. Claim Committee on 31st January, 2019 submitted its report to Hon. Supreme Court.
4. The Hon. Supreme Court on dated 29th March, 2019 issued an order to Govt. of Maharashtra to release ₹ 1,049.41 crore to the Bank.
5. Govt. of Maharashtra has paid total ₹ 1049.41 crore as of 31st March, 2022.
6. The filed suit in Hon'ble Supreme Court against Govt. of Maharashtra for receiving remaining part of Govt. Guarantee amount is pending in Hon'ble Court.

(I) Action for Recovery Dues :

A) Under MCS Act :

Your Bank has filed the arbitration cases against 28 units in Hon. Co-operative Court during the year to accelerate the recovery. Out of these, recovery certificates have been obtained for 19 units & 09 cases are pending in the Hon. Co-operative Court. Out of the above amount receivable from Awards of 19 units is ₹ 118.40 crore and amount involved (to be received) in pending 09 cases is ₹ 49.00 crore. Thus total outstanding is ₹ 167.40 crore.

B) Under Securitisation Act :

Being a secured creditor, MSC Bank under Securitisation & Reconstruction of Financial Assets and Enforcement of Security Interest Act, 2002, has issued demand notices to 135 NPA units and appointed the Authorised Officers to expedite the process of Recovery. As on date 105 units have been attached and entire assets of 58 NPA units & partial assets of 04 NPA units are sold by the Bank. Out of the units sold, Bank had recovered loan with interest fully from 25 units. Bank did not sold the 43 units which are under possession of the Bank.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

सद्यःस्थितीत बँकेने अनुत्पादित वर्गवारीतील संस्थांवर सरफेसी कायद्यातर्गत कारवाई करुन ११ संस्था भाडेतत्वावर चालविण्यास देण्यात आल्या आहेत.

सेक्युरिटायझेशन कायद्यातर्गत वसुली कारवाई सुरु असलेल्या संस्थांचा सांख्यिकीय तपशील खालीलप्रमाणे.

(₹ कोटीत)

अ. क्र.	कार्यालये	सेक्युरिटायझेशन कायद्यातर्गत कारवाई		एकूण जप्ती झालेल्या संस्था	पैकी संपूर्ण / अंशतः मालमत्ता विक्री / येणेबाकी निरंक झालेल्या संस्था
		संस्था	येणेबाकी (मुद्दल)		
१	प्रा.का. नागपूर	२२	१९३.६३	१९	१५+१
२	प्रा.का. औरंगाबाद	३२	२४५.६९	२९	१२+१
३	प्रा.का. नाशिक	१०	१३३.६६	०९	०७
४	प्रा.का. पुणे	३२	१३५८.३२	१६	०४+०२
५	प्रा.का. कोल्हापूर	१७	२०.०२	१५	०८
६	प्रा.का. नांदेड	१७	१०१.३९	१६	१२
७	मू. क. मुंबई	०५	६२.८३	०१	-
	एकूण	१३५	२११५.५४	१०५	५८+०४=६२

क) भाडेतत्वावर चालविण्यास देण्यात आलेल्या संस्था :

सद्यःस्थितीत बँकेने संस्था विक्री ऐवजी भाडेतत्वावर चालविण्यास देवून आजारी संस्थांचे पुनरुज्जीवन करण्याचे धोरण अवलंबिले आहे. दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर अनुत्पादित वर्गवारीतील खालील संस्था भाडेतत्वावर देण्यात आल्या आहेत.

१. भाऊसाहेब बिराजदार ससाका
२. बाणगंगा ससाका
३. केदारेश्वर ससाका
४. उदयसिंगराव गायकवाड ससाका
५. रयत ससाका
६. वसंतदादा पाटील ससाका
७. गंगापूर ससाका
८. गजानन ससाका
९. एस.पी. निलंगीकर ससाका
१०. सांगीला तालुका ससाका

ड) राज्य बँक एकरकमी परतफेड कर्ज योजना-२०२१: (OTS-2021)

राज्य बँक एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२१ ही योजना कार्यान्वित करण्यात आली होती. सदर योजनेस दिनांक ०५ मार्च, २०२१ रोजीच्या मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेतील ठराव क्र. ८ अन्वये मान्यता प्राप्त झाली होती. सदर योजने अंतर्गत ३१ वैयक्तिक कर्जदार व ४ संस्थात्मक कर्जदारांनी प्रस्ताव सादर केले होते. त्यापैकी १० वैयक्तिक कर्जदार व २ संस्थात्मक कर्जदारांनी १००% तडजोड रकमेचा भरणा केला असून सदर कर्जदारांकडून एकूण ₹ १,४८८.७१ लाख इतक्या तडजोड रकमेची वसुली झाली असून त्यांना ₹ ५७५.६२ लाखाची सबलत देण्यात आली आहे.

Till date, 11 sugar factories have been leased by the Bank.

The Regionwise recovery affected through SARFESI Act is shown below.

(₹ in crore)

Sr. No	Offices	Action under SARFAESI Act		Property attached Units	Of which recovery effected from sale of whole & part property
		Units	Outstanding (principal)		
1	R.O. Nagpur	22	193.63	19	15+01
2	R.O. Aurangabad	32	245.69	29	12+01
3	R.O. Nasik	10	133.66	09	07
4	R.O. Pune	32	1358.32	16	04+02
5	R.O. Kolhapur	17	20.02	15	08
6	R.O. Nanded	17	101.39	16	12
7	H.O. Mumbai	05	62.83	01	--
	Total	135	2115.54	105	58 + 04 = 62

C) Sugar factories:

At present The MStCB has decided to Revive the sick units by leasing them on rent instead of selling them. Up to 31st March, 2023 the MStCB has given following units on rent.

1. Bhausahab Birajdar SSK
2. Banganga SSK
3. Kedareshwar SSK
4. Udaysing Gaikwad SSK
5. Rayat SSK
6. Vasantdada Patil SSK
7. Gangapur SSK
8. Gajanan SSK
9. S. P. Nilangekar SSK
10. Sangola Taluka SSK

D) "One Time Settlement Scheme 2021" (OTS-2021) :

Bank had framed "One Time Settlement Scheme-2021" for borrowers (Individual / Institutions) classified as NPA, which was approved in Annual General Meeting dated 5th March, 2021 vide Resolution No. VIII. Under this scheme, 31 individual and 04 Institutional borrowers participated. Out of which, 10 individual and 02 Institutional borrowers have paid 100% of the settlement amount of ₹ 1488.71 lakh and amount ₹ 575.62 lakh waivers given to them.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

सदर योजनेचा कालावधी दिनांक ३१ मार्च, २०२२ अखेर संपुष्टात आला होता. रिटेल बँकिंग अंतर्गत थकित कर्जदार व संस्थात्मक कर्जदारांकडून सदर योजना पुन्हा कार्यान्वीत करणेबाबत मागणी येत होती. म्हणून दिनांक ३० जून, २०२२ रोजीच्या मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेतील ठराव क्र. ११ अन्वये सदर योजनेस दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०२३ पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली होती.

रिटेल बँकिंग अंतर्गत थकित कर्जदार व संस्थात्मक कर्जदारांकडून सदर योजना पुन्हा कार्यान्वीत करणेबाबत मागणी येत असल्याने योजनेस दिनांक ३१ मार्च, २०२४ पर्यंत मुदतवाढ मिळणेसाठी मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेपुढे विषय ठेवण्यात आला आहे.

इ) राज्य बँक सामोपचार परतफेड योजना-२०२२: (CSS-2022)

राज्यातील आजारी साखर कारखाने व सहकारी उद्योगांच्या पुनरुज्जीवनासाठी दिनांक ३० जून, २०२२ रोजीच्या मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेतील ठराव क्र. १२ अन्वये सामोपचार कर्ज परतफेड योजना-२०२२ कार्यान्वीत करण्यात आली होती. सदर योजनेचा कालावधी दिनांक ३० सप्टेंबर, २०२२ पर्यंत होता. योजनेअंतर्गत १३ संस्था सहभागी झाल्या होत्या. त्यापैकी २ संस्थांचे प्रस्ताव अपात्र झाले असून उर्वरित ११ संस्थांना योजने अंतर्गतच्या तरतुदीनुसार ₹ ७७०.०७ कोटी इतकी तडजोड रक्कम निश्चित करण्यात आली असून सदर संस्थांकडून दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर ₹ ११६.४८ कोटी इतकी वसुली झाली आहे. उर्वरित वसुलीसाठी सदर संस्थांना योजनेतील तरतुदीनुसार मंजूरीपासून ४८ महिन्यांची मुदत देण्यात आली आहे.

(४) जोखीम व्यवस्थापन

बँकिंग व्यवसायातील जोखीमा शोधणे, सदर जोखीमा कमी करणे, कर्ज पुरवठा उत्पादक स्वरूपाचा रहावा या करीता बँकेने जोखीम व्यवस्थापन धोरणाचा अंमलबंदी केलेला आहे. बँकेने क्रेडिट रिस्क, मार्केट रिस्क, ऑपरेशनल रिस्क धोरण तयार केलेले असून सदर धोरणाचा नियमित आढावा घेण्यात येत आहे. क्रेडिट रिस्क पॉलिसी अंतर्गत बँकेच्या विविध संस्थांच्या व वैयक्तिक कर्जदारांकरीता क्रेडिट रेटिंग करण्याकरीता कर्जप्रकारनिहाय रिस्क असेसमेंट मॉड्युल तयार केलेले आहे. रिस्क असेसमेंट मॉड्युलवर वैयक्तिक व संस्थात्मक कर्जदारांची क्रेडिट रेटिंग करण्याकरीता मार्च अखेरील आर्थिक स्थितीची माहिती भरून त्या आधारे ऑब्लिगर रेटिंग (OR Rating), फॅसिलिटी रेटिंग (FR Rating) व एम.एस.सी. बी रेटिंग यानुसार क्रेडिट रिस्क रिपोर्ट जनरेट केले जात असून, त्यानुसार कर्ज प्रस्ताव मंजूर करणे अनुषंगाने विचार केला जात आहे. अहवाल वर्षात १०६ संस्थात्मक कर्जदारांचे क्रेडिट रिस्क रेटिंग करण्यात आलेले आहे.

रिझर्व्ह बँकेच्या परिपत्रकानुसार वैयक्तिक व संस्थात्मक कर्जदारांची विविध संस्था व बँकांतील थकित कर्जाची माहिती प्राप्त करण्याकरीता बँकेने सिविल, एक्सपेरीयन्स, क्रिफ हायमार्क व इक्विफॅक्स क्रेडिट इन्फॉर्मेशन कंपन्यांचे सभासदत्व घेतले आहे. वैयक्तिक / संस्थात्मक कर्जदारांची क्रेडिट इन्फॉर्मेशन रिपोर्ट काढण्यात येऊन कर्ज प्रस्तावासोबत सादर केले जातात.

राज्य बँकेकडून वैयक्तिक / संस्थात्मक कर्जदारांची क्रिसील क्रेडिट रेटिंग व क्रेडिट इन्फॉर्मेशन रिपोर्ट काढून कर्ज पुरवठा करण्याचे धोरण राबविले जात असल्यामुळे कर्ज पुरवठ्यातील जोखीम कमी होवून बँकेचा एनपीए / थकबाकी कमीत कमी रहाणार आहे.

(५) गुंतवणूक व्यवहार

दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर बँकेची गुंतवणूक तरत्या जिंदगीसाठी मान्यताप्राप्त केंद्र सरकार व राज्य सरकारच्या कर्ज रोख्यांमध्ये (लॅफसह) तर अतिरिक्त निधीची गुंतवणूक नॉन एसएलआर बॉण्डस् व सहकारी संस्थांच्या भागांमध्ये अशी एकूण गुंतवणूक ₹ ९,२०३.०७ कोटी (पुस्तकी मुल्य) आहे. राष्ट्रीयकृत बँका / खाजगी बँका यांचे मुदत ठेवीत ₹ १८४.४९ कोटी गुंतवणूक करण्यात आलेली आहे.

अहवालवर्षात सरकारी कर्जरीखे, नॉनएसएसआर बॉण्डस् (म्युच्युअल फंड), आंतर बँक मुदत ठेव, कॉलमनी, ट्रायपार्टी रेपो व लॅफ इत्यादी गुंतवणूक व्यवहारातून बँकेस एकूण ₹ ४८५.५३ कोटी इतके व्याज मिळाले आहे. त्याचा परतावा दर ६.३७% इतका तर सरकारी कर्ज रोख्यांच्या खरेदी / विक्रीपासून ₹ १७.६५ कोटी ट्रेडिंग नफा झाला आहे.

The time limit for the Scheme expired on 31st March, 2022. There were repeated demand from retail as well as institutional borrowers to extend the time limit of the scheme. In view of this period of scheme was extended up to 28th February, 2023 as per resolution No.11 of Hon'ble AGM dated 30th June, 2022.

Now again there is repeated demand from retail as well as institutional borrowers to extend the time limit of the scheme. Hence bank is in the process of taking approval of Hon. AGM for extension of the scheme up to 31st March, 2024.

E) "Compromise Settlement Scheme 2022" (CSS-2022) :

For revival of sick sugar factories & Cooperative unit, bank has started Compromise Settlement Scheme-2022 as per approval of resolution no.12 in the Hon'ble AGM dated 30th June, 2022. The time limit for the Scheme expired on 30th September, 2022.

13 unit participated in the scheme, proposals of 02 units rejected as per scheme. Remaining 11 units proposals are sanctioned and settlement amount is ₹ 770.07 Crore. Upto 31st March, 2023 ₹ 116.48 crore settlement amount recovered from these units. Remaining settlement amount will be repaid from these units in next 48 months from the date of respective sanction letters as per scheme.

(4) Risk Management :

Risk Management is the process of identification, analysis, assessment, minimisation or avoidance of inherent risk in the system. Failure to control risk could result in adverse effects on our financial status and reputation. The significant among this is to identify different types of risk such as Credit risk, Operational risk, Market risk etc.

Bank has framed Credit Risk, Market Risk, Operation Risk policy and same is reviewed by time to time. As per Credit Risk Policy Obligor Risk (OR), Facility Risk (FR), MSCB Risk rating report is generated on RAM module by filing financial and other information of March ending. Loan proposal is considered and limit is sanctioned depending upon the said report. These measurements are being monitored and reviewed at regular interval to help maintaining and improving the quality of credit portfolio of our Bank. During financial year, 106 Credit Risk Reports are generated.

Bank has taken membership of 4 credit information companies i.e. CIBIL, Crif Highmark, Experian, Equifax to avail credit information report of consumer and commercial borrowers as per RBI circular. Consumer and commercial borrower's credit information report are down loaded and attached to loan proposals.

With the help of the Credit rating and credit information reports of each borrower will minimise risk in Bank loan portfolio and will help to reduce Bank's NPA and overdue.

(5) Treasury Operations :

During the end of the Financial Year 2022-23, Bank has invested in Central and State Government Securities (including LAF) for SLR purpose and excess of funds were invested in Non-SLR Bonds, and in the share of other Co-operative Institutions. Thus, Bank's total Investment is to the tune of ₹ 9,203.07 crore (Book value) including ₹ 184.49 crore in Interbank Term Deposits with Nationalised / Private Bank's at the end of financial year.

During the year under review, Bank had earned interest to the tune of ₹ 485.53 crore from investments in Government Securities, Non-SLR Bonds (Mutual Fund), Interbank Term Deposits, Call Money, Tri-party Repo and LAF. The return on the same is 6.37% and profit from sale of securities was ₹ 17.65 crore.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

रिझर्व्ह बँकेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार व 'एफबीआयएल' यांनी जाहीर केलेले कर्ज रोख्यांच्या दरानुसार बँकेने करंट (एफएएस) या वर्गवारीतील कर्ज रोख्यांच्या गुंतवणूकीचे मूल्यांकन केले आहे. दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर गुंतवणूक घसारा निधीपोटी ₹ १०६.८८ कोटीची तरतूद करण्यात आली आहे.

अहवाल वर्षअखेर एकूण ३३५ बँकांची कॉन्स्टीट्युअंट एसजीएल खाती आहेत. यात २ राज्य सहकारी बँका, २७ जिल्हा बँका, २९१ नागरी सहकारी बँका, १२ ग्रॅज्युईटी व पीएफ ट्रस्ट आणि ३ क्रेडीट सोसायटी यांचा समावेश आहे. सदर कॉन्स्टीट्युअंट एसजीएल खात्यांवर चालू आर्थिक वर्षात ₹ ६९,३००.४५ कोटीचे व्यवहार झाले असून सदर व्यवहारापासून बँकेस सर्व्हिस चार्जसपोटी ₹ ०.१५ कोटी इतके उत्पन्न मिळाले आहे. मार्च, २०२३ अखेर ३३५ सहयोगी सदस्य बँकांपैकी ८४ संस्था वेबबेसड् एनडीएस ओम प्रणालीचा लाभ घेत आहेत. आर्थिक वर्षात २१ सीएसजीएल खातेधारकांनी वेबबेसड् एनडीएस ओम प्रणालीचा लाभ घेतलेला आहे.

गुंतवणूक चढ-उतार निधी (आयएफआर) तरतूद करंट वर्गवारीतील गुंतवणूकीच्या १०% म्हणजे ₹ २९०.२५ कोटी केला आहे.

विदेशी चलन व्यवहार (फॉरेक्स) :

आपल्या बँकेस रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया यांचेकडून विदेश विनिमय व्यवहाराकरीता 'ऑथोराईज्ड डिलर कॅटेगिरी-१' परवाना प्राप्त झालेला आहे. दिनांक २८ मे, १९९० रोजी आंतरराष्ट्रीय बँकिंग विभागाची स्थापना होऊन, प्रत्यक्ष विदेश विनिमय व्यवहारास सुरुवात झाली.

आंतरराष्ट्रीय बँकिंग विभागांतर्गत खाजगी / व्यावसायिक परकिय चलनातील व्यवहाराच्या सेवा सुविधा उपलब्ध करून देण्यात येतात. आय.बी.डी. विभागामार्फत प्रामुख्याने खालील सेवा सुविधा ग्राहकांना देण्यात येतात.

- विदेशी आयात पतपत्र प्रस्थापित करणे.
- विदेशी आयात पतपत्रांतर्गत आयात बिलांचे व्यवहार हाताळणे.
- विदेशी आयात बिलांचे पेमेंट करणे.
- विदेशी आयात व्यवहारापोटी अॅडव्हान्स पेमेंट करणे.
- निर्यातीसाठी वित्तपुरवठा : वाजवी व्याजदरात प्रिशिपमेंट / पोस्टशिपमेंट / पॅकिंग क्रेडिट इन फॉरेन करन्सी कर्ज सुविधा उपलब्ध करून देणे.
- भविष्यात वाढणाऱ्या / कमी होणाऱ्या विनिमय दराची तीशेष ग्राहकांना न होण्यासाठी आयात / निर्यात व्यवहारासाठी फॉरवर्ड कॉन्ट्रॅक्ट बुक करण्याची सुविधा उपलब्ध करून देणे.
- परदेशी इनवर्ड / आऊटवर्ड व्यवहार 'स्विफ्ट' सुविधेअंतर्गत तात्काळ हाताळण्याची सुविधा.
- परकिय चलन उपलब्ध करून देण्याची सुविधा : खाजगी / व्यावसायिक यांना परकिय दौऱ्यासाठी, वैद्यकिय उपचारासाठी परदेशात पैसे पाठविणे, रोजगारासाठी इत्यादी.
- यु.एस. डॉलर, ग्रेट ब्रिटन पौंड, युरो, येन व इतर करन्सी उपलब्ध करून देणे व परदेशातून आलेल्या ग्राहकांचे परकिय चलन इनकॅशमेंट करणे.
- भारत सरकारची निर्यातदार ग्राहकांना Interest Equalisation सुविधा उपलब्ध करून देणे व EEFC खाते उघडण्याची सुविधा.
- परकिय चलनातील व्यवहारासाठी ग्राहकांना झिरो बॅलन्स बचत / चालू खाते उघडण्याची सुविधा.
- सन २००३-०४ मध्ये विभागात 'स्विफ्ट' यंत्रणा कार्यान्वित करण्यात आल्यामुळे आपल्या ग्राहकांना जलद व तत्पर सेवा उपलब्ध झाली. आपल्या बँकेचे बँक ऑफ इंडिया, पॅरिस, लंडन व टोकियो येथे अनुक्रमे युरो, जीबीपी व जापनीज येन या चलनात तसेच हबीब अमेरिकन बँक, न्युयॉर्क येथे डॉलर चलनात नॉस्ट्रो खाती आहेत.
- सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षात एकूण फॉरेक्स व्यवहार ₹ २,१४२.२७ कोटीचे झालेले असून, त्यापैकी ₹ ९६.३२ कोटीचे आयात व ₹ २,०४५.९५ कोटीचे निर्यात व्यवहार झालेले आहेत. सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षात विभागास एकूण ₹ ४७.०५ कोटीचे उत्पन्न प्राप्त झालेले आहेत.

As per RBI guidelines, the valuation of Current Categories Securities (AFS) are made as per rate published by FBIL (Financial Benchmark India Private Ltd.). The IDR provision remained at ₹ 106.88 crore at the end of 31st March 2023.

During the end of the year under review, there are 335 CSGL accounts which include 2 StCBs, 27 DCCBs, 291 Urban Cooperative Banks, 12 Gratuity & P.F. Trust & 3 Credit Societies. Turnover towards sale / purchase of Government Securities by the constituents were to the tune of ₹ 69,300.45 crore on which Bank earned income of ₹ 0.15 crore towards service charges. Till now out of 335 CSGL accounts 84 accounts are availing web-based NDS-OM facility. In current financial year 21 CSGL account holder have availed Web based NDS-OM facility.

Investment Fluctuation Reserve (IFR) is ₹ 290.25 crore which is 10% of current category investment.

International Banking Division :

Bank has obtained "Authorised Dealer's - I License" from Reserve Bank of India to deal in Foreign Exchange Business. International Banking Division (IBD) has been established on 28 May, 1990 to commence Foreign Exchange Business.

Our International Banking Division offers a wide variety of trade finance products & services to carry out business / personal related transactions. The International Banking Division has established correspondent relations with foreign and Indian Banks. Important functions of IBD :

- Opening of Import Letters of Credit.
- Handling Import Bills under Letters of Credit.
- Import Bills for collection.
- Import Advance Remittances
- Export Finance – Fund Based Packing credit and Post-shipment credit in Rupees and in Foreign currency to Exporters at attractive Interest Rates.
- Booking of Sale & purchase Forward Exchange contracts to hedge exchange rate risk.
- Foreign Inward Remittances & Foreign Outward Remittances by SWIFT for instant payments.
- Release of Foreign Exchange for Foreign travel – Private & Business visits abroad, overseas education, medical treatment, employment, emigration Etc.
- Issue & Encashment of Foreign Currency notes (US Dollars, GB pounds, Euro & several other currencies).
- Eligible for Central Govt.'s Interest Equalisation Scheme for exporters. Maintaining of EEFC Account.
- Zero Balance Saving / Current Account facility for forex transactions.
- During the year 2003-04 the Bank installed 'SWIFT' System, to enable quick and safe communication transfer of funds with Overseas Banks, thereby providing speedy and better services to customers. Bank maintains Nostro Accounts in four major currencies viz., GBP, EURO and JPY with Bank of India, London, Paris and Tokyo respectively and USD with Habib American Bank, New York.
- During financial year 2022-23 total forex merchant business handled by the department was ₹ 2,142.27 crores, out of which ₹ 96.32 crores through Import and ₹ 2,045.95 crores through Export. The total income earned by the department during the financial year 2022-23 was ₹ 47.05 crores.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेखुल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

(६) माहिती व तंत्रज्ञान :

१. आधार इनेबल्ड पेमेंट सिस्टीम :

दिनांक १५ सप्टेंबर, २०२२ पासून आधार इनेबल्ड पेमेंट सिस्टीम - एईपीएस सुविधा लाईव्ह होऊन एईपीएस अंतर्गत मायक्रो एटीएमद्वारे ट्रान्झॅक्शन्स सुरु झाले. याद्वारे पुढील प्रमाणे सुविधा आपल्या बँकेच्या मायक्रो एटीएमद्वारे आपल्या बँकेचे व अन्य बँकांचे ग्राहक यांना अन्य बँकेच्या मायक्रो एटीएमवर पुढील सेवा उपलब्ध राहणार आहेत.

१. बँलन्स इन्क्वायरी
२. मिनी स्टेटमेंट
३. कॅश विड्रॉवल
४. कॅश डिपॉझिट
५. फंड ट्रान्सफर

आपल्या बँकेच्या सर्व शाखांमध्ये सदरची आधार इनेबल्ड पेमेंट सिस्टीम सुविधा उपलब्ध होण्यासाठी ६० मायक्रो एटीएम खरेदी करण्यात आले आहेत.

२. जिल्हा बँकांकरीता सब-एयुए सुविधा :

जिल्हा बँकांना सब-एयुए स्वरूपात एईपीएस सुविधा उपलब्ध करण्यासाठी राज्य बँकेने युआयडीएआय यांचे थेट सदस्यत्व (Direct Membership) घेतले आहे. त्या अंतर्गत सदर योजना सर्वप्रथम भंडारा जिल्हा सहकारी बँकेला ऑनबोर्ड करून एईपीएस सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आली. जिल्हा बँकांच्या ग्राहकांना आधार कार्डद्वारे संपूर्ण देशात कोणत्याही बँकेच्या मायक्रो एटीएमच्या माध्यमातून रक्कम काढणे, रक्कम जमा करणे, फंड ट्रान्सफर करणे, बँलन्स इन्क्वायरी करणे, मिनी स्टेटमेंट घेणे यासारख्या सुविधा मिळत आहेत.

टप्प्याटप्प्याने महाराष्ट्र राज्यासह अन्य राज्यातील एकूण २३ जिल्हा बँकांना सदरची सुविधा उपलब्ध होऊ शकणार आहे.

३. आयएसओ २७००१-२०१३ सर्टिफिकेशन :

आयएसओ सर्टिफिकेशन कमिटीचे मुख्य ऑडीटर व आयएसएमएसचे मुख्य ऑडीटर यांनी दिनांक ०८ मार्च, २०२३ ते दिनांक ०९ मार्च, २०२३ या कालावधीत आयएस ऑडीटची कार्यवाही केली. त्यांनी आयएसएमएस अनुषंगाने तयार करण्यात आलेले मॅन्युअल, अॅनेक्शन्स, स्टॅन्डर्ड ऑपरेटिंग प्रोसेस व आयटी विभागाशी संबंधित तयार करण्यात आलेली विविध धोरणे याची तपासणी केली. त्यानुसार दिनांक १५ एप्रिल, २०२३ रोजी बँकेस आयएसओ २७००१-२०१३ प्राप्त झाले आहे. सदर सर्टिफिकेटची वैधता ३ वर्षांकरिता असून वेळोवेळी सर्व्हिलन्स ऑडीट होणार आहे.

४. ग्रीन पिन :

मार्च २०२३ पासून राज्य बँकेने ग्राहकांना ग्रीन पिन सुविधा उपलब्ध करून दिली आहे. ग्राहकाचा सिव्क्युरीटी पिन ग्राहकापर्यंत पोहोचण्यापूर्वी अनावधानाने अथवा जाणीवपूर्वक अन्य व्यक्तीपर्यंत पोहोचून त्याचा गैरवापर होऊ शकतो. सदर धोका टाळण्यासाठी ग्रीन पिन सुविधा आवश्यक असते. ग्रीन पिन सुविधेमुळे ग्राहक नवीन डेबीट कार्ड प्राप्त झाल्यावर एटीएम मशिनद्वारे अथवा मोबाईल ॲप द्वारे डेबीट कार्डकरिता सुरक्षितरित्या स्वतः ग्रीन पिन जनरेट करू शकतात.

५. पॉझिटीव्ह पे सिस्टीम :

रिझर्व्ह बँकेच्या निर्देशानुसार पॉझिटीव्ह पे सिस्टीम सुविधेची अंमलबजावणी करण्यात आली असून या सुविधेमुळे चेक व्यवहारातील अपहार होण्यास प्रतिबंध होणार आहेत. ₹ ५ लाखावरील रकमेच्या क्लिअरिंगसाठी पॉझिटीव्ह पे सिस्टीम मध्ये चेकचे किमान डिटेल्स जसे बेनिफिशरीअरीचे नाव, रक्कम, तारीख इत्यादी तपशील बँकेस अवगत करणे बंधनकारक असून ₹ ५ लाखाच्या खालील रकमेसाठी ही सुविधा ग्राहक त्यांच्या सुरक्षिततेसाठी ऐच्छिकपणे वापरू शकतात.

६. कार्ड मॅनेजमेंट :

मार्च २०२३ पासून राज्य बँकेने ग्राहकांना कार्ड मॅनेजमेंट सुविधा उपलब्ध करून दिली आहे. सदर सुविधेअंतर्गत ग्राहकांना मोबाईल ॲपद्वारे डेबीट कार्डचे लिमिट, पॉस, ईकॉम, एटीएम विड्रॉवल इत्यादी सेट करणे, तात्पुरत्या स्वरूपात कार्ड ब्लॉक करणे, अनलॉक करणे इत्यादी सुविधा प्राप्त झाल्या आहेत.

(6) Information & Technology :

1. Aadhar Enabled Payment System :

Bank is live on AEPS service since 15th September, 2022 and Micro ATM transactions facility is available to customers. Bank is providing below type of transactions through Micro ATM.

1. Balance Enquiry
2. Mini Statement
3. Cash Withdrawal
4. Cash Deposit
5. Fund Transfer

Bank is planning to deploy 60 Micro ATMs across its all branches to expand AEPS service to its customers. Customers of other banks can also avail AEPS services.

2. Sub-AUA facility for District Banks :

MSC Bank is a direct member of UIDAI to provide AEPS services to all DCC Banks through sub-membership. Bhandara DCC Bank is successfully onboarded on AEPS through Sub-AUA model. Customers of DCC Bank will get facilities of Balance Enquiry, Mini Statement, Cash Withdrawal, Fund Transfer using Aadhar card at Micro ATMs of any bank across the Country.

Step by step Bank has planned to provide these services to 23 DCC Banks of other State.

3. ISO 27001-2013 Certification :

MSC Bank is certified with ISO 27001:2013, which is accredited by both the Chief Auditor of ISO Committee and ISMS on the basis of inspection on 8th & 9th March, 2023 of Manual, Annexures, Standard Operating Process & Policies related to I.T. Department by ISO Certification Committee & issued ISO 27001:2013 certificate to Bank on 15th April, 2023. This certificate is valid for three years and surveillance audit will be done from time to time.

4. Green Pin :

MSC Bank is offering a Green PIN facility to customer from March, 2023. Green PIN facility is required to avoid the risk of misuse of customer's stolen PIN. This facility is an instant PIN generation functionality by which customers can conveniently generate debit card PIN through various channels like ATM, Mobile app.

5. Positive Pay System :

As per Reserve Bank of India directives, Bank has implemented positive pay system. This is measure for prevention of frauds perpetrated through cheque tempering. Positive Pay system involves re-confirming of key details. This system is mandatory for bank all types of accounts cheques of ₹ 5 lakhs and above. However customer can use this facility for an amount below ₹ 5 lakh as an option for their security.

6. Card Management :

Bank has implemented card management facility to the customers effective from March, 2023. Customer can simply enable / disable card usage on specific channels such as ATM, POS and e-commerce. To prevent card misuse, customers can temporarily block and unblock their card.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेखुल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

७. नवीन योजना :

१. सायबर सिक््युरिटी ऑपरेशन सेंटर (सी-सॉक) प्रणालीची अंमलबजावणी करुन सदर सुविधा जिल्हा बँका व नागरी बँकांनाही उपलब्ध करणे.
२. स्विफ्ट प्रणाली व सीबीएस यांचे इंटीग्रेशन करणे.
३. जिल्हा / नागरी सहकारी बँकांना एईपीएस सुविधा उपलब्ध करुन देणे.
४. शाखा व कार्यालयांच्या कनेक्टीव्हिटीकरिता अद्यावत एसडी-व्हॅन प्रणालीचा अवलंब करणे.
५. नेटवर्क ऑपरेशन सेंटर (नॉक) अंमलबजावणी करणे.

(७) तपासणी व अंकेक्षण :

अ) रिझर्व्ह बँक निर्देशाबाबत :

बँकिंग नियमन कायदा, १९४९ चे कलम ३५अ ला अनुसरुन रिझर्व्ह बँकेने दिनांक ६ मार्च, १९९६ मध्ये आपल्या बँकेस ११ निर्देश लागू केले होते. सदर निर्देशाबाबत रिझर्व्ह बँकेने त्यांचे पत्र क्र. डीसीबीआर. सीओ. आरसीबीडी. क्र. १६६३ / १९.५०.०२५ / २०१६-१७ दिनांक २० ऑक्टोबर, २०१६ अन्वये आपल्या बँकेवरील निर्देश मागे घेण्यात आल्याचे कळविले आहे. राष्ट्रीय बँकेने दिनांक २८ ऑक्टोबर, २०१६ रोजीचे पत्रान्वये सदर निर्देशांचा तिमाही प्रगती पुर्तता अहवाल सादर करणेबाबत सुचविलेनुसार बँक दर तिमाही प्रगती पुर्तता अहवाल राष्ट्रीय बँकेस नियमित सादर करण्यात येत आहे.

ब) राष्ट्रीय बँक तपासणी :

राष्ट्रीय बँकेने आपल्या बँकेच्या दि. ३१ मार्च, २०२२ अखेरील आर्थिक स्थितीवर आधारित २९ वी वैधानिक तपासणी दिनांक १९ डिसेंबर, २०२२ ते दिनांक ०७ जानेवारी, २०२३ या कालावधीत घेतली असून वैधानिक तपासणी अहवाल दिनांक १८ मे, २०२३ रोजी प्राप्त झाला आहे. पुर्तता अहवाल सुपरसॉफ्ट लिंक द्वारे दि. ६ जुलै, २०२३ रोजी निर्धारित वेळेत राष्ट्रीय बँकेस सादर करण्यात आला आहे.

क) वैधानिक लेखापरीक्षण :

सन २०२१-२२ सालचे वैधानिक लेखापरीक्षण मे. ए. पी. संझगिरी अँड कंपनी यांनी केले असून त्यांनी बँकेस सादर केलेल्या लेखापरीक्षण अहवालावरील पुर्तता अहवालास दिनांक २२ सप्टेंबर, २०२२ रोजीच्या मा. प्रशासक सभेची मान्यता घेण्यात आली. सदर पुर्तता अहवाल दिनांक २३ सप्टेंबर, २०२२ रोजी राष्ट्रीय बँक, पुणे तसेच मा. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, पुणे व वैधानिक लेखापरीक्षक यांना निर्धारित वेळेत सादर केला आहे.

बँकेच्या दिनांक १४ जून, २०२२ रोजी झालेल्या मा. प्रशासक सभेतील ठराव क्र. १५ अन्वये सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षासाठी मे. बोरकर अँड मुद्दुमदार यांची बँकेच्या वैधानिक लेखापरीक्षणासाठी नियुक्ती करणेस मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेस शिफारस करण्यात आली होती. त्यास अनुसरुन दि. ३० जून, २०२२ रोजीच्या मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेतील ठराव क्र. ९ नुसार नियुक्ती करण्यात आली आहे. सन २०२२-२३ अखेरील आर्थिक स्थितीवरील वैधानिक लेखापरीक्षणाचे काम पूर्ण झाले असून वैधानिक लेखापरीक्षकांनी अहवाल बँकेस ७ जुलै, २०२३ रोजी सादर केला आहे.

ड) अंकेक्षण उपसमिती :

राष्ट्रीय बँकेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार आर्थिक वर्ष २०२२-२३ मध्ये मा. अंकेक्षण उपसमितीच्या एकूण ७ सभा झाल्या आहेत. राष्ट्रीय बँक तपासणी पुर्तता अहवाल व वैधानिक लेखापरीक्षण पुर्तता अहवाल मा. अंकेक्षण उपसमिती सभेच्या शिफारशीने मा. प्रशासक सभेस मान्यतेस्तव सादर करण्यात येतो. त्याचप्रमाणे मुख्य कचेरी / प्रादेशिक कार्यालय / शाखा व विविध विभागांचे अंतर्गत लेखापरीक्षण अहवालावरील पुर्तता अहवाल मा. अंकेक्षण उपसमिती सभेपुढे मान्यतेसाठी ठेवण्यात येतात.

सन २०२१-२२ अखेरील आर्थिक स्थितीवर आधारित घेतलेल्या वैधानिक लेखापरीक्षण पुर्तता अहवाल दिनांक २० सप्टेंबर, २०२२ रोजीच्या मा. अंकेक्षण उपसमिती सभेच्या शिफारशीने दिनांक २२ सप्टेंबर, २०२२ रोजीच्या मा. प्रशासक सभेची मान्यता घेऊन दिनांक २३ सप्टेंबर, २०२२ रोजी निर्धारित वेळेत राष्ट्रीय बँक, पुणे तसेच मा. सहकार आयुक्त व निबंधक, पुणे व वैधानिक लेखापरीक्षक यांना निर्धारित वेळेत सादर केला आहे.

7. Upcoming plans for 2023-24

1. Implementation of Cyber Security Operation Centre (C-SOC) system. This facility will be provided to DCC and Urban Banks.
2. Integration of SWIFT system and CBS.
3. To provide AEPS facility to DCC / Urban Banks.
4. Adoption of updated SD-WAN system for Branches and Offices connectively.
5. Implementation of Network Operation Centre.

(7) Inspection and Audit :

a) Reserve Bank Directions :

RBI under Section 35A of Banking Regulation Act, 1949, RBI had issued 11 Directions on 6th March, 1996 to MSC Bank. On this context, RBI withdrawn the Directions vide its letter No. DCBR.CO.RCBD. No. 1663/ 19.50.025/ 2016-17 dated 20th October, 2016. As per instructions of NABARD, Bank have to submit Quarterly Progress Report on Directions vide letter dated 28th October, 2016.

b) NABARD Inspection :

NABARD carried out 29th Statutory Inspection of the Bank based on the financial position of 31st March, 2022 during 19th December, 2022 to 07th January, 2023. The Inspection Report is received on 18th May, 2023. Compliance report is submitted to NABARD by supersoft link on 6th July, 2023 is stipulated time.

c) Statutory Audit :

Statutory Audit for the FY 2021-22 has been conducted by Statutory Auditor M/s. A. P. Sanzgiri & Co. Statutory Auditor submitted their Audit Report to the Bank. Audit Compliance Report on the Statutory Audit Report for the FY 2021-22, has been placed before Hon. Administrator meeting dated 22nd September, 2022 and the Compliance Report is submitted to NABARD, Pune and Hon. Commissioner for Cooperation and Registrar, Co-operative Societies, Pune on 23rd September, 2022 in stipulated time.

As per guidelines of NABARD, Hon. Administrator meeting dated 14th June, 2022 has recommended to appoint M/s. Borkar & Muzumdar, CA firm as a Statutory Auditor for FY 2022-23. As per Hon. AGM dated 30th June, 2022, Hon. AGM appointed M/s. Borkar & Muzumdar, CA Firm as a Statutory Auditor for the year 2022-23. The Statutory Audit for the FY 2022-23 is going on was completed and a Statutory Auditor submitted their report on 7th July, 2023.

d) Audit Sub-Committee :

During the year 2022-23, Seven meetings of Audit Sub-committee are conducted. The Compliance Report on Statutory Audit and NABARD Inspection Report is kept before the Audit Sub-Committee for recommendation to Hon. Administrator Committee. Internal Audit Compliance Report of various Departments, Regional Offices & Branches were placed before the Audit Sub-committee.

Audit Compliance Report on Statutory Audit Report FY 2021-22 was recommended by Hon. Audit Sub-Committee dated 20th September, 2022 to Hon. Administrator meeting. As per approval of Hon. Administrator Meeting dated 22nd September, 2022, the Audit Compliance Report was submitted to NABARD, Hon. Commissioner for Co-operation & Registrar, Co-operative Societies, Pune and Statutory Auditor on 23rd September, 2022 within stipulated period.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेखुल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

इ) कर्जदार संस्थांची तपासणी :

बँक प्रामुख्याने जिल्हा बँका, नागरी बँका, साखर कारखाने, सूत गिरण्या व इतर कर्जदार संस्थांची नियमित व वार्षिक तपासणी करून अहवाल सादर केले जातात. तपासणीत आढळलेल्या उणिवांची संबंधित संस्थांकडून पूर्तता करून घेऊन जोखीम कमी करणेसाठी प्रयत्न केले जातात. सदर अहवालातील प्रमुख बाबी मा. प्रशासक सभेपुढे ठेवण्यात येतात.

फ) गॅप अॅसेसमेंट :

राष्ट्रीय बँकेच्या दिनांक ०६ फेब्रुवारी, २०२० रोजीच्या परिपत्रकानुसार तसेच दिनांक ३१ ऑक्टोबर, २०२२ रोजीच्या पत्रान्वये ग्रामीण बँका, राज्य सहकारी बँका व जिल्हा बँका यांना 'सायबर सुरक्षा'साठी सायबर सिक्युरिटी फ्रेमवर्क नुसार गॅप अॅसेसमेंट व लेव्हल ऑफ कम्प्लायन्सचे लेखापरीक्षण स्वतंत्र लेखापरीक्षकाद्वारे किंवा सिस्टीम ऑडिटरद्वारे करणे आवश्यक असल्याचे कळविले होते. या अनुषंगाने दिनांक १७ नोव्हेंबर, २०२२ रोजीच्या मा. प्रशासक सभेतील ठराव क्र. १४ अन्वये सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षासाठी मे. ए. पी. संझगिरी अॅण्ड कंपनी यांची गॅप अॅसेसमेंटसाठी ऑडिटर म्हणून नियुक्ती करण्यात आली असून, त्यांनी सन २०२२-२३ अखेरील गॅप अॅसेसमेंट अहवाल बँकेस सादर केला व सदर अहवाल दिनांक १४ फेब्रुवारी, २०२३ रोजीच्या मा. प्रशासक सभेच्या मान्यतेने दिनांक १६ फेब्रुवारी, २०२३ रोजी राष्ट्रीय बँकेस सादर केलेला आहे.

अंतर्गत हिशेब तपासणी विभाग

अंतर्गत हिशेब तपासणी :

बँकेची परिपत्रके तसेच शासन, रिझर्व्ह बँक व नाबार्ड यांच्या परिपत्रकानुसार शाखांच्या व्यवहारांची तपासणी केली जाते. क्षेत्रीय यंत्रणेचे तसेच मुख्य कचेरी स्तरावरील देय बिलांचे (एचआरडीएम, माहिती व तंत्रज्ञान आणि स्थावर व परिरक्षण विभाग) ग्रि-ऑडिट करण्यात येते. याशिवाय मुख्य कचेरीमधील विविध विभागांचे सूचनेनुसार व कार्यालयीन आदेशानुसार वेळोवेळी स्पेशल ऑडिट करण्याचे कामकाज या विभागामार्फत करण्यात येते.

सन २०२२-२३ मधील अंतर्गत हिशेब तपासणी :

सन २०२२-२३ मध्ये बँकेच्या ५५ शाखा, ६ प्रादेशिक कार्यालये व मुख्य कचेरी (ट्रेझरी, आयबीडी व बोर्ड विभाग वगळता) अशा एकूण ६२ युनिट्सपैकी मुंबई स्थित २८ शाखा, ६ प्रादेशिक कार्यालये व मुख्य कचेरी अशा एकूण ३५ युनिट्सचे अंतर्गत हिशेब तपासणी विभागातील अंकेक्षकांकडून अंकेक्षण करण्यात आले. तर मुंबई बाहेरील २७ शाखांची प्रादेशिक कार्यालय स्तरावर असलेल्या क्षेत्रीय यंत्रणेमार्फत धोरणानुसार त्रैमासिक / सहामाही पध्दतीने अंकेक्षण करण्यात आले.

कामकाजावर प्रभावी नियंत्रण :

मा. अंकेक्षण उपसमितीचे अध्यक्ष यांनी सूचित केलेनुसार कर्जवाटप, थकीत कर्जे व एन.पी.ए. कर्जे इ. बाबी विचारात घेवून, दि. ०१ फेब्रुवारी, २०२२ रोजीच्या मा. प्रशासक सभेतील संमत धोरणानुसार शाखांची जोखीम विचारात घेऊन वर्गीकरण करण्यात आले व त्यानुसार शाखांचे त्रैमासिक / सहामाही पध्दतीने अंतर्गत अंकेक्षण करण्यात येते. त्यामुळे अंतर्गत अंकेक्षणातील आवश्यक बाबी वेळीच तपासल्या जाऊन जोखीम कमी होईल, रिस्क बेस्ड ऑडिटच्या संकल्पनेनुसार ऑडिटची वारंवारता कमी होईल व परिणामी ऑडिट करण्यासाठी लागणारे मनुष्यबळ सिमित राहील.

सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षातील एकूण ६२ युनिट्सपैकी डिसेंबर २०२२ अखेरील २७ युनिट्सचे त्रैमासिक अंकेक्षण पूर्ण झाले आहे. अंकेक्षण अहवालातील त्रुटींची पूर्तता संबंधित विभाग / शाखा यांचेकडून घेण्यात येते. तसेच अपूर्ण बाबींची व्दिरुक्ती होणार नाही याबाबत देखील विभागामार्फत मार्गदर्शन करण्यात येते व आढळून आलेल्या महत्वाच्या बाबी / मुद्दे मा. अंकेक्षण उपसमिती व तद्नंतर मा. प्रशासक सभेस अवगत करण्यात येतात.

रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाचे दिनांक ०३ फेब्रुवारी, २०२१ रोजीच्या परिपत्रकाद्वारे रिस्क बेस्ड ऑडिट पध्दतीने करावयाचे सुतोवाच केले असून बँकेच्या वैधानिक लेखापरीक्षक यांनीसुद्धा ऑनलाईन पध्दतीने अंकेक्षण करण्यास सूचविले आहे. त्यानुसार दिनांक ०९ मार्च, २०२३ रोजीच्या मा. प्रशासक सभेमध्ये पारीत झालेला ठराव क्र. ९ नुसार बँकेच्या वेबसाईटवर दिनांक २१ एप्रिल, २०२३ रोजी 'Implementation of maintenance of Audit management Software solution' साठी निविदा मागविण्यात आल्या आहेत.

एकंदरीत बँकेच्या शाखा, मुख्य कचेरी व प्रादेशिक कार्यालये यांच्या व्यवहारांवर प्रभावी व सक्षम नियंत्रण ठेवणेस अंतर्गत तपासणीमुळे मदत झाली आहे.

e) Inspection of Borrower Units :

Bank has conducted inspection on regular and yearly basis for borrower institutions i.e. DCCBs, UCBs, SSKs, SSGs and other institutions. The major findings are reported to the institutions and the compliance on the same has been done by these institutions. The major findings in the inspection reports are placed before Hon. Administrator meeting.

f) Gap Assessment :

NABARD by its circular dated 06th February, 2020 & letter dated 31st October, 2022, has advised to RRB, StCB and DCCB to submit two returns viz. "Vulnerability Index for Cyber Security Framework (VICS)" and Level of Exposure and Level of Compliance" (CS-02). In this connection, M/s. A. P. Sanzgiri & Co. was appointed as a certified external / IS Auditor by our Bank.

M/s. A. P. Sanzgiri & Co. has submitted Gap Assessment Report with certificate to Bank. The said report is also placed before Hon. Administrator meeting dated 14th February, 2023 and Bank has submitted Gap Assessment Report to NABARD on 16th February, 2023.

Internal Audit :

Financial transactions at Head Office, Regional Offices & Branches are checked and audited as per guideline of RBI, NABARD, MCS Act and Banks internal circulars. Pre-Audit of bills payable / Expenditure (Department at Head Office level) is undertaken by Internal Audit Department. Special Audit are scheduled as and when required as per the instructions from higher officials.

Internal Audit during 2022-23 :

For the Financial Year 2022-23, 55 Branches, 6 Regional Offices and Head Office (excluding Treasury, IBD and Board) in total 62 units are eligible for internal audit out of those 35 units i.e. Mumbai 28 branches, 6 Regional Offices and Head Office (excluding Treasury, IBD and Board) Internal Audit is conducted by internal audit department and rest of 27 branches under respective Regional Office, by Regional Office System through Inspecting Officers on quarterly / half yearly basis.

Internal Control on functioning of Departments :

Considering available staff in the Bank, Hon. Chairman of Audit Sub-Committee, has suggested to frame risk based audit policy for the branches. Accordingly Bank has approved the policy in the Hon. Administrative Meeting dated 01 February, 2022.

As stated in the policy, internal audit of the units categorised in the High & Medium risk category will be carried out on quarterly basis and that units falling under low risk shall be audited on half yearly basis.

In the Financial Year 2022-23, audit of eligible 27 units for the quarter ending December 2022 is completed as per new policy. During the course of audit discrepancies are brought to the notice and suggestions are given to be cautious not to repeat the same. Review of important discrepancies is taken before Hon. Audit Sub-Committee & then before Hon. Administrator Meeting.

As per RBI's letter dated 03 February, 2021 insisting risk based audit and our Statutory Auditor has also suggested in their report to do online internal audit. Considering the RBI's letter & suggestions of Statutory Auditor, in Hon. Administrative meeting dated 09 March, 2023 approved 'Implementation of maintenance of Audit Management Software solution'. After approval, Bank has floated tender on 21st April, 2023 on Bank's website & published advertise in the newspaper.

Over all implementation of revised internal audit policy has enable to monitor the working of units effectively and online audit will help to reduce reporting time and resulting in mitigation of risk in time.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

(८) मानव संसाधन विकास व व्यवस्थापन

कर्मचारी / अधिकारी संख्या

दिनांक ३१ मार्च, २०२२ अखेर कर्मचारी/ अधिकारी यांची एकूण संख्या ७२१ इतकी होती.

अहवाल सालात ९९ कर्मचारी / अधिकारी सेवानिवृत्त, ३ कर्मचारी / अधिकारी स्वेच्छानिवृत्त, २ अधिकारी यांचे सेवाकाळात निधन, ४ अधिकारी / कर्मचाऱ्यांनी राजीनामा दिला आहे व ४ अधिकारी / कर्मचाऱ्यांना पदाबन्त केले आहे. तसेच अहवाल सालात ४ ज्युनिअर श्रेणी अधिकारी, माहिती व तंत्रज्ञान विभाग, १ ज्युनिअर श्रेणी अधिकारी, कृषी औद्योगिक विभाग व २ ज्युनिअर श्रेणी अधिकारी ट्रेझरी विभाग असे ७ ज्युनिअर श्रेणी अधिकारी व ८३ कारकून श्रेणीतील कर्मचाऱ्यांची नव्याने नियुक्ती करण्यात आली आहे. त्यानुसार दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर कर्मचारी / अधिकारी यांची एकूण संख्या ७०५ इतकी राहिली.

दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेर		
अ.क्र.	श्रेणी	प्रत्यक्ष कार्यरत
(अ)	व्यवस्थापकीय संचालक	—
	सर्वव्यवस्थापक	—
	उपसर्वव्यवस्थापक	०५
	व्यवस्थापक	०७
	सहव्यवस्थापक	१६
	एकूण (अ)	२८
(ब)	सहाय्यक व्यवस्थापक	१०५
	द्वितीय श्रेणी अधिकारी (बीआरआयओसह)	१३७
	ज्युनिअर श्रेणी अधिकारी	१९९
	कारकून	९८
	लघुलेखक	०३
	टंकलेखक	४३
	टेलिफोन ऑपरेटर	११
	दफ्तरी / कनिष्ठ श्रेणी कर्मचारी	७४
	वाहन चालक	०७
	एकूण (ब)	६७७
	एकूण अधिकारी/कर्मचारी (अ + ब)	७०५

बँकेने ज्युनिअर श्रेणी अधिकारी व कारकून श्रेणीमध्ये भरती करताना राबविलेली भरती प्रक्रिया अत्यंत पारदर्शक पध्दतीने राबविण्यात आली आहे. भरती प्रक्रिया राबविताना आयबीपीएस मार्फत परीक्षा, तज्ञ व्यक्तित्मार्फत मुलाखती व गुप डिस्कशनच्या माध्यमातून यशस्वी उमेदवारांची निवड करण्यात येऊन त्यांची नियुक्ती करण्यात आली.

प्रशिक्षण :

आपल्या बँकेच्या शिखर प्रशिक्षण व संशोधन संस्था, वाशी व नागपूर केंद्र यांचे माध्यमातून राज्य बँक / जिल्हा बँकेतील अधिकारी / कर्मचाऱ्यांना बँकींग संबंधित विविध विषय एनपीए व वसुली, आर्थिक ताळेबंद, एएलएम, कर्जप्रकरणे घाननी, फ्रॉड, व्यवसाय विकास इ. तसेच संगणक अनुषंगिक विषयाचे प्रशिक्षण दिले जाते. त्याचबरोबर प्राथमिक सेवा संस्थांचे संचालक / सचिव यांचेसाठी इन हाऊस व ऑन लोकेशन प्रशिक्षण कार्यक्रम राष्ट्रीय बँकेच्या सहकार्याने आयोजित केली जातात. तसेच शिखर संस्थेमार्फत अन्य नागरी बँका, पगारदार संस्था, गृहनिर्माण संस्था व इतर सहकारी संस्थांच्या पदाधिकारी व सभासदांना प्रशिक्षण देण्यात येते. शिखर प्रशिक्षण व संशोधन संस्थेचे जानेवारी, २०२३ मध्ये सी-पेक, बर्दने केलेल्या तपासणीमध्ये पुनर्मुल्यांकनानुसार एकूण १००० पैकी ८२६ गुणांकासह सलग तिसऱ्यांदा 'अ' वर्ग प्राप्त झाला आहे, ही बाब भूषणावह आहे.

(8) Human Resource Development & Management :

Staff Strength :

Your Bank had 721 total staff as on 31st March 2022. During the year under review 99 staff members have retired, 3 staff have voluntarily retired, 2 have expired, 4 employee has been demoted and 4 Junior Officers for I.T. Department, 2 Junior Officers for Treasury Department, 1 Junior Officer for Agro Department, total 7 Junior Officers & 83 in Clerical grade have been recruited. The total number of staff as on 31st March 2023 is 705, details are as given below :

As on 31 st March, 2023		
Sr. No.	Grade	Actual Working
(A)	Managing Director	--
	General Manager	--
	Deputy General Manager	05
	Manager	07
	Joint Manager	16
	Total (A)	28
(B)	Assistant Manager	105
	Officer Grade II (Inclu. BRIO)	137
	Junior Officer	199
	Clerk	98
	Stenographer	03
	Typist	43
	Telephone Operator	11
	Daftary/Peon	74
	Driver	07
	Total (B)	677
	Total (A) + (B)	705

The process of recruitment of Junior Officers and Clerks has been done in an extremely transparent manner, written examination conducted through IBPS, candidates were selected on the basis of group discussions and interview conducted by the experts in the Banking industries.

Training :

Shikhar Training & Research Institute is Authorised Training Institute of the Maharashtra State Co-operative Bank Ltd. organizing Training Programme on various subjects like Banking, NPA & Recovery, Preparation of Balance Sheet, ALM, Loan Appraisal, Fraud, Business Development & Technology for Officers & employees of MSC Bank & DCC Banks with its two centres Vashi & Nagpur. It also arranges inhouse & on location Training Programmes for Board of Directors and Secretaries of PACS (Primary Agricultural Co-operative Societies) in coordination with NABARD. Again STRI imparting training for Directors and Members of Urban Bank, Salary Earners Sty., Co-operative Housing Sty. & Other Co-operative Institutions. In recent Re-Accrediation of Shikhar taken by C-PEC Bird in January 2023, Shikhar has awarded "A" Grade with 826 marks out of 1000. It is honour for Shikhar, that it has retained "A" Class consecutively third time.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

सन २०२२-२३ मध्ये आपल्या शिखर प्रशिक्षण व संशोधन संस्था, वाशी व नागपूर केंद्र यांचेमार्फत एकूण ११५ प्रशिक्षण कार्यक्रमाचे आयोजन करून राज्य बँकेच्या ४१५, जिल्हा बँकेच्या ७१४ प्राथमिक सेवा संस्थांचे ११२५ व इतर संस्थांचे १४३९ अशा एकूण ३६६३ अधिकारी / कर्मचाऱ्यांना प्रशिक्षण देण्यात आले. तसेच बँकेतील १६ अधिकाऱ्यांना राज्यातील व राज्याबाहेर नामांकित प्रशिक्षण संस्थांमध्ये (बर्ड, लखनौ, नाबार्ड, आयआयबीएफ, फेडाई इत्यादी) बँकेमार्फत प्रशिक्षणासाठी पाठविण्यात आले आहे.

अहवाल सालात शिखर, वाशी व नागपूर केंद्रामार्फत आयोजित करण्यात आलेल्या प्रशिक्षण कार्यक्रमांचा तपशिल खालीलप्रमाणे :

प्रशिक्षण कार्यक्रम संख्या						प्रशिक्षणार्थीची संख्या				
राज्य बँक व जिल्हा बँका	राज्य बँक	जिल्हा बँका	प्राथमिक सह. संस्था	नागरी बँका व इतर संस्था	एकूण	राज्य बँक	जिल्हा बँका	प्राथमिक सह. संस्था	नागरी बँका व इतर संस्था	एकूण
४९	०२	०१	३६	२७	११५	४१५	७१४	११२५	१४३९	३६६३

(९) व्यवसाय वृद्धीसाठी राबविण्यात आलेले उपक्रम

राज्यस्तरीय परिषद/ कार्यशाळा :

राज्यातील विविध कार्यकारी सेवा संस्थांमधील अनिष्ट तफावतींची कारणे, परिणाम व उपाय योजना बाबत दिनांक ११ एप्रिल, २०२२ रोजी राज्यातील सर्व जिल्हा बँकांची एक दिवसीय परिषद आयोजित करण्यात आली होती. त्यामध्ये राज्य बँकेच्या पुढाकाराने अनिष्ट तफावती संदर्भात सर्वकष चर्चा करून चर्चेतील निर्णय मा. सहकार मंत्री / मा. अप्पर मुख्य सचिव (सहकार) यांना कळविणेबाबत निर्णय झाला.

परिषदेस राज्य बँकेचे तत्कालिन मा. व्यवस्थापकीय संचालक डॉ. अजित देशमुख, रिझर्व्ह बँकेच्या मा. सरव्यवस्थापिका, श्रीमती कल्पना मोरे (ऑनलाइन), एसएलबीसीचे मा. उपसरव्यवस्थापक श्री. आर. डी. देशमुख व सर्व जिल्हा बँकांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी / प्रतिनिधी उपस्थित होते.

● राज्यस्तरीय बँकर्स कमिटी सभा (एसएलबीसी) :

बँक ऑफ महाराष्ट्र निमंत्रक असलेल्या स्टेट लेव्हल बँकर्स कमिटी सभेमध्ये (SLBC) अहवाल सालात सहकारी बँकांच्या खरीप व रब्बी पीक कर्जाचे उद्दिष्ट ₹ २१,८०५.०५ कोटी निश्चित करण्यात आले होते. अहवाल वर्षात या समितीच्या एकूण ४ सभा संपन्न झाल्या. या सभांद्वारे राज्यातील सर्व बँकांच्या पीककर्ज वाटपाच्या उद्दिष्ट पूर्ततेचा तसेच इतर कर्जाचा आढावा घेणेत आला.

● आंतरराष्ट्रीय बँकिंग विभागातील महत्वाच्या बाबी :

- निर्यातदार ग्राहकांसाठी भारत सरकारच्या असलेल्या Interest Equalisation Scheme अंतर्गत स्वतंत्र पोर्टल सुविधा उपलब्ध.
- सन २०२२-२३ या अहवाल सालात आंतरराष्ट्रीय बँकिंग विभागाने एकूण ₹ ४७.०५ कोटीचे विक्रमी उत्पन्न मिळविले आहे.
- फॉरेक्स व्यवसाय वृद्धीसाठी व व्यवहार सुरक्षितपणे हाताळणेसाठी फॉरेक्स सल्लागाराची नियुक्ती करण्यात आलेली आहे.

(१०) मा. प्रशासकीय मंडळ नियुक्ती :

मा. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे दिनांक ०७ मे, २०११ रोजीच्या आदेशान्वये बँकेचे मा. संचालक मंडळ बरखास्त करण्यात येवून, द्विसदस्यीय मा. प्रशासकीय मंडळाची प्रथमतः नियुक्ती करण्यात आली. सदरच्या प्रशासकीय मंडळात दिनांक ०२ मे, २०१२ रोजी बदल करण्यात येवून, नवीन द्विसदस्यीय मा. प्रशासकीय

During the year 2022-23 with two channels Vashi & Nagpur, STRI organized 115 training programmes and trained 415 officers / employees of MStCB, 714 of DCCBs, 1125 of PACS & 1439 of Other Co-operative Institutions, aggregating 3693 total trainees. During the year Bank has nominated 16 Officers / employees for various training programmes to be held in Maharashtra & Other State i.e. BIRD, Lucknow, NABARD & IIBF, FEDAI.

The Details of training programmes & participants throughout the year 2022-23 is as under :

Training Programmes						No. of Trainees				
MStCB& DCCB	MStCB	DCCBs	PACS	Urban Banks & Other Institutions	Total	MStCB	DCCBs	PACS	Urban Banks & Other Institutions	Total
49	02	01	36	27	115	415	714	1125	1439	3693

(9) Initiatives implemented for business growth :

State Level Conference / Workshop

MStCB has conducted One day workshop on 11th April, 2022 to address the problem of Imbalance between DCCB's and PACS.

After deliberation in the workshop, it was decided to take up the matter to Hon. Co-operative Minister / Hon. Chief Secretary (Co-operation).

Former Hon. MD Dr. A. R. Deshmukh (MStCB), Hon. GM. Smt. Kalpana More (RBI) (online), Hon. Dy GM Shri R. D. Deshmukh (SLBC) and CEO's of all DCC Banks in the State were present for the workshop.

● State Level Banker's Committee Meeting (SLBC) :

The State Level Bankers Committee (SLBC) has fixed Kharip & Rabi Crop Loan disbursement target of ₹ 21,805.05 crore for Co-operative Banks.

During the year 4 meetings are organized by SLBC.

● Important things of International Banking Division :

- Portal available for Exporter for Interest Equalisation Scheme of Government of India.
- International Banking Division has earned highest income of ₹ 47.05 crore for the financial year 2022-23.
- Forex Advisor has been appointed to handle forex transactions carefully and increase forex business.

(10) Appointment of Administrative Board :

Board of Directors of Bank has been superseded by Hon. Commissioner for Co-operation & Registrar for Co-operative Societies, Maharashtra State, Pune vide letter dated 7th May, 2011 and initially appointed Hon. Administrative Board consisting of 2 members. The said Administrative Board has been changed on 2nd May, 2012 and appointed the new Administrative Board consisting of 2 members. Again 3rd July, 2015,

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

मंडळाची नियुक्ती करण्यात आली. त्यानंतर दिनांक ०३ जुलै, २०१५ रोजी मा. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे आदेशान्वये बदल करण्यात येवून, त्रिसदस्यीय मा. प्रशासकीय मंडळाची नियुक्ती करण्यात आली. तदनंतर दिनांक ०१ जुलै, २०१७ रोजी मा. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी बँकेच्या मा. प्रशासकीय मंडळामध्ये दोन सदस्यांची व दिनांक ०३ ऑगस्ट, २०१७ रोजीच्या आदेशान्वये एका सदस्यांची नियुक्ती करून ६ सदस्यीय मा. प्रशासकीय मंडळ करण्यात आले.

दिनांक ०५ जून, २०१८ रोजी राज्य बँकेवर प्रशासक म्हणून मा. श्री. विद्याधर वामनराव अनास्कर यांची नियुक्ती करण्यात येऊन, त्यांचे मदतीसाठी मा. श्री. संजय भेंडे व मा. श्री. अविनाश एल. महागांवकर या दोन सदस्यांची सहाय्य समिती नियुक्ती करण्यात आली. त्यांचेपैकी मा. श्री. अविनाश एल. महागांवकर यांनी दिनांक ०९ जानेवारी, २०२० रोजी राजीनामा दिला. त्यानंतर मा. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी दिनांक ०१ जून, २०२० रोजीच्या पत्रानुसार, त्रिसदस्यीय सहाय्य समितीची मान्यता रद्द केल्याने सदरची समिती आता अस्तित्वात नाही. मा. श्री. विद्याधर वामनराव अनास्कर हे बँकेचे एकमेव प्रशासक म्हणून कामकाज पाहता आहेत.

मा. प्रशासक तसेच मा. सदस्य वा त्यांचे नातेवाईक यांनी राज्य बँकेकडून कोणतेही कर्ज घेतलेले नाही.

दिनांक ०७ फेब्रुवारी, २०१५ रोजीच्या मा. जिल्हा सहकारी निवडणूक अधिकारी तथा मा. विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था, मुंबई विभाग, मुंबई यांचे आदेशान्वये बँकेच्या मा. संचालक मंडळाची निवडणूक प्रक्रिया सुरु करण्यात आली होती. मात्र सदरच्या निवडणूक प्रक्रियेस मा. नागपूर उच्च न्यायालयात बँकेच्या सभासद अर्जकर्त्यांनी आव्हान दिल्याने मा. न्यायालयाचे आदेशान्वये निवडणूक प्रक्रिया स्थगित झाली आहे.

(११) सन २०२२-२३ मधील महत्वाच्या बाबी :

निर्यातदार ग्राहकांसाठी भारत सरकारच्या असलेल्या Interest Equilisation Scheme अंतर्गत स्वतंत्र पोर्टल सुविधा उपलब्ध.

सन २०२२-२३ या अहवालसालात आंतरराष्ट्रीय बँकिंग विभागाने एकूण ₹ ४७.०५ कोटींची विक्रमी उत्पन्न मिळविले आहे.

फॉरेक्स व्यवसाय वृद्धीसाठी व फॉरेक्स व्यवहार सुरक्षितपणे हाताळणेसाठी फॉरेक्स सल्लागाराची नियुक्ती करण्यात आली.

बँकेच्या अधिकारी / कर्मचाऱ्यांच्या पाल्यांसाठी सुधारीत शैक्षणिक धोरण तयार करण्यात आले.

महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ यांचे गोदाम पावतीआधारे शेतकरी / शेतकरी उत्पादक कंपनी (एफपीसी) / व्यापारी / भागीदारी संस्था / रजिस्टर्ड कंपनी यांना कर्ज मंजूर करणेबाबतचे धोरण ठरविण्यात आले.

क्रेडिट रेटिंग मॉडेलनुसार प्राप्त रेटिंगप्रमाणे प्रायोगिक तत्वावर साखर कारखान्यांकरीता व्याजदर निश्चित करणेबाबतचे धोरण तयार करण्यात आले.

बँकेच्या ग्राहकांसाठी सुधारीत सर्वसमावेशक ज्ञानवर्धिनी शैक्षणिक कर्ज योजना तयार करण्यात आली.

ओव्हरड्राफ्ट व फिक्सड लोन मंजूरीचे अधिकाराबाबत धोरण तयार करण्यात आले.

वैधानिक लेखापरीक्षण अहवालातील सूचनांनुसार कर्जदार संस्थांचे बाह्य क्रेडिट रेटिंग एजन्सीकडून क्रेडिट रेटिंग करून घेणेबाबत धोरण तयार करण्यात आले.

रिटेल बँकिंग अंतर्गतच्या सोनेतारण कर्ज योजनेमध्ये झालेल्या सुधारीत बदलाबाबत धोरण तयार करण्यात आले.

देशांतर्गत बँक हमी प्रस्थापित करणेचे सुधारीत धोरण तयार करण्यात आले.

रिटेल बँकिंग अंतर्गत गृहस्वप्नपूर्ती घरकर्ज योजनेचे सुधारीत धोरण तयार करण्यात आले.

आरटीजीएस / एनईएफटी शुल्क आकारणीबाबत धोरण तयार करण्यात आले.

बचत खात्यावर व्याज आकारणी करण्याचा कालावधी व व्याज जमा करावयाची तारीख यामधील बदलाबाबत धोरण तयार करण्यात आले.

3 members of Administrative Board have been appointed by the Hon. Commissioner for Co-operation & Registrar, Co-operative Societies, Maharashtra State, Pune. Thereafter on 1st July, 2017, 2 members and on 3rd August, 2017, 1 member appointed in Administrative Board consisting of 6 members.

Thereafter on 5th June, 2018, Mr. V.V. Anaskar was appointed as a Administrator and Mr. Sanjay N. Bhende & Mr. Avinash L. Mahagaonkar appointed as members of Advising Committee. Mr. Avinash L. Mahagaonkar has given resignation. Hon. Commissioner for Co-operation & Registrar for Co-operative Societies, Maharashtra State, Pune vide letter dated 1st June, 2020 and superseded the Advising Committee and at present Mr. V. V. Anaskar, is a sole Administrator, he is looking after the functioning of the Bank.

Neither, Hon. Administrator nor their family member have availed any loan from the Bank in the financial year 2022-23.

The election process of the Board of Directors had been started as per the notification dated 7th February, 2015 by the Election Officer cum Divisional Joint Registrar, Co-operative Societies, Mumbai Sector, Mumbai. However, the election process has been stayed, as one of the Member of the Bank has filed writ petition in Hon. High Court, Nagpur against the election process. The said election process has not been completed since the hearing on the said writ petition is still pending.

(11) Special Events in the year 2022-23 :

Portal available for exporter for Interest Equilisation Scheme of Government of India.

International Banking Division has achieved highest income of ₹ 47.05 crore for the financial year 2022-23.

Forex Advisor has been appointed to handel forex transactions carefully and increase forex business.

Revision have been made in policy regarding Educational Loans to Childrens of Bank's Officer / Employee.

Bank has framed policy regarding Loan against Ware House receipt to Farmers / Farmer's Produce Company / Traders / Partnership Firm / Registered Company.

Bank has framed policy regarding Interest Rate revision according to credit rating.

Bank has framed policy regarding Dnyanvardhini Educatinal Loan to customers.

Bank has framed policy regarding sanctioning of Overdraft & Fixed Loan.

Bank has framed policy regarding external credit rating of borrowing institutions according to Statutory Auditor's Report.

Revisions have been made in policy regarding Gold Loan under Retail Banking.

Revisions have been made in policy regarding establishment of Inland Bank Guarantee.

Revisions have been made in policy regarding Gruhaswapnapurti Housing Loan under Retail Banking.

Bank has framed policy regarding RTGS / NEFT Charges.

Revisions have been made in policy regarding Interest application period and date of interest application of Saving Account.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेख्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

राज्य बँकेच्या सुधारीत फ्रॉड पॉलिसीची अंमलबजावणी करणेबाबतचे धोरण तयार करण्यात आले.

पगारदार नोकरांच्या पतसंस्थांना थेट स्वरूपात कॅश क्रेडिट कर्जमर्यादा मंजूर करणे / इतर बँकांनी पगारदार पतसंस्थांना मंजूर केलेले कर्ज टेकओव्हर करणेबाबतचे धोरण तयार करण्यात आले.

इंटरनॅशनल बँकिंग डिव्हिजन (आयबीडी) विभागातील फॉरेक्स व्यवहार हाताळणेसाठी फॉरेन एक्स्चेंज बिझनेस अँड ट्रेड फायनान्स पालिसी तयार करण्यात आली.

₹ २५ कोटीवरील दिर्घमुदती व अल्पमुदती कर्ज मंजूरीसाठी कर्जदार संस्थांची बाह्य क्रेडिट रेटिंग एजन्सीजकडून प्राप्त किमान क्रेडिट रेटिंग वर्गवारी निश्चित करणेबाबत धोरण तयार करण्यात आले.

बीज उत्पादन व वितरण क्षेत्रातील कंपन्या / संस्थांना राज्य बँकेमार्फत अल्पमुदती खेळते भांडवली कर्जमर्यादा मंजूर करणेबाबतचे धोरण तयार करण्यात आले.

नवीन निवासी इमारत बांधकामासाठी तसेच गृहनिर्माण सहकारी संस्थांच्या जुन्या इमारतीच्या पुनर्विकासासाठी (Redevelopment) बांधकाम व्यावसायिकांना खेळते भांडवल उपलब्ध करून देणेबाबतचे धोरण तयार करण्यात आले.

नवीन निवासी इमारत बांधकामासाठी तसेच जुन्या इमारतीच्या पुनर्विकासासाठी (Redevelopment) सहकारी गृहनिर्माण संस्थांना मुदती कर्ज सुविधा उपलब्ध करून देणेबाबतचे धोरण तयार करण्यात आले.

फिक्सड रेट व्याजदरावरील गृहकर्जदारांना रिसेट पध्दतीच्या (फ्लोटिंग) व्याजदरावर येण्यास पुनःश्च मुभा देणेबाबत धोरण तयार करण्यात आले.

मा. प्रशासकांच्या आदेशावरून

मुंबई.

दिनांक : १४ ऑगस्ट, २०२३

दिलीप एन. दिघे

व्यवस्थापकीय संचालक

Revisions have been made in policy regarding Fraud Policy implementation.

Bank has framed policy regarding sanctioning Direct Cash Credit to / take over loan sanctioned by other banks to Salary Earners Societies.

Bank has framed policy regarding Foreign Exchange Business and trade finance for handling transactions of International Banking Division.

Bank has framed policy regarding External Credit Rating of Borrowing Institutions for sanctioning Short Term & Long Term loan above ₹ 25 crores.

Bank has framed policy regarding sanctioning Short Term Working Capital Limits to Power Generation & Distribution Companies / Institutions.

Bank has framed policy regarding Working Capital Limit to Builders / Developers for construction of new residential buildings & Redevelopment of old building.

Bank has framed policy regarding Term Loan facility to Co-operative Housing Societies for construction of new residential buildings & Redevelopment of old building.

Bank has framed policy regarding switching from Fixed to Floating interest rate for housing loan borrowers.

By order of the Hon. Administrator

Mumbai.

Dated : 14th August, 2023.

Dilip N. Dighe
Managing Director

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई
(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेख्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

**आर्थिक पत्रके
सन २०२२-२३**

**FINANCIAL
STATEMENTS
FOR THE YEAR 2022-23**

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेख्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

दिनांक ३१ मार्च, २०२३ चा ताळेबंद

	परिशिष्ट	दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
भांडवल व देणी			
भाग भांडवल	१	५४८,३०,८०,०००.००	५४४,३५,४८,०००.००
राखीव व इतर निधी	२	६६२२,२९,४७,३३९.५६	६०८५,१५,८७,२९७.७२
टेबी	३	१८६१३,५५,३८,१११.१८	२१०६६,८४,०१,०१३.००
घेतलेली कर्जे	४	११५२८,४२,४२,९३५.००	८१३०,३९,१७,२४७.००
इतर देणी व तरतुदी	५	१२५९,९९,९८,२०२.५९	१०८०,५५,७९,६५५.११
एकूण		३८५७२,५८,०६,५८८.३३	३६९०७,३०,३३,२१२.८३
जिंदगी व येणी			
रीसर्व शिल्लक, रिझर्व्ह बँक आणि स्टेट बँक ऑफ इंडियाकडील शिल्लक	६	३६९७,२९,३९,६७६.०८	६३९,६८,४६,६४४.९८
इतर बँकांतील शिल्लक व मनी ऍट कॉल ऍण्ड शॉर्ट नोटीस	७	८१९,६०,८७,१७७.७२	६८४,५६,४४,९१७.२४
गुंतवणूक	८	५९९८,५८,३७,१३५.३५	८१९५,२४,३१,६२६.१२
कर्जे	९	२६४५०,०४,९१,०७७.१६	२५९६०,३५,४१,५०५.५२
कायम मालमत्ता	१०	११४,१७,६३,६४५.५९	१२६,३४,३१,७२३.१७
इतर मालमत्ता	११	१४९२,८६,८७,८७६.४३	१३०१,११,३६,७९५.८०
एकूण		३८५७२,५८,०६,५८८.३३	३६९०७,३०,३३,२१२.८३
संभवनीय देणी			
वसुलीसाठी आलेले चेक्स व उलट बाजुप्रमाणे	१२(अ)	१९१४,१६,००,१८३.५५	११६६,७०,७५,२६५.९६
महत्वाच्या हिशेबाच्या पॉलीसी	१८		
नोट्स टु अकौंटस	१९		
उपरोक्त नमूद परिशिष्ट ताळेबंदाचा अविभाज्य भाग आहेत.			

मे. बोरकर अँड मुद्दूमदार
चार्टर्ड अकौंटंटस्
एफआरएन नं. १०१५६९ डब्ल्यु

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई करिता

सीए पंकज जी. खडलोया
पार्टनर
एम. नं. १०५८२९
युडीआयएन नं. २३१०५८२९बीजीक्युएलडीयु५५९०

विद्याधर व्ही. अनास्कर
प्रशासक

दिलीप एन. दिघे
प्र. व्यवस्थापकीय संचालक

स्थळ : पुणे
दिनांक : २७ जून, २०२३

BALANCE SHEET AS ON 31ST MARCH, 2023

	Schedule	As on 31 March, 2023 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2022 (Previous year) (₹)
Capital and Liabilities :			
Capital	1	548,30,80,000.00	544,35,48,000.00
Reserves and surplus	2	6622,29,47,339.56	6085,15,87,297.72
Deposits	3	18613,55,38,111.18	21066,84,01,013.00
Borrowings	4	11528,42,42,935.00	8130,39,17,247.00
Other liabilities and provisions	5	1259,99,98,202.59	1080,55,79,655.11
Total		38572,58,06,588.33	36907,30,33,212.83
Assets :			
Cash and Balances with Reserve Bank of India	6	3697,29,39,676.08	639,68,46,644.98
Balances with Banks and Money at call and short notice	7	819,60,87,177.72	684,56,44,917.24
Investments	8	5998,58,37,135.35	8195,24,31,626.12
Advances	9	26450,04,91,077.16	25960,35,41,505.52
Fixed Assets	10	114,17,63,645.59	126,34,31,723.17
Other Assets	11	1492,86,87,876.43	1301,11,36,795.80
Total		38572,58,06,588.33	36907,30,33,212.83
Contingent liabilities	12	728,64,01,179.70	1909,72,48,954.33
Bills for collection & Contra	12 (a)	1914,16,00,183.55	1166,70,75,265.96
Significant Accounting Policies	18		
Notes to Accounts	19		
Schedules refers to above form an integral part of Balance Sheet			

M/s. Borkar & Muzumdar
Chartered Accountants
FRN : 101569W

For The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd., Mumbai

CA Pankaj G. Khadloya
Partner
M No. 105829
UDIN NO. : 23105829BGQLDU5590.

Vidyadhar V. Anaskar
Administrator

Dilip N. Dighe
I/C Managing Director

Place : Pune
Date : 27th June, 2023

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेज्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

दिनांक ३१ मार्च, २०२३ रोजी संपलेल्या वर्षाचे नफा-तोटा पत्रक

	परिशिष्ट	दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
१. उत्पन्न			
मिळालेले व्याज	१३	२१४४,५९,४३,६८९.६५	२५६७,६९,२८,५६३.२५
इतर उत्पन्न	१४	२९८,९६,३२,४५०.३४	१३९,८६,८६,३८७.५३
एकूण :		२४४३,५५,७६,१३९.९९	२७०७,५६,१४,९५०.७८
२. खर्च			
दिलेले व्याज	१५	१२२४,१८,०६,१६६.२७	१०४०,७७,००,२६३.४३
व्यवस्थापन खर्च	१६	१९२,३९,२७,२७१.७१	२१२,३९,५१,००४.७७
तरतूदी आणि इतर	१७	४१७,६६,५५,१३३.७२	८५१,५९,८१,०७२.९१
एकूण :		१८३४,२३,८८,५७१.७०	२१०४,७६,३२,३४९.११
३. नफा / (तोटा)			
चालू वर्षातील नक्त नफा / (तोटा)		६०९,३१,८७,५६८.२९	६०२,७९,८२,६०९.६७
मागील वर्षातील शिल्लक नफा / (तोटा)		८१.१२	११९.४५
एकूण :		६०९,३१,८७,६४९.४१	६०२,७९,८२,७२९.१२
४. तरतूदी :			
वैधानिक राखीव निधी		१५२,३२,९६,९१२.००	१५०,६९,९५,६८२.००
इतर राखीव निधी :			
महाराष्ट्र राज्य सह. बँक शेती पतस्थिरता निधी		९१,३९,७८,१४७.००	९०,४१,९७,४०९.००
गुंतवणूक चढ-उतार निधी		०.००	९५,००,००,०००.००
सहकार शिक्षण व सभासद प्रशिक्षण निधी		५,००,०००.००	५,००,०००.००
इमारत निधी		५७,२२,०००.००	५७,२२,०००.००
लाभांश समकरण निधी		१०,९६,६१,६००.००	०.००
धर्मादाय निधी		५०,००,०००.००	५०,००,०००.००
सेवक कल्याण निधी		१,५२,३२,९६९.००	१,५०,६९,९५७.००
सर्वसाधारण राखीव निधी		२९७,१४,८८,०००.००	२०९,६१,४२,८००.००
लाभांश		५४,८३,०८,०००.००	५४,४३,५४,८००.००
पुढील वर्षासाठी शिल्लक		२१.४१	८१.१२

मे. बोरकर अँड मुद्दूमदार
चार्टर्ड अकौंटंटस्
एफआरएन नं. १०१५६९ डब्ल्यु

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई करिता

सीए पंकज जी. खडलीया
पार्टनर
एम. नं. १०५८२९
युडीआयएन नं. २३१०५८२९बीजीक्युएलडीयु५५९०

विद्याधर व्ही. अनास्कर
प्रशासक

दिलीप एन. दिघे
प्र. व्यवस्थापकीय संचालक

स्थळ : पुणे
दिनांक : २७ जून, २०२३

PROFIT AND LOSS ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED ON 31ST MARCH, 2023

	Schedule	Year ended on 31 March, 2023 (Current Year) (₹)	Year ended on 31 March, 2022 (Previous year) (₹)
I. Income :			
Interest earned	13	2144,59,43,689.65	2567,69,28,563.25
Other Income	14	298,96,32,450.34	139,86,86,387.53
Total :		2443,55,76,139.99	2707,56,14,950.78
II. Expenditure :			
Interest expended	15	1224,18,06,166.27	1040,77,00,263.43
Operating expenses	16	192,39,27,271.71	212,39,51,004.77
Provisions and contingencies	17	417,66,55,133.72	851,59,81,072.91
Total :		1834,23,88,571.70	2104,76,32,341.11
III. Profit / (Loss) :			
Net profit for the year		609,31,87,568.29	602,79,82,609.67
Profit brought forward		81.12	119.45
Total :		609,31,87,649.41	602,79,82,729.12
IV. Appropriations :			
Transfer to Statutory reserves		152,32,96,912.00	150,69,95,682.00
Transfer to other reserves :			
M.S.C. Bank Agri. Credit Stabilisation Fund		91,39,78,147.00	90,41,97,409.00
Investment Fluctuation Reserve		0.00	95,00,00,000.00
Co-operative Education & Member Training Fund		5,00,000.00	5,00,000.00
Building Fund		57,22,000.00	57,22,000.00
Dividend equalisation Fund		10,96,61,600.00	0.00
Charity Fund		50,00,000.00	50,00,000.00
Staff Welfare Fund		1,52,32,969.00	1,50,69,957.00
General Reserve		297,14,88,000.00	209,61,42,800.00
Propose Dividend		54,83,08,000.00	54,43,54,800.00
Balance carried over to balance sheet		21.41	81.12

M/s. Borkar & Muzumdar
Chartered Accountants
FRN : 101569W

For The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd., Mumbai

CA Pankaj G. Khadloya
Partner
M No. 105829
UDIN NO. : 23105829BGQLDU5590

Vidyadhar V. Anaskar
Administrator

Dilip N. Dighe
I/C Managing Director

Place : Pune
Date : 27th June, 2023

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

परिशिष्ट १		दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
१ भाग भांडवल			
१.१	अधिकृत भागभांडवल (सरकारी भाग भांडवल वगळून)	१०००,००,००,०००.००	१०००,००,००,०००.००
	सर्वाना विक्रीस खुले प्रत्येकी ₹ १,०००/- चे १,००,००,००० भाग		
१.२	भरपाई झालेले भागभांडवल		
१.२.१	वैयक्तिक, फर्मस, कंपनी व इतर प्रत्येकी ₹ १,०००/- चे ३,५५,००८ भाग	३५,५०,०८,०००.००	२३,९८,०४,०००.००
१.२.२	सहकारी संस्था प्रत्येकी ₹ १,०००/- चे ५१,२८,०७२ भाग	५१२,८०,७२,०००.००	५२०,३७,४४,०००.००
	एकूण - १	५४८,३०,८०,०००.००	५४४,३५,४८,०००.००

परिशिष्ट २		दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
२ राखीव व इतर निधी			
२.१	वैधानिक राखीव निधी	९१६,४१,५४,२८८.७४	७६५,७१,५८,६०६.७४
	सुरुवातीची शिल्लक	७६५,७१,५८,६०६.७४	६७४,६१,४१,६१०.७४
	अधिक : वर्षातील जमा (उपविधीप्रमाणे सन २०२१-२२ च्या नक्त नफ्याच्या २५%)	१५०,६९,९५,६८२.००	९१,१०,१६,९९६.००
	वजा : वर्षातील घट	०.००	०.००
२.२	म.रा.सह. बँकेची शेती पतस्थिरता निधी	७२५,७८,६८,६३९.००	६१४,७१,१५,५१५.००
	सुरुवातीची शिल्लक	६१४,७१,१५,५१५.००	५४३,५४,४२,१३७.००
	अधिक : चालू वर्षातील जमा (उपविधीप्रमाणे सन २०२१-२२ च्या नक्त नफ्याच्या १५% व ३% व्याज)	१११,०७,५३,१२४.००	७१,१६,७३,३७८.००
	वजा : वर्षातील घट	०.००	०.००
२.३	इमारत निधी	३५,७५,८२,०००.००	३५,१८,६०,०००.००
	सुरुवातीची शिल्लक	३५,१८,६०,०००.००	३४,७९,९६,०००.००
	अधिक : चालू वर्षातील जमा (सन २०२१-२२ च्या नक्त नफ्याची विभागणी)	५७,२२,०००.००	३८,६४,०००.००
	वजा : वर्षातील घट	०.००	०.००
२.४	लाभांश समिकरण निधी	४८,८३,०००.००	४८,८३,०००.००
	सुरुवातीची शिल्लक	४८,८३,०००.००	४८,८३,०००.००
	अधिक : चालू वर्षातील जमा	०.००	०.००
	वजा : वर्षातील घट	०.००	०.००
२.५	भांडवल निधी (कर्जरीखे)	८५,९०,०००.००	८५,९०,०००.००
	सुरुवातीची शिल्लक	८५,९०,०००.००	८५,९०,०००.००
	अधिक : चालू वर्षातील जमा	०.००	०.००
	वजा : वर्षातील घट	०.००	०.००

SCHEDULE 1		As on 31 March, 2023 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2022 (Previous Year) (₹)
1 SHARE CAPITAL			
1.1	Authorised capital (Excluding Govt. Subscription)	1000,00,00,000.00	1000,00,00,000.00
	Public Subscription		
	10000000 (PY 10000000) Shares of ₹ 1000 each	1000,00,00,000.00	1000,00,00,000.00
1.2	Issued and Subscribed Capital :		
1.2.1	Firms, Companies, Trusts & Others		
	355008 (PY 239804) Shares of ₹ 1000 each	35,50,08,000.00	23,98,04,000.00
1.2.2	Co-operative Institutions		
	5128072 (PY 5203744) Shares of ₹ 1000 each	512,80,72,000.00	520,37,44,000.00
	Total - 1	548,30,80,000.00	544,35,48,000.00

SCHEDULE 2		As on 31 March, 2023 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2022 (Previous Year) (₹)
2 RESERVES AND SURPLUS :			
2.1	Statutory Reserve Fund	916,41,54,288.74	765,71,58,606.74
	Opening balance	765,71,58,606.74	674,61,41,610.74
	Additions during the year (25% of net profit 2021-22 as per Bye-law)	150,69,95,682.00	91,10,16,996.00
	Deductions during the year	0.00	0.00
2.2	M.S.C. Bank Agri. Credit Stabilisation Fund	725,78,68,639.00	614,71,15,515.00
	Opening balance	614,71,15,515.00	543,54,42,137.00
	Additions during the year (15% of net profit 2021-22 as per Bye-law & interest @ 3%)	111,07,53,124.00	71,16,73,378.00
	Deductions during the year	0.00	0.00
2.3	Building Fund	35,75,82,000.00	35,18,60,000.00
	Opening balance	35,18,60,000.00	34,79,96,000.00
	Additions during the year	57,22,000.00	38,64,000.00
	Deductions during the year	0.00	0.00
2.4	Dividend Equalisation Fund	48,83,000.00	48,83,000.00
	Opening balance	48,83,000.00	48,83,000.00
	Additions during the year	0.00	0.00
	Deductions during the year	0.00	0.00
2.5	Capital Reserve (Securities)	85,90,000.00	85,90,000.00
	Opening balance	85,90,000.00	85,90,000.00
	Additions during the year	0.00	0.00
	Deductions during the year	0.00	0.00

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेखुल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

		दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
२.६	गुंतवणूक चढउतार निधी	२१०,२५,००,०००.००	२५७,२५,००,०००.००
	सुरुवातीची शिल्लक	२५७,२५,००,०००.००	२०७,२५,००,०००.००
	अधिक : वर्षातील जमा (सन २०२१-२२ च्या नक्त नफ्याची विभागणी)	१५,००,००,०००.००	५०,००,००,०००.००
	वजा : वर्षातील घट	६२,००,००,०००.००	०.००
२.७	आयकर कायदा कलम ३६(१)(viii) नुसार खास निधी	२४१,१०,३८,२४६.००	१८४,४१,१२,७५०.००
	सुरुवातीची शिल्लक	१८४,४१,१२,७५०.००	१०२,६४,८५,७१४.००
	अधिक : चालू वर्षातील जमा	५७,४८,४५,४९६.००	८१,७७,०७,०३६.००
	वजा : वर्षातील घट	०.००	०.००
२.८	सर्वसाधारण राखीव निधी	११७,१८,४६,०१०.०५	६३३,०२,०१,५१६.०५
	सुरुवातीची शिल्लक	६३३,०२,०१,५१६.०५	५१६,१६,४१,८७८.०५
	अधिक : वर्षातील जमा (सन २०२१-२२ च्या नक्त नफ्याची विभागणी, 'ब' वर्ग सभासदत्व फी, मागणी न केलेला लाभांश व पुनर्मूल्यांकन निधीकडून वर्ग)	२८४,१६,३६,४९४.००	११६,०५,६७,७१८.००
	वजा : वर्षातील घट	०.००	०.००
२.९	भांडवली तूट निधी	१,३५,८१,२२७.०६	१,३५,८१,२२७.०६
	सुरुवातीची शिल्लक	१,३५,८१,२२७.०६	१,३५,८१,२२७.०६
	अधिक : चालू वर्षातील जमा	०.००	०.००
	वजा : वर्षातील घट	०.००	०.००
२.१०	बुडीत व संशयित कर्ज निधी	२३२४,२८,४३,६१७.००	२५४१,८६,७१,१४२.१७
	सुरुवातीची शिल्लक	२५४१,८६,७१,१४२.१७	२२६६,३४,६४,१०६.१७
	अधिक : वर्षातील जमा	६८,००,००,०००.१८	३८६,००,००,०००.००
	वजा : वर्षातील घट	२८५,५८,३६,२४६.१५	११०,४७,८४,१६४.००
२.११	८.५% बुडीत व संशयित कर्ज निधी आयकर कायदा ३६(१)(vii) नुसार	३६१,११,७८,५४२.००	३०४,१३,२०,०५७.०३
	सुरुवातीची शिल्लक	३०४,१३,२०,०५७.०३	११३,६५,३५,८१३.०३
	अधिक : वर्षातील जमा	५१,५८,३६,२४६.१५	११०,४७,८४,१६४.००
	वजा : वर्षातील घट	२,५१,७७,७६१.१८	०.००
२.१२	गुंतवणूक घसारा निधी	१०६,८७,५६,२२१.३०	४३,४१,१४,१७२.७५
	सुरुवातीची शिल्लक	४३,४१,१४,१७२.७५	२,४१,६३१.४१
	अधिक : वर्षातील जमा	८१,३१,४८,८८८.४४	४३,३१,५२,५३३.३४
	वजा : वर्षातील घट	२५,८५,८६,८३१.८१	०.००
२.१३	अनुत्यादित गुंतवणूक निधी	०.००	५,००,०००.००
	सुरुवातीची शिल्लक	५,००,०००.००	५,००,०००.००
	अधिक : वर्षातील जमा	०.००	०.००
	वजा : वर्षातील घट	५,००,०००.००	०.००

		As on 31 March, 2023 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2022 (Previous Year) (₹)
2.6	Investment Fluctuation Reserve	290,25,00,000.00	257,25,00,000.00
	Opening balance	257,25,00,000.00	207,25,00,000.00
	Additions during the year (Apportionment of net profit 2021-22)	95,00,00,000.00	50,00,00,000.00
	Deductions during the year	62,00,00,000.00	0.00
2.7	Special Reserve U/s 36 (1) (viii) of Income Tax Act	241,90,38,246.00	184,41,92,750.00
	Opening balance	184,41,92,750.00	102,64,85,714.00
	Additions during the year	57,48,45,496.00	81,77,07,036.00
	Deductions during the year	0.00	0.00
2.8	General Reserve Fund	917,98,46,090.05	633,02,09,596.05
	Opening balance	633,02,09,596.05	516,96,41,878.05
	Additions during the year (Apportionment of net profit 2021-22, B class membership fee, Unclaimed Dividends above three years & Transferred from Revaluation Reserve)	284,96,36,494.00	116,05,67,718.00
	Less : Deduction during the year	0.00	0.00
2.9	Reserve for Capital Losses	1,35,81,227.06	1,35,81,227.06
	Opening balance	1,35,81,227.06	1,35,81,227.06
	Additions during the year	0.00	0.00
	Deductions during the year	0.00	0.00
2.10	Bad & Doubtful Debts Reserve	2324,28,43,697.00	2541,86,79,942.97
	Opening balance	2541,86,79,942.97	2266,34,64,106.97
	Additions during the year	68,00,00,000.18	386,00,00,000.00
	Deductions during the year	285,58,36,246.15	110,47,84,164.00
2.11	8.5% Bad & Doubtful Debts Reserve U/s 36 (1) (viiia) of Income Tax Act	361,11,78,542.00	304,13,20,057.03
	Opening balance	304,13,20,057.03	193,65,35,893.03
	Additions during the year	59,58,36,246.15	110,47,84,164.00
	Deductions during the year	2,59,77,761.18	0.00
2.12	Investment Depreciation Reserve	106,87,56,229.30	43,41,94,172.75
	Opening balance	43,41,94,172.75	2,41,639.41
	Additions during the year	89,31,48,888.44	43,39,52,533.34
	Deductions during the year	25,85,86,831.89	0.00
2.13	Non Performing Investment Reserve	0.00	5,00,000.00
	Opening balance	5,00,000.00	5,00,000.00
	Additions during the year	0.00	0.00
	Deductions during the year	5,00,000.00	0.00

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

		दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
२.१४	पुनर्मूल्यांकन निधी	८९,८९,३७,७३१.००	९९,८८,१९,७०१.००
	सुरुवातीची शिल्लक	९९,८८,१९,७०१.००	११०,९७,९९,६६९.००
	अधिक : वर्षातील जमा	०.००	०.००
	वजा : वर्षातील घट	९,९८,८१,९७०.००	११,०९,७९,९६८.००
२.१५	नफा-तोटा खाते शिल्लक	६०९,३१,८७,६४९.४१	६०२,७९,८२,७२९.१२
२.१५.१	चालू वर्षाचा नफा	६०९,३१,८७,५६८.२९	६०२,७९,८२,६०९.६७
२.१५.२	मागील वर्षाचा संचित नफा	८१.१२	११९.४५
एकूण २ :		६६२२,२९,४७,३३९.५६	६०८५,१५,८७,२९७.७२

परिशिष्ट ३		दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
३ ठेवी			
३.१	चालू ठेवी	९४९,३०,८८,७९०.२७	८२४,७२,४८,८६२.७७
३.१.१	बँका	७४९,२५,५४,०४५.७१	६६९,५८,६८,५८७.७२
३.१.२	इतर	२००,०५,३४,७४४.५६	१५५,१३,८०,२७५.०५
३.२	बचत ठेवी	८६५,३८,५८,६६६.८३	८३४,४५,३६,८२९.६३
३.३	मुदत ठेवी	१६७९८,८५,९०,६५४.०८	१९४०७,६६,१५,३२०.६०
३.३.१	बँका	१२५२७,३०,७२,९९६.००	१६१२१,१०,९२,४५५.००
३.३.२	इतर	४२७१,५५,१७,६५८.०८	३२८६,५५,२२,८६५.६०
एकूण (३.१+३.२+३.३) :		१८६१३,५५,३८,१११.१८	२१०६६,८४,०१,०१३.००
३.४	भारतातील शाखांमधील ठेवी	१८६१३,५५,३८,१११.१८	२१०६६,८४,०१,०१३.००
३.५	भारताबाहेरील ठेवी	०.००	०.००
एकूण ३ :		१८६१३,५५,३८,१११.१८	२१०६६,८४,०१,०१३.००

परिशिष्ट ४		दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
४ घेतलेली कर्जे			
४.१	भारतातील घेतलेली कर्जे	११५२८,४२,४२,९३५.००	८१३०,३९,१७,२४७.००
४.१.१	राष्ट्रीय बँक	११५२८,४२,४२,९३५.००	८१३०,३९,१७,२४७.००
४.१.२	इतर बँका	०.००	०.००
४.१.३	इतर संस्था	०.००	०.००
४.२	भारताबाहेरील कर्जे	०.००	०.००
एकूण ४ :		११५२८,४२,४२,९३५.००	८१३०,३९,१७,२४७.००
४.३	वरील ४.१ व ४.२ घेतलेल्या कर्जापैकी तारणावर	०.००	०.००

		As on 31 March, 2023 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2022 (Previous Year) (₹)
2.14	Revaluation Reserve	89,89,37,731.00	99,88,19,701.00
	Opening balance	99,88,19,701.00	110,97,99,669.00
	Additions during the year	0.00	0.00
	Deductions during the year	9,98,81,970.00	11,09,79,968.00
2.15	Balance in Profit & Loss A/c.	609,31,87,649.41	602,79,82,729.12
2.15.1	Profit of Current Year	609,31,87,568.29	602,79,82,609.67
2.15.2	Accumulated Profit	81.12	119.45
	Total - 2	6622,29,47,339.56	6085,15,87,297.72

SCHEDULE 3		As on 31 March, 2023 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2022 (Previous Year) (₹)
3 DEPOSITS :			
3.1	Demand deposits	949,30,88,790.27	824,72,48,862.77
3.1.1	From Banks	749,25,54,045.71	669,58,68,587.72
3.1.2	From others	200,05,34,744.56	155,13,80,275.05
3.2	Saving Bank deposits	865,38,58,666.83	834,45,36,829.63
3.3	Term deposits	16798,85,90,654.08	19407,66,15,320.60
3.3.1	From Banks	12527,30,72,996.00	16121,10,92,455.00
3.3.2	From others	4271,55,17,658.08	3286,55,22,865.60
	Total - 3.1+3.2+3.3	18613,55,38,111.18	21066,84,01,013.00
3.4	Deposits of branches in India	18613,55,38,111.18	21066,84,01,013.00
3.5	Deposits of branches outside India	0.00	0.00
	Total - 3	18613,55,38,111.18	21066,84,01,013.00

SCHEDULE 4		As on 31 March, 2023 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2022 (Previous Year) (₹)
4 BORROWINGS :			
4.1	Borrowing in India	11528,42,42,935.00	8130,39,17,247.00
4.1.1	NABARD	11528,42,42,935.00	8130,39,17,247.00
4.1.2	Other banks	0.00	0.00
4.1.3	Other institutions and agencies	0.00	0.00
4.2	Borrowings outside India	0.00	0.00
	Total - 4	11528,42,42,935.00	8130,39,17,247.00
4.3	Secured borrowings included in 4.1 and 4.2 above.	0.00	0.00

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

परिशिष्ट ५		दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
५ इतर देणी व तरतूदी :			
५.१	देयबीले	११,५२,८४,६८३.८८	३,९३,३१,५३४.५२
५.२	इंटर ऑफिस अँडजस्टमेंट (निव्वळ)	०.००	०.००
५.३	देय व्याज		
५.३.१	ठेवीवरील	२७,३०,२०,२८७.००	३५,५३,२८,६८३.००
५.३.२	घेतलेल्या कर्जावरील	१०,७९,९४,९०३.००	६,७८,४०,८५८.००
५.४	इतर (including provisions) :		
५.४.१	डिव्हिडेंड वॉरंट	१,९९,७३,१६८.००	१३,४७,१४,०७४.००
५.४.२	कर्मचारी हक्काच्या रजेपोटी तरतूद	७१,९२,७९,३१६.००	७९,३२,८४,६८४.००
५.४.३	संघी क्रेडिटर्स	१६,१९,६३,९८२.४३	९,५२,०३,७६७.८४
५.४.४	टीडीएस पेअेबल	४,५३,२८,२३९.७७	२,८७,२०,८०७.९६
५.४.५	आयकर तरतूद	६५५,८९,३४,२००.००	४८३,०४,८२,९८०.००
५.४.६	जमा वसुल विनियोगासाठी प्रलंबित खाते	१६,६३,८८,५१८.६७	१८,२८,४२,८९१.१७
५.४.७	स्टेल ड्राफ्ट	९,७५,५८१.२३	१२,९७,८१८.४७
५.४.८	मेन्स प्रॉफीट	२,५६,३८,०००.००	२,३४,७४,०००.००
५.४.९	देय खर्च	३,२७,३८,९९३.४८	१३,३७,३४,३१०.४५
५.४.१०	एनईएफटी / आरटीजीएस सेटममेंट अकॉउंट	१,५७,४३,२५५.९८	२९,३७,७६,२३६.७२
५.४.११	इतर देणी	५४,९७,९४२.८२	४६,०६,५६३.४९
५.४.१२	जीएसटी देय खाते	१,१८,९४,६९५.५०	७५,४५,५३६.७९
५.४.१३	भाग खरेदी जमा रक्कम	१०,०००.००	३६,७४,०००.००
५.४.१४	सेवक कल्याण निधी	४,३५,०५,१२७.००	२,८४,३५,१७०.००
५.४.१५	धर्मादाय निधी	३,२५,५७,६५१.००	२,७७,६३,०५१.००
५.४.१६	सहकार शिक्षण व सभासद प्रशिक्षण निधी	१,३५,००,०००.००	१,३०,००,०००.००
५.४.१७	सहकार संवर्धन निधी	१,२४,००,०००.००	१,२४,००,०००.००
५.४.१८	ग्रामीण कारागीर हमी हक्क निधी	६५,१९,४६०.७५	६५,१९,४६०.७५
५.४.१९	इएमडी /सिक््युरिटी डिपॉझिट व इतर	६,४२,४५,५४९.३३	१,६०,३२,२४८.७६
५.४.२०	इतर	४५,०७,६४६.७५	२०,९९,९८२.१९
५.४.२१	तरतूदी :		
५.४.२१.१	उत्तम जिंदगीपोटी केलेली तरतूद	९०,००,००,०००.००	९०,००,००,०००.००
५.४.२१.२	भारतीय अन्न महामंडळ (एफसीआय) पोटी केलेली तरतूद	४,९०,००,०००.००	५,२३,००,०००.००
५.४.२१.३	थकीत व्याज निधी	२१३,३०,९७,०००.००	२१७,११,७१,०००.००
५.४.२१.४	संघी डेटर्स व इतर जिंदगीची तरतूद	१०८,००,००,०००.००	५८,००,००,०००.००
एकूण ५:		१२५९,९९,९८,२०२.५९	१०८०,५५,७९,६५५.११

SCHEDULE - 5		As on 31 March, 2023 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2022 (Previous Year) (₹)
5 OTHER LIABILITIES & PROVISIONS :			
5.1	Bills Payable	11,52,84,683.88	3,93,31,534.52
5.2	Inter - office adjustments (net)	0.00	0.00
5.3	Interest accrued :		
5.3.1	On Deposits	27,30,20,287.00	35,53,28,683.00
5.3.2	On Borrowings	10,79,94,903.00	6,78,40,858.00
5.4	Others (including provisions) :		
5.4.1	Dividend Warrant A/c	1,99,73,168.00	13,47,14,074.00
5.4.2	Provision for Staff Privilege Leave	71,92,79,316.00	79,32,84,684.00
5.4.3	Sundry Creditors	16,19,63,982.43	9,52,03,767.84
5.4.4	TDS Payable	4,53,28,239.77	2,87,20,807.96
5.4.5	Provision for Income Tax	655,89,34,200.00	483,04,82,980.00
5.4.6	Recoveries pending for Appropriation	16,63,88,518.67	18,28,42,891.17
5.4.7	Stale Draft	9,75,581.23	12,97,818.47
5.4.8	Claims payable (Mesne profit)	2,56,38,000.00	2,34,74,000.00
5.4.9	Expenses Payable	3,27,38,993.48	13,37,34,310.45
5.4.10	NEFT / RTGS Settlement Account	1,57,43,255.98	29,37,76,232.72
5.4.11	Sundry Liabilities	54,97,942.82	46,06,563.49
5.4.12	GST Payable Account	1,18,94,695.50	75,45,536.79
5.4.13	Share Application Money	10,000.00	36,74,000.00
5.4.14	Staff Welfare Fund	4,35,05,127.00	2,84,35,170.00
5.4.15	Reserve for Charity	3,25,57,651.00	2,77,63,051.00
5.4.16	Co-operative Education & Member Training Fund	1,35,00,000.00	1,30,00,000.00
5.4.17	Co-operative Development Fund	1,24,00,000.00	1,24,00,000.00
5.4.18	Village Artisans Guarantee Claim Fund	65,19,460.75	65,19,460.75
5.4.19	Security / EMD Deposits of Others	6,42,45,549.33	1,60,32,248.76
5.4.20	Others	45,07,646.75	20,99,982.19
5.4.21	Provisions :		
5.4.21.1	Contingent Provision Against Standard Assets	90,00,00,000.00	90,00,00,000.00
5.4.21.2	Provision for Food Corporation of India	4,90,00,000.00	5,23,00,000.00
5.4.21.3	Overdue Interest Reserve	213,30,97,000.00	217,11,71,000.00
5.4.21.4	Provision for Sundry Debtors & Others	108,00,00,000.00	58,00,00,000.00
	Total - 5	1259,99,98,202.59	1080,55,79,655.11

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

परिशिष्ट ६		दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
६ हातातील, रिझर्व्ह बँकेतील आणि स्टेट बँक ऑफ इंडियाकडील शिल्लक			
६.१	रोख शिल्लक	२४,९९,४७,४५८.००	४९,३४,५०,२०६.९५
६.२	परदेशी चलनातील रोख शिल्लक	०.००	०.००
६.३	रिझर्व्ह बँकेकडील शिल्लक		
६.३.१	चालू खात्यावरील शिल्लक	६५२,२९,९२,२१८.०८	५९०,३३,९६,४३८.०३
६.३.२	इतर खात्यावरील शिल्लक (स्टँडिंग डिपॉझिट फॅसिलिटी)	३०२०,००,००,०००.००	०.००
एकूण ६:		३६९७,२९,३९,६७६.०८	६३९,६८,४६,६४४.९८

परिशिष्ट ७		दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
७ इतर बँकांतील शिल्लक व मनी अँट कॉल अँड शॉर्ट नोटीस			
७.१	भारतातील		
७.१.१	बँकांमधील शिल्लक		
७.१.१.१	चालू ठेवी	२५,०४,३४,१८७.२९	१०,२७,६१,६६०.६०
७.१.१.२	इतर खात्यांमधील (मुदत ठेवी)	१८४,४८,९०,०००.००	२६६,९१,८९,२९५.००
७.१.२	मनी अँट कॉल अँड शॉर्ट नोटीस		
७.१.२.१	बँकांमध्ये	०.००	०.००
७.१.२.२	इतर संस्थांमध्ये	५९९,६६,४२,७०२.४८	३०९,८६,३५,२३१.२८
७.२	परदेशी बँकांमधील	०.००	०.००
७.२.१	चालू ठेवी	१०,४१,२०,२८७.९५	९७,५०,५८,७३०.३६
एकूण ७:		८१९,६०,८७,१७७.७२	६८४,५६,४४,९१७.२४

परिशिष्ट ८		दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
८ गुंतवणूक			
८.१	भारतातील		
८.१.१	सरकारी (केंद्र व राज्य) कर्जरीख्यांमध्ये	५९४२,२८,९८,८८५.३५	८१३८,८९,९३,३७६.१२
८.१.२	इतर विश्वस्त कर्जरीख्यांमध्ये	०.००	०.००
८.१.३	सहकारी व इतर संस्थांचे भाग	११,३५,०००.००	१६,३५,०००.००
८.१.४	बॉण्ड्स ऑफ पब्लिक सेक्टर अंडरटेकींग	५६,१८,०३,२५०.००	५६,१८,०३,२५०.००
८.१.५	इतर (कमर्शियल पेपर्स, म्युच्युअल फंड व इतर)	०.००	०.००
८.२	परदेशी बँकांमधील गुंतवणूक	०.००	०.००
एकूण ८:		५९९९,६६,२७,१३५.३५	८१९५,२४,३१,६२६.१२

SCHEDULE 6		As on 31 March, 2023 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2022 (Previous Year) (₹)
6 Cash and Balances with Reserve Bank of India			
6.1	Cash in Hand & ATM	24,99,47,458.00	49,34,50,206.95
6.2	Foreign Cash in hand	0.00	0.00
6.3	Balances with Reserve Bank of India		
6.3.1	in Current Account	652,29,92,218.08	590,33,96,438.03
6.3.2	in Other Accounts (Standing Deposit Facility)	3020,00,00,000.00	0.00
Total - 6		3697,29,39,676.08	639,68,46,644.98

SCHEDULE 7		As on 31 March, 2023 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2022 (Previous Year) (₹)
7 Balances with Banks and Money at Call and Short Notice			
7.1	In India		
7.1.1	Balances with Banks		
7.1.1.1	In Current Accounts	25,04,34,187.29	10,27,61,660.60
7.1.1.2	In Other (Fixed) Deposit Accounts	184,48,90,000.00	266,91,89,295.00
7.1.2	Money at Call and Short Notice		
7.1.2.1	With Banks	0.00	0.00
7.1.2.2	With other Institutions	599,66,42,702.48	309,86,35,231.28
7.2	Outside India	0.00	0.00
7.2.1	in Current Accounts	10,41,20,287.95	97,50,58,730.36
Total - 7		819,60,87,177.72	684,56,44,917.24

SCHEDULE 8		As on 31 March, 2023 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2022 (Previous Year) (₹)
8 Investments			
8.1	Investments in India		
8.1.1	Government (Central & State) Securities.	5942,28,98,885.35	8138,89,93,376.12
8.1.2	Other approved Securities	0.00	0.00
8.1.3	Shares (in Co-operative Institutions / Financial Corporations)	11,35,000.00	16,35,000.00
8.1.4	Debentures and Bonds (of Public Sector undertaking)	56,18,03,250.00	56,18,03,250.00
8.1.5	Others	0.00	0.00
8.2	Investments outside India	0.00	0.00
Total - 8		5998,58,37,135.35	8195,24,31,626.12

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

परिशिष्ट ९		दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
९ कर्जे			
९.१	बिले खरेदी / डिस्काऊंटिंग	१०,००,००,०००.००	१४,८०,००,०००.००
९.२	कॅश क्रेडीटस्, ओव्हरड्राफ्टस् आणि मागणी करताच परत करावयाची कर्जे	६२२३,३३,३२,७१८.४७	७२०२,२९,४३,३६६.२६
९.३	मुदती कर्जे :	२०२१६,७१,५८,३५८.६९	१८७४३,२५,९८,१३९.२६
९.३.१	अल्प मुदत	९६९०,८०,६३,१५९.६७	१०३०८,४१,३८,१७१.५८
९.३.२	मध्यम मुदत	९०८७,९७,५५,४९८.०४	७११२,९२,३५,९८०.२६
९.३.३	दीर्घ मुदत	१४३७,९३,३९,७००.९८	१३२९,९२,२३,९८७.४२
	एकूण (९.१ ते ९.३) :	२६४५०,०४,९१,०७७.१६	२५९६०,३५,४१,५०५.५२
९.४	तारणावर	२६३२३,८०,४०,३३५.६१	२५९०२,०६,००,३२८.०२
९.५	बँक / सरकारी हमीवर	०.००	०.००
९.६	विनातारण	१२६,२४,५०,७४१.५५	५८,२९,४१,१७७.५०
	एकूण (९.४ ते ९.६) :	२६४५०,०४,९१,०७७.१६	२५९६०,३५,४१,५०५.५२
९.७	भारतातील कर्जे		
९.७.१	अग्रक्रम क्षेत्र	११५७६,८७,११,०४४.००	१०२७१,८१,३८,३९३.००
९.७.२	सार्वजनिक क्षेत्र (एफसीआय)	२३८७,७२,००,०००.००	२५००,००,००,०००.००
९.७.३	बँका	८४८,४४,६४,४८९.२२	४२५,१६,९७,०८२.५८
९.७.४	इतर	११६३७,०१,१५,५४३.९४	१२७६३,३७,०६,०२९.९४
	एकूण (९.७) :	२६४५०,०४,९१,०७७.१६	२५९६०,३५,४१,५०५.५२
९.८	भारताबाहेरील कर्जे	०.००	०.००
	एकूण ९ :	२६४५०,०४,९१,०७७.१६	२५९६०,३५,४१,५०५.५२

परिशिष्ट १०		दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
१० कायम मालमत्ता :			
१०.१	इमारती		
	मागील वर्षातील दिनांक ३१ मार्च अखेरील शिल्लक	१०९,८६,८६,६६८.३४	१२०,१७,७६,३५२.३४
	अधिक : चालू वर्षातील वाढ	०.००	१,८५,८०,०००.००
	वजा : चालू वर्षातील घट	०.००	०.००
	चालू वर्षातील घट (पुनर्मुल्यांकीत इमारतीवरील घसारा)	९,९८,८१,९७०.००	११,०९,७९,९६८.००
	घसारा	९६,१४,३६०.००	१,०६,८९,७१६.००
	एकूण (१०.१) :	९८,९१,९०,३३८.३४	१०९,८६,८६,६६८.३४
१०.२	फर्निचर व फिक्स्चर्स		
	मागील वर्षातील दिनांक ३१ मार्च अखेरील शिल्लक	४,९८,६८,८८६.०२	४,९२,३९,९२८.६६
	अधिक : चालू वर्षातील वाढ	४,३९,२८,४९५.९७	१,००,६८,०५६.३८
	वजा : चालू वर्षातील घट	२८,७६,०१६.६७	२२,०१,३३५.०२
	घसारा	९७,०३,५३७.००	७२,३७,७६४.००
	एकूण (१०.२) :	८,१२,१७,८२८.३२	४,९८,६८,८८६.०२

SCHEDULE 9		As on 31 March, 2023 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2022 (Previous Year) (₹)
9 Advances			
9.1	Bills purchased and discounted	10,00,00,000.00	14,80,00,000.00
9.2	Cash credits, overdrafts and loans repayable on demand	6223,33,32,718.47	7202,29,43,366.26
9.3	Term loans :	20216,71,58,358.69	18743,25,98,139.26
9.3.1	Short Term	9690,80,63,159.67	10308,41,38,171.58
9.3.2	Medium Term	9087,97,55,498.04	7112,92,35,980.26
9.3.3	Long Term	1437,93,39,700.98	1321,92,23,987.42
	Total - 9.1 to 9.3	26450,04,91,077.16	25960,35,41,505.52
9.4	Secured by tangible assets	26323,80,40,335.61	25902,06,00,328.02
9.5	Covered by Bank / Government Guarantees	0.00	0.00
9.6	Unsecured	126,24,50,741.55	58,29,41,177.50
	Total 9.4 to 9.6	26450,04,91,077.16	25960,35,41,505.52
9.7	Advances in India		
9.7.1	Priority sectors	11576,87,11,044.00	10271,81,38,393.00
9.7.2	Public sector (Food Corporation of India)	2387,72,00,000.00	2500,00,00,000.00
9.7.3	Banks	848,44,64,489.22	425,16,97,082.58
9.7.4	Others	11637,01,15,543.94	12763,37,06,029.94
	Total - 9.7	26450,04,91,077.16	25960,35,41,505.52
9.8	Advances outside India	0.00	0.00
	Grand Total - 9	26450,04,91,077.16	25960,35,41,505.52

SCHEDULE 10		As on 31 March, 2023 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2022 (Previous Year) (₹)
10 FIXED ASSETS :			
10.1	Premises		
	At Cost as on 31 st March of the preceding year	109,86,86,668.34	120,17,76,352.34
	Additions during the year	0.00	1,85,80,000.00
	Deductions during the year	0.00	0.00
	Depreciation to date (on Revalued Fixed Assets)	9,98,81,970.00	11,09,79,968.00
	Depreciation to date	96,14,360.00	1,06,89,716.00
	Sub Total - 10.1	98,91,90,338.34	109,86,86,668.34
10.2	Furniture & Fixtures		
	At Cost as on 31 st March of the preceding year	4,98,68,886.02	4,92,39,928.66
	Additions during the year	4,39,28,495.97	1,00,68,056.38
	Deductions during the year	28,76,016.67	22,01,335.02
	Depreciation to date	97,03,537.00	72,37,764.00
	Sub Total - 10.2	8,12,17,828.32	4,98,68,886.02

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

		दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
१०.३	संगणक		
	मागील वर्षातील दिनांक ३१ मार्च अखेरील शिल्लक	१०,७२,६६,४३२.८१	१५,०२,३७,०४४.०२
	अधिक : चालू वर्षातील वाढ	३,६०,६०,८२२.४०	३,७१,९३,२९७.९२
	वजा : चालू वर्षातील घट	७,९१,५०५.६२	२,५४७.६९
	घसारा	८,३९,१५,०८९.७२	८,०१,६१,३६१.४४
	एकूण (१०.३) :	५,८६,२०,६५९.८७	१०,७२,६६,४३२.८१
१०.४	मोटर वाहने		
	मागील वर्षातील दिनांक ३१ मार्च अखेरील शिल्लक	७६,०९,७३६.००	८९,४०,१२६.००
	अधिक : चालू वर्षातील वाढ	७९,५७,१५९.०६	०.००
	वजा : चालू वर्षातील घट	९,६५,९८०.००	०.००
	घसारा	१८,६६,०९६.००	१३,३०,३९०.००
	एकूण (१०.४) :	१,२७,३४,८१९.०६	७६,०९,७३६.००
	एकूण १० :	११४,१७,६३,६४५.५९	१२६,३४,३१,७२३.१७

परिशिष्ट ११		दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
११ इतर मालमत्ता			
११.१	इंटर ऑफिस अँडजस्टमेंट (नक्त)	०.००	१,२६,८००.००
११.२	येणेव्याज		
११.२.१	अनुत्पादीत कर्जावरील	२१३,३०,९६,४३७.९६	२१७,११,६३,८२८.७९
११.२.२	गुंतवणूकीवरील	१२९,१८,००,१०१.१७	१२७,०५,३३,५४४.१८
११.२.३	इतर संस्था	१८७.०९	२००.७३
११.३	आयकर भरणा व उद्गम कर		
११.३.१	आयकर भरणा	६५४,१२,५१,२२०.००	४६३,६३,००,०००.००
११.३.२	उद्गम कर (टी.डी.एस.)	२६,१९,७३८.२९	२५,५५,१५८.६८
११.४	स्टेशनरी व स्टॅम्पस्	२६,४६,३३१.४०	२३,३७,१५८.६१
११.५	नॉन बँकिंग असेटस् अँक्वायर्ड इन सॉटिसफॅक्शन ऑफ क्लेम	०.००	०.००
११.६	इतर :		
११.६.१	स्थगित कर मालमत्ता	४०९,८७,५३,६६७.००	४१३,०६,३७,६३३.००
११.६.२	पुर्वदत्त खर्च	९०,०७,१९४.८०	९९,९०,६२८.७८
११.६.३	अनामत ठेव (सीसीआयएल, सीबीएलओ व इतर संस्था)	६६,६२,९४,७९४.९३	५९,२१,२३,८८८.९३
११.६.४	संघी डेटर्स	९,७२,०५,१४८.५४	९,६३,३४,८०५.५९
११.६.५	अग्रिम भाडे	३४,६७,३३४.००	४१,६७,७५४.००
११.६.६	क्लिअरिंग ह्याऊस	५९,०१,६७५.४१	५८,९९,१८१.३८
११.६.७	कॅपिटल वर्क इन प्रोग्रेस	५,६६,९९,५०७.६४	८,५९,३४,५५४.५८
११.६.८	जीएसटी इनपुट क्रेडिट	५,०४,१४७.८०	८,८५,९४२.८७
११.६.९	इतर	१,९४,४०,३९०.४०	२१,४५,७१५.६८
	एकूण ११ :	१४९२,८६,८७,८७६.४३	१३०१,११,३६,७९५.८०

		As on 31 March, 2023 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2022 (Previous Year) (₹)
10.3	Computers		
	At Cost as on 31 st March of the preceding year	10,72,66,432.81	15,02,37,044.02
	Additions during the year	3,60,60,822.40	3,71,93,297.92
	Deductions during the year	7,91,505.62	2,547.69
	Depreciation to date	8,39,15,089.72	8,01,61,361.44
	Sub Total - 10.3	5,86,20,659.87	10,72,66,432.81
10.4	Motor Vehicles		
	At Cost as on 31 st March of the preceding year	76,09,736.00	89,40,126.00
	Additions during the year	79,57,159.06	0.00
	Deductions during the year	9,65,980.00	0.00
	Depreciation to date	18,66,096.00	13,30,390.00
	Sub Total - 10.4	1,27,34,819.06	76,09,736.00
	Grand Total - 10	114,17,63,645.59	126,34,31,723.17

SCHEDULE 11		As on 31 March, 2023 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2022 (Previous Year) (₹)
11 OTHER ASSETS			
11.1	Inter - office adjustment (net)	0.00	1,26,800.00
11.2	Interest accrued :		
11.2.1	NPA Advances	213,30,96,437.96	217,11,63,828.79
11.2.2	Investments	129,18,00,101.17	127,05,33,544.18
11.2.3	Other Institution	187.09	200.73
11.3	Tax paid in advance / tax deducted at source :		
11.3.1	Tax Paid in advance	654,12,51,220.00	463,63,00,000.00
11.3.2	Tax deducted at source	26,19,738.29	25,55,158.68
11.4	Stationery and stamps	26,46,331.40	23,37,158.61
11.5	Non-banking assets acquired in satisfaction of claims	0.00	0.00
11.6	Others :		
11.6.1	Deferred Tax assets	409,87,53,667.00	413,06,37,633.00
11.6.2	Prepaid Expenses	90,07,194.80	99,90,628.78
11.6.3	Security Deposit With CCIL, CBLO & Other Institutions	66,62,94,794.93	59,21,23,888.93
11.6.4	Sundry Debtors	9,72,05,148.54	9,63,34,805.59
11.6.5	Advance Rent to Landlord	34,67,334.00	41,67,754.00
11.6.6	Clearing House	59,01,675.41	58,99,181.38
11.6.7	Capital Work in Progress	5,66,99,507.64	8,59,34,554.58
11.6.8	GST Input Credit	5,04,147.80	8,85,942.87
11.6.9	Miscellaneous	1,94,40,390.40	21,45,715.68
	Total - 11	1492,86,87,876.43	1301,11,36,795.80

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

परिशिष्ट १२		दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
१२ संभवनीय देणी			
१२.१	कर्ज म्हणून मान्य न झालेले क्लेमस	१,९६,४४,३९८.३३	१,९६,४४,३९८.३३
१२.२.१	परदेशी चलन करार	०.००	१५१४,७१,३९,५४३.००
१२.२.२	खरेदी व विक्री संबंधित भविष्यातील करार	३७३,३७,२८,९७५.०२	०.००
१२.३	बँक हमी		
१२.३.१	भारतातील	२१०,२५,८८,५७४.००	२३६,३३,८४,२५०.००
१२.३.२	भारता बाहेरील	०.००	०.००
१२.४	पत पत्रांपोटी	८,८१,२१,८८६.००	३२,५०,०२,१५५.००
१२.५	आयकरापोटी देणी	४३,२८,३७,८३६.००	३४,८३,६४,५४९.००
१२.६	पेंडिंग लिगल केसेस	६६,७३,८९,४३०.३५	६७,७४,६०,०००.००
१२.७	डिपॉझिटर्स एज्युकेशन अँड अवेरनेस फंड (डेफ)	२४,२०,९०,०८०.००	२१,६२,५४,०५९.००
एकूण १२ :		७२८,६४,०१,१७९.७०	१९०९,७२,४८,९५४.३३

परिशिष्ट १२ (ए)		दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
१२ (अ) दुबेरजी नोंदीचा तपशील			
१२ (अ).१	प्रिन्सीपल स्टेट पार्टनरशिप फंड	४,९६,९९,९६०.३३	४,९६,९९,९६०.३३
१२ (अ).२	उत्पादीत जिंदगीवरील व्याज	७२,२९,६०,४०५.०८	६१,१९,२७,४२०.६८
१२ (अ).३	अनुत्पादीत जिंदगीवरील वसूल न झालेले व्याज	१२२०,३२,५६,५६५.६६	१०३७,७९,४५,९९२.७१
१२ (अ).४	अनुत्पादीत जिंदगीवरील वसूल न झालेले व्याज (रिटेल)	२७,१५,१३,२२२.६३	२०,८५,९७,०६६.०२
१२ (अ).५	एकरकमी परतफेड योजना (ओ.टी.एस.) सस्पेन्स	५८९,३६,६८,९००.८५	३१,१८,१०,२०४.७२
१२ (अ).६	एकरकमी परतफेड योजना (ओ.टी.एस.) एनपीए व्याज सस्पेन्स	५,०१,१२९.००	१०,७०,९४,६२१.५०
एकूण १२ (अ) :		१९१४,१६,००,१८३.५५	११६६,७०,७५,२६५.९६

परिशिष्ट १३		दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
१३ मिळालेले व्याज			
१३.१	कर्जावरील	१६४३,३१,५३,६३२.७८	२०८९,९८,१७,७९१.४७
१३.२	गुंतवणूकीवरील	४५०,९२,०३,९४२.५४	४४७,२१,४८,९५०.९९
१३.३	रिझर्व्ह बँक व इतर आंतरबँक निधी	३४,९०,५८,५७८.००	१५,१६,५२,२०८.८०
१३.४	व्याज परतावा व इतर	१५,४५,२७,५३६.३३	१५,३३,०९,६११.९९
एकूण १३ :		२१४४,५९,४३,६८९.६५	२५६७,६९,२८,५६३.२५

SCHEDULE 12		As on 31 March, 2023 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2022 (Previous Year) (₹)
12 Contingent Liabilities			
12.1	Claims against the Bank not acknowledged as debts	1,96,44,398.33	1,96,44,398.33
12.2.1	Liability on account of outstanding forward exchange contracts	0.00	1514,71,39,543.00
12.2.2	Liability for Sale and Purchase Interbank forward contracts	373,37,28,975.02	0.00
12.3	Bank Guarantees given on behalf of constituents :		
12.3.1	In India	210,25,88,574.00	236,33,84,250.00
12.3.2	Outside India	0.00	0.00
12.4	Letters of Credit	8,81,21,886.00	32,50,02,155.00
12.5	Outstanding Liabilities for Income Tax	43,28,37,836.00	34,83,64,549.00
12.6	Pending Legal Cases	66,73,89,430.35	67,74,60,000.00
12.7	Depositors Education & Awareness Fund	24,20,90,080.00	21,62,54,059.00
Total - 12		728,64,01,179.70	1909,72,48,954.33

SCHEDULE 12 (a)		As on 31 March, 2023 (Current Year) (₹)	As on 31 March, 2022 (Previous Year) (₹)
12 (a) Bills for collection & Contra			
12 (a).1	Principal state partnership fund	4,96,99,960.33	4,96,99,960.33
12 (a).2	PA interest suspense A/c	72,29,60,405.08	61,19,27,420.68
12 (a).3	NPA interest suspense A/c	1220,32,56,565.66	1037,79,45,992.71
12 (a).4	NPA interest suspense (Retail) A/c	27,15,13,222.63	20,85,97,066.02
12 (a).5	OTS Suspense	589,36,68,900.85	31,18,10,204.72
12 (a).6	OTS NPA Interest Suspense	5,01,129.00	10,70,94,621.50
Total - 12 (a)		1914,16,00,183.55	1166,70,75,265.96

SCHEDULE 13		Year ended 31 March, 2023 (Current year) (₹)	Year ended 31 March, 2022 (Previous year) (₹)
13 Interest Earned			
13.1	Interest / discount on advances / bills	1643,31,53,632.78	2089,98,17,791.47
13.2	Income on Investments	450,92,03,942.54	447,21,48,950.99
13.3	Interest on balances with Reserve Bank of India and other inter-bank funds	34,90,58,578.00	15,16,52,208.80
13.4	Others (Subventions and Interest General)	15,45,27,536.33	15,33,09,611.99
Total - 13		2144,59,43,689.65	2567,69,28,563.25

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेख्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

परिशिष्ट १४		दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
१४ इतर उत्पन्न			
१४.१	कमिशन	११,०१,०५,०५७.०६	८,१६,४५,४३०.७०
१४.२	रीखे विक्रीतील नफा	१७,७१,४६,०१२.२२	३९,३५,०६,४५०.९७
१४.३	कायम मालमत्ता विक्रीतील नफा	१०,०७,०९५.३५	१०,४५,३१६.१५
१४.४	विदेश चलन व्यवहारातील नफा	२६,९८,५६,९३६.८७	२१,३९,३८,७०८.०३
१४.५	किरकोळ उत्पन्न		
१४.५.१	प्रोसेसिंग फीस	५,६१,५८,४३५.९६	४,९९,८३,०३२.७४
१४.५.२	लॉकर्स भाडे	९९,७०,०४०.३३	१,०१,५२,३०२.३८
१४.५.३	कमिटेमेंट चार्जेस	३,८७,०८,२४५.००	५९,४३,५३६.००
१४.५.४	एटीएम चार्जेस	३२,७९,२८८.२३	२६,००,९१०.२८
१४.५.५	कर्जदार संस्थांचेवतीने केलेल्या खर्चाची वसुली (निव्वळ)	१,३०,३४,३२०.८९	१५,१९,९९३.०२
१४.५.६	किरकोळ उत्पन्न	८४,८०,८३३.४३	१,४५,५३,२३९.२६
१४.५.७	पुर्वी रिटर्न ऑफ केलेल्या बँड डेटसूची वसुली	१२,१८५.००	२,३३,७२,३३४.००
१४.५.८	डिफरेंड टॅक्स उत्पन्न	०.००	५०,७१,५६,१३४.००
१४.५.९	अतिरिक्त थकीत व्याज तरतूद राईट बँक	३,८०,७४,०००.००	९,१५,६९,०००.००
१४.५.१०	अतिरिक्त एफ.सी.आय. तरतूद राईट बँक	३३,००,०००.००	१७,००,०००.००
१४.५.११	अतिरिक्त बी.डी.डी.आर. तरतूद राईट बँक	२२६,००,००,०००.००	०.००
१४.५.१२	अतिरिक्त एन.पी. इन्व्हेस्टमेंट रिझर्व्ह राईट बँक	५,००,०००.००	०.००
एकूण १४ :		२९८,९६,३२,४५०.३४	१३९,८६,८६,३८७.५३

परिशिष्ट १५		दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
१५ दिलेले व्याज			
१५.१	ठेवीवरील	८०२,३१,९२,४२२.००	६७८,९३,४४,०८३.३५
१५.२	घेतलेल्या कर्जावरील		
१५.२.१	नाबार्ड	३५४,४६,४८,०६६.००	२९३,६९,८९,६८८.००
१५.२.२	ट्रेझ्युरी, रेपो व इतर	२४,३३,५७,८३४.९५	१६,७०,२७,४९३.६२
१५.३	व्याज परतावा व इतर	४३,०६,०७,८४३.३२	५१,४३,३८,९९८.४६
एकूण १५ :		१२२४,१८,०६,१६६.२७	१०४०,७७,००,२६३.४३

SCHEDULE 14		Year ended 31 March, 2023 (Current year) (₹)	Year ended 31 March, 2022 (Previous year) (₹)
14 Other Income			
14.1	Commission and brokerage	11,01,05,057.06	8,16,45,430.70
14.2	Profit on sale / Maturity of investments	17,71,46,012.22	39,35,06,450.97
14.3	Profit on sale of fixed assets	10,07,095.35	10,45,316.15
14.4	Profit on Exchange transactions	26,98,56,936.87	21,39,38,708.03
14.5	Miscellaneous Income :		
14.5.1	Processing Fees	5,61,58,435.96	4,99,83,032.74
14.5.2	Locker rent received	99,70,040.33	1,01,52,302.38
14.5.3	Commitment Charges	3,87,08,245.00	59,43,536.00
14.5.4	ATM Charges	32,79,288.23	26,00,910.28
14.5.5	Recovery A/G Exp. Incurred on behalf Borrower (Net)	1,30,34,320.89	15,19,993.02
14.5.6	Miscellaneous Income	84,80,833.43	1,45,53,239.26
14.5.7	Bad Debts Previously Written off now recovered	12,185.00	2,33,72,334.00
14.5.8	Deferred Tax Income	0.00	50,71,56,134.00
14.5.9	Excess Overdue Interest Reserve Provision write - back	3,80,74,000.00	9,15,69,000.00
14.5.10	Excess Food Corporation of India Provision write-back	33,00,000.00	17,00,000.00
14.5.11	Excess BDDR Provision write - back	226,00,00,000.00	0.00
14.5.12	Excess NP Investment Reserve write - back	5,00,000.00	0.00
Total - 14		298,96,32,450.34	139,86,86,387.53

SCHEDULE 15		Year ended 31 March, 2023 (Current year) (₹)	Year ended 31 March, 2022 (Previous year) (₹)
15 Interest expended			
15.1	Interest on deposits	802,31,92,422.00	678,93,44,083.35
15.2	Interest on borrowings :		
15.2.1	from NABARD	354,46,48,066.00	293,69,89,688.00
15.2.2	TREPS, REPO and others	24,33,57,834.95	16,70,27,493.62
15.3	Others (Subventions and Interest General)	43,06,07,843.32	51,43,38,998.46
Total - 15		1224,18,06,166.27	1040,77,00,263.43

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

परिशिष्ट १६		दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
१६ व्यवस्थापन खर्च			
१६.१	कर्मचारी पगार व तरतूदी		
१६.१.१	पगार व भत्ते	९०,५१,३०,४३२.६६	१०९,७५,२२,६७९.६०
१६.१.२	सानुग्रह अनुदान, गॅज्युईटी इ.	२७,८५,७१,६९८.५५	३७,६०,१८,५५७.८३
१६.२	भाडे, कर, विमा व वीज	११,०९,०७,२२५.५९	७,३६,६८,६६०.७०
१६.३	छपाई व स्टेशनरी	६०,५६,८३२.५१	५२,१२,९०८.३४
१६.४	जाहिरात व प्रसिध्दी	९२,९६,६५०.१६	२८,६९,७००.००
१६.५	घसारा	१०,५०,९९,०८२.७२	९,९४,१९,२३१.४४
१६.६	रिक्वॅल्युएशन अॅसेट्स घसारा	९,९८,८१,९७०.००	११,०९,७९,९६८.००
१६.७	प्रशासकीय सदस्याची फी व भत्ते	६८,३३,५८८.००	५२,४८,८६४.००
१६.८	द्विषेब तपासणीसाठी फी	१५,००,०००.००	१५,००,०००.००
१६.९	कायदा सल्ला फी	३,००,७९,६७०.००	७३,३१,६५०.००
१६.१०	टपाल, तार व दुरध्वनी खर्च	२,०९,२४,५३५.८९	२,२१,३२,७९८.२२
१६.११	दुरुस्ती व देखभाल खर्च	११,१२,६८,२६६.११	१२,४४,१५,०४०.५८
१६.१२	विमा	५,६३,६०,६६७.७७	४,९३,२४,२७५.४५
१६.१३	इतर खर्च		
१६.१३.१	सिक््युरिटी गार्ड चार्जिस	२,६६,७२,८२३.०३	२,४०,४४,१६०.२२
१६.१३.२	व्यावसायिक फी	२,८२,६३,४५५.६२	१,५७,४२,७६३.५४
१६.१३.३	संगणक खर्च	७७,९५,८१४.९०	४९,४८,६८१.११
१६.१३.४	कायम मालमत्तेच्या विक्रीतील तोटा	२७,९२०.००	१७,९८,८०९.७०
१६.१३.५	प्रशिक्षण खर्च	१,६८,३१,०७७.००	१,३७,४५,९०७.०१
१६.१३.६	जीएसटी खर्च	३,०५,५५,०२१.०२	२,९०,६७,६५९.२७
१६.१३.७	समाशोधन सेवा व प्रोसेसिंग फी	४४,९९,४०४.९५	४१,४५,२४४.६४
१६.१३.८	कर्जदारांच्यावतीने केलेला खर्च (निव्वळ)	०.००	०.००
१६.१३.९	देणगी / चॅरिटी वर्गणी	२,९३,३१,३८७.००	१,५१,००,०००.००
१६.१३.१०	वाहन खर्च	३६,६७,९३५.७६	१,१८,३६,९३५.२२
१६.१३.११	व्यवसाय वृध्दी खर्च	४०,०६,४४२.४३	३५,१४,२४९.८४
१६.१३.१२	नॉस्ट्रो खाते देखभाल शुल्क	३८,००,७५४.००	५५,०८,९५३.२५
१६.१३.१३	एटीएम खर्च	२२,४४,२२४.१६	२३,५५,४८७.८५
१६.१३.१४	सीसीआयएल स्टॅण्डर्ड व्यवहार शुल्क	१,०१,७५,९६४.८४	६६,९९,८९६.२६
१६.१३.१५	इतर सभा खर्च	२८,०२,६००.१५	३,०९,६६८.८६
१६.१३.१६	इतर खर्च	१,१३,४१,८२६.८९	९४,८८,२५३.८४
एकूण १६ :		१९२,३९,२७,२७१.७१	२१२,३९,५१,००४.७७

SCHEDULE 16		Year ended 31 March, 2023 (Current year) (₹)	Year ended 31 March, 2022 (Previous year) (₹)
16 Operating Expenses			
16.1	Payments to and provisions for employees :		
16.1.1	Salaries and Allowances	90,51,30,432.66	109,75,22,679.60
16.1.2	Ex-Gratia, Gratuity etc.	27,85,71,698.55	37,60,18,557.83
16.2	Rent, Taxes and Lighting	11,09,07,225.59	7,36,68,660.70
16.3	Printing & Stationary	60,56,832.51	52,12,908.34
16.4	Advertisement and Publicity	92,96,650.16	28,69,700.00
16.5	Depreciation on Bank's Property	10,50,99,082.72	9,94,19,231.44
16.6	Depreciation on Revalued Assets	9,98,81,970.00	11,09,79,968.00
16.7	Administrators Fees & Honorarium Payment	68,33,588.00	52,48,864.00
16.8	Auditors Fees	15,00,000.00	15,00,000.00
16.9	Law Charges	3,00,79,670.00	73,31,650.00
16.10	Postages, Telegrams, Telephones etc.	2,09,24,535.89	2,21,32,798.22
16.11	Repairs and Service charges paid	11,12,68,266.11	12,44,15,040.58
16.12	Insurance	5,63,60,667.77	4,93,24,275.45
16.13	Other expenditure :		
16.13.1	Security Guard Charges	2,66,72,823.03	2,40,44,160.22
16.13.2	Professional Charges	2,82,63,455.62	1,57,42,763.54
16.13.3	Computer Expenses	77,95,814.90	49,48,681.11
16.13.4	Loss on sale of fixed assets	27,920.00	17,98,809.70
16.13.5	Training Expenses	1,68,31,077.00	1,37,45,907.01
16.13.6	GST Expenses	3,05,55,021.02	2,90,67,659.27
16.13.7	Clearing House Service, Processing Charges	44,99,404.95	41,45,244.64
16.13.8	Expenses incurred on behalf of Borrower (Net)	0.00	0.00
16.13.9	Donation / Contribution Charity	2,93,31,387.00	1,51,00,000.00
16.13.10	Motor Expenses	36,67,935.76	1,18,36,935.22
16.13.11	Business Promotion Expenses	40,06,442.43	35,14,249.84
16.13.12	NOSTRO A/c. Maintenance Charges	38,00,754.00	55,08,953.25
16.13.13	ATM Expenses	22,44,224.16	23,55,487.85
16.13.14	CCIL Standard Transaction Charges	1,01,75,964.84	66,99,896.26
16.13.15	Other Meeting Expenses	28,02,600.15	3,09,668.86
16.13.16	Miscellaneous expenditure	1,13,41,826.89	94,88,253.84
Total - 16		192,39,27,271.71	212,39,51,004.77

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

परिशिष्ट १७		दि. ३१ मार्च, २०२३ (चालू वर्ष) (₹)	दि. ३१ मार्च, २०२२ (मागील वर्ष) (₹)
१७ तरतूदी व संभाव्य खर्च			
१७.१	लॉस ऑन सेल, मॅज्युरिटी ऑफ सिक्युरिटी	६२,३९,२८४.००	२,७१,३४,३५०.००
१७.२	ऑडर रिटर्न ऑफ	२७,९२,७००.००	०.००
१७.३	शासकीय कर्जरीख्यापोटी अमॉरटाईज्ड प्रिमियम	१,७८,८०,४१०.९९	२,३८,२०,०९७.५०
१७.४	बुडित व संशयित कर्जनिधीपोटी तरतूद	६८,००,००,०००.१८	३८६,००,००,०००.००
१७.५	उत्तम जिंदगीपोटीची तरतूद	०.००	१०,००,००,०००.००
१७.६	गुंतवणूक घसारा निधीपोटीची तरतूद	६३,४५,६२,०५६.५५	४३,३९,५२,५३३.३४
१७.७	आयकर कायदा कलम ३६(१)(viii) नुसार खास राखीव निधीपोटी तरतूद	५७,४८,४५,४९६.००	८१,७७,०७,०३६.००
१७.८	इतर जिंदगीची तरतूद	५०,००,००,०००.००	२६,००,००,०००.००
१७.९	आयकर तरतूद	१७२,८४,५१,२२०.००	२९९,३३,६७,०५६.०७
१७.१०	डिफर्ड टॅक्स एक्सपेंडीचर	३,१८,८३,९६६.००	०.००
एकूण १७ :		४१७,६६,५५,१३३.७२	८५१,५९,८१,०७२.९१

SCHEDULE 17		Year ended 31 March, 2023 (Current year) (₹)	Year ended 31 March, 2022 (Previous year) (₹)
17 Provisions and contingencies Expenses			
17.1	Loss on Sale, Maturity of Securities	62,39,284.00	2,71,34,350.00
17.2	Other written off	27,92,700.00	0.00
17.3	Amortised Premium on Govt. Securities	1,78,80,410.99	2,38,20,097.50
17.4	Provision for Bad & Doubtful Debts Reserve	68,00,00,000.18	386,00,00,000.00
17.5	Provision for Standard Asset	0.00	10,00,00,000.00
17.6	Provision for Investment Depreciation Reserve	63,45,62,056.55	43,39,52,533.34
17.7	Provision for Special Reserve U/s 36(1)(viii) of Income Tax Act, 1961	57,48,45,496.00	81,77,07,036.00
17.8	Provision for Other Assets	50,00,00,000.00	26,00,00,000.00
17.9	Provision for Income Tax	172,84,51,220.00	299,33,67,056.07
17.10	Deferred Tax Expenditure	3,18,83,966.00	0.00
	Total - 17	417,66,55,133.72	851,59,81,072.91

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेखुल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

CASH FLOW STATEMENT FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH, 2023

(₹ in lakh)

	31/Mar/2023		31/Mar/2022	
CASH FLOW FROM OPERATING ACTIVITIES :				
Net Profit as per P/L account		60931.88		60279.83
Add : Adjustment for				
Depreciation on Assets	2049.81		994.19	
Loss on sale of Fixed Assets	0.28		17.99	
Amortisation of Investment	178.80		238.20	
Depreciation on Investment	6345.62		4339.53	
Provision for BDDR	6800.00		38600.00	
Provision for Special Reserve	5748.45		8177.07	
Provision for Standard Assets	0.00		1000.00	
Provision for Other Assets	5000.00		2600.00	
Other written off	27.93		0.00	
Excess Provision for BDDR write - back	(22600.00)		0.00	
Excess Provision for OIR write - back	(380.74)		(915.69)	
Excess NP Investment Reserve write back	(5.00)		0.00	
FCI Provision write-back	(33.00)		(17.00)	
Provision for Income Tax	17284.51	20416.66	29933.67	84967.96
		81348.54		145247.79
Less : Profit from Sale of Assets	10.07		10.45	
Deferred tax Assets	(318.84)	(308.77)	5071.56	5082.01
		81657.31		140165.78
Adjustments for				
Decrease / (Increase) in Investments	217365.28		149113.13	
Decrease / (Increase) in Advances	(48969.49)		(266581.77)	
Decrease / (Increase) in Other Assets	(19484.57)		(6641.40)	
Increase / (Decrease) in Funds	(3126.61)		(3763.57)	
Increase / (Decrease) in Deposits	(245328.63)		75922.29	
Increase / (Decrease) in Borrowings	339803.26		(15307.42)	
Increase / (Decrease) in Other Liabilities	14714.25	254973.49	(16070.17)	(83328.91)
Net cash generated from operating Activities before tax		336630.80		56836.87

(₹ in lakh)

	31/Mar/2023	31/Mar/2022
Income Tax paid	19049.51	7397.49
Net Cash generated from Operating Activities after Tax (A)	317581.29	49439.38
<u>CASH FLOW FROM INVESTING ACTIVITIES :</u>		
Purchase of Fixed Assets	(879.46)	(658.41)
Sale Proceeds of Fixed Assets	46.34	22.04
Net Cash generated from Investing activities (B)	(833.12)	(636.37)
	316748.17	48803.01
<u>CASH FLOW FROM FINANCING ACTIVITIES :</u>		
Increase / (Decrease) in Share Capital	395.32	-7453.27
Net cash generated from financing Activities (C)	395.32	(7453.27)
Net increase in cash & cash equivalents (A+B+C)	317143.49	41349.74
Cash & Cash Equivalents at the Beginning of the year	122408.08	81058.34
Cash & Cash Equivalents at the End of the year	439551.57	122408.08
Cash & Cash Equivalents	31/Mar/2023	31/Mar/2022
Cash	369729.39	63968.46
Balance with other Banks	9855.75	27453.27
Money at Call & Short Notice	59966.43	30986.35
	439551.57	122408.08

M/s. Borkar & Muzumdar
Chartered Accountants
FRN : 101569W

For The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd., Mumbai

CA Pankaj G. Khadloya
Partner
M No. 105829
UDIN NO. : 23105829BGQLDU5590

Vidyadhar V. Anaskar
Administrator

Dilip N. Dighe
I/C Managing Director

Place : Pune
Date : 27th June, 2023

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

NOTES FORMING PART OF THE PROFIT & LOSS ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH, 2023 AND BALANCE SHEET AS ON 31ST MARCH, 2023.

I. BACKGROUND:

The Maharashtra State Co-operative Bank (MSC Bank) is a Scheduled Bank with AD – I Category Licence in Foreign Exchange having an administrative Head Office at Mumbai, 6 Regional Offices (Pune, Kolhapur, Nashik, Aurangabad, Nanded and Nagpur), 51 Branches and 4 Extension Counters in Maharashtra.

The Bank provides wide range of banking services including Retail & Wholesale Banking, Domestic and International remittances and Treasury Operations using latest technology.

The Bank was originally registered as “The Bombay Central Co-op. Bank Ltd.,” in 1911. With passage of time, the Bank underwent few constitutional changes before it acquired the present name viz. “The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd. (MSC Bank) Mumbai (Incorporating therein The Vidarbha Co-operative Bank Ltd.)” on 1st May, 1961 to promote and propagate the creation of a co-operative common wealth through socio-economic transformation of the community through co-operative principles and democratic means and serving as a balancing centre for effective management of surplus resources of the co-operatives in the State and thereby ensuring co-operative development and multifaceted prosperity of rural youth.

Reserve Bank of India (RBI) has issued Banking License to MSCB on 19th April, 2012. 37 Branches, 5 Regional Offices and 1 Extension Counter have received RBI license and 14 branches, 1 Regional Office and 3 Extension Counters were yet to receive license, Application to get license for these Regional Offices / branches is pending at RBI level. Bank has received ISO 27001 : 2013 RIR Certificate dated 21st March, 2023 for Information Security Management System for protecting the IT Infrastructure, Data of Banking operations and IT Operations associated with information processing facilities.

SCHEDULE NO. 18: -

II SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES:

1. ACCOUNTING CONVENTION:

The accompanying financial statements have been prepared and presented under the historical cost convention on accrual basis, unless otherwise stated, on a going concern basis and comply with the generally accepted accounting principles, statutory requirements prescribed under The Banking Regulation Act, 1949 and The Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960 (As amended by the Maharashtra Co-operative Societies (Amendment) Act, 2013), Circulars and Guidelines issued primarily by National Bank for Agriculture and Rural Development ('NABARD'), Reserve Bank of India from time to time, applicable Accounting Standards ('AS') as issued by the Institute of Chartered Accountants of India ('ICAI') and the current practices prevailing amongst the Co-operative Banks in India. Accounting Policies adopted in the current year are consistent with those of previous year except otherwise stated.

2. USE OF ESTIMATES:

The presentation of financial statements is in conformity with generally accepted accounting principles, requires management to make estimates and assumptions that affect the reported amounts of assets and liabilities, revenues and expenses, and disclosure of contingent liabilities at the date of the financial statements. Actual results could differ from those estimated. Management believes that the estimates used in the preparation of the financial statements are prudent and reasonable. Any revisions to the accounting estimates are recognised prospectively in the current and future periods.

3. INVESTMENTS:

Investments in the Balance Sheet are classified under the following heads as per RBI guidelines – Government Securities, Other approved Securities, Shares in Co-operative Institutions / Financial Corporations, Bonds of Public Sector undertaking and Other Investments, in accordance with the Third Schedule of Section 29 of The Banking Regulation Act, 1949.

3.1 Accounting and Classification:

The Bank has classified its investment portfolio in to the following three categories

3.1.1 Permanent Category (Held to Maturity -HTM)

3.1.2 Current Category –

3.1.2.1 Available for Sale (AFS)

3.1.2.2 Held for Trading (HFT).

Investments other than Shares of Co-operative Institutions, Financial Corporations and Mutual Funds are classified, for day to day operations into two categories viz; 'Held to Maturity' (HTM) and 'Available for Sale' (AFS) / Held for Trading (HFT) in accordance with the guidelines on Classification and Valuation of Investments for all Scheduled Banks issued by the RBI.

3.2 Valuation of Investments:

3.2.1. Treasury Bills, Cash Management Bills under all categories / classifications are valued at carrying cost.

3.2.2. Shares of Co-operative Institutions and Financial Corporations are valued at cost unless there is a "diminution" (defined as per NABARD guidelines) in the value thereof in which case the diminution is fully provided for.

3.2.3. Units of Mutual Fund are valued at lower of Cost or Net Asset Value.

3.2.4. Cost of the security is arrived using the Weighted Average Price Method.

3.2.5. Valuation of Investments is done on the following basis:

3.2.5.1 Securities held in 'Permanent' (Held to Maturity- HTM) Category are valued at acquisition cost. The excess of acquisition cost / book value over the face value is amortized over the remaining period of maturity of the Investment.

3.2.5.2 Securities held in 'Current' (Available for Sale- AFS) Category are valued as per directive issued by RBI from time to time in line with the methodology suggested by Financial Benchmark India Private Ltd. (FBIL). Investments under AFS category are valued scrip-wise at lower of Book Value and Market Value, and depreciation / appreciation is aggregated for each classification. Net depreciation, if any, is provided in the profit & loss account and an Investment Depreciation Reserve is created.

3.2.6. Broken period interest, Brokerage and commission if any in respect of investments purchased is treated as an item of expenditure under the profit and loss account.

3.2.7. Investments where Principal / Interest remains overdue for more than 90 days are classified as Non-performing and Provision is made in line with the Guidelines of Reserve Bank of India from time to time.

3.3 Re-classification / Transfer between Categories:

Re-classification of Investments from one category to another is done in accordance with RBI guidelines and any such transfer is accounted for at the acquisition cost / book value / market value, whichever is lower, as at the date of transfer. Depreciation, if any, on such transfer is fully provided for.

3.4 The Bank lends under Tri Party Repo Dealing System (TREPS) facility. Any lending under this facility repayable beyond 15 days is classified as Advances (Short Term) Secured against Government and Other Approved Securities. Other lending repayable within 15 days is classified as “Money at Call and Short Notice”.

4. ADVANCES:

4.1 The classification of advances into Standard, Sub Standard, Doubtful and Loss Assets as well as provisioning on Standard Advances and Non-Performing Advances (NPA) is arrived at in accordance with the Income Recognition, Assets Classification and Provisioning Norms as prescribed by NABARD as under –

Sr. No.	Advances	Classification	Provision
1.	Performing Assets	<u>Standard Assets</u> <ul style="list-style-type: none"> • Agriculture • Non-Agriculture • Housing Loan • Additional facilities sanctioned in Restructured Accounts	0.25% 0.40% 0.75% 5.00%
2.	Non - Performing Assets (Revised as per RBI Master Circulars dated 01.10.2021, 01.11.2021 and Circular dated 12.11.2021)	<ul style="list-style-type: none"> • Sub-standard Assets (91 Days to 12 Months) • Doubtful Assets<ul style="list-style-type: none"> D1 – 13 Months to 24 Months D2 – 25 Months to 48 Months D3 – Above 48 Months • Unsecured Portion • Loss Assets	10% 20% 30% 100% 100% 100%

Advances to DCCB's for agricultural and allied activities refinanced by NABARD are considered as direct advances as per NABARD's Inspection Report dated 4th October, 2013 and provided accordingly.

Certain advances classified as standard assets have been kept outstanding at nominal amounts to continue the charge on security in respect of facilities enjoyed by them with the Bank.

Advances backed by legally valid documentation are considered as secured.

Identification of NPA's is automated through the system.

The Bank creates provisions against NPAs from time to time, as per RBI guidelines. Any excess held, if any, is out of prudence.

4.2 Recovery on account of Performing Assets is adjusted firstly towards interest and then to principal. Short Term Loan (Other than bullet repayment) is recovered monthly.

In case of institutional borrowers, EMI on Medium Term Loan and Long-Term Loan is recovered at quarterly, half yearly or yearly intervals as per sanction terms. Interest is debited at monthly intervals in all cases except for Agricultural loans where interest is charged half yearly. For retail borrowers the EMI is recovered on a monthly basis.

4.3 Recovery from Non-Performing Assets (NPA), NPA's where legal notice is served to the Borrower or where his assets are seized is appropriated in the following manner with effect from 16th December, 2019 –

- 4.3.1** Expenses incurred in relation with recovery of NPA account of the Borrower i.e. Legal & Other charges levied.
- 4.3.2** After recovery of expenditure mentioned in 4.3.1 above Balance recovery shall be appropriated in sequence towards Old Interest receivable, Non-Performing Interest Receivable and then towards Noted Interest as per the amount of recovery received.
- 4.3.3** Balance remaining after adjustment of 4.3.1 & 4.3.2 above shall be appropriated towards Principal.
- 4.3.4** Recovery from sale of Goods of Pledge and Hypothecation Loan firstly towards Short Margin, Interest and Principal respectively.
- 4.3.5** Earnest Money Deposit (EMD) towards Other Receipts and in case of legal procedure towards Sundry Liability.
- 4.4** Prior to 31st March, 2006, interest on all advances was accounted and recognized on accrual basis.

Post 1st April, 2006 interest income on all advances is recognised on receipt basis. Interest on performing advances is debited to "Performing Interest Receivable" with a credit to "Performing Interest Suspense A/c". On actual receipt of Interest, amounts to that effect are reversed.

Interest on NPA is debited to "Non-Performing Interest Receivable" with a credit to "Non-Performing Interest Suspense A/c." On actual receipt of Interest, the Profit and Loss is credited and amounts to that extent are reversed.

For NPA where liquidation proceedings have commenced or where a case is lodged against the Borrower or after completion of 2 years of date of discontinuance of business operations whichever is earlier; interest accrual is ceased and entries passed in memorandum books of accounts maintained separately, as Noted Interest. These Memorandum entries form an integral part of the accounts of the Bank. Recoveries in Noted Interest if any is credited to Profit & Loss Account on receipt.

5. SHARE CAPITAL:

As per approval of the Registrar of Co-operative Societies vide letter dated 11th December, 2018 and the Bye-Laws, the Authorized Share Capital of the Bank is ₹ 1,000 Crores. This is excluding a provision to increase further by 25% towards Government Subscription. Amounts towards Membership are initially collected as Application Money and transferred to Capital only after Board approval.

6. RESERVE FUND AND OTHER RESERVES:

- 6.1** As per the requirement of The MCS Act, 1960 the Statutory Reserve Fund is bifurcated into 2 Categories viz.;
- 6.1.1** Statutory Reserve (at 25% of Net Profit),
- 6.1.2** Agriculture Credit Stabilisation Fund (at 15% of Net Profit).
- 6.2** Membership Entrance Fees, Dividend Payable remaining unclaimed over 3 years are taken directly to General Reserve Fund.
- 6.3** Surplus arising on revaluation of fixed assets over their book value is transferred to Revaluation Reserve.
- 6.4** Proposed apportionments from net profit to various reserves are accounted after approval in the Annual General Meeting.

7. CASH FLOW STATEMENT (AS-3) :

The Cash flows are reported using the indirect method whereby profit before tax is adjusted for effects of transactions of non-cash nature and deferrals or accruals of past or future cash receipts or payments. The cash flow from operating, investing and financing activities of the Bank are segregated based on available information.

Cash & Cash Equivalents :

Cash & Cash Equivalent includes Cash on hand, Balance with Banks, Money at Call & Short Notice and Deposits placed with banks with a maturity of less than 90 days.

8. REVENUE RECOGNITION (AS-9) :

Revenue is recognized to the extent that it is probable that the economic benefits will flow to the Bank and the revenue can be reliably measured. Items of income and expenditure are accounted for on accrual basis except the following items: -

8.1 Interest income on advances is recognized on receipt.

8.1.1 Apportionment and consequential accounting of recoveries in NPA accounts is referred in Para 4.3 & 4.4 above.

8.1.2 Income from locker rent, Commission, interest on overdue bills, Interest on Income tax refunds, dividend income is accounted on receipt.

8.1.3 Income from processing fees is accounted after issuance of the sanction letter.

8.2 Realized gains on investments under HTM category is recognized in the Profit and Loss Account and subsequently appropriated to Capital Reserve (Securities) in accordance with RBI guidelines after netting off Income Tax and Appropriations to the Statutory Reserve. Loss on Sale is recognised in the Profit and Loss Account in the year of Sale.

8.3 In respect of securities in HTM & AFS categories of Investment where interest / principal is in arrears for more than 90 days and income is not recognized, an appropriate provision for the depreciation in the value of the investments is made, as per prudential norms applicable to non-performing investments. The depreciation / provision in respect of non-performing investment is not netted off against the appreciation in respect of performing investments and is disclosed separately.

8.4 Interest income on Treasury bills is accounted at quarterly intervals and correspondingly is disclosed in Profit & Loss Account under the heading income on Investment.

8.5 Interest on Foreign Currency CCIL Deposits (Security Guarantee Fund) is received at half yearly intervals by credit to USD Nostro and is booked at exchange rate prevalent on date of credit.

8.6 Brokerage, incentives, front-end fees etc. received on purchase of securities is reduced from the cost of respective investments.

8.7 Income tax refunds / demands are accounted on receipt of relevant assessment / appeal order.

8.8 Training expenses are accounted at gross and amount reimbursed by NABARD is disclosed as Indirect Income in line with the suggestion given by NABARD.

9. EXPENSES:

Expenses are provided for the period to which they pertain except in case of staff Insurance and Ex-gratia to staff which are charged to Profit and Loss on payment.

10. INTEREST ON MATURED FIXED DEPOSITS :

Interest on matured fixed deposits (MFD) where no renewal instructions are obtained from customers within 14 days from the date of maturity is provided at prevailing Savings Bank Deposit Rate.

11. FIXED ASSETS AND DEPRECIATION (AS-10) :

11.1 Fixed Assets, other than those that have been revalued, are carried at historical cost less depreciation accumulated thereon. Cost includes incidental stamp duty, registration charges and civil work in case of ownership premises, and in case of other fixed assets, amounts incurred to put the asset in a working condition. Assets are capitalised on final approval and payment.

- 11.2 Fixed assets which are fully depreciated but in use are carried in the books at ₹1/-.
- 11.3 Depreciation is provided on a Written Down Value (WDV) method except Computers (Hardware and Software) / Data processing Units which are on Straight Line Method (SLM), at the rates mentioned below from the period the Assets is accounted for in the system :

Assets	Rate of Depreciation (%)
Computer (Hardware & Software)	33.33%
Premises	10.00%
Furniture and Fixture	10.00%
Office Machinery (including Air-conditioner)	15.00%
Vehicles	15.00%

- 11.4 Assets purchased during the year are depreciated for the entire year if an asset is purchased and retained for 180 days or more and otherwise it is charged at 50% of the rate of depreciation as mentioned above except Motor Vehicles where full year depreciation is charged irrespective of the date of purchase.
- 11.5 Assets costing less than ₹ 15,000 are expensed out with effect from 15th July, 2020 as per approved policy.
- 11.6 AS-10 on Property, Plant and Equipment as applicable to non-corporate entities with effect from 1st April, 2017 requires depreciation to be charged systematically over the useful life of an asset on its original cost or the revalued amount. It further mandates the write back of excess depreciation on the revalued asset amount over the depreciation on the original asset cost through the General Reserves. (earlier permitted through the Profit and Loss account).

Subsequent to the revised AS – 10 depreciation for the period on revalued portion of fixed assets has been debited to Profit and Loss Accounts under head Depreciation on Fixed Assets @ 10% on Written Down Value (WDV) method and an equal amount is transferred from Revaluation Reserve to General Reserve Fund.

12. FOREIGN CURRENCY TRANSACTIONS (AS-11) :

- 12.1 Assets and Liabilities denominated in foreign currencies (other than CCIL Deposits) are valued at the year-end exchange rates notified by the Foreign Exchange Dealers' Association of India ('FEDAI') as per the guidelines issued by Reserve Bank of India ('RBI'). The resultant gains or losses, if any are recognized in the Profit and Loss Account under 'Profit on exchange transactions' (net).
- 12.2 Income and expenditure in foreign currencies are translated at the RBI reference rates prevailing on the date of the transaction.
- 12.3 Contingent Liabilities in currencies other than Indian Rupees on account of foreign exchange contracts, guarantees, acceptances, endorsements and other obligations except letters of credit denominated in foreign currencies are disclosed at closing rates of exchange notified by FEDAI.
- 12.4 Outstanding forward exchange contracts are valued at contracted rates. Deposits kept with CCIL in Foreign currency are not revalued as per consistent practice out of prudence as not being part of daily routine transactions.

13. EMPLOYEE BENEFITS (AS-15) :

13.1 Gratuity :

Retirement Benefit in the form of Gratuity is a Defined Benefit Plan. The Bank has a Gratuity Trust for its Employees. Gratuity is provided for, on the basis of actuarial valuation done by an independent actuary as at the year end, using the Projected Unit Credit Method in accordance with Accounting Standards - 15

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

(Revised) on Employee Benefit as issued by Institute of Chartered Accountants of India (ICAI). The Trust follows the following investment pattern mentioned in the Official Gazette of Government of India dated 2nd March, 2015 (GR No. 55).

Sr. No	Investment Pattern	Percentage amount to be invested
1	Government Securities & Related Investments	Minimum 45 % and Up to 50 %
2	Debt Instruments & Related Investments	Minimum 35 % and Up to 45 %
3	Short-term Debt Instruments & Related Investments	Upto 5 %
4	Equities & Related Instruments	Minimum 5 % and Up to 15 %
5	Asset Backed, Trust Structured & Miscellaneous Investments	Up to 5 %

13.2 **Compensated Absences (Leave Encashment):**

Employee Leave Benefit in the nature of encashment of Privilege and Sick Leaves is a defined benefit plan. Encashment of unavailed Sick Leave within a period of 3 years before retirement of an employee is allowed. Encashment of Privileged Leave is allowed as per the Bank's policy and agreement with Union. Casual leave is to be utilised during the year and not carried forward. Privilege leave and sick leave which are en-cashable are provided for on the basis of actuarial valuations done by an independent actuary as at the year-end using the Projected Unit Credit Method in accordance with the guidelines on AS-15 (revised) on Employee Benefits as issued by ICAI.

13.3 **Provident Fund Contribution:**

The Bank contributes an amount equal to the employee's contribution on a monthly basis to The Maharashtra State Co-operative Bank's Staff Provident Fund formed by the Bank itself and administered by the "Trustees". The Bank has liability towards monthly contribution to Provident Fund. Cost of administering the fund and any loss caused to the Fund is to be borne by the Bank.

13.4 Bank also makes the pension contribution of employees as per Employee's Pension Scheme, 1995 along with other statutory dues.

13.5 Interest on staff advances is booked based on the Agreement entered into between the Board and Staff Unions.

14. **SEGMENT REPORTING (AS-17) :**

In accordance with the guidelines issued by RBI, the Bank has adopted Segment reporting as under :

14.1 Treasury includes all Investment portfolio, profit / loss on sale of investments (Bonds and Government Securities). The expenses of this segment consist of interest expenses on funds borrowed from external sources as well as internal sources and depreciation / amortization of premium on Held to Maturity investments. Bank has internal parameters in place which are reviewed at half yearly intervals to calculate the internal fund transfer pricing.

14.2 Corporate / Wholesale Banking include interest received on loans given to Sugar / Spinning / Processing Industries, District Central Co-operative Banks and Urban Co-operative Banks.

14.3 Retail Banking includes interest received on loans given to Individuals / small borrowers.

14.4 Other Banking Operations include all other operations not covered under Treasury operations, Corporate / Wholesale Banking and Retail Banking.

15. **LEASES (AS-19) :**

Leases where the lessor effectively retains substantially all the risks and benefits of ownership of the leased asset are classified as Operating Leases. Operating Lease payments are recognized as an expense in the Profit and Loss Account during the year as per lease agreement.

Wherever leases have expired and rent negotiations for further periods are in process, provision is made based on the amount of rent paid in the month of expiry of the lease agreement. Adjustments if any are accounted on the date of finalization of actual lease rent / signing of lease agreement.

16. EARNING PER SHARE (AS-20) :

Basic Earnings per Share is calculated by dividing the net profit for the period by weighted average number of equity shares outstanding during the year. The weighted average numbers of equity shares are calculated on monthly basis.

17. CONSOLIDATED FINANCIAL STATEMENTS (AS-21) :

Since Bank does not have any subsidiaries companies / Co-operative societies, the Accounting Standard - 21 (AS-21) regarding consolidated financial statements is not applicable to the Bank.

18. INCOME TAX (AS-22) :

18.1 Income Tax expense comprises of Current Tax and Deferred Tax. Current Tax is provided for and Deferred Tax is accounted for in accordance with the applicable provisions of the Income Tax Act, 1961 and Rules framed there under read with Accounting Standard 22 issued by ICAI.

18.2 Provision for Current Tax is made on the basis of estimated taxable income for the year arrived at as per the provisions of income tax law and applicable Income Computation and Disclosure Standards (ICDS) issued by CBDT. Due consideration is given to TDS & Advance Tax payments while arriving at tax provision.

18.3 Deferred Tax is recognised on account of timing differences between the book profits and the taxable profits. The tax effect of timing differences between the book profits and taxable profits measured, using the tax rates and tax laws that have been enacted or substantially enacted at the Balance Sheet date, are reflected through Deferred Tax Asset (DTA) / Deferred Tax Liability (DTL).

18.4 Deferred Tax Asset (DTA) is recognised only to the extent there is virtual certainty that sufficient future taxable income will be available against which such deferred tax assets can be realized.

19. INTANGIBLE ASSETS (AS-26) :

Intangible Assets consist of Computer Software which are amortised equally over a period of 3 financial years.

20. IMPAIRMENT OF ASSETS (AS-28) :

The Bank assesses at each balance sheet date whether there is any indication that an asset may be impaired and ultimately provides for impairment loss, if any, in the Profit and Loss Account.

21. PROVISIONS, CONTINGENT LIABILITIES AND CONTINGENT ASSETS (AS-29) :

In accordance with AS-29, Provisions, contingent liabilities and contingent assets, the Bank recognises provisions when it has a present obligation as a result of past event, where it is probable that an outflow of resources embodying economic benefit to settle the obligation will be required and a reliable estimate can be made of such an obligation.

Provisions are determined based on management estimate required to settle the obligation at the Balance Sheet date, supplemented by experience of similar transactions. These are reviewed at each Balance Sheet date and adjusted to reflect the current management estimates.

Contingent Liabilities of the Bank are in respect of guarantees, acceptances, letters of credit with customers under approved limits and liability thereon is dependent upon terms of contractual obligations, development and raising of demand by the concerned parties. It also includes pending legal cases, tax demand, claims not acknowledged as debt and Deposit Education & Awareness Fund (DEAF). These amounts are partly collateralised by margins / guarantees / secured charges.

A disclosure of Contingent Liability is made when there is :

A possible obligation, arising from a past event(s), the existence of which will be confirmed by occurrence or non-occurrence of one or more uncertain future events not within the control of the Bank or

A present obligation arising from past events but is not recognized as it is not probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation or a reliable estimate of the amount of obligation cannot be made.

When there is possible obligation or a present obligation in respect of which the likelihood of outflow of resources is remote, no provision or disclosure is made.

Frivolous claims made against the Bank are not recognized as a Contingent Liability and not disclosed in the financial statements.

Contingent assets are neither recognized nor disclosed in the Financial Statements.

22. Depositor Education and Awareness Fund (DEAF) :

All amounts outstanding in respect of liability accounts standing in credit in any account by whatever name called and remaining unclaimed for a period for more than 10 years, are transferred to DEAF account in accordance with guidelines of the RBI.

23. Other Policies :

23.1 Unclaimed pay orders / demand drafts after expiry of 3 months are transferred from "Bills Payable" to "Others" under the head "Other Liabilities".

23.2 Salaries & other allowances of Bank Staff on deputation with DCCB's are paid directly by the DCCB's concerned and there is no debit to the Profit & Loss account on this account. Gratuity of such employee is reimbursed by the DCCB's to the Bank and is netted off from the concerned expense head. Salaries of the officials entrusted with managing pledge account of private sugar mills are recovered from the borrowers concern.

23.3 Bank has taken a Staff Group Medclaim policy from the ICICI Lombard General Insurance Co. Ltd. The policy premium is paid equally from the staff salary and by the Bank respectively.

23.4 Deposits to Service Providers are accounted at Cost and classified in Other Assets.

23.5 Stock of Stationery is valued at cost. Stationery not in use is expensed off.

23.6 As per consistent practice, recoveries pending for appropriation are credited to the concerned account after closure of litigation and necessary documentation, with due management approval.

23.7 Last day receipts post cut off time are credited to the respective accounts on final clearance and approval.

SCHEDULE NO. 19: -

NOTES FORMING PARTS OF THE ACCOUNTS :

1. PRIOR PERIOD ITEMS (AS-5) :

There are no items of material significance in the prior period of accounting requiring a separate disclosure.

2. FIXED ASSETS AND DEPRECIATION (AS-10) :

Certain Fixed Assets had been revalued by the Bank as on 31st March, 2008 as per revaluation by a Government Approved Valuer by ₹ 30690.00 lakh. During the year 2009-10 these Fixed Assets were again revalued by a Government Approved Valuer by ₹ 11618.00 lakh and accordingly the increase was credited to Revaluation Reserve in that year. To give effect to revised AS- 10, Depreciation of ₹ 998.82 lakh @ 10% p. a. on Written Down Value (WDV) method for the period on the revalued portion of fixed assets has been

debited to Profit and Loss Accounts – Depreciation on fixed assets and equal amount transferred from Revaluation Reserve to General Reserve Fund. Fixed Assets include addition and deletion of ₹ 22.24 lakh on account of transfer of Assets from books of account of Regional Office to Branch.

3. THE EFFECTS OF CHANGES IN FOREIGN EXCHANGE RATES (AS-11) :

The Bank had re-valued all the outstanding Open Foreign Currency Position and all the outstanding Forward as well as Spots Exchange Contracts, as per FEDAI rates as on the date of Balance Sheet and net exchange profit / (loss) of ₹ 135.73 lakh (PY ₹ 26.62 lakh), representing net effect of realised and revalued exchange earnings is credited to profit and loss account in accordance with AS -11 issued by ICAI.

4. Disclosure under (AS-15) : “Employee Benefits” - Provident Fund :

(₹ in lakh)

Sr. No.	Particulars	Provident Fund	
		31 March, 2023	31 March, 2022
1	Employment and Retirement Benefits		
	Post-Employment Benefits		
	Bank’s contribution to Provident Fund debited to Profit and Loss Account	1355.25	1138.55
	Bank’s contribution to Gratuity Fund debited to Profit and Loss Account	388.08	1469.25

5. Disclosure under AS - 15 “Employee Benefits” - Gratuity :

The following table sets out the status of the Gratuity Plan as required under AS 15. Reconciliation of opening and closing balances of the present value of the defined benefit obligation :

(₹ in lakh)

Sr. No.	Particulars	Gratuity Funded	
		31 March, 2023	31 March, 2022
1	Principal Actuarial Assumptions as at the date of balance date:		
	Interest / Discount Rate	7.29% p.a.	6.13% p.a.
	Rate of increase in compensation	5.25% p.a.	5.25% p.a.
	Expected Return on Plan Assets	7.29% p.a.	6.13% p.a.
2	Changes in present value of obligations		
	Present value obligation at beginning of period	11376.02	11482.00
	Interest cost	665.78	647.04
	Current service cost	306.53	394.57
	Benefits Paid	(1905.38)	(1869.90)
	Actuarial (Gain) / Loss on obligation	(141.80)	722.32
	Present value obligation at end of period	10301.14	11376.02

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेखुल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

Sr. No.	Particulars	Gratuity Funded	
		31 March, 2023	31 March, 2022
3	Changes in Fair Value of Plan Assets		
	Fair Value of Plan Assets at the beginning	10681.69	10394.38
	Adjustment to Opening Fund	-	-
	Expected return on plan assets	654.79	609.11
	Contributions	-	-
	Benefits paid	(1905.38)	(1869.90)
	Actuarial Gain/ (Loss) on plan assets	-	-
	Fair value of plan assets at end of the year	9910.40	10681.69
4	Fair Value of Plan Assets		
	Fair value of plan assets at the beginning of the period	10681.69	10394.38
	Adjustment to Opening Fair Value of Plan Assets	-	-
	Actual Return on Plan Assets	654.79	609.11
	Contributions	-	-
	Benefits Paid	(1905.38)	(1869.90)
	Fair Value of Plan Assets at the end of the period	9910.40	10681.69
	Funded Status	(390.74)	(694.33)
	Excess of Actual over estimated return on Plan Assets	--	--
5	Actuarial Gain / (Loss) Recognized		
	Actuarial Gain / (Loss) for the period (Obligation)	(141.80)	(722.32)
	Actuarial Gain / (Loss) for the period (Plan Assets)	--	--
	Total Gain / (Loss) for the period	(141.80)	(722.32)
	Actuarial Gain / (Loss) recognized for the period	(141.80)	(722.32)
	Unrecognized Actuarial Gain / (Loss) at the end of the period	--	--
6	The amounts to be recognized in the Balance Sheet		
	Present value of obligation as at the end of the year	10301.14	11376.02
	Present Value of plan assets as at the end of the year	9910.40	10681.69
	Funded Status	(390.74)	(694.33)
	Net Asset / (Liability) in balance sheet	(390.74)	(694.33)
7	Expenses Recognized in the statement of Profit and Loss		
	Current service cost	306.53	394.57
	Interest cost	665.78	647.04
	Expected return on plan assets	(654.79)	(609.11)
	Net Actuarial (Gain)/ Loss recognized in the year	(621.11)	(825.78)
	Expenses recognized in statement of Profit and Loss	(303.58)	(393.29)

Sr. No.	Particulars	Gratuity Funded	
		31 March, 2023	31 March, 2022
8	Movements in the Liability recognized in Balance Sheet		
	Opening Net Liability	694.33	1087.61
	Adjustment to Opening Fair Value of Plan Assets	--	--
	Expenses as above	(303.58)	(393.29)
	Contribution paid	--	--
	Closing Net Liability	390.74	694.33
9	A) Experience Analysis - Liabilities:		
	Actuarial (Gain) / Loss due to change in bases	(276.12)	(131.16)
	Experience (Gain) / Loss due to change in Experience	134.32	853.48
	Total	(141.80)	722.32
	B) Experience Analysis – Plan Assets:		
	Experience (Gain) / Loss due to change in Plan Assets	--	--

6. Disclosure under AS - 15 “Employee Benefits” - Leave Encashment

(₹ In lakh)

Sr. No.	Particulars	Leave Encashment	
		31 March, 2023	31 March, 2022
1	Principal Actuarial Assumptions as at the date of balance date:		
	Interest / Discount Rate	7.29%	6.13%
	Rate of increase in compensation	5.25%	5.25%
2	Changes in present value of obligations		
	Present value obligation at beginning of period	7932.85	7376.68
	Interest cost	477.40	421.03
	Current service cost	686.76	604.81
	Benefit Paid / Payable	(1950.23)	(1417.96)
	Actuarial (Gain) / Loss on obligations	46.02	948.29
	Present value obligation at end of period	7192.79	7932.85
3	Reconciliation of opening and closing balance of present value of plan assets		
	Fair value of plan assets at beginning of year	--	--
	Adjustment to Opening Fund	--	--

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेखुल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

Sr. No.	Particulars	Leave Encashment	
		31 March, 2023	31 March, 2022
	Expected return on plan assets	--	--
	Contributions	1950.23	1417.96
	Benefits paid	(1950.23)	(1417.96)
	Actuarial Gain / (Loss) on plan assets	--	--
	Fair value of plan assets at end of the year	--	--
4	Fair Value of Plan Assets		
	Fair value of plan assets at the beginning of the period	--	--
	Adjustment to Opening Fair Value of Plan Assets	--	--
	Actual Return on Plan Assets	--	--
	Contributions	1950.23	1417.96
	Benefits Paid	(1950.23)	(1417.96)
	Fair Value of Plan Assets at the end of the period	--	--
	Funded Status	(7192.79)	(7932.85)
	Excess of Actual over estimated return on Plan Assets	--	--
5	Actuarial Gain / (Loss) Recognized		
	Actuarial Gain / (Loss) for the period (Obligation)	46.02	948.29
	Actuarial Gain / (Loss) for the period (Plan Assets)	--	--
	Total Gain / (Loss) for the period	46.02	948.29
	Actuarial Gain / (Loss) recognized for the period	46.02	948.29
	Unrecognized Actuarial Gain / (Loss) at the end of the period	--	--
6	The Amounts to be recognized in the Balance Sheet		
	Present value of obligation as at the end of the year	7192.79	7932.85
	Present value of plan assets as at the end of the year	--	--
	Funded Status	(7192.79)	(7932.85)
	Net Asset / (Liability) in balance sheet	(7192.79)	(7932.85)
7	Expenses recognized in the statement of Profit and Loss		
	Current service cost	686.76	604.81
	Interest cost	477.40	421.03
	Expected return on plan assets	--	--
	Net Actuarial (Gain)/ Loss recognized in the year	46.02	948.29
	Expenses recognized in statement of Profit and Loss	1210.18	1974.12

Sr. No.	Particulars	Leave Encashment	
		31 March, 2023	31 March, 2022
8	Movements in the Liability recognized in Balance Sheet		
	Opening Net Liability	7932.85	7376.68
	Adjustment to Opening Fair Value of Plan Assets	--	--
	Expenses as above	1210.18	1974.12
	Contribution paid	(1950.23)	(1417.96)
	Closing Net Liability	7192.79	7932.85
9	A) Experience Analysis - Liabilities:		
	Actuarial (Gain) / Loss due to change in bases	(233.42)	131.80
	Experience (Gain) / Loss due to change in Experience	279.44	816.49
	Total	46.02	948.29
	B) Experience Analysis - Plan Assets:		
	Experience (Gain) / Loss due to change in Plan Assets	---	---

7. Disclosure under AS - 17 on "Segment Reporting" :

Information about Primary Business Segments :

(₹ in Crore)

Business Segments →	Treasury		Corporate / Wholesale Banking		Retail Banking		Total	
	31.03. 2022	31.03. 2023	31.03. 2022	31.03. 2023	31.03. 2022	31.03. 2023	31.03. 2022	31.03. 2023
Revenue	502.59	504.33	2188.54	1899.35	16.43	39.88	2707.56	2443.56
Expenses	441.89	405.37	1351.64	1225.25	11.89	30.78	1805.42	1661.40
Result	60.69	98.96	836.91	674.10	4.54	9.10	902.14	782.16
Unallocated expenses	-	-	-	-	-	-	-	-
Operating profit	-	-	-	-	-	-	902.14	782.16
Income Tax	-	-	-	-	-	-	299.34	172.84
Extraordinary profit / loss	-	-	-	-	-	-	-	-
Net Profit •	-	-	-	-	-	-	602.80	609.32
Other Information	-	-	-	-	-	-	-	-
Segment assets	9052.67	9989.81	27607.96	28031.13	246.67	551.64	36907.30	38572.58
Unallocated assets	-	-	-	-	-	-	-	-
Total assets	-	-	-	-	-	-	36907.30	38572.58

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेखुल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

Business Segments →	Treasury		Corporate / Wholesale Banking		Retail Banking		Total	
	31.03. 2022	31.03. 2023	31.03. 2022	31.03. 2023	31.03. 2022	31.03. 2023	31.03. 2022	31.03. 2023
Segment liabilities	9052.67	9989.81	24380.86	24152.57	246.67	551.64	33680.20	34694.02
Unallocated liabilities	-	-	-	-	-	-	-	-
Shareholders' Funds	-	-	-	-	-	-	3227.10	3878.56
Total liabilities	-	-	-	-	-	-	- 36907.30	38572.58

- 7.1 Treasury profit of ₹ 9895.75 lakh (PY profit of ₹ 6069.48 lakh.) includes provision of Investment Depreciation Reserve of ₹ 6345.62 lakh. (PY provision of ₹ 4339.53 lakh.).
- 7.2 The segment expenses of ₹ 40536.91 lakh (PY ₹ 44189.16 lakh) of treasury include Interest paid to Head Office by Treasury amounting to ₹ 31025.25 lakh (PY ₹ 37238.73 lakh) as per calculations based on internal transfer pricing & funding mechanism of the Bank.

8. Disclosure under AS - 18 on "Related Party Transactions":

Names of the related parties and their relationship with the Bank under Accounting Standard (AS-18) issued by the Institute of Chartered Accountants of India (ICAI):

- A. Subsidiaries : NIL
- B. Associates : NIL
- C. Key Management Personnel :

Name	Designation
Mr. Vidyadhar V. Anaskar	Administrator (From 5 th June, 2018) Member, Board of Administrators (From 1 st July 2017 to 4 th June, 2018)
Mr. Dilip N. Dighe	Managing Director (In Charge) (From 3 rd February, 2023)
Dr. Ajit R. Deshmukh	Managing Director (From 20 th October, 2018 to 23 rd January, 2023) OSD to Administrator (From 1 st April, 2018 to 19 th October, 2018)

There being only One Managing Director at any point of time during the Financial year 2022-2023, in terms of RBI Circular dated 29th March, 2003, he being a single party coming under that category, no further details thereon are required to be disclosed and hence not stated.

D. Disclosure of transactions with related parties as required by AS-18 are as under :

(₹ in Actual)

Sr. No.	Name	Relationship	Nature of Transaction	Transaction Amount FY 2022-23	Amount Outstanding as on 31 March, 2023
1	Mr. Vidyadhar V. Anaskar	Administrator	Honorarium payment	63,43,164.00	--
2	Dr. Ajit R. Deshmukh	Managing Director	Loan given - Over Draft against FDR	30,72,106.00	0.00
			Salaries & Allowances	62,25,520.00	--
3	Kum. Harshada Ajit Deshmukh	Daughter of the Managing Director	Loan given - Housing Loan	27,00,000.00	13,86,883.00
4	Mr. Dilip N. Dighe	Managing Director (In Charge)	Professional Fees	2,78,930.00	--

9. Disclosure under AS - 19 "Leases":

The Bank has entered into cancellable operating leases for the properties of some branches and some regional offices the disclosures under AS 19 on 'Leases' issued by ICAI are as follows:

Lease payments of ₹ 308.35 lakh (PY ₹ 297.82 lakh) have been recognised in the Statement of Profit and Loss for the year being minimum lease payments.

9.1 The lease agreements entered into pertain to use of premises at the branches. The lease agreements do not have any undue restrictive or onerous clauses other than those normally prevalent in similar agreements regarding use of assets, lease escalations, renewals and a restriction on sub-leases.

9.2 Particulars of Lease Rent Payable :

(₹ in lakh)

PARTICULARS	MARCH 31, 2023	MARCH 31, 2022
Future Lease Rental payable as at the end of the year:		
- Not later than one year	264.84	301.76
- Later than one year and not later than five years	970.02	916.07
- Later than five years	601.57	650.14
Total of minimum lease payments recognized in the profit and loss account for the year.	308.35	297.82
Total of future minimum sub-lease payment expected to be received under non-cancellable sub-lease.	NIL	NIL
Sub-lease payments recognized in the profit and loss account for the year.	NIL	NIL

Note : Bank has 35 premises on lease for different periods on which monthly lease rent is paid at the beginning of each month. Out of 35 premises, rent agreements for 9 premises are pending for renewal.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेख्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

In case of following 5 premises, Bank has made entire lease payments in advance.

SR. NO.	PARTICULAR	PERIOD	REMARKS
1	Plot No.88, Sector-17, Vashi, Navi Mumbai. (Administrative Office Building)	60 Years (from 29.3.1982)	Lease premium of plot No. 88, ₹ 19,97,124 paid in advance for 60 years.
2	Plot No.3, Sector-E, CIDCO Nasik. (RO NASIK Building)	90 years (from 20.01.1987)	Lease premium of Plot No. 3, ₹ 3,52,275 paid in advance for 90 years.
3	Plot No.10, Town Centre, CIDCO, Aurangabad. (RO Aurangabad Building)	90 years (from 01.06.1989)	Lease premium of Plot No.10 ₹ 22,99,500 paid in advance for 90 years.
4	G-1, Central Facility Building, Turbhe, Navi Mumbai (Extension Counter, Vashi)	60 years (from 19.03.2007) (sub-lease)	Lease premium of G-1, ₹ 1,60,20,000 paid in advance for 60 years.
5	Gala No. 199, 200, 201, 210, 211, 212 Golani Market, Jalgaon	27 years (from 17.06.2017)	Lease premium of six ₹ 19,75,816 paid in advance for 27 years.

10. Earnings Per Share (EPS) (AS-20) :

	Particulars	31 March, 2023	31 March, 2022
A	Net Profit after Tax (₹ in lakh)	60931.88	60279.83
B	No. of Equity Shares of ₹1000/- each	5483080	5443548
C	Weighted Avg. no. of Shares	5401291	5957051
D	Earnings Per Share (₹) [A/C]	1128.10	1011.91

11. Accounting for Taxes on Income (AS-22) :

11.1 Disclosure of major components of DTA (net) is as under:

(₹ in lakh)

SR. No.	PARTICULARS	AS AT 31 March, 2022	DURING THE YEAR 2022-2023	AS AT 31 March, 2023
A	DTL ON ACCOUNT OF			
a)	Depreciation	0.00	0.00	0.00
b)	Bad and Doubtful Reserve	0.00	0.00	0.00
c)	VRS Provision	0.00	0.00	0.00
d)	Provision for Special Reserve u/s 36(1)(viii)	4641.83	1446.89	6088.72
	Total A	4641.83	1446.89	6088.72

SR. No.	PARTICULARS	AS AT 31 March, 2022	DURING THE YEAR 2022-2023	AS AT 31 March, 2023
B	DTA ON ACCOUNT OF			
a)	Depreciation	17.07	71.67	88.74
b)	Bad and Doubtful Reserve	42325.53	0.00	42325.53
c)	VRS Provision	89.97	-21.30	68.67
d)	Leave encashment Provision	1996.70	-186.27	1810.43
e)	Provision for claims	59.08	5.45	64.53
f)	Provision for other assets	1459.86	1258.50	2718.36
	Total B	45948.21	1128.05	47076.26
	NET DEFERRED TAX ASSETS (B-A)	41306.38	-318.84	40987.54

12. Impairment of Assets (AS-28) :

The Bank has ascertained that there is no material impairment of any of its assets and as such no provision under Accounting Standard 28 issued by The Institute of Chartered Accountants of India (ICAI) is required.

13. Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets (AS-29) :

Contingent liabilities on account of Bank Guarantees, Letter of Credit, Forward Contract and Bills under Import Letter of Credits and others, are detailed in Schedule 12.

Bank has sought necessary legal opinions in case of court litigations. Where there are sufficient merits in all the cases. The Bank expects no adverse orders in respects of these litigations causing any monetary impact and hence no provisioning is considered necessary. Bank is contesting income tax cases for / against it in appeal at various levels. Bank has obtained necessary opinions from Independent Tax Consultants that most likely there will be no liabilities / demands to be paid in this regard. Bank has favourable past judgements substantiating their view. Consequentially no provision is considered necessary.

As of date provision of ₹ 10800.00 lakh (PY ₹ 5800.00 lakh) is being held in the Bank books. Out of this amount of ₹ 305.21 lakh has been earmarked against Bank Guarantees of NPA account and ₹ 5500.00 lakh has been earmarked against pending income tax & legal cases as per recommendation of NABARD in IR of FY 2020-21. In FY 2022-23 provision of ₹ 5000.00 lakh (PY ₹ 2600.00 lakh) has been made against litigation claims as per suggestions made in NABARD Inspection report of FY 2020-21.

Items under claims not acknowledged as debts represents customer claims arising in fraud cases in accordance with the Banks accounting policy and AS 29 the Bank has revived and classified these items amounting to ₹ 196.44 lakh in 17 cases (PY ₹ 196.44 lakh for 17 cases). Bank has made provision against this of ₹ 196.44 lakh in 17 cases (PY ₹ 196.44 lakh for 17 cases) under Provision for Sundry Debtors and Other under Schedule No. 5 Other Liabilities & Provisions.

During FY 2020-21 Bank had filed a fraud case against Raigaon Sugar and Power Limited, CBD Belapur for ₹ 3466.34 lakh on 2nd September, 2020 for diversion of fund. Bank had filed complaint with EOW on 3rd December, 2020 and with Co-operative court, with Metropolitan court u/s 91 on 24th December, 2020 and u/s 138 on 20th October, 2021 respectively. Raigaon sugar and Power Ltd. was not ready to give possession of property so Bank had started the procedure under SERFASAI Act. As per EOW letter dated 11th July, 2022 informed to the Bank that this incidence is not in the nature of fraud and after seeking approval from NABARD, the Bank has removed this fraud case from NABARD ENSURE portal. Bank has already made a provision for ₹ 3466.34 lakh in the FY 2021-22 under Bad and Doubtful Debt Reserve.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

Bhima Takali SSK Ltd., Solapur had sold sugar stock during the period from 1st January, 2022 to 31st March, 2022 without Banks permission. Bank had filed complaint to Mohol, police station on 4th March, 2022. Bank had reported this fraud on NABARD ENSURE portal on 28th April, 2022. Bank has made provision for ₹ 24174.77 lakh in the FY 2022-23 under Bad and Doubtful Debt Reserve.

Utech Sugar Ltd., Malkapur Dist. Ahmednagar had fire at their factory premises on 25th April, 2020. Accordingly the Company has lodged claim with New India Assurance Company for the loss incurred due to fire. However New India Assurance Co. had rejected the claim made by Company after it was inferred by the insurance company that the said claim made by the Company is with the intension of deceiving the Insurance Co. Bank has reported this fraud on NABARD ENSURE portal on 4th August, 2022. Utech Sugar Ltd., had participated in Banks Compromise Settlement Scheme 2022. Bank has made provision for ₹ 6397.08 lakh in the FY 2022-23 under Bad and Doubtful Debt Reserve.

From the previous financial year, the Bank has entered into forward contracts on behalf of its customers. Necessary accounting and valuation of these contracts is done as per current applicable guidelines. Business done for the year ₹ 370819.11 lakh (PY ₹ 319923.00 lakh).

14. Disclosures of Complaints :

Summary information on complaints received by the Bank from customers

Sr. No.	Particulars	No. of Complaints
1	Number of complaints pending at beginning of the year	4
2	Number of Complaints received during the year	40
3	Number of Complaints disposed during the year	43
4	Number of complaints pending at the end of the year	1

Note : The above number of complaints are as per register maintained at Head Office.

15. Goods and Services Tax :

Goods and Services Tax (GST) has been implemented w.e.f. 1st July, 2017. GST collected is accounted on liability side as GST output liability and GST paid to Vendor (GST input credit) is accounted on Expenditure side in Profit and Loss account. After matching GST input credit with GSTR 2B, eligible GST input credit is transferred to GST input tax credit account on Asset side and then setoff is claimed against GST output liability. Remaining Input Tax Credit on expenses which is not allowable as per GST Law is expensed out.

In case of fixed assets, Input Tax Credit of GST is capitalised.

There are NIL pending GST demands as at 31st March, 2023.

16. Disclosure as per RBI Master Directions on Financial Statements – Presentation and Disclosures (As per DOR. ACC. REC. No. 45/21.04.018/2021-22 dated 20th February, 2023) :

(Amount in ₹ Crore)

Sr. No.	Particulars	31 March, 2023	31 March, 2022
1.	Regulatory Capital		
a)	Composition of Regulatory Capital		
i)	Common Equity Tier 1 capital (CET 1) / Paid up share capital and reserves (net of deductions, if any)	3588.31	2969.85
ii)	Additional Tier 1 capital/ Other Tier 1 capital	0.00	0.00

Sr. No.	Particulars	31 March, 2023	31 March, 2022
iii)	Tier 1 capital (i + ii)	3588.31	2969.85
iv)	Tier 2 capital	425.60	397.43
v)	Total capital (Tier 1+Tier 2)	4013.91	3367.28
vi)	Total Risk Weighted Assets (RWAs)	22246.80	21445.62
vii)	CET 1 Ratio (CET 1 as a percentage of RWAs) / Paid-up share capital and reserves as percentage of RWAs	16.13%	13.85%
viii)	Tier 1 Ratio (Tier 1 capital as a percentage of RWAs)	16.13%	13.85%
ix)	Tier 2 Ratio (Tier 2 capital as a percentage of RWAs)	1.91%	1.85%
x)	Capital to Risk Weighted Assets Ratio (CRAR) (Total Capital as a percentage of RWAs)	18.04%	15.70%
xi)	Percentage of the shareholding		
	a) Government of India	0.00	0.00
xii)	Amount of paid-up equity capital raised during the year	3.95	-74.53
xiii)	Amount of Tier 2 capital raised during the year of which :	0.00	0.00
	a) Perpetual Cumulative Preference Shares	0.00	0.00
	b) Redeemable Non-Cumulative Preference Shares	0.00	0.00
b)	Draw down from Reserves	There has not been any draw down from Reserves.	There has not been any draw down from Reserves.

2. Investments

a) Composition of Investment Portfolio

(Amount in ₹ Crore)

	Investments in Current Year 31 March, 2023					
	Government Securities	Other Approved Securities	Shares	Bonds of PSUs	Others	Total Investments
Permanent						
Gross	3088.30	0.00	0.00	0.00	0.00	3088.30
Less : Provision for non-performing investments (NPI)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Net	3088.30	0.00	0.00	0.00	0.00	3088.30

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेज्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

	Investments in Current Year 31 March, 2023					
	Government Securities	Other Approved Securities	Shares	Bonds of PSUs	Others	Total Investments
Current						
Gross	2853.99	0.00	0.11	56.18	0.00	2910.28
Less : Provision for Depreciation and NPI	104.91	0.00	0.00	1.97	0.00	106.88
Net	2749.08	0.00	0.11	54.21	0.00	2803.40
Total Investments	5942.29	0.00	0.11	56.18	0.00	5998.58
Less : Provision for non-performing investments	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Less : Provision for Depreciation and NPI	104.91	0.00	0.00	1.57	0.00	106.88
Net	5837.38	0.00	0.11	54.21	0.00	5891.70

(Amount in ₹ Crore)

	Investments in Previous Year 31 March, 2022					
	Government Securities	Other Approved Securities	Shares	Bonds of PSUs	Others	Total Investments
Permanent						
Gross	3102.89	0.00	0.00	0.00	0.00	3102.89
Less : Provision for non-performing investments (NPI)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Net	3102.89	0.00	0.00	0.00	0.00	3102.89
Current						
Gross	5036.01	0.00	0.16	56.18	0.00	5092.35
Less : Provision for Depreciation and NPI	42.79	0.00	0.00	0.63	0.00	43.42
Net	4993.22	0.00	0.16	55.55	0.00	5048.93
Total Investments	8138.90	0.00	0.16	56.18	0.00	8195.24
Less : Provision for non-performing investments	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Less : Provision for Depreciation and NPI	42.79	0.00	0.00	0.63	0.00	43.42
Net	8096.11	0.00	0.16	55.55	0.00	8151.82

b) Non-SLR Investment Portfolio

i) Non-performing non-SLR investments

(Amount in ₹ Crore)

Sr.No.	Particulars	Current Year	Previous Year
a)	Opening balance	0.05	0.05
b)	Additions during the year since 1st April	0.00	0.00
c)	Reductions during the above period	0.05	0.00
d)	Closing balance	0.00	0.05
e)	Total provisions held	0.00	0.05

ii) Issuer composition of non-SLR investments

(Amount in ₹ Crore)

Sr. No.	Issuer	Amount		Extent of Private Placement		Extent of 'Below Investment Grade' Securities		Extent of 'Unrated' Securities		Extent of 'Unlisted' Securities	
		Current year	Previous year	Current year	Previous year	Current year	Previous year	Current year	Previous year	Current year	Previous year
(1)	(2)	(3)		(4)		(5)		(6)		(7)	
a)	PSUs	6.30	6.30	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
b)	FIs	49.88	49.88	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
c)	Banks	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
d)	Private Corporates	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
e)	Subsidiaries / Joint Ventures	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
f)	Others	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
g)	Provision held towards depreciation	1.97	0.63	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	Total	54.21	55.55	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

c) Repo transactions (in face value terms)

Details of Repo transactions during the year ended 31st March, 2023

(Amount in ₹ Crore)

	Minimum outstanding during the year	Maximum outstanding during the year	Daily average outstanding during the year	Outstanding as on March 31
i) Securities sold under repo				
a) Government securities	1.00	515.52	103.53	0.00
b) Corporate debt securities	0.00	0.00	0.00	0.00
c) Any other securities	0.00	0.00	0.00	0.00

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

	Minimum outstanding during the year	Maximum outstanding during the year	Daily average outstanding during the year	Outstanding as on March 31
ii) Securities purchased under reverse repo				
a) Government securities	0.00	0.00	0.00	0.00
b) Corporate debt securities	0.00	0.00	0.00	0.00
c) Any other securities	0.00	0.00	0.00	0.00

Details of Repo transactions during the year ended 31st March, 2022

(Amount in ₹ Crore)

	Minimum outstanding during the year	Maximum outstanding during the year	Daily average outstanding during the year	Outstanding as on March 31
i) Securities sold under repo				
a) Government securities	1.02	342.85	63.14	0.00
b) Corporate debt securities	0.00	0.00	0.00	0.00
c) Any other securities	0.00	0.00	0.00	0.00
ii) Securities purchased under reverse repo				
a) Government securities	0.00	0.00	0.00	0.00
b) Corporate debt securities	0.00	0.00	0.00	0.00
c) Any other securities	0.00	0.00	0.00	0.00

3. Asset quality

a) Classification of advances and provisions held as on 31st March, 2023 are as follows :

(Amount in ₹ Crore)

	Standard	Non-Performing			Total Non-Performing Advance	Total
	Total Standard Advances	Substandard	Doubtful	Loss		
Gross Standard Advances and NPAs						
Opening Balance	23114.69	307.35	1879.17	659.14	2845.66	25960.35
Add: Additions during the year					319.01	
Less: Reductions during the year*					341.69	
Closing balance	23627.07	222.80	1964.89	635.29	2822.98	26450.05
*Reductions in Gross NPAs due to:						
i) Up gradation					36.62	
ii) Recoveries (excluding recoveries from upgraded accounts)					302.53	
iii) Technical/ Prudential Write-offs					0.00	
iv) Write-offs other than those under (iii) above					2.54	

	Standard	Non-Performing			Total Non-Performing Advance	Total
	Total Standard Advances	Substandard	Doubtful	Loss		
Provisions (excluding Floating Provisions)						
Opening balance of provisions held	90.00	307.69	1879.17	659.14	2846.00	2936.00
Add: Fresh provisions made during the year					68.00	
Less: Excess provision reversed/ Write-off loans					228.60	
Closing balance of provisions held	90.00	85.22	1964.89	635.29	2685.40	2775.40
Net NPAs						
Opening Balance		0.00	0.00	0.00	0.00	
Add: Fresh additions during the year					137.58	
Less: Reductions during the year					0.00	
Closing Balance		137.58	0.00	0.00	137.58	
Floating Provisions						
Opening Balance						0.00
Add: Additional provisions made during the year						0.00
Less: Amount drawn down during the year						0.00
Closing balance of floating provisions						0.00
Technical write-offs and the recoveries made thereon						
Opening balance of Technical/ Prudential written-off accounts						0.00
Add: Technical/ Prudential write-offs during the year						0.00
Less: Recoveries made from previously technical/ prudential written-off accounts during the year						0.00
Closing balance						0.00

Classification of advances and provisions held as on 31st March, 2022 are as follows :

(Amount in ₹ Crore)

	Standard	Non-Performing			Total Non-Performing Advance	Total
	Total Standard Advances	Substandard	Doubtful	Loss		
Gross Standard Advances and NPAs						
Opening Balance	20584.08	1613.11	413.58	683.77	2710.46	23294.54
Add: Additions during the year					334.24	
Less: Reductions during the year*					199.04	
Closing balance	23114.69	307.35	1879.17	659.14	2845.66	25960.35

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेखुल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

	Standard	Non-Performing			Total Non-Performing Advance	Total
	Total Standard Advances	Substandard	Doubtful	Loss		
*Reductions in Gross NPAs due to:						
i) Up gradation					36.62	
ii) Recoveries (excluding recoveries from upgraded accounts)					162.42	
iii) Technical/ Prudential Write-offs						
iv) Write-offs other than those under (iii) above					0.00	
Provisions (excluding Floating Provisions)						
Opening balance of provisions held	82	1362.65	413.58	683.77	2460.00	
Add: Fresh provisions made during the year					547.60	
Less: Excess provision reversed/ Write-off loans					161.94	
Closing balance of provisions held	90.00	307.35	1879.17	659.14	2845.66	
Net NPAs						
Opening Balance					250.46	
Add: Fresh additions during the year					0.00	
Less: Reductions during the year					250.46	
Closing Balance		0.00	0.00	0.00	0.00	
Floating Provisions						
Opening Balance						0.00
Add: Additional provisions made during the year						0.00
Less: Amount drawn down during the year						0.00
Closing balance of floating provisions						0.00
Technical write-offs and the recoveries made thereon						
Opening balance of Technical/ Prudential written-off accounts						0.00
Add: Technical/ Prudential write-offs during the year						0.00
Less: Recoveries made from previously technical/ prudential written-off accounts during the year						0.00
Closing balance						0.00

Ratios (in per cent)	Current Year	Previous Year
Gross NPA to Gross Advances	10.67%	10.96%
Net NPA to Net Advances	0.58%	0.00%
Provision coverage ratio	95.13%	100.00%

b) Overseas assets, NPAs and revenue

Bank does not have overseas assets, NPA and revenue during the current year and previous year.

c) Disclosure of transfer of loan exposures / loans acquired are as follows :

i) Details of stressed loans transferred during the year ended 31st March, 2023 :

(all amounts in ₹ crore)

Particulars	To ARCs	To permitted transferees	To other transferees
No: of accounts	0.00	0.00	0.00
Aggregate principal outstanding of loans transferred	0.00	0.00	0.00
Weighted average residual tenor of the loans transferred	0.00	0.00	0.00
Net book value of loans transferred (at the time of transfer)	0.00	0.00	0.00
Aggregate consideration	0.00	0.00	0.00
Additional consideration realized in respect of accounts transferred in earlier years	0.00	0.00	0.00

ii) Details of stressed loans acquired during the year ended 31st March, 2023 :

(all amounts in ₹ crore)

Particulars	From SCBs, RRBs, Co-operative Banks, AIFs, SFBs and NBFCs including Housing Finance Companies (HFCs)	From ARCs
Aggregate principal outstanding of loans acquired	0.00	0.00
Aggregate consideration paid	0.00	0.00
Weighted average residual tenor of loans acquired	0.00	0.00

A loan has been sanctioned for ₹ 465.00 crore (outstanding as on 31st march, 2023 ₹ 418.50 crore) to one borrower to acquire another company from ARC.

i) Details of stressed loans transferred during the year ended 31st March, 2022 :

(all amounts in ₹ crore)

Particulars	To ARCs	To permitted transferees	To other transferees
No: of accounts	0.00	0.00	0.00
Aggregate principal outstanding of loans transferred	0.00	0.00	0.00
Weighted average residual tenor of the loans transferred	0.00	0.00	0.00
Net book value of loans transferred (at the time of transfer)	0.00	0.00	0.00
Aggregate consideration	0.00	0.00	0.00
Additional consideration realized in respect of accounts transferred in earlier years	0.00	0.00	0.00

ii) **Details of stressed loans acquired during the year ended 31st March, 2022 :**

(all amounts in ₹ crore)

Particulars	From SCBs, RRBs, Co-operative Banks, AIFIs, SFBs and NBFCs including Housing Finance Companies (HFCs)	From ARCs
Aggregate principal outstanding of loans acquired	0.00	0.00
Aggregate consideration paid	0.00	0.00
Weighted average residual tenor of loans acquired	0.00	0.00

iii) **Distribution of Security receipts held is as follows :**

(all amounts in ₹ crore)

Sr. No.	Recovery rating assigned by Credit rating agency	31 March, 2023	31 March, 2022
Not Applicable			

d) **Disclosure under Resolution Framework for COVID-19-related Stress as on 31st March, 2023 is as follows :**

Disclosure on accounts restructured under prudential framework, vide circular DOR.NO.BP. BC/3/21.04.48/2020-21 dated August 6, 2020 for the half year ended 31st March, 2023.

(Amount in ₹ crore)

Type of borrower	Exposure to accounts classified as Standard consequent to implementation of resolution plan— Position as at the end of the previous half-year (A)	Of (A), aggregate debt that slipped into NPA during the half-year	Of (A) amount written off during the half-year	Of (A) amount paid by the borrowers during the half- year	Exposure to accounts classified as Standard consequent to implementation of resolution plan – Position as at the end of this half-year
Personal Loans *	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Corporate persons	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Of which MSMEs	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Others	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Total	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

* All exposures where restructuring was done as per circular dated 6 August, 2020 have been duly classified as NPAs as on date and hence disclosure as necessitated under this Para is not applicable and not stated.

4. **Exposures :**

a) **Risk category-wise country exposure**

Bank does not have overseas exposure during the current year and previous year.

5. Derivatives

a) Forward rate agreement / Interest rate swap

(Amount in ₹ crore)

Sr. No.	Particulars	Current Year	Previous Year
i)	The notional principal of swap agreements	0.00	0.00
ii)	Losses which would be incurred if counterparties failed to fulfill their obligations under the agreements	0.00	0.00
iii)	Collateral required by the bank upon entering into swaps	0.00	0.00
iv)	Concentration of credit risk arising from the swaps ³⁴	0.00	0.00
v)	The fair value of the swap book	0.00	0.00

b) Exchange traded interest rate derivatives

(Amount in ₹ crore)

Sr. No.	Particulars	Current Year	Previous Year
i)	Notional principal amount of exchange traded interest rate derivatives undertaken during the year (instrument wise)	0.00	0.00
ii)	Notional principal amount of exchange traded interest rate derivatives outstanding as on 31st March .....(instrument wise)	0.00	0.00
iii)	Notional principal amount of exchange traded interest rate derivatives outstanding and not 'highly effective' (instrument wise)	0.00	0.00
iv)	Mark to market value of exchange traded interest rate derivatives outstanding and not 'highly effective' (instrument wise)	0.00	0.00

c) Disclosures on risk exposure in derivatives

i) Qualitative disclosures

- a) Bank has framed separate policies for handling International trade Business and Forex Treasury business in which specific strategies are mentioned for handling derivative transactions. Bank only uses Forward Contracts & Swaps as instruments for hedging purpose or for raising resource for funding export credit in foreign currency.
- b) Whenever any Customer desires booking a forward contract to hedge his exposure it is verified that underlying contract is in place. His credit exposure is verified and proper collateral security is taken and only then forward contracts are booked for the customer. Simultaneously the banks position is hedged in the interbank Market. Thus, Bank has practically no unhedged position except the foreign currency balances held in its Nostro accounts which are very small by value.
- c) All the outstanding Forward Contracts booked for the Merchant and forward contracts booked for the purpose of hedging in Inter Bank Markets are revalued at FEDAI provided exchange rates at month ends on Present Value basis. Any Income / Loss is taken to P & L at month end and reversed the next working day as long as contracts are outstanding However, at maturity it is taken to P & L but not reversed.

ii) Quantitative disclosures

(Amount in ₹ crore)

Sr. No	Particular	Current Year		Previous Year	
		Currency Derivatives	Interest rate derivatives	Currency Derivatives	Interest rate derivatives
a)	Derivatives (Notional Principal Amount)	6250.74	0.00	0.00	0.00
	i) For hedging	6250.74	0.00	0.00	0.00
	ii) For trading	0.00	0.00	0.00	0.00
b)	Marked to Market Positions		0.00	0.00	0.00
	i) Asset (+)	1.62	0.00	0.00	0.00
	ii) Liability (-)	0.27	0.00	0.00	0.00
c)	Credit Exposure	8.49	0.00	0.00	0.00
d)	Likely impact of one percentage change in interest rate (100*PV01)	0.00	0.00	0.00	0.00
	i) on hedging derivatives	0.00	0.00	0.00	0.00
	ii) on trading derivatives	0.00	0.00	0.00	0.00
e)	Maximum and Minimum of 100*PV01 observed during the year	0.00	0.00	0.00	0.00
	i) on hedging	0.00	0.00	0.00	0.00
	ii) on trading	0.00	0.00	0.00	0.00

d) Credit default swaps

No such transactions are undertaken by the Bank.

6. Disclosures relating to securitization

No such transactions are undertaken by the Bank.

7. Transfers to Depositor Education and Awareness Fund (DEA Fund) :

As required under RBI circular DBOD No. DEAF Cell. B.C. 101/30.01.002/2013-14, dated 21st March, 2014 the Bank has transferred the following amounts to DEAF with RBI. The movement of the DEAF account is as follows :

(Amount in ₹ crore)

Sr. No.	Particulars	Current Year 2022-23	Previous Year 2021-22
i)	Opening Balance of amounts transferred to DEA Fund	21.63	18.17
ii)	Add: Amount transferred to DEA Fund during the Year	3.54	3.70
iii)	Less: Amount reimbursed by DEA Fund towards claims *	0.96	0.24
iv)	Closing Balance of amounts transferred to DEA Fund	24.21	21.63

* Does not include an amount of ₹ 7.80 lakh (PY ₹ 2.81 lakh) as on 31 March, 2023 paid by the Bank to the eligible depositors, claim for which has been lodged with the RBI and reimbursement of which is expected. This amount is shown as receivable under Other Assets - Schedule 11.

8. Disclosure of penalties imposed by the Reserve Bank of India

- 8.1 Penalty of ₹ 0.37 crore (PY Nil) imposed by the Reserve Bank of India under the provisions of the Banking Regulation Act, 1949 for non-compliance with the directions issued by NABARD on 'Frauds – Guidelines for Classification, Reporting and Monitoring'. The amount has been paid on 22nd July, 2022 within stipulated time.
- 8.2 No penalty has been levied on Bank under Payment and Settlement Systems Act, 2007.
- 8.3 No penalty has been levied on Bank under Government Securities Act, 2006 (for bouncing of SGL).

9. Disclosure in remuneration

(Amount in ₹ crore)

Sr. No.	Particulars	Current Year 2022-23	Previous Year 2021-22
1	Annual remuneration to Administrator	0.63	0.68
2	Annual remuneration to Managing Director upto 23 rd January, 2023.	0.62	0.39
3	Annual remuneration to Managing Director (In Charge) from 3 rd February, 2023.	0.03	0.00

10. Other Disclosure

a. Business ratios

Sr. No.	Particulars	Current Year 2022-23	Previous Year 2021-22
i)	Interest income as a percentage of working funds*	6.71%	8.16%
ii)	Non-interest income as a percentage of working funds*	0.93%	0.44%
iii)	Cost of Deposits	4.97%	4.11%
iv)	Net Interest Margin @	2.88%	4.85%
v)	Operating Profit as a percentage to Working Funds	2.48%	4.41%
vi)	Return on Assets	1.91%	1.92%
vii)	Business (deposits plus advances) per employee (in ₹ crore) \$	45.09	41.94
viii)	Profit per employee (in ₹ crore)	0.86	0.84

* Working funds - Total assets (excluding accumulated loss) as per Form IX reported to RBI during 12 months of the financial year.

Business per employees – Deposits plus Advances excluding inter-bank deposits.

@ Net Interest Margin – Net Interest Income / Average Earning Assets. Net Interest Income = Interest Income – Interest Expenses.

\$ Business per employee – For the purpose of computation of business per employee (deposits plus advances), inter-bank deposits shall be excluded.

b. Bancassurance business

Bank does not carry Bancassurance business.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेख्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

c. Marketing and distribution

Bank does not carry **Marketing and distribution** business.

d. payment of DICGC Insurance Premium

(Amount in ₹ crore)

Sr. No.	Particulars	Current Year 2022-23	Previous Year 2021-22
i)	Payment of DICGC Insurance Premium	5.55	4.84
ii)	Arrears in payment of DICGC premium	0.00	0.00

e. Disclosure of facilities granted to directors and their relatives

(Amount in ₹ crore)

Sr.No.	Name	Relationship	Type of Loan	Outstanding
1	Dr. Ajit R. Deshmukh	Managing Director	Over Draft against FDR	0.00
2	Kum. Harshada Ajit Deshmukh	Daughter of the Managing Director	Housing Loan	13,86,883.00
3	Mr. Dilip N. Dighe	Managing Director (In Charge)	Nil	Nil

Apart from above no other facility has been granted to Directors and their relatives.

11. Information on the extent of arrears in reconciliation of inter-bank and inter-branch accounts.

11.1 Inter-Branch Adjustment :

Period	Credit (₹ in lakh)		Debit (₹ in lakh)	
	No. of Entry	Amt.	No. of Entry	Amt.
Below 6 Months	0	0.00	0	0.00
6 Month to 3 yrs.	0	0.00	0	0.00
Above 3 yrs.	0	0.00	0	0.00

Provision of ₹ Nil (PY ₹ 1.27 lakh) for net debit entries / entries pending in reconciliation over 6 months is provided for and is appearing under Schedule 5 – Other Liabilities and Provisions.

11.2 Inter-Bank Adjustment :

Period	Credit (₹ in lakh)		Debit (₹ in lakh)	
	No. of Entry	Amt.	No. of Entry	Amt.
Below 6 Months	38	75.24	20	109.40
6 Month to 3 yrs.	1	704.11	0	0.00
Above 3 yrs.	4	0.22	0	0.00

Provision of ₹ 704.33 lakh (PY ₹ 706.16 lakh) for entries pending in reconciliation over 6 months is provided for.

17. The Bank has migrated to OMNI version 3.0. for all branches, Regional Offices and Head Office and all transactions are processed through OMNI version 3.0. IBD's Forex module development is still under process and expected to be completed by December 2023. Full Integration of CBS and SWIFT is pending and expected to be completed by December 2023. (delayed from October 2022).

18. Process for automation for NPAs has been completed as of date and NPA identification is been done through the system. Since the Bank policy is to account for interest on receipt, the necessity of automating interest reversal does not arise. Provisioning continues to done manually and system provisioning is under process and will be completed by 31st August, 2023. Bank holds excess provision than minimum warranted as per RBI requirements. Manual interventions are done wherever applicable. A formal process note on the same is in process of finalisation and pending for approval.

19. Movement of Reserves :

19.1 Addition of ₹ 1107.53 lakh to MSC Bank Agricultural Credit stabilization Fund include apportionment of profit of FY 2021-22 ₹ 9041.97 lakh and interest of ₹ 2065.56 lakh represent interest @ 3.00% on balance lying in MSC Bank Agricultural Credit stabilization Fund.

19.2 Addition of ₹ 28496.36 lakh to General Reserve Fund include apportionment of profit of FY 2021-22 ₹ 20961.43 lakh, unclaimed dividend of ₹ 331.42 lakh, transferred from revaluation reserve ₹ 998.82 lakh, excess investment fluctuation reserve ₹ 6200.00 lakh and amount of B class membership fee ₹ 4.69 lakh.

20. Capital Commitments :

These include amounts in respect of up gradation of Core Banking Software (CBS) from OMNI version 2.0 to 3.0, procurement of Hardware / Software for DC-DR, application software and implementation of SOC etc. for which ₹ 750.21 lakh (PY ₹ 1707.58 lakh) is budgeted in FY 2022-23. An amount of ₹ 337.95 lakh (PY ₹ 15.53 lakh) already incurred during the year is capitalized.

Additionally, ₹ 2000.00 lakh (PY ₹ 4476.00 lakh) has been budgeted for acquiring premises for branches whose rental lease agreements are expiring in the FY 2023-2024.

Estimated amounts of contracts remaining to be executed on capital account as at 31st March 2023, aggregate to (net off CWIP) ₹ 1565.00 (PY Nil).

21. As per RBI intimation vide their letter No. DBR. NO. BP.13018 / 21.04.048 / 15-16, dated 12th June, 2016, BDD.BP.no.9685 / 21.04.048 / 2016-17 dated 17th February, 2017 and BDD.BP.no.7201 / 21.04.132 / 2017-18 dated 08th February, 2018, Bank continues to provide out of prudence and abundant caution, of an amount of ₹ 490.00 lakh (PY ₹ 523.00 lakh) being 5% of the outstanding receivable balance of Food Corporation of India (FCI) as on 31st March, 2023 against the security given by the Government of Punjab (GoP). This is net of an amount of ₹ 33.00 lakh (PY ₹ 17.00 lakh) provided in excess which has been reversed and credited to the profit & loss account during the year. Bank, continues to classify FCI as a Performing Asset based on record of recovery as per RBI's guidelines.

22. In case of Ghatkopar, Bandra (East) Branches & Chembur Extn. Counter, suits were filed by the landlord against the Bank to pay Mesne Profit. The Bank has not accepted the claim and the cases are pending before Hon. courts, the outcome of which is still not determined. Bank has provided ₹ 256.38 lakh (PY ₹ 234.74 lakh) in the books of account out of abundant caution and prudence. ₹ 21.64 lakh (PY ₹ 21.64 lakh) has been additionally provided in 2022-23 basis demands made.

23. During the year, the Bank has shifted securities of ₹ 28654.00 lakh (PY ₹ 59524.90 lakh) (Book Value) from permanent category to current category and ₹ Nil (PY ₹ Nil) (Book Value) from current category to permanent category as approved in the Hon. Administrator meeting dated 05th August, 2022. As per Financial Benchmark India Private Ltd. (FBIL) rate as on 4th August, 2022 there was no shifting loss on the securities shifted by Bank as on 6th August, 2022.

24. The Bank has transferred an amount of ₹ 9500.00 lakh (PY ₹ 5000.00 lakh) to the Investment Fluctuation Reserve out of profits for the year after appropriation of Statutory and Agricultural Stabilization Fund Reserve. The Bank has transferred an amount of ₹ 6200.00 lakh being excess reserve which is over the maximum 10% required as per RBI guidelines to the General Reserve. The total Investment Fluctuation Reserve as of 31st March, 2023 is ₹ 29025.00 lakh (PY ₹ 25725.00 lakh) (10.00% of AFS and HFT

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

investment portfolio of ₹ 285399.27 lakh), which is over the minimum 5% required as per RBI guidelines. Additionally, the Bank holds ₹ 85.90 lakhs (PY ₹ 85.90 lakh) under Capital Reserves (Securities) and ₹ 135.81 lakhs (PY ₹ 135.81 lakh) under Reserve for Capital Losses.

25. The Bank had adopted a One Time Settlement Scheme – 2021 (OTS) with 30 Borrowers (5 Institutional & 25 Individual) for an amount of ₹ 15797.15 lakh in accordance with Board approved policy dated 16th June, 2021. Sacrifice amount of principal involved herein is Nil, NPA interest of ₹ 1208.42 lakh and noted interest of ₹ 4548.42 lakh.

The Bank had adopted a Compromise Settlement Scheme – 2022 (CSS) with 11 Institutional Borrowers for an amount of ₹ 93640.31 lakh in accordance with AGM approved policy dated 30th June, 2022. Sacrifice amount of principal involved herein is Nil, NPA interest of ₹ 12599.53 lakh and noted interest of ₹ 2131.96 lakh.

An amount of ₹ 58941.70 lakhs (PY ₹ 4189.05 lakh) represents OTS as at 31st March, 2023 is classified as a contra item as a Schedule 12 (a).

26. The Bank has introduced Direct Finance under MSME Scheme in the FY 2020-21. Necessary accounting and operational policies thereon have been duly framed. Business transacted during the year is Nil.
27. The Bank has during the year granted “Atmanirbhar Loans Scheme” to support sugar factories in the backdrop of Covid-19 pandemic. Under the scheme, Bank has sanctioned loans to 32 borrowers amounting to ₹ 96929.00 lakh with a moratorium of 12 months (inclusive of interest) for a tenor of 5 years. This is in accordance with internal Board approved policy dated 29th May, 2020. Amount Outstanding under the scheme as at 31st March, 2023 is ₹ 53516.89 lakh (PY ₹ 77899.78 lakh).

Bank has approved restructure proposal of one borrowing unit during 2020-21 & five borrowing units during 2021-22 under restructure scheme of Bank. The total restructured amount under the scheme was of ₹ 37379.71 lakh. However, of the six accounts, five borrowers accounts were restored to original status owing to non-compliance of restructure terms / conditions. As on 31st March, 2023, there is only one restructured account (Gokul Mauli Sugars Limited) with outstanding balance of ₹ 6118.01 lakh.

During the year 2022-23, Bank has not restructured any Advances.

28. Provision for Standard Assets :

(₹ in lakh)

Particulars	Outstanding	Provision
Performing Assets :		
Agriculture Advances : 0.25%	1162409.96	2906.02
Non-Agriculture Advances : 0.40%	1182690.40	4730.76
Housing loan : 0.75%	7729.47	57.97
FCI (As per RBI Direction) : 5.00%	9876.64	493.83
Total	2362706.47	8188.59
Provision Actual Made for Standard Assets		9000.00

Additional Provisioning has been earmarked against a specific Standard Asset.

29. Fixed Deposits of ₹ 147846.79 lakh (PY ₹ 131411.58 lakh) placed by DCCBs and other Societies towards there reserve fund have been specifically earmarked towards that purpose as per their request.
30. Outstanding Advance given against Fixed Deposits is ₹ 39465.37 lakh (PY ₹ 35128.60 lakh). The Bank has marked its lien on the concerned Fixed Deposits.
31. Fixed Deposits earmarked towards LC and BG Margin Money are ₹ 14379.78 lakh (PY ₹ 11740.13 lakh).

32. The Bank has sanctioned Funded Interest Term Loans (FITL) of ₹ 250.84 lakh (PY ₹ 2348.00 lakh) to a borrower during FY 2022-23. As on 31st March, 2023 outstanding under FITL is ₹ 1907.69 lakh (PY ₹ 2149.17 lakh).
33. Interest receivable on NPA advances of ₹ 21330.96 lakh (PY ₹ 21711.64 lakh) appearing in Schedule No. 11 – Other Assets represents interest receivable on advances prior to 2006. 100% provisions against the same is shown under Schedule 5 – Other Liabilities and Provisions.
After 2006 the same is shown under Schedule 12 (a) - Contra Entries as PA Interest Suspense of ₹ 7229.60 lakh (PY ₹ 6119.27 lakh), NPA Interest Suspense of ₹ 122032.57 lakh (PY ₹ 103781.43 lakh) and NPA Interest Suspense (Retail) of ₹ 2715.13 lakh (PY ₹ 2084.00 lakh) which is carved out of Advances.
34. Contra Principles State Partnership Funds of ₹ 497.00 lakh (PY ₹ 497.00 lakh) represents amount received from the State Government for infusion of Share Capital in DCCBs, UCBs and PACS.
35. Commission from Forex Business in FY 2022-23 is ₹ 73.64 lakh (PY ₹ 136.19 lakh). Exchange Profit from Forex Business in FY 2022-23 is ₹ 2698.57 lakh (PY ₹ 2139.39 lakh).
36. Deposits kept with CCIL of 50 lakh USD in foreign currency not being part of daily routine transaction is not revalued.
37. Deposits include amounts earmarked for Reserve Funds Current Year ₹ 147846.79 lakh (PY ₹ 131411.58 lakh).
38. Investments earmarked against Agricultural Stabilisation Fund, Reserve Fund and Building Fund are ₹ 167915.01 lakh (PY ₹ 125447.99 lakh). Investments earmarked against TREPS Borrowings are ₹ 160473.40 lakh (PY ₹ 170356.61 lakh).
39. As per Board approved policy dated 24th February, 2021. The Bank is taking overnight placements from DCCB's w.e.f. 1st April, 2021 and placing it in Liquidity Adjustment Facility Reverse Repo (LAF) Instrument. Total amount borrowed and placed ₹ 1292900.00 lakh (PY ₹ 1292900.00).
40. Balances in Current / Savings accounts which cannot be withdrawn on demand for want of KYC / Other details / Govt. / Court attachments or notices are ₹ 7675.36 lakh (PY ₹ 7862.34 lakh).
41. Bills sent for Collection and cheques sent for outward clearing to RBI on 31st March, 2023 amounts to ₹ 1751.62 lakh (PY ₹ 1874.94 lakh).
42. The Bank has made a donation of ₹ 293.31 lakh (PY ₹ 151.00 lakh) to "Chief Minister Relief Fund" in the current year in compliance with NABARD guidelines Ref. No. NB. IDD. Cop (ST) / 764 / V-87 / 2012-13 dated 3rd July, 2012.
43. The Bank has recovered an amount of ₹ 130.34 lakh (PY ₹ 15.20 lakh) in excess of Expenses incurred on behalf of Borrower. The same is disclosed in Schedule 14 - Other Income.
44. Recoveries pending for appropriation of ₹ 1663.89 lakh (PY ₹ 1828.43 lakh) includes amount not adjusted due to pending documentation & litigation issues shown under Other Liabilities & Provisions Schedule 5. The Bank does not expect any adverse decisions against their favour. Relevant entries will be passed only on final closure.
45. NEFT / RTGS Settlement Account of ₹ 157.43 lakh (PY ₹ 2937.76 lakh) under Other Liabilities & Provisions Schedule 5 represents credits received post Bank cut-offs time. These entries are accounted subsequently.
46. Staff Welfare Fund, Reserve for Charity, Co-operative Education & Member Training Fund, Village Artisans Guarantee Claim Fund and Co-operative Development Fund appearing in Schedule 5 - Other Liabilities & Provisions represents appropriations as per provisions of MCS Act and By-Laws to be utilised for the specific purpose as and when required.
47. Appropriation to Building Fund is made in accordance with RCS letter dated 27th June, 2005.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

48. The Bank is crediting the interest subvention to customers only on actual receipt of the claim from the reimbursing agencies.
49. Sundry Creditors in Other Liabilities and Provisions of Schedule 5 includes –
  - 49.1 OTS amount of ₹ 3.75 lakh (PY ₹ 488.99 lakh) which will be appropriated after necessary approvals.
  - 49.2 Dividend warrants of ₹ 14.12 lakh (PY ₹ 81.24 lakh) of NPA units to be appropriated towards litigation expenses.
  - 49.3 FDR of ₹ Nil (PY ₹ 50.86 lakh) which will be backed on clearance of the concerned amount.
  - 49.4 Processing fees of ₹ 88.24 lakh (PY ₹ 112.79 lakh) which will be accounted as income on sanction.
50. Sundry Debtors of ₹ 972.05 lakh (PY ₹ 963.55 lakh) includes old receivables amounting to ₹ 948.70 lakh (PY ₹ 960.40 lakh) which are fully provided for.
51. Refinance received from NABARD during the Year of ₹ 663557.36 lakh (PY ₹ 663557.36 lakh) has been utilised for giving ST (Agri) Loans, Medium Term Refinance, Conversion Loan and LT Refinance loans to DCCBs.
52. The Bank has no current tie up with any Agency for sale of Insurance / Mutual Fund or allied products.
53. Information from suppliers / service providers regarding their registration under MSMED Act, 2006 is not received by the bank. Therefore, information relating to cases of delays if any, in payment to such enterprises or of interest payments due to such delays is not given.
54. During the FY Bank has launched new products namely Term Loan facility to Co-operative Housing Societies for construction of new residential buildings and redevelopment of old building and Working Capital limit to Builders / Developers for new housing and redevelopment Scheme.
55. Interest on Savings Bank deposits is paid on 10th of the Month September and March at 4.00% (revised to 3.00% from 1st April, 2023) on a daily product basis. The Bank has paid an additional 1% interest on Term Deposits of Senior Citizen w.e.f. 1st June, 2020 as a relief measure for COVID Pandemic which is continued.
56. The Bank will be proposing dividend on its shares, in its ensuing Administrator Meeting which will be declared and paid after shareholder approval in the current AGM. This will be apportioned out of Bank profits. Dividend at 10% proposed for FY 2021-22 was approved in the AGM held on 30th June, 2022.
57. The Bank has made an offer of ₹ 4400.00 lakh for acquiring stake in a Co-operative Bank which is pending for RBI permission & approval.
58. Accounting Policies and Notes to Accounts form an integral part of the audited financials.
59. Previous year figures are regrouped or rearranged, wherever necessary, to conform to the layout of the accounts of the current year.

M/s. Borkar & Muzumdar
Chartered Accountants
FRN : 101569W

For The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd., Mumbai

CA Pankaj G. Khadloya
Partner
M No. 105829
UDIN NO. : 23105829BGQLDU5590

Vidyadhar V. Anaskar
Administrator

Dilip N. Dighe
I/C Managing Director

Place : Pune
Date : 27th June, 2023

Borkar & Muzumdar

Chartered Accountants
Estd. 1946

FORM NO. N-1
[See Section 81 and rule 69(3)]
INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT
FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH, 2023

To,
The Members,
Maharashtra State Co-operative Bank Ltd.
Mumbai.

Report on the Financial Statements

Opinion

1. We have audited the accompanying financial statements of **Maharashtra State Co-operative Bank Ltd. (hereinafter referred to as 'the Bank')** as at 31st March 2023, which comprise the Balance Sheet as at 31st March 2023, the statement of Profit and Loss Account and the Cash Flow Statement for the year then ended and a summary of significant accounting policies and other explanatory information. The returns of Head Office, 6 Regional Offices, 51 branches, 4 extension counters and its departments are consolidated in these Financial Statements. As informed by the management, the Bank has not received any specific guidelines from the Central Registrar of Co-operative Societies with respect to selection of branches to be covered under audit. Key operations of the Bank are automated. With the key applications largely integrated to the core banking systems it does not require its branches to submit any financial returns. Accordingly, our audit is carried out centrally at the Head Office, Regional offices and Corporate Planning and Institutional Development (CPID) Department, based on the necessary records and data required for the purposes of the audit being made available to us and further the matter of percentages of advances, deposits, interest income and of interest expenses is not applicable to the Bank.
2. In our opinion and to the best of our information and according to the explanation given to us, said accounts read together with the Notes, give the information required thereon by the Banking Regulation Act, 1949 as well as Maharashtra State Co-operative Societies Act, 1960 and the Maharashtra Co-operative Societies Rules 1961, and any other applicable Acts, and or circular issued by the Registrar, in the manner so required for the bank and give a true and fair view in conformity with the accounting principles generally accepted in India:
  - a. In the case of the **Balance Sheet**, of state of affairs of the Bank as at **31st March 2023**;
  - b. In the case of the **Profit and Loss Account**, of the profit for the year ended on that date; and

Tel. (020) 24487156, E-mail : pankaj@bnmca.com, pkhadloya@gmail.com
Office No. 202, 2nd Floor, Vishnu Sadashiv Apartment, 1754, Sadashiv Peth,
Opp. Scout Ground & Sadashiv Peth Police Chowki,
Behind Bhikardas Maruti Mandir, Pune - 411030.

- c. In the case of the Cash Flow Statement, of the cash flows for the year ended on that date.

Basis for Opinion

3. We conducted our audit in accordance with the Standards on Auditing (SAs) issued by the Institute of Chartered Accountants of India (ICAI). Our responsibilities under those Standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the Bank in accordance with the code of ethics issued by the Institute of Chartered Accountants of India together with ethical requirements that are relevant to our audit of the Financial Statements under the provision of the Act and the Rules thereunder, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements and the code of ethics. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Emphasis of Matter

4. We draw attention to Note 17 of Schedule 19 on "Migration from Omni 2.0 to Omni 3.0" and Note 18 of Schedule 19 regarding "Automation of NPAs" and.

Our opinion on the financial results for the current year is not modified in respect of the above matter.

Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Financial Statements

5. The Management is responsible with respect to the preparation of these Financial Statements that give a true and fair view of the financial position, financial performance and cash flows of the Bank in accordance with the accounting principles generally accepted in India, as also the Accounting Standards issued by ICAI, and provisions of the Banking Regulations Act, 1949, the circulars and guidelines issued by the NABARD & Reserve Bank of India and the guidelines issued by the Maharashtra State Co-operative Societies Act, 1960, the Maharashtra Co-operative Societies Rules 1961 from time to time. This responsibility also includes maintenance of adequate accounting records in accordance with the provisions of the Acts for safeguarding of the assets of the Bank and for preventing and detecting frauds and other irregularities; selection and application of appropriate accounting policies; making judgments and estimates that are reasonable and prudent; and design, implementation and maintenance of adequate internal financial controls, that were operating effectively for ensuring the accuracy and completeness of the

accounting records, relevant to the preparation and presentation of the Financial Statements that give a true and fair view and are free from material misstatement, whether due to fraud or error. In preparing the Financial Statements, management is responsible for assessing the Bank's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Bank or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

6. Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the Financial Statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an Auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with SAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these Financial Statements.

As part of an audit in accordance with SAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the Financial Statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the bank's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the Financial Statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the bank to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the Financial Statements,

including the disclosures, and whether the Financial Statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation. We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit. We also provide those charged with governance with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and to communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards. From the matters communicated with those charged with governance, we determine those matters that were of most significance in the audit of the Financial Statements of the current period and are therefore the key audit matters. We describe these matters in our auditor's report unless law or regulation precludes public disclosure about the matter or when, in extremely rare circumstances, we determine that a matter should not be communicated in our report because the adverse consequences of doing so would reasonably be expected to outweigh the public interest benefits of such communication.

Other Matters

7. The financial statements of the Bank for the year ended March 31, 2022, were audited by A.P. Sanzgiri & Co., Chartered Accountants and they have expressed an unmodified opinion on these statements vide their audit report dated 14th June 2022 except emphasis of matter on Note number 42 on "Migration from Omni 2.0 to Omni 3.0" and Note 43 on "Automation of NPAs" of Schedule 19.

Report on Other Legal & Regulatory Requirements

8. The Balance Sheet and the Profit and Loss Account have been drawn up in Forms "A" and "B" respectively of the Third Schedule to the Banking Regulation Act, 1949 and the Maharashtra State Co-operative Societies Act, 1960, the Maharashtra State Co-operative Societies Rules, 1961.
  - a. We have obtained all the information and explanations, which to the best of our knowledge and belief were necessary for the purpose of our audit and have found to be satisfactory;
  - b. In our opinion, proper books of accounts as required by law have been kept by the Bank so far as it appears from our examination of those books and proper returns adequate for the purposes of our audit have been received from the branches/offices;

- c. As required by section 30(3) of the Banking Regulation Act 1949, we further report that the transactions of the Bank which came to our notice have been within the powers of the Bank;
- d. The Balance Sheet and the Profit and Loss Account dealt with by this report, are in the agreement with the books of account and the returns;
- e. The reports on the accounts of the branches/offices certified by the branch auditors have been forwarded to us and have been properly dealt with by us in preparing this Report;
- f. The accounting standards adopted by the Bank are consistent with those laid down by accounting principles generally accepted in India so far as applicable to Banks;
- g. In our opinion and according to information and explanations given to us, we have not noticed any material impropriety or irregularity in the expenditure or in the realization of money due to the bank.
- h. Based on our verification of books of accounts and records, the bank has been awarded "A" Audit classification.

For and behalf of,
Borkar&Muzumdar
Chartered Accountants
FRN: 101569W

CA Pankaj G. Khadloya
Partner
Membership No:105829
UDIN - 23105829BGQLDU5590
Place: Pune
Date:27/06/2023

Inspection Report - 31.03.2022 - Positive points :

Sr. No.	Particulars
1	The Net worth of the Bank had improved and stood at ₹ 2,650 Crore was adhering to the statutory minimum capital requirement.
2	As against the minimum CRAR requirement of 9%, CRAR of the Bank stood at 13.57%.
3	Bank had submitted all Statutory returns to RBI / NABARD within due dates.
4	The Bank had maintained the required CRR and SLR.
5	The Bank had not violated the individual, unit-wise and sectoral exposure limits as per CMA norms prescribed by NABARD.
6	The Bank's NPA as percentage to total Loans & advances stood at 11 % as on 31 March 2022, which was less than the tolerable level of 15% and the net NPA at 0% was also less than the tolerable level of 5%.
7	The Banks Balance Sheet and Profit and Loss Account were drawn up as per BR Act and Accounting Standard.
8	The Bank had not granted any loans on the security of its own shares.
9	The AGM was held as per the provisions of MCS Act.
10	The Borrowing of the Bank was within maximum borrowing power.
11	The Bank had credited to the DEA Fund, the amount which had not been operated for a period of ten years.
12	The Bank submitted the Audit Report to the RCS within prescribed time.
13	The Compliance to the NABARD Inspection Report was submitted within stipulated time.
14	The Amendments made by the Bank in its Bye-laws were approved by the RCS.
15	The Bank had taken membership of all 4 Credit Information Companies and uploaded credit information regularly.
16	The Bank had confined its activities to the area of operations.
17	The Bank had worked out the assessable deposits correctly had paid the premium to DICGC in time.
18	The Provisions made by the Bank towards Standard Assets, NPA, NPI, Frauds, other liabilities, etc. were adequate. The Provision Coverage Ratio had improved from 78.63% to 100.01%.
19	The Bank had achieved the Business target fixed for the year covered under present inspection.
20	The growth achieved by the Bank was higher as compared to the overall growth of deposits by all the agencies operating in the area of operations of the Bank.
21	The Bank did not have any pending entries in the migra account.
22	The Bank had not defaulted in repayment of principal and in payment of interest to higher financing agencies as well as to other lenders.
23	The Bank had declared/ distributed dividend in accordance with instructions of NABARD/ provisions of Bye-laws.
24	Net Interest Margin was more than 2.00%.

Sr. No.	Particulars
25	The Cost of Management (COM) as a percentage to average working funds was 0.73% which is less than 1.5%.
26	The complaints were disposed off within the stipulated time of 60 days as per the guidelines of NABARD.
27	No major fraud was detected.
28	There were no serious governance issues observed during the period covered under present inspection.

Inspection Report - 31.03.2022 - Negative points:

Sr. No.	Particulars
1	The bank had not introduced System generated NPA classification.
2	In few cases it was observed that the bank had not carried out stock audit of hypothecated stock through an independent agency in respect of accounts with balance of Rs.500.00 lakh and above once in a year.
3	In the 23 branches there were number of KYC non-compliant accounts (more than 50% of the total accounts). During the Inspection, IOs observed the above deficiencies persist in the offices visited by the team.
4	Some factories are availed loan facility from other banks without taking permission / NOC from MSC Bank.
5	In some top loan account utilization certificate of loan availed was not insisted / not on record.
6	In some top loan account Insurance of the stock / latest valuation report was not available on the record.
7	The Bank not have Board approved policies i.e. Legal, Credit Audit, Market Risk, Credit Risk and Operational Risk, Risk Management, Customer Service, etc.
8	There were few instances as reported by the BRIO of the Bank that the SSK has sold sugar stock without the consent of the Bank. Thus, it is observed that the pledged goods were not under joint custody.
9	The bank had not obtained periodical financial statements from some of the borrowing units. As such it was not able to verify financial soundness in respect of such units financed by the bank.
10	The bank was not prompt in renewing the lease agreements in respect of the buildings taken on lease, on the due dates. During the period under review, lease agreements of nine premises were expired.
11	The Bank had not identified technology risk in the Bank and had not taken considerable steps to risk arising out of use of technology in the bank IT systems (hardware, software, network communications, data, people, and processes).
12	The Bank was holding investment to the tune of ₹16.35 lakh in shares of cooperative institutions. Bank had made a provision of ₹ 5.00 lakh for the non-performing investment in Premier cooperative Printers. As the Bank had not retired investment in shares in other cooperative institutions, it had not complied with the provisions of Section 19 of BR Act, 1949 (AACs). The bank is not complying the above section since last three years.
13	The bank had not made effort to increase the low cost deposits.

PROFIT APPORTIONMENT

Sr. No.	Particulars	Amount (₹)
1	Financial Year Profit & Loss Account	609,31,87,568.29
2	Balance of profit & Loss Appropriation	81.12
3	Total (1+2)	609,31,87,649.41
4	Less - Provisions	
4.1	Statutory Reserve	152,32,96,912.00
4.2	Agricultural Stabilisation Fund	91,39,78,147.00
4.3	Co-operative Education & Members Training Fund	5,00,000.00
4.4	Building Fund	57,22,000.00
4.5	Dividend Equalisation Fund	10,96,61,600.00
4.6	Charity Fund	50,00,000.00
4.7	Staff Welfare Fund	1,52,32,969.00
4.8	General Reserve	297,14,88,000.00
4.9	Propose Dividend (10%)	54,83,08,000.00
	Total 4 (4.1 to 4.9)	609,31,87,628.00
	Balance for Next Year	21.41
	Grand Total	609,31,87,649.41

Annexure '2'

Budget for the Year 2023-2024

(₹ in crore)

Sr. No.	Particulars	2022-23			2023-24
		Sanctioned Budget	Actuals	Increase (+) Decrease (-)	Budget
A	INCOME :				
1	Int. on Loan & Advances	1760.00	1643.32	-116.68	2120.00
2	Interest on Investment (Incl. call money)	415.00	485.83	70.83	532.00
3	Subvention and Other Interest	20.00	15.45	-4.55	10.00
4	Profit on Sale of Securities	25.00	17.71	-7.29	25.00
5	Commission and Exchange	40.00	38.00	-2.00	35.00
6	Excess Overdue Interest Reserve	10.00	3.81	-6.19	5.00
7	Excess FCI Provision	0.15	0.33	0.18	0.25
8	Bad Debts Previously Written off now recovered	0.00	0.00	0.00	0.00
9	Other Income	10.00	13.06	3.06	16.00
10	Excess Bad & Doubtful Debts Reserve write - back	0.00	226.00	226.00	0.00
11	Excess Non Performing Investment write - back	0.00	0.05	0.05	0.00
	Total Income - A	2280.15	2443.56	163.41	2743.25
B	EXPENDITURE :				
1	Interest :				
1.1	On Deposits	975.00	802.32	-172.68	1215.00
1.2	On Borrowings	280.00	378.80	98.80	525.00
1.3	Subvention and Other Interest	40.00	43.07	3.07	30.00
	Total - 1	1295.00	1224.19	-70.81	1770.00
2	Administrative Expenses :				
2.1	Salaries, Allowances, Provident Fund & Bonus / Ex-gratia etc.	127.42	118.37	-9.05	130.80
2.2	Rent, Taxes and Lighting	13.28	11.09	-2.19	8.41
2.3	Administrators Fees & Allowances	0.40	0.68	* 0.28	0.68
2.4	Advocate Fees	1.39	3.01	* 1.62	1.24
2.5	Postage, Lease line & Telephone	2.88	2.09	-0.79	3.92
2.6	Audit Fees	0.15	0.15	0.00	0.15
2.7	Depreciation on Bank's Property	14.63	10.51	-4.12	7.72
2.8	Depreciation on Revalued Assets	12.00	9.99	-2.01	10.00
2.9	Printing & Stationery	1.05	0.61	-0.44	1.09
2.10	Advertisement and Publicity	0.85	0.93	* 0.08	2.20
2.11	Repairs and Service Charges	23.37	11.13	-12.24	26.11
2.12	Security Guard Charges	3.19	2.67	-0.52	3.23

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

(₹ in crore)

Sr. No.	Particulars	2022-23			2023-24
		Sanctioned Budget	Actuals	Increase (+) Decrease (-)	Budget
2.13	Professional Charges	2.89	2.83	-0.06	3.77
2.14	Computer Expenses	1.06	0.78	-0.28	4.03
2.15	Training Expenses	2.44	1.68	-0.76	2.50
2.16	Clearing House Processing Charges	0.40	0.45	* 0.05	0.40
2.17	Insurance	5.14	5.64	* 0.50	6.07
2.18	Exp. Incurred on behalf of borrower	3.32	0.00	-3.32	2.89
2.19	Donation	0.00	2.93	* 2.93	0.00
2.20	Motor Expenses	0.53	0.37	-0.16	0.49
2.21	CCIL Transaction Charges	1.50	1.02	-0.48	1.20
2.22	GST Expenses	1.84	3.05	* 1.21	6.42
2.23	Other Meeting Expenses	0.08	0.28	* 0.20	0.07
2.24	Other Expenditure	4.20	2.13	-2.07	4.71
	Total – 2	224.01	192.39	-31.62	228.10
3	Other Expenses :				
3.1	Amortised Premium and Loss on sale of securities	1.80	2.41	0.61	2.30
3.2	Other Written off	0.00	0.28	0.28	0.00
4.2	Deferred Tax expenditure	0.00	3.19	0.00	0.00
	Total – 3	1.80	5.88	0.89	2.30
4	Provisions :				
4.1	N.P.A.	0.00	68.00	68.00	0.00
4.2	Provision for Investment Depreciation Reserve	125.00	63.46	-61.54	0.00
4.3	Income Tax Special Reserve u/s 36 (1) (Viii) of I.T. Act	50.00	57.48	7.48	60.00
4.4	Provision for Standard Assets	0.00	0.00	0.00	0.00
4.5	Provision for Other Assets	5.00	50.00	45.00	5.00
	Total – 4	180.00	238.94	58.94	65.00
5	Income Tax	175.00	172.84	-2.16	175.00
	Total Expenditure – B (1+2+3+4+5)	1875.81	1834.24	-44.76	2240.40
C	NET PROFIT : (A-B)	404.34	609.32	208.17	502.85

* Administrative Expenses of ₹ 6.87 crore incurred more than the budgetary provisions during FY 2022-23 may be sanctioned.

Increase was observed in the following major expenditure head :

- Advocate fee is due to Bank filed suit in Hon. Supreme Court related to Government Guarantee.
- The Bank had made donation to "Chief Minister Relief Fund".
- GST expenses due to increase in expenses with GST registered Vendor.

Budget for the year 2023-24 may please be approved.

Annexure '3'

Appointment of Statutory Auditor for the period 2023-24

Statutory Auditor's Name	Statutory Auditor's Address	Registration No.
M/s. Borkar & Mujumdar, Mumbai	21/168, Anand Nagar, Anand Nagar Lane, 'Om' CHS Ltd., Off Nehru Road, Vakola, Santacruz (East), Mumbai-400 055 India Tel. : 022-66899999 E-Mail : contact@bnmca.com	ICAI No. 101569 W

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

अनेकश्वर '४'

बँकेच्या थकबाकीदार संस्था / वैयक्तिक मालमत्ता विक्री केल्यानंतर तसेच विविध कारणांसाठीच्या वसुल न झालेल्या येणेबाकी रकमांचे वसुलीचे अधिकार अबाधित ठेवून निर्लेखन करणेसाठी तसेच एकरकमी कर्ज परतफेड योजने अंतर्गत संपूर्ण तडजोड रकमेचा भरणा केल्यानंतर उर्वरित सुट द्यावयाच्या रकमेचे निर्लेखन करणेसाठी मान्यता मिळणे.

निर्लेखनाचा तपशील

४.९ शासकीय थकहमीवरील कर्जे वगळता उर्वरित कर्जांची दिनांक ३१ मार्च, २०२३ अखेरिल व्याजासह येणेबाकी निर्लेखित करण्यासाठी दिनांक २१ जुलै, २०२३ रोजीच्या मा. प्रशासक समितील ठराव क्र. १३ नुसार शिफारस केलेल्या संस्था कर्जदारांची यादी.

(₹ लाखात)

अ. क्र.	कर्जदार संस्थेचे नांव	संस्था एनपीएट गेल्याची तारीख व वर्गीकरण	कर्ज प्रकार	खतावणीप्रमाणे बाकी रक्कम			केलेली तरतूद	एकूण नोंदविलेले व्याज कमी करणे	वजा भागाची रक्कम	एकूण निर्लेखित करावयाची रक्कम	
				मुद्दल	नोंदविलेले व्याज	एकूण				मुद्दल	नोंदविलेले व्याज
१	आगाशिव शेतकरी विणकरी सहकारी सूत गिरणी लि. येरवळे ता. कराड जि. सातारा (अवसायनात)	३१.०३.१९९७ लॉस अॅसेट	एम.टी.	०.००	५९३.७०	५९३.७०	०.००	५९३.७०	०.०१	०.००	५९३.७०
२	साधना को-ऑप. बँक लि. इचलकरंजी जि.कोल्हापूर (अवसायनात)	३१.०३.१९९७ लॉस अॅसेट	सीसी	३९.९७	९८.९७	१३८.९४	३९.९७	९८.९७	२.५०	३७.४७	९८.९७
	एकूण			३९.९७	६९२.६७	७३२.६४	३९.९७	६९२.६७	२.५१	३७.४७	६९२.६७

टिप :

- उपरोक्त ०२ संस्था कर्जदारांकडील मुद्दल येणेबाकी पोटी ₹ ३७.४७ लाखाची १००% तरतूद करण्यात आली आहे.
- उपरोक्त ०२ संस्था कर्जदारांकडील रक्कम ₹ ६९२.६७ लाख नोंदविलेले व्याज कमी करावे लागेल.

उपरोक्त प्रमाणे निर्लेखन केल्यामुळे त्याचा नफातोटा पत्रकावर कोणताही थेट परिणाम होणार नाही.

४.२ रिटेल बँकिंग अंतर्गत विविध शाखांमार्फत वाटप केलेल्या विविध कजपिकी मध्यम मुदत (वैयक्तिक) कर्जदारांवैकी काही कर्जदार मयत झाले असून काही कर्जदार बेपत्ता आहेत. त्यांचे वास्तव्याचे किंवा कार्यालयीन कोणताही ठावठिकाण लागत नाही. अशा कर्जदारांकडील व्याजासह येणेबाकी वसुलीचे अधिकार अबाधित ठेवून निर्लेखित करणेसाठी दिनांक २१ जुलै, २०२३ रोजीच्या मा.प्रशासक समिती समितील ठराव क्र.१० नुसार शिफारस केलेल्या रिटेल बँकिंग अंतर्गतच्या मयत / बेपत्ता वैयक्तिक असुरक्षित कर्जदारांची यादी.

Amt. In ₹

Sr. No.	Customer Name	Type of Loan	Sanc Date	Sanc Limit	Loan Expiry Date	Outstanding As on 14.07.2023 (Omni System)			NPA Provision (Principal)
						Principal	NPA Int.	Total	
A Expired Retail Borrowers									
Prabhadevi Branch									
1	GADEKAR VIJAY KASHINATH	MT LOAN	20-03-2007	90000.00	20-03-2013	41839.00	100611.00	142450.00	41839.00
2	MAHEDA SHANKAR NARAYAN	MT LOAN	13-09-2005	110000.00	13-09-2011	52213.00	16836.10	69049.10	52213.00
Santacruz (West) Branch									
3	KAMBALE PRAVIN GAJANAN	MT LOAN	08-06-2011	500000.00	01-06-2018	376702.50	953135.00	1329837.50	376702.50
4	YEDE GYANDEV RAVAJI	MT LOAN	10-06-2011	500000.00	01-06-2018	338700.50	777909.00	1116609.50	338700.50
Santacruz (East) Branch									
5	SAWANT PRAVIN SURESH	MT LOAN	12-06-2013	300000.00	12-06-2020	249030.00	458233.00	707263.00	249030.00
Chota Taj Bag Branch									
6	RANE SAMEER SHARAD	MT LOAN	22-05-2018	32000.00	24-05-2021	14046.00	1345.00	15391.00	14046.00
Shivaji Park Branch									
7	VANIYA RAMESH SHAMJI	MT LOAN	02-07-2011	400000.00	02-07-2018	399434.50	206588.44	606022.94	399434.50
8	VILAS BHAGAJI SALVE	MT LOAN	14-06-2011	500000.00	14-06-2018	346647.50	837969.00	1184616.50	346647.50
9	GAIKWAD R. T.	MT LOAN	27-05-2011	350000.00	27-05-2018	233513.50	529926.00	763439.50	233513.50
Dighori Branch									
10	AWASARE R. S.	MT LOAN	16-03-2012	300000.00	16-03-2019	241899.00	524447.00	766346.00	241899.00
10	Sub Total (A): :-			3082000.00		2294025.50	4406999.54	6701025.04	2294025.50
B Absconding Retail Borrowers									
Kandivali Branch									
1	KADAM PRAVIN ARJUN	MT LOAN	05-09-2011	500000.00	05-09-2018	352880.00	734098.00	1086978.00	352880.00
2	BHOSALE D. N.	MT LOAN	27-08-2011	300000.00	27-08-2018	11280.00	623.00	11903.00	11280.00
Byramjee Town Branch									
3	M. A. HASIB SHEIKH HAKIM	MT Loan VEH.	22-12-2009	727000.00	24-12-2014	516407.30	653650.05	1170057.35	516407.30
4	IYER VIJAYLAXMI S.	MT Loan VEH.	29-01-2010	646000.00	28-01-2015	509537.01	604191.09	1113728.10	509537.01
Dharampeth Branch									
5	AWASARE R. S.	MT LOAN	12-12-2011	100000.00	13-12-2016	65678.00	85069.00	150747.00	65678.00

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेख्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

Amt.In ₹

Sr. No.	Customer Name	Type of Loan	Sanc Date	Sanc Limit	Loan Expiry Date	Outstanding As on 14.07.2023 (Omni System)			NPA Provision (Principal)
						Principal	NPA Int.	Total	
Dighori Branch									
6	DONDELKAR PRITESH M.	MT LOAN	15-07-2011	500000.00	15-07-2016	364215.00	37154.00	401369.00	364215.00
Shivaji Park Branch									
7	PUNANUSWAMY VEERAN	MT LOAN	06-05-2011	500000.00	06-05-2018	288630.50	602747.00	891377.50	288630.50
8	GAMARE SANTOSH MADHUKAR	MT LOAN	27-06-2011	450000.00	27-06-2018	315939.50	767803.00	1083742.50	315939.50
9	MARCHANDE SAILESH S.	MT LOAN	02-07-2011	500000.00	02-07-2018	377600.45	127525.00	505125.45	377600.45
10	BHUVAD RAMA BHIKU	MT LOAN	19-01-2011	115000.00	01-12-2017	71777.50	114824.00	186601.50	71777.50
11	CHAUTELE ANAND R.	MT LOAN	03-05-2011	400000.00	03-05-2018	202904.50	254571.00	457475.50	202904.50
12	TAMBE RAMDAS NAMDEV	MT LOAN	14-06-2011	500000.00	14-06-2018	468491.00	222728.14	691219.14	468491.00
13	PAWAR BHIKAJI MAHADEV	MT LOAN	11/072011	500000.00	01/072018	426531.50	117717.04	544248.54	426531.50
14	SAWANT AVINASH G.	MT LOAN	06-05-2011	500000.00	06-05-2017	399659.50	946782.00	1346441.50	399659.50
15	KUBAL PRAKASH SONU	MT LOAN	20-04-2011	500000.00	20-04-2018	290513.50	523595.00	814108.50	290513.50
16	MOHOR ALI	MT LOAN	18-04-2011	300000.00	18-04-2018	250662.50	630348.00	881010.50	250662.50
17	KHAMBE MAHENDRA R.	MT LOAN	08-06-2011	500000.00	08-06-2018	420763.50	1206469.00	1627232.50	420763.50
18	JADHAV PRAKASH B.	MT LOAN	08-06-2011	500000.00	01-07-2018	478405.50	1331916.00	1810321.50	478405.50
19	VANJARI SHRIMANT KERU	MT LOAN	10-06-2011	500000.00	10-06-2018	178450.50	157961.00	336411.50	178450.50
20	JADHAV ASHOK BHIWA	MT LOAN	03-05-2011	500000.00	03-05-2018	308704.50	794868.00	1103572.50	308704.50
21	MESHARAM ARUN P.	MT LOAN	06-05-2011	500000.00	06-05-2017	422076.50	1487998.00	1910074.50	422076.50
22	KHEDASKAR PRAVIN R.	MT LOAN	11-07-2011	450000.00	01-07-2018	300030.50	749149.00	1049179.50	300030.50
23	NAIDA PUNJA KHODA	MT LOAN	14-06-2011	500000.00	14-06-2016	404938.50	1192132.00	1597070.50	404938.50
24	SHIVALINGAM A.	MT LOAN	26-05-2011	500000.00	26-05-2018	103076.50	77593.00	180669.50	103076.50
25	KARPE BHARAT VISHNU	MT LOAN	16-06-2011	400000.00	16-06-2018	345096.50	987405.00	1332501.50	345096.50
26	BABASAHAH KISAN IGAVE	MT LOAN	03-06-2011	500000.00	03-06-2018	477492.50	183350.99	660843.49	477492.50
27	SHINDE MADHUKAR A.	MT LOAN	13-07-2011	500000.00	13-07-2018	271885.00	389062.00	660947.00	271885.00
28	WALSUR GOVIND SHAMJI	MT LOAN	10-06-2011	500000.00	10-06-2016	299124.50	774464.00	1073588.50	299124.50
29	PATEL JAYESHBHAI M.	MT LOAN	10-05-2011	500000.00	10-05-2018	208788.00	47280.00	256068.00	208788.00
30	MEMANE NAMDEO C.	MT LOAN	10-05-2011	500000.00	10-05-2018	441131.50	1049452.00	1490583.50	441131.50

THE MAHARASHTRA STATE CO-OPERATIVE BANK LTD., MUMBAI

(Incorporating The Vidarbha Co-op. Bank Ltd.) - Scheduled Bank

Annual Report
2022-2023

Amt.In ₹

Sr. No.	Customer Name	Type of Loan	Sanc Date	Sanc Limit	Loan Expiry Date	Outstanding As on 14.07.2023 (Omni System)			NPA Provision (Principal)
						Principal	NPA Int.	Total	
31	GUPTA JAGAL RAMADHAR	MT LOAN	19-03-2011	500000.00	19-03-2018	292219.50	643312.00	935531.50	292219.50
32	BALOO GANPAT DHONDGE	MT LOAN	10-05-2011	300000.00	10-05-2018	25173.50	23354.00	48527.50	25173.50
33	CHITRE SHIRISH S.	MT LOAN	22-06-2011	500000.00	22-06-2018	478183.50	238020.24	716203.74	478183.50
34	ADGALE NAVNATH S.	MT LOAN	08-01-2014	200000.00	08-01-2019	65920.50	56532.00	122452.50	65920.50
35	SOLANKI HASMUKH Y.	MT LOAN	24-01-2014	300000.00	24-01-2019	163658.00	295266.00	458924.00	163658.00
36	ANIL DHONDU GIRKAR	MT LOAN	24-05-2011	450000.00	24-05-2018	45995.00	48734.00	94729.00	45995.00
37	PAWAR PRAKASH RATNU	MT LOAN	10-05-2011	400000.00	10-05-2016	254116.50	527287.00	781403.50	254116.50
38	RAMPURE VIKAS SHRIKANT	MT LOAN	07-07-2011	480000.00	07-07-2018	68543.00	72724.00	141267.00	68543.00
39	MOHALE MILAN DAGDU	MT LOAN	27-06-2011	500000.00	27-06-2018	168784.00	269830.00	438614.00	168784.00
40	KAMBLE SITARAM D.	MT LOAN	27-05-2011	500000.00	01-08-2018	322644.50	697371.00	1020015.50	322644.50
Bandra (East)									
41	ANIS MAJID AHMAD	MT LOAN	12-05-2010	3000000.00	01-05-2020	33308.00	42872.00	76180.00	33308.00
Vile Parle (East)									
42	Santosh Satyanarayan U.	MT LOAN	17-10-2012	300000.00	17-10-2019	109874.00	47297.00	157171.00	109874.00
Aurangabad									
43	PARDESHI DEELIP RAMLAL	MT LOAN	01-11-2011	300000.00	05-11-2018	34367.72	86525.00	120892.72	34367.72
44	SHIRSAT MAHESH P.	MT Loan VEH.	13-01-2017	1081611.00	18-01-2022	1148745.00	863200.00	2011945.00	1148745.00
45	SHAIKH KADIR SHAIKH R.	MT LOAN	28-11-2016	100000.00	04-07-2032	68316.00	83756.00	152072.00	68316.00
46	WAKHARE JAGDISH S.	MT LOAN	20-12-2016	100000.00	09-01-2020	70007.00	62766.57	132773.57	70007.00
47	RAJPUT TARACHAND B.	MT LOAN	29-09-2017	100000.00	29-09-2020	92245.00	68597.00	160842.00	92245.00
48	GORE RAJENDRA ASARAM	MT LOAN	10-12-2017	100000.00	13-10-2020	85391.00	67497.00	152888.00	85391.00
49	MISAL RAVINDR R.	MT LOAN	12-12-2017	100000.00	13-12-2020	85294.00	95628.00	180922.00	85294.00
Sitaburdi Branch									
50	RAHUL NARENDRA NAYAB	MT Loan VEH.	10-01-2008	53300.00	10-10-2011	38409.93	0.00	38409.93	38409.93
51	BHAGWANDAS M. S.	MT LOAN	13-04-2013	300000.00	13-04-2018	209748.00	491467.00	701215.00	209748.00
52	NITIN BHAGWANDAS S.	MT LOAN	14-03-2014	300000.00	14-09-2017	232425.00	589298.00	821723.00	232425.00
Varsova Branch									
53	UPADHYA KAMLESH M.	MT LOAN	28-03-2011	150000.00	29-03-2018	29184.00	38822.00	68006.00	29184.00

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेखुल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

Amt.In ₹

Sr. No.	Customer Name	Type of Loan	Sanc Date	Sanc Limit	Loan Expiry Date	Outstanding As on 14.07.2023 (Omni System)			NPA Provision (Principal)
						Principal	NPA Int.	Total	
54	NAVLE SHIVAJI NAMDEV	MT LOAN	19-10-2012	300000.00	19-10-2019	243540.00	140172.00	383712.00	243540.00
55	BHAGAT VISHAL K.	MT LOAN	26-11-2012	300000.00	26-11-2019	51742.00	27969.00	79711.00	51742.00
56	PATIL NITIN VASANT	MT LOAN	22-03-2012	300000.00	22-03-2019	183735.00	307426.00	491161.00	183735.00
57	CHAVAN KAMLESH S.	MT LOAN	09-12-2015	200000.00	28-12-2020	40931.00	16038.00	56969.00	40931.00
58	SOLANKI ASHOK DHANGI	MT LOAN	09-12-2015	300000.00	28-12-2020	314435.00	594924.00	909359.00	314435.00
59	MORE SANTOSH GOPINATH	MT LOAN	09-12-2015	300000.00	28-12-2020	288026.00	346716.00	634742.00	288026.00
60	MAKWANA JAGDISH R.	MT LOAN	09-12-2015	300000.00	28-12-2020	300190.00	543415.00	843605.00	300190.00
61	HUMBE ASHOK S.	MT LOAN	09-12-2015	150000.00	29-04-2021	145883.00	212652.00	358535.00	145883.00
Sion Branch									
62	M. B. Ghadigaonkar	MT LOAN	08-10-2012	300000.00	09-10-2019	80908.00	17625.00	98533.00	80908.00
Santacruz (W)									
63	SURVE MILIND R.	MT LOAN	20-05-2011	500000.00	20-04-2018	399830.78	7579.77	407410.55	399830.78
64	BARDIYA BHARAT RAMAJI	MT Loan VEH.	20-05-2011	500000.00	20-04-2018	1.00	0.00	1.00	1.00
65	VANIYA SANTOSH ASHOK	MT LOAN	20-05-2011	300000.00	20-04-2018	267400.28	16368.85	283769.13	267400.28
Ranapratapnagar Branch									
66	SHRIKANT Y. NIKAM	MT LOAN	22-06-2011	98000.00	22-06-2015	60279.00	16225.30	76504.30	60279.00
Wanjarinagar Branch									
67	JAVDEKAR SUBODH K.	MT Loan VEH.	28-01-2010	640000.00	28-01-2015	492830.00	0.00	492830.00	492830.00
68	CHOUDHARI SHEKHAR	MT LOAN	28-02-2011	445000.00	28-02-2016	170864.00	401643.00	572507.00	170864.00
Deonagar Branch									
69	KALYANI R. BULDEV	MT LOAN	20-01-2019	100000.00	28-01-2022	92583.00	40567.00	133150.00	92583.00
Peddar Road Branch									
70	RAJU H. KAMBALE	MT LOAN	19-03-2011	100000.00	19-03-2018	100408.72	155396.00	255804.72	100408.72
71	MAHENDRA D. KAMBALE	MT LOAN	26-03-2011	100000.00	10-01-2016	79791.14	12427.28	92218.42	79791.14
72	SHIRISH B. TARKHEDKAR	MT LOAN	18-04-2011	400000.00	18-04-2014	358194.78	79606.57	437801.35	358194.78
73	VIJAY DNYANDEO KHIRBIDE	MT LOAN	20-04-2011	300000.00	20-04-2014	260690.78	66240.87	326931.65	260690.78
74	SACHIN RAMESH KAMBALE	MT LOAN	18-05-2011	100000.00	18-05-2015	98540.14	11802.33	110342.47	98540.14
Dhantoli Branch									
75	Ajay M. Dorshetwar	MT LOAN	17-06-2011	69700.00	20-06-2016	67149.27	14730.74	81880.01	67149.27

Amt.In ₹

Sr. No.	Customer Name	Type of Loan	Sanc Date	Sanc Limit	Loan Expiry Date	Outstanding As on 14.07.2023 (Omni System)			NPA Provision (Principal)
						Principal	NPA Int.	Total	
76	Raksha Ajay Dorshetwar	MT LOAN	09-08-2011	355000.00	09-08-2016	330239.27	79863.74	410103.01	330239.27
77	Jitendrasingh G. Bais	MT LOAN	08-06-2012	295000.00	08-06-2017	283379.13	61348.32	344727.45	283379.13
78	Jitendrasingh G. Bais	MT Loan VEH.	16-11-2011	60000.00	16-11-2014	36731.18	8201.32	44932.50	36731.18
79	Jitendrasingh G. Bais	MT Loan VEH.	27-02-2012	37800.00	27-02-2015	32093.18	5836.90	37930.08	32093.18
79	Sub Total (B) :-			32573411.00		18475620.06	25447456.11	43923076.17	18475620.06
89	Total (A+B) :			35655411.00		20769645.56	29854455.65	50624101.21	20769645.56

टिप :-

- उपरोक्त ८९ वैयक्तिक कर्जदार यांचेकडील मुद्दल येणेबाकी पोटी ₹ २०७.७० लाखाची १००% तरतूद करण्यात आली आहे.
- उपरोक्त ८९ वैयक्तिक कर्जदार यांचेकडील एनपीए व्याज येणेबाकीपोटीची रक्कम ₹ २९८.५४ लाख ताळेबंदातील दोन्ही बाजूकडून कमी करावे लागेल.

उपरोक्त प्रमाणे निर्लेखन केल्यामुळे त्याचा नफातोटा पत्रकावर कोणताही थेट परिणाम होणार नाही.

- ४.३ एकरकमी कर्ज परतफेड योजना २०२० व २०२१ अंतर्गतच्या तरतूदीनुसार तडजोड रकमेचा भरणा केल्यानंतर सवलतीची व्याजासह येणेबाकीची रक्कम निर्लेखित करणेसाठी दिनांक २१ जुलै, २०२३ रोजीच्या मा.प्रशासक समिती सभेतील तराव क्र. १३ नुसार शिफारस केलेल्या संस्था / वैयक्तिक कर्जदारांची यादी.

एकरकमी परतफेड योजने अंतर्गतच्या सवलतीच्या रकमेचे निर्लेखन :

₹ In Lakh

Sr. No.	Name OF Borrowing Unit	Date Of Committee Sanction	Outstanding						Settlement Amount	Waiver Amount	Received Amount	Write Off			
			Principle	Old I/R	NPA I/R	Noted I/R	Other Expenses	Total				Principle	NPA I/R	Noted I/R	Total
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	15	16	17	18
A	OTS 2020														
	RO KOLHAPUR														
1	RAJIVJI SSG	13.10.2020	2113.63	0.00	1078.18	0.00	0.00	3191.81	1859.63	1332.18	1859.63	254.00	1078.18	0.00	1332.18
1	Sub Total (A) :		2113.63	0.00	1078.18	0.00	0.00	3191.81	1859.63	1332.18	1859.63	254.00	1078.18	0.00	1332.18
B	OTS 2021														
	RO KOLHAPUR														
1	JAI MAHARASHTRA SSG	16.06.2021	274.40	185.41	729.69	1620.17	16.20	2825.87	767.13	2058.74	767.13	0.00	438.57	1620.17	2058.74
	Aurangabad Branch														
2	RANJANA PRAVIN WAKHARE	27.10.2021	0.57	0.00	0.35	0.00	0.00	0.92	0.80	0.12	0.80	0.00	0.12	0.00	0.12

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

₹ In Lakh

Sr. No.	Name OF Borrowing Unit	Date Of Committee Sanction	Outstanding						Settlement Amount	Waiver Amount	Received Amount	Write Off			
			Principle	Old I/R	NPA I/R	Noted I/R	Other Expenses	Total				Principle	NPA I/R	Noted I/R	Total
3	DESHMUKH MANDAKINI RAM	27.10.2021	0.61	0.00	0.27	0.00	0.00	0.88	0.68	0.19	0.68	0.00	0.20	0.00	0.20
	Ghatkopar														
4	SHIRKE SANTOSH YASHWANT	23.03.2022	4.35	0.00	0.22	0.00	0.00	4.57	4.55	0.02	4.55	0.00	0.02	0.00	0.02
5	SHIRKE SANTOSH YASHWANT	23.03.2022	6.42	0.00	0.46	0.00		6.89	6.55	0.34	6.55	0.00	0.34	0.00	0.34
	Dighori														
6	TIWARI PRANAY MAHENDRA	05.08.2022	2.97	0.00	0.42	3.33	0.00	6.72	5.00	1.72	5.00	0.00	0.00	1.72	1.72
	Sitaburdi														
7	SAMARTH SANDHYA MUKESH	05.08.2022	12.74	0.00	4.64	0.00	0.00	17.38	14.05	3.33	14.05	0.00	3.33	0.00	3.33
	Pune Br.														
8	MAHENDRA MAHADU MANE	25.08.2022	18.45	0.00	5.54	0.00	0.00	23.99	20.97	3.03	20.97	0.00	3.03	0.00	3.03
	Wanjari Nagar														
9	CHAPALE DHANJAY C.	19.08.2020	1.71	0.00	0.28	0.00	0.00	1.99	1.44	0.55	1.44	0.00	0.55	0.00	0.55
	Ranapratap Nagar														
10	DHUPE REKHA PARMESHWAR	19.08.2020	0.60	0.00	0.35	0.00	0.00	0.95	0.83	0.12	0.83	0.00	0.12	0.00	0.12
	Dighori														
11	BELSARE BHASKAR M.	19.08.2020	1.27	0.00	0.92	0.00	0.00	2.19	1.40	0.79	1.40	0.00	0.79	0.00	0.79
11	Sub Total (B) :		324.09	185.41	743.14	1623.50	16.20	2892.34	823.40	2068.95	823.40	0.00	447.06	1621.89	2068.95
12	Total (A+B) :		2437.72	185.41	1821.32	1623.50	16.20	6084.15	2683.03	3401.13	2683.03	254.00	1525.24	1621.89	3401.13

टिप :

- उपरोक्त ०२ संस्था व १० वैयक्तिक कर्जदार यांचेकडील मुद्दल येणेबाकी पोटी ₹ २५४.०० लाखाची १००% तरतूद करण्यात आली आहे.
- उपरोक्त ०२ संस्था व १० वैयक्तिक कर्जदार यांचेकडील एनपीए व्याज येणेबाकी पोटीची रक्कम ₹ १५२५.२४ लाख ताळेबंदातील दोन्ही बाजूकडून कमी करावे लागेल.
- उपरोक्त ०२ संस्था व १० वैयक्तिक कर्जदार यांचेकडील रक्कम ₹ १६२१.८९ लाख नोंदविलेले व्याज कमी करावे लागेल.

उपरोक्त प्रमाणे निर्लेखन केल्यामुळे त्याचा नफातोटा पत्रकावर कोणताही थेट परिणाम होणार नाही.

अनेकश्रर '५'

'एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२१' या योजनेत अंशतः सुधारणा करणेस मान्यता व सदर योजनेचा कालावधी दिनांक ३१ मार्च, २०२४ पर्यंत वाढविण्यास कार्योत्तर मान्यता देणेबाबत.

प्रस्तावना :

राज्य शासनाने राज्यातील नागरी बँकांकडील वाढते अनुत्पादित वर्गवारीतील कर्जयेणेबाकीचे प्रमाण विचारात घेऊन, थकीत कर्ज वसुलीसाठी एकरकमी परतफेड योजना अंमलात आणली होती. कोवीड-१९ या महामारीच्या प्रादुर्भावाने सन २०२०-२१ मध्ये लॉकडाऊन व संचारबंदी यामुळे राज्यातील अनेक उद्योगधंदे बंद पडले तर वैयक्तिक कर्जदारांची परिस्थिती हलाखीची झाली त्यामुळे राज्य बँकेने यापूर्वी तयार केलेल्या 'एकरकमी परतफेड सन्मान योजना २०२०' या योजनेस योग्य प्रतिसाद मिळाला नाही. म्हणून दि.१६.०६.२०२१ रोजीच्या मा. प्रशासक सभेतील ठराव क्र.१० अन्वये 'एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२१' राबविण्यात आली. सदर योजनेची मुदत दिनांक ३१ मार्च, २०२२ रोजी संपुष्टात आली होती. सदर योजनेस दिनांक ३० जून, २०२२ रोजीच्या मा. वार्षिक सर्वसाधारण सभेतील ठराव क्र. ११ अन्वये 'एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२१' या योजनेस दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०२३ पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली होती.

अ) मुदतवाढीबाबत :

रिटेल बँकिंगअंतर्गत बऱ्याचशा थकीत कर्जदारांकडून तसेच संस्थात्मक कर्जदारांकडून योजनेबाबत चौकशी होत असल्याची वस्तुस्थिती विचारात घेवून मा.वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या कार्योत्तर मान्यतेच्या अपेक्षेवर दिनांक १७ जून, २०२३ रोजीच्या मा.प्रशासक समिती सभेतील ठराव क्र.२७ अन्वये सदर योजनेस दिनांक ३१ मार्च, २०२४ पर्यंत मुदतवाढ देण्यात आली आहे. सदर प्रमाणे केलेली कार्यवाही कार्योत्तर मान्यतेस्तव सादर.

ब) योजनेमध्ये नवीन मुद्दा समाविष्ट करणेबाबत :

'एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२१' मध्ये राज्य बँकेकडे मालमत्ता गहाणात नसलेल्या अवसायनातील संस्था सहभागी होवू शकतात. अशा अवसायनातील संस्थांच्या वतीने संबंधित संस्थांचे अवसायक सदर योजनेत सहभागी झाले तर योजनेतील अटीनुसार २५% रकमेचा भरणा करणेस अडचणी येत आहेत. अवसायकांमार्फत अशा संस्थांच्या मालमत्तेची विक्री ठराविक मुदतीत केली गेल्यानंतर खरेदीदाराने मालमत्ता खरेदीपोटी भरणा करावयाची रक्कम अवसायकांकडे वर्ग न करता प्रथम प्राधान्याने थेट राज्य बँकेकडे, राज्य बँकेने निश्चित केलेल्या तडजोड रकमेपोटी भरावी. या अटीचा 'एकरकमी कर्ज परतफेड योजना-२०२१' मध्ये समावेश करण्यास मान्यता असावी.

मा. प्रशासक सभेने शिफारस केलेल्या उपविधी दुरुस्तीस मान्यता देणे.

Bye-Law Amendments

Subject	Bye-Law No.	Original Bye-Law	Amendment to be made	Bye-Law after amendment	Reason for Amendment
Definitions	2 K(i)	"General Body" means all the Members (members of category 'A' & 'B')	"General Body" means all the 'A' Category members (members of category 'A' & 'B') to be deleted	"General Body" means all the 'A' Category members	As per A.G.M. dated 20.03.2021, resolution was made to stop enrolment of individuals as 'A' class members. "B" Class member does not carry voting rights.
Definitions	2(p) (i)	"PERSON" means an adult individual, partnership firm duly registered under the Indian Partnership Act, 1932, company, local authority or any other body corporate constituted under the law for the time being in force, society registered under the 'Societies' Registration Act of 1960, State Government or Central Government and Public Trust registered under any law for the time being in force for registration of such trusts.	"PERSON" means an adult individual, partnership firm duly registered under the Indian Partnership Act, 1932, company, local authority or any other body corporate constituted under the law for the time being in force, society registered under the 'Societies' Registration Act of 1860, State Government or Central Government and Public Trust registered under any law for the time being in force for registration of such trusts.	"PERSON" means an adult individual, partnership firm duly registered under the Indian Partnership Act, 1932, company, local authority or any other body corporate constituted under the law for the time being in force, society registered under the 'Societies' Registration Act of 1860, State Government or Central Government and Public Trust registered under any law for the time being in force for registration of such trusts.	Correction of year of enactment of Societies Registration Act as 1860 and spelling error of the word Society.
Membership of Category "B"	14 (a) (v)	is a constituent, a depositor or a intended borrower of the Bank;	is a constituent, an intended borrower, or Guarantor of the Bank;	is a constituent, an intended borrower, or a Guarantor of the Bank;	A depositor incurs no liability and cannot be a borrower. Whereas liability of a guarantor is co-extensive with that of the Principal borrower. Hence a word 'depositor' is deleted and a word 'Guarantor' is added.

Subject	Bye-Law No.	Original Bye-Law	Amendment to be made	Bye-Law after amendment	Reason for Amendment
Maximum number of shares a member can hold	25	No Member Category "A" shall at any time hold more shares than the number of shares which shall represent one-fifth of the capital of the Bank or maximum of ₹10.00 crores whichever is less.	No Member Category "A" shall at any time hold more shares than the number of shares which shall represent one-fifth of the paid up share capital of the Bank or maximum of ₹10.00 crores whichever is less.	No Member Category "A" shall at any time hold more shares than the number of shares which shall represent one-fifth of the paid up share capital of the Bank or maximum of ₹10.00 crores whichever is less.	As per the provisions of the Maharashtra Co-operative Societies Act, in Bank at any time there was no any category 'A' class member who held number of shares which shall represents one-fifth of the paid up share capital of the Bank or maximum of ₹10.00 crores whichever is less. Shares are held from the paid up capital and hence the phrase as to 'paid up share' is therefore sought to be inserted in bye-laws for precision.
Notice of Annual GBM or Spl. GB Meeting	43	Notice of the General Body Meeting specifying the place, date and hour of the meeting and the business to be transacted thereat shall be dispatched by post, speed post or courier, by messenger at the choice of Bank and published in at least two newspapers at least 14 days before the date of the meeting.	Notice of the General Body Meeting specifying the place, date and hour of the meeting and the business to be transacted thereat shall be dispatched by post or speed post or courier or by messenger at the choice of Bank or by an e-mail as per the records of the Bank and published in at least two newspapers at least 14 days before the date of the meeting.	Notice of the General Body Meeting specifying the place, date and hour of the meeting and the business to be transacted thereat shall be dispatched by post or speed post or courier or by messenger at the choice of Bank or by an e-mail as per the records of the Bank and published in at least two newspapers at least 14 days before the date of the meeting.	Notice of Annual GB and Spl. GB can be sent through e-mail address available with the Bank.
Notice by whom to be signed	43	Every such notice shall be signed by the Managing Director or Joint Managing Director or Deputy Managing Director or General Manager or Deputy General Manager or any of the Managers or such	Every such notice shall be signed by the Managing Director or Joint Managing Director or Deputy Managing Director or Chief General Manager or General Manager or Deputy General Manager or	Every such notice shall be signed by the Managing Director or Joint Managing Director or Deputy Managing Director or Chief General Manager or General Manager or Deputy General Manager or	Bank has created 1 post of Chief General Manager and made appointed vide appointment letter dated 03.7.2023 after following due procedure.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

Subject	Bye-Law No.	Original Bye-Law	Amendment to be made	Bye-Law after amendment	Reason for Amendment
		Officer as the Board of Directors may in that behalf appoint and in the case of the Special General Body Meeting by requisition, the notice thereof shall be signed by the Managing Director or Joint Managing Director or Deputy Managing Director or General Manager or Deputy General Manager or any of the Managers or such Officer as the Board of Directors may in that behalf appoint. Provided, that in case Special General Body Meeting to be convened at the instance of Registrar, C o - o p e r a t i v e Societies, if such notice is not given, it will be signed by the Registrar or any person authorized by him in this behalf.	any of the Managers or such Officer as the Board of Directors may in that behalf appoint and in the case of the Special General Body Meeting by requisition, the notice thereof shall be signed by the Managing Director or Joint Managing Director or Deputy Managing Director or Chief General Manager, General Manager or Deputy General Manager or any of the Managers or such Officer as the Board of Directors may in that behalf appoint. Provided, that in case Special General Body Meeting to be convened at the instance of Registrar, C o - o p e r a t i v e Societies, if such notice is not given, it will be signed by the Registrar or any person authorized by him in this behalf.	any of the Managers or such Officer as the Board of Directors may in that behalf appoint and in the case of the Special General Body Meeting by requisition, the notice thereof shall be signed by the Managing Director or Joint Managing Director or Deputy Managing Director or Chief General Manager, General Manager or Deputy General Manager or any of the Managers or such Officer as the Board of Directors may in that behalf appoint. Provided, that in case Special General Body Meeting to be convened at the instance of Registrar, C o - o p e r a t i v e Societies, if such notice is not given, it will be signed by the Registrar or any person authorized by him in this behalf.	Wherever there is a reference of Managing Director, General Manger, Dy. General Manger and further to said posts, the reference by addition of Chief General Manager is required to be made.
Board of Directors	50 (E)	TWO Director representing Sugar Factories and Spinning Mills from the State of Maharashtra, (i) ONE Director representing Credit Societies registered under the MCS Act,1960 from the State of Maharashtra,	TWO Director representing Co-operative Sugar Factories and Co-operative Spinning Mills from the State of Maharashtra, (i) ONE Director representing Credit Societies registered under the MCS Act,1960 from the State of Maharashtra,	TWO Director representing Co-operative Sugar Factories and Co-operative Spinning Mills from the State of Maharashtra, (i) ONE Director representing Credit Societies registered under the MCS Act,1960 from the State of Maharashtra,	The word 'co-operative' is added to avoid confusion of private Sugar factories and private spinning mills and also for more precision.

Subject	Bye-Law No.	Original Bye-Law	Amendment to be made	Bye-Law after amendment	Reason for Amendment
Powers of the Chairperson	67 (6)	He shall cause to allot vehicles to the Directors, Managing Director, General Managers and any other officer for office work.	He shall cause to allot vehicles to the Directors, Managing Director, Chief General Manager, General Managers and any other officer for office work.	He shall cause to allot vehicles to the Directors, Managing Director, Chief General Manager, General Managers and any other officer for office work.	Wherever there is a reference of Managing Director, General Manger, Dy. General Manger and further to said posts, the reference by addition of Chief General Manager is required to be made.
Express powers of the Board of Directors	72 (a)	To purchase, buy, take on lease or otherwise acquire any building or land whether freehold, leasehold, or otherwise for the purpose, from any person with or without a house or houses, building or buildings thereon in Mumbai or elsewhere in the Maharashtra State and to erect, construct and build or sell or alter any building or buildings for the purpose of a banking house or houses or godowns, office or offices or as a residence for Managing Director and or Joint Managing Director and or Deputy Managing Director or General Manager and or Deputy General Manager or Managers or any other persons in the employ of the Bank and to pay for such land and buildings whether purchased leased or acquired or built or constructed by the Bank consideration either in cash or otherwise and to purchase all furniture and other thing necessary for a	To purchase, buy, take on lease or otherwise acquire any building or land whether freehold, leasehold, or otherwise for the purpose, from any person with or without a house or houses, building or buildings thereon in Mumbai or elsewhere in the Maharashtra State and to erect, construct and build or sell or alter any building or buildings for the purpose of a banking house or houses or godowns, office or offices or as a residence for Managing Director and or Joint Managing Director and or Deputy Managing Director or Chief General Manager and or Deputy General Manager or Managers or any other persons in the employ of the Bank and to pay for such land and buildings whether purchased leased or acquired or built or constructed by the Bank consideration either in cash or otherwise and to purchase all furniture and other	To purchase, buy, take on lease or otherwise acquire any building or land whether freehold, leasehold, or otherwise for the purpose, from any person with or without a house or houses, building or buildings thereon in Mumbai or elsewhere in the Maharashtra State and to erect, construct and build or sell or alter any building or buildings for the purpose of a banking house or houses or godowns, office or offices or as a residence for Managing Director and or Joint Managing Director and or Deputy Managing Director or Chief General Manager and or Deputy General Manager or Managers or any other persons in the employ of the Bank and to pay for such land and buildings whether purchased leased or acquired or built or constructed by the Bank consideration either in cash or otherwise and to purchase all furniture and other	Wherever there is a reference of Managing Director, General Manger, Dy. General Manger and further to said posts, the reference by addition of Chief General Manager is required to be made.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

Subject	Bye-Law No.	Original Bye-Law	Amendment to be made	Bye-Law after amendment	Reason for Amendment
		banking house, office and residence with all things which the Board may deem necessary or convenient for carrying on the business of the Bank.	thing necessary for a banking house, office and residence with all things which the Board may deem necessary or convenient for carrying on the business of the Bank.	thing necessary for a banking house, office and residence with all things which the Board may deem necessary or convenient for carrying on the business of the Bank.	
	72 (b)	To appoint from time to time and at discretion to remove any Managing Director or Joint Managing Director and or deputy Managing Director, General Manager and or Deputy General Manager, Managers, or other officers, clerks, subordinate staff and any other employee for the Management of the business of the Bank and to fix their remunerations and to authorize the Managing Director and or Joint Managing Director, and or Deputy Managing Director, General Manager, and or Deputy General Manager, Managers and other officers for the time being of the Bank to exercise and perform all or any of the powers and authorities and duties conferred and imposed upon the Board of Directors by these presents subject to such restrictions and conditions as the Board of Directors may deem fit to impose.	To appoint from time to time and at discretion to remove any Managing Director or Joint Managing Director and or deputy Managing Director, Chief General Manager General Manager and or Deputy General Manager, Managers, or other officers, clerks, subordinate staff and any other employee for the Management of the business of the Bank and to fix their remunerations and to authorize the Managing Director and or Joint Managing Director, and or Deputy Managing Director or Cheif General Manager or General Manager, and or Deputy General Manager, Managers and other officers for the time being of the Bank to exercise and perform all or any of the powers and authorities and duties conferred and imposed upon the Board of Directors by these presents subject to such restrictions and conditions as the Board of Directors may deem fit to impose.	To appoint from time to time and at discretion to remove any Managing Director or Joint Managing Director and or deputy Managing Director, Chief General Manager General Manager and or Deputy General Manager, Managers, or other officers, clerks, subordinate staff and any other employee for the Management of the business of the Bank and to fix their remunerations and to authorize the Managing Director and or Joint Managing Director, and or Deputy Managing Director or Cheif General Manager or General Manager, and or Deputy General Manager, Managers and other officers for the time being of the Bank to exercise and perform all or any of the powers and authorities and duties conferred and imposed upon the Board of Directors by these presents subject to such restrictions and conditions as the Board of Directors may deem fit to impose.	Wherever there is a reference of Managing Director, General Manger, Dy. General Manger and further to said posts, the reference by addition of Chief General Manager is required to be made.

Subject	Bye-Law No.	Original Bye-Law	Amendment to be made	Bye-Law after amendment	Reason for Amendment
Seal & its use	73	The Board of Directors shall have power to provide a Common Seal for the purposes of the Bank and it shall not be used except by the authority of the Board of Directors and in the presence of at least one member of the Board of Directors, nominated by the Board of Directors and Managing Director or General Manager or Deputy General Manager or Managers of the Bank.	he Board of Directors shall have power to provide a Common Seal for the purposes of the Bank and it shall not be used except by the authority of the Board of Directors and in the presence of at least one member of the Board of Directors, nominated by the Board of Directors and Managing Director or Chief General Manager or General Manager or Deputy General Manager or Managers of the Bank.	The Board of Directors shall have power to provide a Common Seal for the purposes of the Bank and it shall not be used except by the authority of the Board of Directors and in the presence of at least one member of the Board of Directors, nominated by the Board of Directors and Managing Director or Chief General Manager or General Manager or Deputy General Manager or Managers of the Bank.	Wherever there is a reference of Managing Director, General Manger, Dy. General Manger and further to said posts, the reference by addition of Chief General Manager is required to be made.
Deeds how to be executed	74	Every Deed or Document to which the Seal is affixed shall be signed by two of the following, namely:- Director nominated by the Board of Directors and Managing Director, or General Manager, or Deputy General Manager, or any of the Managers.	Every Deed or Document to which the Seal is affixed shall be signed by two of the following, namely:- Director nominated by the Board of Directors and Managing Director, Chief General Manager or General Manager, or Deputy General Manager, or any of the Managers.	Every Deed or Document to which the Seal is affixed shall be signed by two of the following, namely:- Director nominated by the Board of Directors and Managing Director, Chief General Manager or General Manager, or Deputy General Manager, or any of the Managers.	Wherever there is a reference of Managing Director, General Manger, Dy. General Manger and further to said posts, the reference by addition of Chief General Manager is required to be made.
In Absence of Managing Director	88	In the absence of the Managing Director, the General Manger or in his absence the Deputy General Manager shall exercise all powers vested in the Managing Director.	In the absence of the Managing Director, the Chief General Manager or in his absence the General Manager or in his absence the Deputy General Manager shall exercise all powers vested in the Managing Director.	In the absence of the Managing Director, the Chief General Manager or in his absence the General Manager or in his absence the Deputy General Manager shall exercise all powers vested in the Managing Director.	Wherever there is a reference of Managing Director, General Manger, Dy. General Manger and further to said posts, the reference by addition of Chief General Manager is required to be made.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

बँकेच्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेस उपस्थित राहणेबाबत

ठरावाचा नमुना

- दिनांक : ----- रोजी झालेल्या सभेतील मंजूर ठराव क्र.----- ची प्रत.
- विषय : दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑप. बँक लि., मुंबई बँकेच्या सन २०२२-२३ सालच्या दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०२३ रोजी होणाऱ्या ११२ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत आमच्या संस्थेच्या वतीने सभेत भाग घेण्याचा / मतदानाचा अधिकार देण्याबाबत.
- ठराव क्र : ठराव करण्यात येतो की, दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑप. बँक लि., मुंबई या बँकेच्या दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०२३ रोजी सन २०२२-२३ आर्थिक वर्षाच्या अनुषंगाने होणाऱ्या ११२ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेत संस्थेच्या वतीने सभेस हजर राहण्याचा, सभेच्या कामकाजात भाग घेण्याचा व मतदान करण्याचा अधिकार मा. श्री / श्रीमती ----- यांना देण्यात येत आहे.

सुचक -----

अनुमोदक -----

ठराव सर्वानुमते मंजूर

संस्थेचे सील / शिक्का

संस्थेचा नोंदणी क्रमांक / तारीख :

टिप : ठरावाचा नमुना संस्थेचा छापील पत्ता असलेल्या पत्रावर देणे.

अनुपस्थिती बाबतची सूचना

मा. प्रशासक,

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

विषय : दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

यांच्या ११२ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेस अनुपस्थित राहणेबाबत.

महोदय,

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई ची ११२ वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा गुरुवार दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०२३ रोजी होत असून सदर सभेस आमच्या संस्थेकडून कोणताही प्रतिनिधी हजर राहू शकणार नाही. / मी उपस्थित राहू शकणार नाही. तरी या सभेची अनुपस्थिती मान्य करावी, अशी वार्षिक सर्वसाधारण सभेस विनंती आहे.

कळावे,

आपला विश्वासू,

सही :

नांव व हुद्दा :

संस्थेचे सील व शिक्का :

दिनांक :

टीप : अनुपस्थिती बाबतचा अर्ज संस्थेच्या छापील पत्ता असलेल्या पत्रावर देणे.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित)

मुख्य कार्यालय

सर विठ्ठलदास ठाकरसी स्मृती भवन, ९, महाराष्ट्र चेंबर ऑफ कॉमर्स लेन, फोर्ट, मुंबई - ४०० ००९

उपस्थिती दाखला

११२ वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा

नोंदणी क्र.

मी, दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई या बँकेचा नोंदणीकृत सभासद असून दिनांक ३१ ऑगस्ट, २०२३ रोजी सकाळी ११.३० वाजता, सहकार सभागृह, दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई सर विठ्ठलदास ठाकरसी स्मृती भवन, ९, महाराष्ट्र चेंबर ऑफ कॉमर्स लेन, फोर्ट, मुंबई - ४०० ००९ येथे होणाऱ्या ११२ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेसाठी माझी उपस्थिती नोंदवू इच्छितो.

नांव :

सही :

टीप : सदरचा उपस्थिती दाखला पूर्ण भरून सही करून वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या ठिकाणी प्रवेशद्वारावर सादर करणे.

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेख्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

MSC BANK – Important Financial Parameters

Sr. No.	Particulars	Ideal as per RBI / NABARD	Banks Achievement 31 March 2022	Banks Achievement 31 March 2023	Increase / Decrease	Inference
1	CRAR (Capital to Risk Assets Ratio)	Minimum 9.00%	15.70%	18.04%	2.34%	Very Good
2	Net Worth	Minimum ₹ 5.00 Lakh	₹ 3,227 crore	₹ 3,879 crore	₹ 652 crore	Very Good
3	Net Worth to Average Working Fund	Minimum 4.00%	10.81%	12.40%	1.59%	Very Good
4	Yield on Assets	Higher is better	8.60%	6.85%	(-) 1.75%	Very Good
5	Cost of Fund	Lower is better	3.32%	3.91%	0.59%	Very Good
6	Net Interest Margin	3.00%	5.28%	2.94%	(-) 2.34%	Very Good
7	Provision to Coverage Ratio	70.00%	100.00%	95.13%	(-) 4.87%	Very Good
8	Cost of Management (CoM)	1.50%	0.71%	0.61%	(-) 0.10%	Very Good
9	Business per Staff	Higher is better	₹ 65 crore	₹ 64 crore	(-) ₹ 1 crore	Very Good
10	Gross NPAs	10.00%	10.96%	10.67%	(-) 0.29%	Within Limit
11	Net NPAs	5.00%	0.00%	0.58%	0.58%	Very Good
12	CD Ratio	70%	85%	80%	(-) 5%	Very Good

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई
(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

वार्षिक अहवाल
२०२२-२०२३

RIR CERTIFICATION
Partners in Growth

CERTIFICATE

The Maharashtra State Co-Operative Bank Ltd.
(Incorporating The Vidarbha Co-op Bank Ltd.)

Sir Vithaldas Thackersey Smruti Bhavan, 9 Maharashtra Chamber of Commerce
Lane, Fort, Mumbai 400001, Maharashtra.

RIR certifies that the Information Security management system of the organization has been assessed
and found to be in accordance with the requirements of the following standard:

ISO 27001:2013

SCOPE

Information Security Management System for protecting the IT Infrastructure, Data of
Banking operations and IT Operations associated with information processing facilities
of 'The Maharashtra State Co-Operative Bank Ltd. Mumbai at Head Office, Data Centre
(DC) and Disaster Recovery Centre (DRC)'

Location- Function activity -Annexure

Statement of applicability: Version 1.0 dated 22.09.2022

"SOA: Referred Standard ISO 27002:2013 as Source(S) Of Control Set for Controls Applied in The
Statement of Applicability and not A Certification Thereof."

Certificate No	: 101364/MAH27A
Registration Date	: 21.03.2023
Issue Date	: 21.03.2023
Reissue Due Date	: 20.03.2024
1 st Surveillance Date	: On / Before 20.03.2024
2 nd Surveillance Date	: On / Before 20.03.2025
Recertification Date	: On / Before 20.03.2026

Certification Manager

RIR CERTIFICATION PRIVATE LIMITED

322, Tower-B4, Space I-Tech Park, Sector-49, Sohna Road, Gurugram-122016, IND.
Accredited by International Accreditation Services (Accreditation No. MSCB-127)
West Coast, 3990 Saturn Street, Suite 100 Brea, California 92621-1732 U.S.A

This certification was conducted in accordance with RIR auditing & certification procedures and subject to regular surveillance audits.

Certification period is 7 years. Verifiable at <http://www.rircert.com/certificate-search.php> or at e-mail: info@rircert.com

मुख्य कार्यालय, प्रशासकीय कार्यालय,
प्रादेशिक कार्यालये आणि शाखा

दि महाराष्ट्र स्टेट को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., मुंबई

(दि विदर्भ को-ऑपरेटिव्ह बँक लि., सम्मिलित) शेड्युल्ड बँक

(Incorporating The Vidarbha Co-op. Bank Ltd.) - Scheduled Bank

नोंदणीकृत कार्यालय: सर विठ्ठलदास ठाकरसी स्मृती भवन, ९,
महाराष्ट्र चेंबर ऑफ कॉमर्स लेन, फोर्ट, मुंबई - ४०० ००९.

दूरध्वनी क्रमांक: ०२२ - ६९८०९००० / २२८७६०९६ - ९७

E-mail: mds@mscбанк.com • Web: https://www.mscбанк.com

ISO 27001:2013 Certified Bank

Registered Office: Sir Vitthaldas Thakarcy Smruti Bhavan, 9,
Maharashtra Chamber of Commerce Lane, Fort, Mumbai - 400001.

Tel. No.: 022 - 69801000 / 22876016-17

E-mail: mds@mscбанк.com • Web: https://www.mscбанк.com